

WILHELM PETERSON-BERGER

1867-1942

Arnljot

Opera i tre akter

Kritisk kommentar

Bilagor

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Finn Rosengren

Levande musikarv och Kungl. Musikaliska Akademien

Syftet med Levande musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska Akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska Akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Edward Klingspor

Levande musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska Akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2352/Edition no. 2352
2023

Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
979-0-66166-752-0

Levande musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska Akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Riksantikvarieämbetet och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kritisk kommentar

Källmaterial

Autografer

A1 Huvudkälla. Partitur i tre inbundna volymer, Musik- och teaterbiblioteket, Stockholm, accessionsnummer saknas. De tre volymerna innehåller en akt vardera. Volym 1 omfattar titelsida samt 137 notsidor. Volym 2 innehåller 132 notsidor och volym 3 138 notsidor.

På titelsidan står först följande text: "Arnljot / Handling i 3 avdelningar för soli, kör och orkester / av / Wilhelm Peterson-Berger / Partitur / (Avd. I)."

Därunder står i två spalter uppgifter om verkets besättning. I den vänstra spalten står följande:

Instrumentalbesättning.

A) I orkestern: 1 liten flöjt eller 3^{die} stor fl., 2 stora flöjter; 2 oboer, Engelskt horn eller oboe 3; 2 klarinetter och Basklarinett eller clarinett 3.; 2 fagotter och Contrafagott eller fagott 3.; 4 horn (i F), 3 trumpeter; 3 basuner och Bastuba; 4 pukor (2 par); Bäckan, Stor trumma, Liten trumma, Triangel; Stråkkvintett, Harpa.

B) På scenen: 4 tingslurar (= C-horn), 4 horn, 2 trumpeter, 2 basbasuner.

I den högra spalten står följande:

Vokalbesättning:

Sopran: Gunhild, Vaino.

Alt: Unn.

Tenor: Sigurd, Ubma, Torfinn, 1^a och 2da jämtan.

Baryton: Arnljot, Kung Olav, Tormod, Bård, Gudfast, Hore Hund, 3^{die} och 4de jämtan.

Bas: Östmund, Heming, Gissur, Göka-Tore, Åflo-Faste, Finn Arnesson, 5te och 6te jämtan.

(Denna förteckning anger icke så mycket de olika partiernas röstomfång, som den karaktäristiska klangfärg de kräva).

Trestämmig kvinnokör:

Fyrstämmig manskör i Avd I uppdelad i tre olika körer (I Bårds o Hemings bönder, II Arnljots anhängare, III Östmunds anhängare) i avd III i åtta olika körer."

Notera, att Sigvald och Torar lagman saknas i denna uppställning.

Under besättningsuppgifterna finns följande text om P.-B.:s speciella sätt att notera taktarter:

Obs! I partitur och klaverutdrag till "Arnljot" har tonsättaren begagnat sig av följande skriftförenklingar: Taktarterna betecknas blott med täljarens siffor: 2, 3, 4, 5 beteckna antalet fjärdedelar; 6, 9, 12 antalet åttondelar i takten. För dubbelt större notvärden drages ett streck under siffran, för hälften mindre genom henne (alltså $3 = \frac{3}{4}$, $\frac{3}{2} = \frac{3}{8}$, $\frac{3}{2} = \frac{3}{2}$). Vid ombyte av tonartsbeteckning sammanslås flere återställningstecken till ett enda av större form.

I stort sett är partituret läsligt och tydligt, men i vissa avsnitt tycker man sig märka en viss otålighet eller trötthet vid utskriften med resultatet att tonhöjderna kan vara svåra att se och att det saknas förtecken av och till. I några körpartier saknas sångtext.

Bågar och nyansbeteckningar är utsatta med en viss nyckfullhet. Vissa partier är synnerligen omsorgsfullt markerade medan andra avsnitt i stort sett saknar beteckningar. Överensstämmelse i markeringar mellan lika stämmor saknas ofta och än mer mellan parallellställen, varför en och samma fras kan vara mycket olika markerad vid olika tillfällen då den dyker upp i verket. Givetvis kan detta bero på en medveten önskan om variation, men det förefaller lika ofta hänga samman med bristande noggrannhet i arbetet, kanske som en följd av tidsnöd.

Det är inte klarlagt när partituret färdigställdes i sin nuvarande form. Orkesterstämmorna bör ha skrivits ut med partituret som förlaga i början av 1910. Men därefter tycks ändringar ha skett, kanske under repetitionsarbetets gång, kanske även efter premiären. I stämmorna syns detta ändringar i regel tydligt med överstrukna insatser och till och med takter, raderingar, korrigerade toner etc. Det är då märkligt, att det i regel är den ändrade versionen, inte den ursprungliga, som

överensstämmer med partituret. Alltså måste även partituret ha ändrats, men på ett sådant sätt att ändringarna oftast inte är synliga. Det finns spår av en underliggande blyertsskrift, och kanske kan hela partituret ursprungligen ha varit skrivet med blyerts för att sedan ha skrivits över/korrigerats med tusch. En annan mer långsökt förklaring är att stämmorna skrevs ut efter att annat partitur som nu är förkommet.

På sista sidan i partituret står en ganska förbryllande anteckning: ”E. H. den 6/3 1914.” Någon föreställning ägde inte rum 6 mars 1914, och ingen dirigent hade initialerna E. H. Det rör sig alltså inte om en vanlig föreställningsdatering. Det kan möjligen röra sig om datum för en fullbordad renskrift, men bokstäverna har ännu inte fått någon förklaring.

Partituret har använts vid repetitioner och föreställningar ända fram till 1949, då Stig Rybrants bearbetade version började spelas i stället för Peterson-Bergers original. Detta har fått till följd att det utöver tonsättarens anvisningar även finns en mängd anteckningar införda av de dirigenter som under årens lopp har dirigerat verket. Det är inte alla gånger helt lätt att se vilken text som är av P.-B. själv – även han kan ha gjort korrigeringar och andra anteckningar, kanske många år senare och med en annan penna – och vilken som är inskriven av annan hand. Anteckningarna avser främst tempoangivelser, men även smärre justeringar av toner och text. Därtill finns anvisningar om ganska många språng som utförts genom åren. En del av dessa är daterade med årtal.

A2 Klaverutdrag. Musik- och teaterbiblioteket, Stockholm. Accessionsnummer 1943/2354. Tre inbundna volymer, en för varje akt. Volym 1 omfattar titelsida och 95 notsidor (paginerade 2–96), volym 2 86 (97–182) notsidor och volym 3 102 sidor (183–284). Alla tre volymerna är stämplade med texten ”Kongl. Teatern”.

På titelsidan finns följande text: ”Arnljot / Arnljot. / Handling i 3 avdelningar [ordet ”avdelningar” struket och ändrat till ”akter”] / Handlung in 3 Abteilungen [ordet ”Abteilungen” struket] / för / für / soli, kör och orkester / Soli, Chor und Orchester / av / von / Wilhelm Peterson-Berger / Wilhelm Peterson-Berger.” Längre ner på sidan står ”Obs! Ändringar, som måste införas i orkester-/partituret förekomma i denna akt å sid 5–6 (1 ställe) och / 63 (2 ställen)”.

Klaverutdraget är försett med både svensk och tysk text, och detta gäller såväl sångtext som scenanvisningar. På många ställen är sångstämmorna markerade med antingen ”(tal) (Rede)” eller ”(sång) (Gesang)”, vilket antyder möjligheten av ett framförande som melodram där texten växelvis lästes och sjöngs. Kanske var det i alla fall delvis efter dessa anvisningar som verket framfördes i Malmö 1913 och även vid utomhusframförandena 1908, 1913 och 1914.

Datering saknas i manuskriptet, men tonsättaren själv har berättat (i den i verkkommentaren nämnda radiointervjun 7 juli 1937, återgiven i Östersunds-Posten 9 juli) att verket färdigställdes 1909, och det bör ha varit i form av detta klaverutdrag. Det visar dock spår av att ha ändrats en hel del i efterhand.

A3 Skiss för violin och piano. Musik- och teaterbiblioteket, Stockholm. Ett notblad. Skissen avser sats 2 i en violinsonat, men kom att i praktiken bli det första utkastet till Arnljots hälsningssång (akt 1, takt 481 ff). Skissen är daterad ”Oviken aug. 1889”.

Avskrifter

K1 Klaverutdrag, Kungliga Operans arkiv. Tre volymer med resp. 103, 114 och 102 notsidor. Enligt påskrift på pärmarna fungerade detta klaverutdrag som sufflörexemplar. Avskrift av **A2**, innan denna källa fått sin nuvarande form. Innehåller ett flertal rättelser och ändringar, framför allt i sångstämmorna, vars ursprungliga lydelse fortfarande är läsbar, eftersom noterna korsats över, inte raderats, och den ändrade versionen skrivits till bredvid. Den ändrade versionen motsvarar med få undantag **A2** i dess nuvarande form. För den som vill följa verkets framväxt i detalj är detta därför en bättre källa än **A2**, där ändringarna gjorts i form av raderingar som i de flesta fall gör den ursprungliga lydelsen oläslig.

K2 Partitur, Musik- och teaterbiblioteket, Stockholm. Accessionsnummer *1943/2420, 2421, 2422. Tre volymer med resp. 175, 177, 180 sidor. På sista sidan i volym 3 finns anteckningen ”kop. 1933. F. L.” Detta partitur förefaller inte ha blivit riktigt färdigställt, och det tycks inte ha använts vid framföranden. Framför allt är sångstämmorna endast summariskt utskrivna. Ibland saknas texten, ibland saknas sångstämmorna helt. För utgivaren framstår detta partitur som ett ofullbordat projekt, och det har inte alls beaktats i arbetet med utgåvan.

S Stämmaterial innehållande både sång- och orkesterstämmor. Kungliga Operans arkiv. Handskrivna vokalstämmor för Gunhild, Vaino, Unn, En kvinna, Sigurd (2 exemplar i separata utskrifter), Ubma, Torfinn, 1–6 jämtan, Arnljot (2 exemplar i separata utskrifter), Kung Olav, Tormod, Bård, Gudfast, Tore Hund, Hirdmannen, Heming, Torar, Göka-Tore, Åflo-Faste, Finn Arnesson och 1–5 mannen. Östmunds stämma saknas i materialet. Handskrivna orkesterstämmor: Flöjt I, Flöjt II, Piccolo, Oboe I, Oboe II, Oboe III/Engelskt horn, Klarinett I, Klarinett II, Klarinett III/Basklarinett, Fagott I, Fagott II, Fagott III/Contrafagott, Horn I, Horn II, Horn III, Horn IV, Trumpet I, Trumpet II, Trumpet III, Trombon I, Trombon II, Trombon III, Tuba, Pukor (tre stämmor: Pukor I, Pukor II och en

sammanskriven stämman), Liten trumma, Triangel, Stor trumma och cymbaler, Harpa, Violin I (5 ex.), Violin II (4 ex.), Viola (4 ex.), Violoncell (3 ex.), Kontrabas (3 ex.).

Scenmusik: Tingslurar till akt 1, samt diverse stämmor av olika datum till akt 3, delvis arrangerade för andra instrument än dem som är föreskrivna i partituret. Det finns också ett partitur, benämnt "Scendirigent", till scenmusiken i akt 3.

Alla dessa stämmor utom några enstaka kompletterings- eller ersättningsstämmor bör ha skrivits ut inför premiären 1910. Man kan beskriva det här materialet som en uppsättning bruksstämmor, inte alltför noggrant skrivna. Några anvisningar tycks ha glömts bort i vissa stämmor, anvisningar kan vara olika skrivna i olika stämmor och den exakta placeringen av t.ex. crescendopilar kan variera rätt avsevärt. I stämmorna finns sedan ganska rikligt med anteckningar av sångarna/musikerna själva. Det rör sig ofta om rena rättelser av skrivfel, men även om justeringar som kan ha gjorts på tonsättarens eller dirigenternas direktiv. Stämmorna har dock passerat många dirigenter och ännu fler exekutörer innan de fått den utformning de har i dag, och många gånger motsäger anteckningarna i olika stämmor varandra.

Tryckta källor

Klaverutdrag

T Abraham Lundquist, Stockholm [1913 enligt uppgift från förlaget; det tycks dock ha blivit dröjsmål innan noterna var tillgängliga i handeln; en tidningsnotis med uppgiften om att utgåvan skulle utkomma "inom kort" publicerades i januari 1914, men inte förrän i mars 1915 kan man finna bekräftelser i notiser och annonser om att utgåvan faktiskt fanns att köpa]. Sångtext på både svenska och tyska. Scenanvisningar och övrig text endast på tyska. Verkets titel och benämning är enligt titelsidan: "Arnljot / Handlung i 3 Akten / für Soli, Chor und Orchester / von / Wilhelm / Peterson-Berger". **A2** har helt uppenbart varit förlaga till denna utgåva, även om några detaljer förändrats i samband med tryckningen. Det är färre nyanser utsatta i sångstämmorna än i **A2**. Till en del skulle detta kunna bero på förbiseenden, men skillnaderna är såpass många, att förklaringen snarare torde vara omprövning från tonsättarens sida. Översättningen till tyska är utförd gemensamt av Peterson-Berger och Felix Saul.

I Musik- och teaterbiblioteket finns ett exemplar med Peterson-Bergers egenhändiga rättelser av tryckfel.

Följande fem tryckta utgåvor har inte använts som källmaterial för den källkritiska utgåvan men tas för fullständighetens skull ändå med i denna förteckning:

Sånger ur "Arnljot". 1. Arnljots hälsning till Jämtland, klaverutdrag, Abraham Lundquist, Stockholm [1906].

Ur Arnljot, Tre sånger för baryton (Arnljot hälsar Jämtland, Arnljots kärlekssång och Tormods kvad), klaverutdrag, Abraham Lundquist, Stockholm [1909].

Ur Arnljot, Vainos sånger, klaverutdrag, Abraham Lundquist, Stockholm [1909], nytryck cop 1957.

Ur Arnljot, 5 stycken för piano (På Frösötinget, I vildskogen, Lille-Östmund soffer, Arnljot och Ubma, Vid Stiklestad), Abraham Lundquist, Stockholm [1909].

Den nya dag uppgången är, kör ur "Arnljot", för manskör a cappella, Abr. Lundquists kvartettbibliotek, Abr. Lundquist, Stockholm cop 1944. Emenderad utgåva: Levande Musikarv, Stockholm 2019.

I Musik- och teaterbiblioteket i Stockholm finns även ett handskrivet partitur och orkestermaterial till Vainos sånger.

Libretton

L1 G. A:son Lundquists förlag, Stockholm 1906. På sid 3 finns en tilläggan: "Till / Mina vänner bland jämtarna." På sid. 5 finns följande anvisning: "Vid ett sceniskt utförande af »Arnljot» äro de handlande personernas ord ämnade att framsägas med musikalisk fixering af rytm, tidmått och tonhöjder, och hela handlingen att ledsagas af orkesterspel i den mån stämningen så önskar eller tillåter." Denna text tyder på att verket ännu inte funnit sin färdiga form som opera.

L2 "Ny reviderad upplaga", Abraham Lundquists musikförlag, Stockholm 1910. Några mindre förändringar av texten har företagits. Dedikationen och anvisningen om hur texten skall framföras är oförändrat övertagna från **L1**.

L3 "Ny reviderad upplaga", Abraham Lundquists musikförlag, Stockholm 1918. I allt väsentligt är detta samma text som **L1** och **L2**. Dedikationen och anvisningen om hur texten skall framföras finns kvar, detta trots att verket vid denna tidpunkt sedan flera år förelegat i operaform. Stavningen har på några punkter moderniserats. "Lemnad" t.ex. har blivit "lämnad".

L4 Fjärde upplagan, Wilhelm Peterson-Berger Stiftelsens förlag, Östersund 1956. Dedikationen och anvisningen om textens framförande finns kvar, den senare dock med redaktionens inledande rubrik: "Författaren-tonsättarens anmärkning i föregående textupplagor".

I denna upplaga har stavningen helt och hållet moderniserats, och tryckfel rättats; i övrigt är den ett oförändrat omtryck av **L3**.

L5 Femte upplagan, Wilhelm Peterson-Berger Stiftelsens förlag, Östersund 1984. Utgåvan är identisk med **L4**.

L6 Libretto på tyska, Abraham Lundquists musikförlag, Stockholm 1914. Översättningen till tyska är utförd gemensamt av P.-B. och Felix Saul.

Mer om källorna

Så vitt det har gått att bedöma har källmaterialet tillkommit i följande ordning och vid följande tidpunkter:

Tryckt libretto (**L1**) 1906, nya upplagor 1910, 1918, 1956, 1984. Tyskspråkigt libretto 1914.

Klaverutdrag i autograf (**A2**) 1909.

Partitur i autograf (**A1**) 1909–1910, därefter omarbetat av P.-B.

Klaverutdrag i avskrift (**K**) samt stämmaterial (sång- och orkesterstämmor) (**S**) 1909–1910.

Tryckt klaverutdrag (**T**) 1913.

Alla otryckta källor har varit föremål för ändringar i efterhand, vilket i praktiken gör kronologin mer komplicerad.

A2 och **T** uppvisar i stort sett identiska versioner av verket, medan **A1** avviker från dessa i betydande grad. Själva formen på stycket är dock oförändrad. Sålunda är taktantal (med ett par smärre rent notationsmässiga undantag), tonarter, handling, personer etc. lika i partitur och klaverutdrag. Skillnaderna ligger mer på detaljnivå. Det rör sig då om

1. Tonhöjder.
2. Ackord.
3. Notvärden.
4. Artikulationsanvisningar som bågar, punkter och streck.
5. Tempobeteckningar. Vissa anvisningar finns endast i **A1**, andra endast i **A2** och/eller **T**. Ibland är ungefär samma anvisning formulerad på litet olika sätt, men i vissa fall är anvisningarna ganska avvikande från varandra.
6. Dynamiska anvisningar. Generellt kan sägas att klaverutdragens nyanser passar för pianoackompanjemang, medan orkesterns nyanser i **A1** ofta ligger lägre av balansskäl. Ytterst få nyanser är utsatta för sångstämmorna i **A1**, medan de är desto fler i klaverutdragen, särskilt i **A2**.
7. Textdetaljer såsom ordval, ordföljd, stavning och interpunktion. På detta område uppvisar därtill librettot ytterligare varianter.
8. Scenanvisningar. **T** har fler sådana än **A1** och **A2**, som endast har några få av typen "Gunhild in" eller "dör". Librettot är dock den källa som är mest välförsedd i detta avseende.

Omfattningen av dessa motsägelser är märklig, då både partituret och klaverutdragen användes som underlag för framföranden under hela tonsättarens livstid. Det förefaller som om klaverutdrag och partitur, vilka båda måste anses representera P.-B.:s vilja, levde parallella liv. Sångarna sjöng enligt klaverutdragen (och sina handskrivna sångstämmor, vilka i sin tur var utskrivna efter klaverutdraget **A2**), och dirigenterna dirigerade från partituret. Detta har skapat en ytterst problematisk situation, när man skall göra en nyutgåva av stycket. Vilken källa skall få prioritet, när de skiljer sig åt? En liknande fråga rör de handskrivna orkesterstämmornas roll. Som redan nämnt skiljer sig även dessa från partituret. Därtill finns ganska många inbördes diskrepanser mellan stämmorna. Ändå har stämaterialet givetvis stor auktoritet eftersom det är enligt dem (och kanske även en del oskriven klingande tradition) som stycket framförts fram till 1949 och även senare vid konserter, där delar av verket framförts. Inte minst visar orkesterstämmorna att man spelat verket med mycket fler legatobågar än vad de många gånger knappa anvisningarna i partituret visar.

Avvikelserna från partituret både när det gäller sång- och orkesterstämmor bör ha varit frustrerande för dirigenterna, som fick vänja sig att höra andra saker än det som stod i partituret de hade framför sig.

Man frågar sig hur dessa parallella världar har kunnat bestå. Om klaverutdraget (och sångarnas stämböcker) skulle vara rättesnöret för sångarna, varför inrättades inte sångstämmorna i partituret efter detta? Och om partituret skulle gälla, varför

införde inte P.-B. i sitt egenhändigt rättade klaverutdrag partiturets version, och varför inrättades inte orkesterstämmorna enligt hans önskemål så som de är uttryckta i partituret? Det är också förvånande att dirigenter, kända namn som Hjalmar Meissner, Armas Järnefelt, Wilhelm Stenhammar och Nils Grevillius, lämnat så många motsägande anvisningar, ofullständigheter och även rena fel ojusterade i partituret.

Valet av huvudkälla m.m.

Enligt vad som framgått av ovanstående är valet av huvudkälla långt ifrån självklart.

För **A1** talar att det är ett komplett partitur i tonsättarens autograf. Å andra sidan är det ganska otillförlitligt när det gäller detaljerna. Nyanserna i sångstämmorna är ganska summariskt utsatta liksom scenanvisningarna.

För Kungliga Operans sång- och orkesterstämmor (**S**) talar att det är efter dessa som verket framförts. Orkesterstämmorna har använts vid föreställningar fram till 1949 och därefter vid konserter (senast 2010 då stora delar av operan spelades konsertant). Anvisningarna i orkesterstämmorna är dock långt ifrån samordnade och i många fall svåraderade. De behöver inte alls härröra från P.-B. själv.

När det gäller utformningen av de vokala stämmorna (inklusive texten) måste **A2**, **T** och sångstämmorna i **S** tillmätas stor auktoritet, kanske till och med större än **A1**. Där finns betydligt fler nyanser och andra uttrycksanvisningar än vad som är utsatt i **A1**. Och där **A1** har en version och övriga källor en annan måste det ha varit den senare som har klingat under föreställningarna och detta måste ha skett med Peterson-Bergers goda minne.

För scenanvisningarna slutligen är mest omsorg nedlagd i librettot (**L1–5**). En del av dessa syns dock knutna till ett framförande av stycket som tal drama. Där finns t.ex. anvisningar av typen ”efter en stunds tystnad”, vilka i operaversionen är utkomponerade i musiken.

Denna situation har utmynnat i följande:

- Partituret (**A1**) utgör huvudkälla. Sålunda är grundprincipen att följa **A1** ifråga om punkterna 1–4 ovan.
- När det gäller tempobeteckningarna gäller de som P.-B. själv skrivit in i partituret samt tempobeteckningar som där skrivits in av annan hand, om de är hämtade från **A2** och/eller **T**.
- Nyansbeteckningarna i orkestersatsen följer **A1**.
- Nyansbeteckningarna i sångstämmorna följer **T**, eftersom sångstämmorna i **A1** i stort sett saknar sådana. Det bör dock nämnas att nyanserna i **T** på en del ställen inte helt går ihop med orkestersatsens nyanser enligt **A1** och att jämkningar kan bli nödvändiga, både från sångarnas och orkestrens sida.
- Sångtexten följer **T**, men stavningen är moderniserad enligt **L4** och **L5**.
- För scenanvisningarna slutligen gäller librettot med stavning enligt **L4** och **L5**.
- Stämaterialet (**S**) är inte huvudkälla i något avseende men har bidragit med värdefull information om hur verket faktiskt sjungits och spelats. Inte minst vad gäller sångstämmorna, både musikaliskt och textligt, har **S** fått ett stort inflytande över det slutliga valet mellan olika lösningar.
- De fyra tryckta utgåvorna med utdrag ur Arnljot innehåller i och för sig intressanta varianter i de dynamiska anvisningarna, men utgivarens uppfattning är att de representerar ett stadium i verkets tillblivelseprocess som passerades i och med färdigställandet av orkesterpartituret (**A1**) och framför allt det tryckta fullständiga klaverutdraget (**T1**). De har därför lämnats utan avseende i detta arbete.
Separatutgåvan av ”Den nya dag uppgången är” för manskör a cappella är å andra sidan tryckt efter tonsättarens död och har heller inget egentligt källvärde.

Så långt grundprinciperna. Kommer man ner på detaljnivå vållar källornas bristande tillförlitlighet och motsägelserna dem emellan ständiga problem. Inkonsekvenserna är besvärande, och frågan är i vilken grad de är avsiktliga och i vilken utsträckning de beror på impulsivitet, tidspress eller bristande noggrannhet från tonsättarens sida. I vilken utsträckning skall utgivaren försöka att skapa enhetlighet? När en anvisning endast står utsatt i ett eller ett par instrument, är den då att betrakta som en nyckel till hur alla skall spela, eller är den ett hugskott, en idé tillkommen i stundens ingivelse? Skall man genomföra anvisningen generellt, sätta ut den endast där den står i P.-B.:s partitur, eller skall man rent av betrakta den som ett misstag och ignorera den?

Här skall ges två exempel för att belysa problemet.

Det första exemplet avser ett motiv i akt 1, här citerat med den artikulation det har första gången det uppträder (takt 1061):

I avsnittet 1061–1161 spelas detta motiv nio gånger med ständigt nya varianter i artikulationen. Det förekommer avvikelser även mellan samtidigt spelande instrument. I Bilaga 1 finns en sammanställning över varianterna, och där framgår också hur man genomfört artikulationen i Kungliga Operans orkestermaterial (S).

Frågan är om alla dessa varianter är avsiktliga. Det tryckta klaverutdraget (T) är långt mer konsekvent. Bortsett från en obetydlig avvikelse är artikulationen alltid följande:

Utgivaren har i detta fall respekterat de olika varianterna i A1 och endast gjort ett par smärre justeringar.

Det andra exemplet är hämtat från akt 2, takt 953–956. Så här är stället utformat enligt autografpartituret (A1):

Detta korta avsnitt erbjuder ett koncentrat av frågeställningar:

Notvärden:

Skall första noten i 953 i Fl. II vara en åttondel eller en fjärdedel? Det står åttondel men ingen efterföljande paus.

Cl. II har åttondel och paus. Kanske det skall vara modell för Fl. II, III och möjligen även för Vle. Och om detta blir en modell, så gäller den troligen även i 954 för Fl. II och III samt understämman i Vle samt i 955 för Fl. III.

Bågar:

Skall den båge som Cl. I har över 16-delarna i 953 skrivas in även i 954? Och skall den i så fall även skrivas in i Fl. I i 953–955? Och vad med Vle i 956?

Skall Fl. III ha samma båge till nästa takt som Fl. II och Vle i 953? Och skall Fl. II ha samma båge mellan andra och tredje noten i 954 som i 955?

Skall Fl. I ha båge mellan halvnoten i 954 och första noten i 955? Och mellan halvnoten i 955 och första noten i 956?

Skall understämman i Vc. ha bindbåge som Cb. mellan 953 och 954?

Dynamik:

Skall de dynamiska anvisningar som står under systemet för Fl. I och II gälla båda stämmorna eller endast den solistiska Fl. I? Skall de inkludera även Fl. III?

Skall det vara crescendo- och diminuendopil i Fl. även i 955?

Skall flöjternas dynamiska anvisningar föras in även i Cl. (eller endast i Cl. I?) och kanske även i Vle, och kanske till och med i Vc. och Cb?

Skall Cb. ha *pp* som övriga i början?

En del av dessa frågor är tämligen enkla att besvara (som att Cb. bör ha *pp* i början). En del är svårare och en del i princip omöjliga att ge entydiga svar på. I sådana fall uppstår frågan om man skall försöka göra en spelbar lösning (med risk att man trotsar P.-B.:s intentioner) eller om man skall lämna stället som det är och överlåta till dirigenter och musiker att lösa problemen (med risk för att det inte blir gjort eller att denna typ av arbete kommer att uppta en orimligt stor del av repetitionstiden)?

En annan fråga för utgivaren är om notationen av tonhöjderna i Fl. II och III måste återges exakt som P.-B. skrivit dem. De enharmoniska förväxlingarna mellan 954 och 955 må vara harmoniskt korrekta, men det skulle vara lättare att läsa, om sista noten i Fl. II i 954 vore skriven som c och första noten i Fl. III i 955 skriven som diss.

Det här var två tydliga och koncentrerade exempel, men faktum är att materialet innehåller fullt av likartade frågeställningar. Med dessa förutsättningar blir det ofrånkomligt att utgåvan kommer att präglas av utgivarens val av lösningar. Trots alla ambitioner finns det ingen garanti för att utgåvan i alla avseenden representerar Peterson-Bergers verkliga avsikter – det gör å andra sidan inte hans eget partitur heller.

Scenindelning

Indelningen av verket i scener varierar i de olika källorna. I akt 1 har **A1** och klaverutdragen (**A2** och **T**) 16 scener, medan librettot (alla upplagorna) har 14. I akt 2 har **A1** 18, **A2** och **T** 16 och librettot 15 scener. I akt 3 har **A1** 13 scener, medan **A2**, **T** och libretto har 18. Denna utgåva följer scenindelningen i **A1**.

Språng

Av strykningar och anteckningar i partitur och stämmor kan man se att det gjorts ganska många längre och kortare språng i verket genom åren. Några av sprången är daterade med årtal, och det ofta förekommande årtalet 1948 visar att dessa språng är förknippade med den nedkortning av verket som Ivan Oljelund och Stig Rybrant utförde detta år.

Sprången har inte alls beaktats i utgåvan.

Tempobeteckningar

Det finns många avvikelser mellan tempobeteckningarna i **A1**, **A2** och **T**. I Bilaga 2 finns en sammanställning av tempobeteckningarna i dessa tre källor.

Att **A2** och **T** genomgående överensstämmer med varandra framgår tydligt av listan. De skillnader som föreligger kan antingen bero på förbiseenden vid tryckningen eller på att Peterson-Berger, kanske så sent som i korrekturstadiet, velat genomföra en förbättring. I det senare fallet är det dock litet märkligt att han inte ändrade även i **A2**.

Det är betydligt fler skillnader mellan **A1** å ena sidan och klaverutdragen å den andra. Det kan tänkas att han under partiturskrivandet, när han hade en hel orkester för ögat och det inre örat, kände behov av modifieringar. En del smärre, kortvariga tempoförändringar skulle t.ex. kunna vara svåra att genomföra med orkester. I stället kunde det vara bättre att måla med bredare penseldrag. En del anvisningar skulle kunna vara tillfogade under repetitionsarbetet eller till och med efter premiären, när han utifrån de praktiska erfarenheterna under arbetet känt att en ytterligare justeringar behövde göras. Men man undrar i så fall varför han inte införde dessa justeringar i klaverutdraget när det trycktes?

A1 innehåller en mängd tempoanvisningar som är skrivna med främmande hand. Man kan se att en del är tagna direkt ur klaverutdraget (**A2** eller **T**), men flera saknar motsvarighet i andra källor. De har ändå medtagits i listan eftersom de skulle kunna vara dikterade av P.-B. eller i alla fall blivit godkända av honom.

Listan i bilagan skulle kunna fungera som hjälp för sångare, instuderare och dirigenter att finna stöd för olikartade tolkningar utifrån Peterson-Bergers egna, ofta divergerande, anvisningar.

Några notationsmässiga egenheter

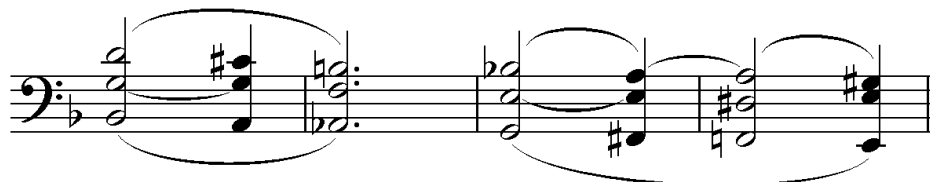
I **A1** och **A2** är taktartsbeteckningarna skrivna utan nämnare (4/4 blir t.ex. 4, 6/8 blir 6). **T** och **S** är däremot noterade på gängse vis. Utgåvan använder normal praxis.

Duoler i 6/8 och 12/8 är i **A1** noterade på tre olika sätt: 1) som åttondelar med duoltvåor, 2) som punkterade åttondelar, 3) med ett slags dubbel notation med både punkterade åttondelar och duoltvåor:

I **A2** och **T** används endast modell 1 och 2, och så är det även i denna utgåva. På de ställen som är noterade enligt 3 har utg. avstått från duoltvåorna.

Där två eller tre blåsare delar notsystem och en stämma har ett längre notvärde än de övriga har P.-B. ibland noterat detta längre notvärde som en addition av två kortare noter med bindbåge emellan för att skapa en större enhetlighet i notbilden. Här är fagottstämmorna i takt 517–520 i akt 1 så som de är noterade i **A1**:

I utgåvan är andrafagottstämman i första och tredje takterna noterad som punkterad halvnot. Det finns ett flertal liknande ställen i verket.

Legatospel är ofta markerat med en serie av olika korta bågar som går i varandra. Det förefaller som om P.-B. under arbetets gång lagt till allt fler bågar. Utg. har oftast valt att sammanfoga sådana kortare bågar till en längre.

Tings- och stridslurar

Tingslurarna i första akten är instrument som konstruerades speciellt inför premiären av Arnljot av den kända svenska instrumentbyggerfirman Ahlberg & Ohlsson. Lurarna är stämde i C, och Peterson-Berger vacklar litet i notationen av dem. I en fotnot vid den första insatsen i takt 846 (där lurarna är noterade i g-klav med klang en oktav lägre) skriver han: ”Omfång ö klang = lågt C-horn (eller tenorbasun)”. I takt 866 är de däremot skrivna i klingande basklav, men i en fotnot står det ”Lurarnas stämmor utskrivs i violinklav, en oktav högre”. Denna anvisning har följts i utgåvan.

Stridslurarna i tredje akten är däremot konventionella instrument, valthorn, trumpet och bastromboner, placerade utanför scenen. Hornen och trumpeterna byter ständigt transponering i enlighet med tonarternas växlingar. Frågan är om tonsättaren tänkt sig flera par instrument, uppställda på olika platser bakom scenen eller om det är en ren notations sak för att få signalerna enhetligt noterade med så få förtecken som möjligt oavsett klingande tonart. En del av positionsangivelserna i partituret tyder på det första alternativet.

Sångarnas stämlägen

De olika rollernas stämlägen beskrivs på två ställen i källorna, dels på titelsidan i **A1**, dels i en rollista i **T**. Man noterar några variationer i beskrivningarna:

Kung Olav anges som baryton i **A1** men hög baryton i **T**.

Finn Arnesson är bas i **A1** men baryton i **T**.

Tore Hund är baryton i **A1** men klassificeras som bas (baryton) i **T**.

Torar Lagman saknas i **A1**, benämns bas i **T**.

Sigvald saknas också i **A1**, kallas bas (baryton) i **T**.

Bård anges som baryton i **A1** men hög baryton i **T**.

Heming anges som bas i **A1** men bas (baryton) i **T**.

Göka-Tore är bas i **A1** men baryton i **T**.

De sex jämtarna slutligen saknas i **T** men är angivna som två tenorer, två barytoner och två basar i **A1**.

Mer om sångtexten

Sångtexten uppvisar ett otal mindre variationer ifråga om stavning och interpunktion. I partitur och klaverutdrag arbetar P.-B. med en för sin tid tämligen modern och personlig variant av stavning. Han skriver t.ex. ”hövisk” och inte ”höfvisk”, ”vilket” och inte ”hvilket”. Till hans mer personliga varianter hör ”järta” och ”jälte” i stället för ”hjärta” och ”hjälte”. De första upplagorna av librettot har en mer konventionell stavning, sedan moderniseras även de, även om aldrig de personliga stavningsformerna publiceras där. I upplagorna 4 (1956) och 5 (1984), vilka givits ut av Wilhelm Peterson-Berger Stiftelsens förlag, är stavningen moderniserad efter nutida praxis, vilken fått gälla även i denna utgåva. **L5** har varit källan för stavningen i partituret och klaverutdraget samt i citaten i detaljkommentarerna nedan.

Bindestreck mellan stavelserna i sångtexten är utsatta mycket sparsamt i **A1** och **A2**. I **T** förekommer betydligt fler sådana streck, men stundtals avviker avstavningen från autografernas. I utgåvan används nutida avstavning enligt stavelseprincipen (enkonsonantsprincipen).

Orden ”eder”, både som personligt och som possessivt pronomen, och ”edra” är tämligen inkonsekvent behandlade i källorna vad gäller bruket av inledande versal. I **A1** och **A2** används alltid versal, i **T** och de libretton som gavs ut under

P.-B.:s livstid (L1–L3) vacklar bruket, och även i de sena utgåvorna med modern stavning (L4 och L5) förekommer inkonsekvenser, även om orden oftast inleds med liten bokstav. Intressant är att P.-B. i sitt eget exemplar av T ändrat versal till gemen, men endast på ett ställe. I utgåvan används endast gemener.

Interpunktionen är ofta olika utformad i de olika källorna, uppenbarligen var flera olika lösningar möjliga för tonsättaren-författaren. Klaverutdragets (A2 och T) interpunktion är mer utarbetad än partiturets, och T har blivit förstaval för utgåvan. Tankstreck i sångtexten har enligt Levande Musikarvrs riktlinjer undvikits i utgåvan och ersatts med andra tecken, alltid med kommentar.

I Bilaga 3 finns en sammanställning av texten i scen 1 och början av scen 2 enligt A1, A2, T och den första utgåvan av librettot (L1).

Den tyskspråkiga versionen

Fast denna utgåva endast innehåller den svenska sångtexten till Arnljot följer här en kort beskrivning av den tyskspråkiga versionen i A2 och T.

I A2 är den tyska sångtexten inskriven under den svenska och anpassad efter den svenska sångstämman rytm. I T däremot är den tyska versionen betydligt mer självständig. Texten avviker stundtals från den tyska texten i A2, och rytmer och tonhöjder har ofta ändrats för att bättre passa det tyska språket. Avvikelserna är så stora och många att den tyska sångstämman till stor del är skriven på ett eget notsystem.

Scenanvisningar

A1 innehåller endast ett fåtal scenanvisningar. Detta är inget anmärkningsvärt, då partituret är ett brukspartitur som skall ge dirigenten nödvändig information för att kunna dirigera stycket. Även A2 är knappt i detta hänseende. T innehåller fler anvisningar, men endast på tyska. Mest utförliga scenanvisningar finns i librettot, och där finns även detaljerade beskrivningar av hur scenbilden skall se ut. Eftersom librettot skrevs före musiken finns en del scenanvisningar som sedan blev utkomponerade, t.ex. ”Kort tystnad.” Detta kan också ha att göra med librettots funktion av textbok vid framförandena av verket som tal drama. En del beskrivningar av detta slag har sållats bort i utgåvan, dock med kommentar.

Kortare scenanvisningar har standardiserats efter gängse bruk för musikaliska utgåvor (parentes, liten bokstav, inget avslutande skiljetecken). Rollnamn har tillfogats i scenanvisningarna, om det annars skulle kunna uppstå osäkerhet om vem anvisningen avser.

Anvisningarna för när ridån skall öppnas och stängas är såpass divergerande mellan källorna att utgivaren har avstått från att ange sådana i partituret. I stället hänvisas till den kritiska kommentaren, där de olika ställena är angivna.

Kommentarer

- Instrumentens ordning i partituret följer A1 med undantag för piccolon som står överst i A1 men kommer under flöjterna i utgåvan (eftersom den spelas av tredjeflöjtisten, som även spelar vanlig flöjt i långa avsnitt). Slaginstrumentens inbördes ordning varierar något i A1, men pukorna är alltid överst. Utgivaren har valt följande ordning: pukor, triangel, liten trumma, cymbal(er), bastrumma.
- Även sångstämmornas inbördes ordning följer A1. Dock är P.-B. inte helt konsekvent. Bårds stämma t.ex. är ibland skriven över Sigvalds och ibland under. Utg. har valt att alltid lägga den över, eftersom han klassificeras som hög baryton medan Sigvald kallas bas (baryton).
- Peterson-Bergers balkar har i möjligaste mån respekterats.
- Legatobågar över tremolon mellan två tonhöjder saknas genomgående i A1 och har tillfogats utan kommentar i partitur och stämmor. I utgåvans klaverutdrag är sådana bågar utsatta, där utrymmet tillåter.
- Originallets transponeringar har behållits i partituret och stämmorna, men en extra basklarinettstämma genomgående noterad i B är bifogad materialet. För scenmusiken, se nedan.
- Utgivaren har ibland gjort avsteg från att följa tonsättarens val av klaver för fagotter och tromboner. I A1 delar i regel två till tre stämmor notsystem, och för trombonernas vidkommande är de ibland ihopskrivna med tuban, så att fyra instrument är skrivna på samma system. Tonsättaren har då valt den klav som fungerar bäst, när man läser stämmorna tillsammans. I utgåvans partitur är ofta uppdelningen på notsystemen gjord på ett annat sätt, som motiverar ett annat val av klav. I stämmaterialet, där ju varje stämma visas separat, har ännu mindre hänsyn tagits till P.-B.:s notation.
- I utgåvan återges de tempobeteckningar i A1 som (med största sannolikhet) är skrivna av P.-B. samt beteckningar som visserligen är gjorda med annan hand, men där motsvarande beteckning finns i A2 och/eller T. Undantag från detta är redovisade i kommentarerna nedan.
- P.-B. sätter ut tillfälliga förtecken på nytt efter bindbågar mellan takter. Utgåvan följer nutida praxis i detta avseende.

- Legatobågar i sista takten på en ackolad eller sida fortsätter ofta ut i marginalen som om de skulle fortsätta in i nästa takt, utan att det finns någon fortsättning på bågen i nästa ackolad eller på nästa sida. Likaså uppträder ibland fortsättningsbågar i första takten av en sida/ackolad utan att föregående takt innehåller motsvarande bågar. Där sådana fel lätt kunnat rättas har detta skett utan särskild kommentar.
- Uppenbart redundanta nyansbeteckningar i **A1** har ignorerats i utgåvan utan kommentarer i de enskilda fallen.
- I **A1** förekommer ibland accenttecken och *fz* eller *fp* samtidigt i samma stämma. I utgåvan har i sådana fall endast en typ av accentmarkering satts ut, alltid med kommentar.
- Stopptoner i hornstämmorna är i **A1** markerade med anvisningen *stopptoner*, förkortat *stoppt.*, ibland i förening med plustecken. Normalt öppet spel efter stopptoner är markerat *öppet*. I utgåvan används beteckningen *chiuso* resp. *aperto*.
- I **S** finns tre stämhäften för pukorna, ett häfte där alla toner och insatser finns med så som stämman är skriven i partituret, och två häften, där pukstämman är uppdelad på två spelare med två pukor var. I denna utgåva står allt i samma stämma, men det är givetvis upp till musikerna om de vill dela upp åtminstone några ställen på två spelare. I **A1** finns gott om anvisningar om var och hur pukorna skall stämmas om. Utg. har ignorerat dessa för att ge musikerna möjlighet till egna lösningar. I **S** kan man se, att musikerna strukit många av de ursprungliga stämmingsanvisningarna och skrivit in andra.
Pukornas nyansbeteckningar i **A1** ligger ofta förvånansvärt högt, högre än beteckningarna i övriga stämmor. Utg. har justerat ner nyanserna på några särskilt utsatta ställen, alltid med kommentar.
- Scenmusiken i akt 1 är skriven för specialkonstruerade tingslurar (se ovan) vilka är noterade som låga C-horn, alltså i g-klav med klang en oktav lägre än noterat. Till denna utgåva finns stämmor av två slag, dels ordinära orkesterstämmor med tämligen generöst med inprickningar, dels stämmor i komprimerad form i kartongformat. I akt 3 består scenmusiken av horn, trumpeter och bastromboner, vilka alla spelar utanför scenen. I denna utgåvas stämmaterial finns spelpartitur i två olika noterade versioner, dels med horn och trumpeter i sina ursprungliga ständigt växlande transponeringar, dels omskrivna i F resp. C.
- Svenskspråkiga instrumentnamn (med undantag för ”Tingslurar”) samt anvisningar som *med pukpinnar*, *halva stämman*, *endast två*, *övriga* etc. har ersatts med standardiserade italienska beteckningar.
- Klaverutdraget, som hör till denna utgåva, bygger på det tryckta klaverutdraget (**T**) i fråga om själva pianosatsen men har anpassats till partituret. Det innebär stundtals ganska betydande skillnader mot **T**, främst ifråga om artikulation och dynamik, men ibland även beträffande tonhöjder och notvärden.
- Parenteserna runt vissa tempobeteckningar är Peterson-Bergers egna.
- Repetitionsiffrorna i denna utgåva är tillfogade av utgivaren med siffrorna i **A1** och **S** som grund.
- De tyskspråkiga scenanvisningarna i **A2**, vilka är att betrakta som utkast till motsvarande anvisningar i **T**, har helt ignorerats i kommentarerna nedan.
- Förtydligande *div.* och *unis.* har lagts till av utgivaren vid behov.
- Kommentarererna nedan avser huvudkällan **A1**, om inte annat anges.

Akt 1

Takt	Stämma	Kommentar
		Tonsättarens rubrik på första notsidan är ”Arnljot I”. Texten ”På Frösötinget” är hämtad från A2 och L2–L5 .
5		T har anvisningen ”Der Vorhang öffnet sich.”
6		”Ridå” inskrivet med främmande hand.
7–8	Ob. I	Artikulationen är komplicerat och delvis motsägelsefullt noterad:
		S är likadant noterad men har därtill en punkt på första noten i andra takten. A2 och T saknar bågar och punkter, har endast anvisningen <i>dolce leg</i> . Utg. har gjort en liten förenkling av notationen.
8	Cl. II	Crescendopilen tillfogad i analogi med Vle .

10	Fl.	De dynamiska anvisningarna är hämtade från S.
10	Cb.	A1 saknar nyansbeteckning, S har <i>fp</i> . Utg. har valt <i>f</i> , eftersom tonen spelas pizzicato.
11–12	Vc.	Den ursprungliga diminuendopilen började på fjärde slaget i 12, men den blev sedan förlängd från mitten av 11, oklart av vem. I A2 och T börjar diminuendopilen först i 13. Utg. har följt den ursprungliga placeringen.
15		A2 har i slutet av takten anvisningen "Förhänget öppnas." Denna är dock överstruken.
17		Fermaten är endast utsatt i Vc. Den saknas helt i A2 och T.
23–24	Cl.	Det står <i>p</i> i början av båda takterna under klarinetternas gemensamma notsystem. Utg. gör tolkningen att denna anvisning endast skall gälla Cl. II, medan Cl. I skall spela sina avslutningstoner <i>pp</i> och höja till <i>p</i> först på tredje fjärdedelen i 24.
28	Unns kvinnor	A2 har <i>f</i> .
30–31	Vl. I, II	Har en avslutad båge i denna takt, men i nästa takt (på ny ackolad) ser det ut som en fortsättningsbåge, så som det är i Ob. och Cl. Utg. har ignorerat denna båge. S har en båge per takt.
30	Vle	Nyansen <i>mf</i> tillfogad i analogi med övriga stråkar.
33–36	Stråkar	I Vl. I, II och Vla upprepas beteckningen <i>f</i> i varje takt. Utg. har ersatt med <i>f sempre</i> i 33. Ett <i>f</i> i Vc. och Cb. i 35 har ignorerats.
36	Fag. II	Bågen till nästa takt saknas. Har tillfogats i analogi med Cor.
39	Unn	I den tyska texten i T finns en asterisk efter "Arnljot" och längst ner på sidan följande fotnot med uttalshjälp åt utländska sångare: "Sprich: Arnjot."
39	Vl. I	Nyansbeteckningen tillfogad av utg.
41–42	Cl., Fag.	Staccatopunkterna tillfogade i analogi med Fl.
43–45	Vl. I, Vl. II (överstämman)	Ofullständigt och motsägelsefullt markerad artikulation:
		Utg. har justerat och kompletterat i enlighet med Vl. I i S.
45–46	Ob.	Nyansbeteckningen <i>p</i> på andra tonen i 46 har justerats till <i>mf</i> i analogi med Fl. och Cor.
46	Vl. II	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Vl. I.
48	Ob., Cl., Fag., Cor.	Artikulationen inkonsekvent: punkt på första tonen i Ob., accent i Fag., övriga saknar beteckning. Utgivaren har valt punkt för alla stämmor för att inte förta verkan av accenten på andra taktslaget.
50	Fag.	De dynamiska anvisningarna är tillfogade i analogi med Cl. (där de dock möjligen är inskrivna med främmande hand) samt i enlighet med A2 och T (där crescendopilen dock börjar redan på sista fjärdedelen i 49).
53	Vl. I, II	Ett accenttecken på första tonen har ignorerats på grund av den samtidiga angivelsen <i>mfp</i> .
55	Cb.	I S saknas anvisningen om att takten skall spelas av en solokontrabas.

- 56–57 Cl. basso Nyansen *mf* står på sista 16-delen i 56, har flyttats till första noten i 57 i analogi med Fag.
- 57–59 Fl., Cl., Vl. I, II Artikulationen av de melodiska stämmorna är komplicerat och inkonsekvent markerad i A1. Här återges flöjt- och förstaviolinstämmorna:

S har en lösning med mer legato, men även här förekommer inkonsekvenser:

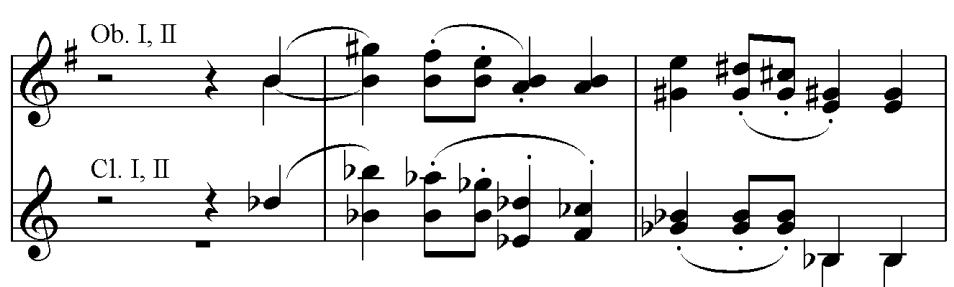
Utg. har utgått från A1 men gjort en något förenklad och mer enhetlig notation.

- 57 Cl. basso, Vc., Cb. Staccatopunkten på sista noten tillfogad i analogi med Cfag.
- 58 Vl. II Legatobågen över de tre sista noterna i understämman tillagd i analogi med Ob.
- 59 Ob. Beteckningen *mf* tillfogad i analogi med övriga.
- 59 Cl. II, Fag. Crescendopilen tillagd i analogi med Vle. En tvetydig båge i Cl. II över taktstreckket mellan 59 och 60 (på ny ackolad) har ignorerats.
- 60 Timp. Har *ffp* på andra tonen, har modifierats till *fp* i analogi med Vc. och Cb.
- 64 Unn A2 har *f*.
- 66 Unn I A2 och T står nyansbeteckningen *f* inte förrän på första noten i följande takt, troligen på grund av platsbrist, eftersom namnet "Unn" står precis över upptakten. Utg. har förutsatt att forte skall gälla redan från insatsens början.
- 72–73 Fl. 16-delsnoten har inte legatobåge till nästa takt. Har anpassats efter Cl.
- 72–73 Cl. basso, Cfag., Cor. III, IV Diminuendopilarna i Cfag. och Cor. III, IV slutar ungefär vid taktstreckket mellan takterna. Har dragits ut till att täcka hela notens längd, vilket förefaller mer korrekt. En diminuendopil av samma längd har tillfogats i Cl. basso.
- 72 Piatti I A1 är anvisningen skriven på svenska: (*ej dämpa!*)
- 73 P.-B. har satt ut dels anvisningen *rit. poco* i början av takten, dels *poco rit* alldeles i slutet av takten. Därtill står med främmande hand *rit* på taktstreckket från föregående takt. Utg. har valt placeringen i slutet av takten för att den närmare överensstämmer med A2 och T, där anvisningen *poco rit.* kommer i början av 74.
- 75–76 Cl. I Det är sidbrytning mellan dessa takter. I 75 går bågen ut i marginalen, som om den skulle fortsätta i nästa takt, vilket den emellertid inte gör. Utgivaren har valt att avsluta bågen på sista noten i 75.
- 76 Cl. II Bågen tillfogad i analogi med Fag. I.
- 83–84 Cor. I, II Bågen förefaller ha skrivits in i efterhand. Det finns även en båge mellan de två tonerna i 84. Utg. har med stöd av S valt den längre bågen.

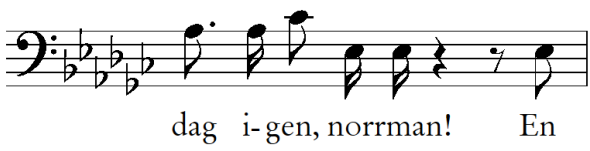
84	Unn	"Ett" är understruket i A1, kursiverat i L, skrivet med normal stil i A2 och T. Alla källor använder sig av stavningen "braktes" i stället för "bragtes".
89	Unn	Sista tonen är diss i A1. Utg. har följt övriga källor som alla har giss.
91–92	Cl., Cl. basso	Crescendopilen tillfogad i analogi med stråkarna.
93–94	Alla	Crescendopilen i 93 fortsätter inte i 94, som inleder ny sida. A2 och T har crescendo fram till andra slaget i 94, och så är det även i denna utgåva.
93–94	Cl. basso, Vc.	Bågarna i 93 fortsätter efter sista noten, men fortsättningsbågar saknas i 94 på ny sida. Utg. har valt att låta bågarna sluta på sista noten i 93.
95	Vl. I	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cl.
96	Vle	Anvisningen <i>solo</i> saknas i S.
98	Fag. II	De tre fagotterna är noterade på ett och samma notsystem med en båge ovanför och en under systemet. Båda bågarna börjar på första tonen. Utg. har dock valt att börja bågen i Fag. II på andra tonen på grund av tonupprepningen.
101–102	Vl. I	En crescendopil i 101 och beteckningen <i>f</i> i 102 är inskrivna med främmande hand. De har ignorerats i utgåvan. A2 och T har visserligen crescendopil i 100 och 101 samt <i>f</i> i 102, men detta är av balansskäl mindre lämpligt med orkester.
104	Unn	A1 och L har "mot Norden", A2 och Unns sångstämma i S "mot Norden", och T "till Norden". Utg. har valt det sistnämnda.
105	Cor. II	Bindbåge saknas mellan de två första noterna men är möjligen underförstådd i samband med legatobågen.
106	Fl., Ob., Cl.	Nyansbeteckningen <i>f</i> är ett förtydligande, tillfogat av utg.
109	Cl. II	Nyansbeteckningen <i>mp</i> tillfogad som ett förslag från utg.
109	Fag. II	Halvnoten saknar punkt, men det är inte heller någon paus utsatt i slutet av takten. S, A2 och T har punkterad halvnot, vilket följts i utgåvan.
117	Gunhild	A1 har "bland", A2, T, L och Gunhilds sångstämma i S har "av". Det senare har valts för utgåvan.
121	Vl. II	Bågen fram till sista åttondelen saknas, tillfogad i analogi med övriga stråkar.
123	Gunhild	A2 har nyansen <i>p</i> .
123	Unn	A2 har nyansen <i>mp</i> .
128	Gunhild	Tredje tonen är <i>a</i> i A1 men <i>ass</i> i A2, T och sångstämman i S. Utg. har valt <i>ass</i> som det mest troliga.
128	Cor. II	Klingande <i>a</i> i A1 och A2 men <i>ass</i> i T. Båda tonerna är harmoniskt möjliga, men då även S har <i>a</i> har utg. valt denna lösning. Asset i T har möjligen kommit till i samband med att P.-B. utarbetade en annan melodisk variant i den tyska sångstämman, och denna variant förutsätter <i>ass</i> .
129	Cl. I	Bågen är skriven med blyerts och mycket tunn. S har tydlig båge.
131	Träblåsare	Crescendopil tillfogad i analogi med stråkarna.
132	Vc., Cb.	Nyansen <i>f</i> saknas, har tillfogats i analogi med övriga.
141	Unn	I A1 är första tonen en 8-del med efterföljande 8-delspaus. Utgåvan följer övriga källor som alla har fjärdedel.

144		<i>Più moto</i> är inskrivet i A1 med främmande hand. Utgivaren har valt varianten <i>Poco più moto</i> , som är utsatt i både A2 och T .
147	Cor. I	 <p>Förmodligen är avsikten att artikulationen skall vara likadan som i 145, och i utgåvan har notationen anpassats efter denna takt.</p>
147	Vl. II	Bindbågen till nästa takt i understämman saknas i både A1 och S men förefaller rimlig.
150	Timp.	Har anvisningen <i>p</i> utsatt redan på första tonen. Har flyttats till tredje slaget i analogi med dynamiken i stråkstämmorna.
150	Unn	A2 har nyansen <i>f</i> .
154	Unn	I A1 är de tre första tonerna 8-del och två 16-delar. Utgåvan följer övriga källor. A2 har crescendopil.
155	Fag. I, III	Bågarna saknas, tillfogade i analogi med Vc.
159	Unn	I A1 är första noten en fjärdedel med efterföljande fjärdedelspaus. Utgåvan följer övriga källor.
163	Ob. I	En båge mellan tredje och fjärde noterna har avlägsnats eftersom den saknas i övriga stämmor med samma rytm. Den saknas även i A2 och T men finns i båda oboe- och båda klarinettstämmorna i S .
164	Ob., Cl.	Diminuendopilar från taktstreckets fram till första noten har ignorerats.
164–166	Cor.	Strecken över halvnoterna tillfogade i analogi med Cl. och Fag.
167		I A2 , T och S är orkestern markerad <i>f</i> redan från början av takten. Förmodligen visade det sig sedan under repetitionerna att Unns sista två toner täcktes av orkestern, varför P.-B. i A1 markerade första taktslaget <i>p</i> och lät fortet komma först på tvåan. Vissa anteckningar i orkesterstämmorna i S stödjer denna teori. För utgivaren innebär detta ett konstgrepp som förtar energin i orkesterns energiska motiv, men någon ändring har inte vidtagits.
168	Gunhild	Tankstreck efter ”han” i alla källor utom S . Har uteslutits i utgåvan.
173	Gunhild	Kommatecknet saknas i A1 och T , har tillfogats i enlighet med A2 och L .
180	C. ingl.	Bågen går till nästa takt. Har anpassats efter övriga.
181	Unn	A2 och T har tankstreck efter ”vis”. A1 och L har kommatecken, vilket valts för utgåvan. Anvisningen (<i>agitato; hastig deklamation</i>) är hämtad från A1 .
182	Fag. I	Bindbågen saknas men har tillfogats i enlighet med S .
183	Gunhild	I A1 är sjunde noten en 16-del och åttonde och nionde noterna 32-delar. Utg. följer övriga källor. Anvisningen (<i>hastig deklamation</i>) är hämtad från A1 .
186–187	Fl. II, Fag. II	Här finns tveksamheter beträffande tonhöjderna. I A1 och S har Fl. II a som första ton i 186, vilket måste vara felaktigt. Resten av orkestern samt pianostämman i A2 och T har ett e-moll7-ackord. Utg. har därför valt ett g, varigenom stämman kommer att bli unison med överstämman i Vl. II och ackordet bli identiskt med takt 165. I 187 är andra tonen i Fag. II d, men i A1 har ett H skrivits in med liten stil, och i S står det endast H. Därmed blir stämman identisk med takt 166, och detta har även valts för utgåvan.
189–192	Cl., Cl. basso	Crescendo- och diminuendopilarna tillfogade av utg. i analogi med Vl. och Vc.

189	Unn	A2 har <i>p cresc.</i>
206	C. ingl.	Det står noterat g, men S har a, vilket måste vara det rätta.
206	Unn	A1 har i början av takten en triol med 8-del, punkterad 8-del, 16-del. Utgåvan följer övriga källor.
207	Unn	A2 har accent på fjärde noten.
210	Timp.	Crescendopilen saknas i övriga basstämmor. Troligen är det bara frågan om en lätt färgning av klangen för att ge liv åt crescendot i Cl. I. Crescendot saknas i S.
210	Vle	Denna ton hänger litet i luften. Det är sista takten på en högersida. Möjligen hade P.-B. tänkt sig en fortsättning i någon form på nästa sida.
211–217	Vc., Cb.	S avviker betydligt i detta avsnitt. Cb. har paus i alla takterna. Vc. har paus i 211, 214 och 215, och i de övriga takterna avviker stämman i flera detaljer. Utg. har följt A1 men har tillfogat bågen i 215–216 i analogi med Cl. basso.
214	Unn	A2 har nyansen <i>p</i> .
216–218	Unn	I T står crescendopilen endast över takt 216, och nyansen <i>f</i> i 218 saknas. Detta förefaller vara ett misstag (217 inleder ny ackolad), och utg. har därför följt A2.
218	Cl. basso	Sista tonen är noterat e, vilket inte fungerar i ackordet. Utg. antar att ett noterat f är avsett, men även d skulle fungera. Märkligt nog är det ett okorrigerat e även i stämman i S.
223	Cb.	S har en åttondel med noterat b i lilla oktaven. Den är försedd med nyansen <i>pp</i> .
224	C. ingl.	Punkterna under bågen tillfogade i analogi med Cor. I.
224	Fag., Cor.	Har nyansbeteckningen <i>p</i> . Utg. har ändrat till <i>mf</i> följt av diminuendopil i analogi med Vle och Vc. och i enlighet med Fag. och Cor. I i S.
224	Vle, Vc.	Bågarna och punkterna i överstämmorna är tillfogade i analogi med Cor. I. Bågarna över de tre första noterna finns även i S.
224–225	Cor. II	Sista noten på 224 har ingen bindbåge till nästa takt, men i 225, som inleder ny sida, finns en fortsättningsbåge fram till första noten, varför bindbåge har tillfogats i utgåvan. Bågen finns även i S.
225–226	Vle, Vc.	De två första bågarna i överstämman i Vle samt den första bågen i Vc. saknas i A1. Har tillfogats i enlighet med Vle i S.
227–228	Unn	A1 och L har ”sjöar och skogar”. A2, T och S har ”skogar och sjöar”. Utg. har valt det senare.
228–229		Beteckningen <i>poco accel.</i> och placeringen av denna är hämtade från A2 och T. A1 har anvisningen <i>accelerando</i> utsatt mitt i 228 och samma anvisning en gång till i början av 229; båda anteckningarna är gjorda med främmande hand.
230	Cl. basso, Fag., Cfag., Cor. IV, Tbn. II, III, Tuba	S har båge över de fyra sista tonerna i takten. Bågen saknas i A1 och har inte tagits med i utgåvan men kan vara värd att beakta.
230	Tr. I	Har en båge över första halvan av takten. Har delats i två i analogi med Fl. och Cl.
232	Vl. I, II	A2 och T har två 8-delar på tredje slaget i stället för 8-delspaus och två 16-delar. Därtill står beteckningen <i>presto</i> redan på denna upptakt i stället för i 233. S har samma rytm som A1.
233	Gunhild	T har 16-delsupptakt. Utg. har följt övriga källor.

234–235	Cl. II, Fag. I	Det är endast utsatt bågar över det gemensamma systemet för Cl. I och II och under det gemensamma systemet för Fag. I och II. Detta bör vara legatobågar för Cl. I och Fag. II som båda byter ton. Frågan är om P.-B. underförstått bindbågar för Cl. II och Fag. I eller om första tonen i 235 skall stötas om. Utg. har valt det första alternativet och tillfogat bindbågar i enlighet med S.
234	Gunhild	De två sista tonerna är e-g i A1. Utgåvan har följt övriga källor. A1 och A2 har ”märka”, T och L ”ana”. I K1 och S har ”märka” ändrats till ”ana”. Utg. har därför valt det senare.
236	Fag. II, Vle	Sista tonen är fiss i A1 och S (t.o.m. ett extra korsförtecken i Vle i S), medan A2 och T har f med tydligt återställningstecken. Utg. har valt f.
238	Gunhild	Tredje tonen saknar återställningstecken. Tillfogad i enlighet med övriga källor.
242	Fag. I, II	Nyansen <i>p</i> tillfogad i analogi med övriga.
246–247	Vle	Crescendo- och diminuendopilarna tillfogade i analogi med blåsarna. I S är det paus i dessa takter.
251	Gunhild	A1 har anvisningen (<i>ejf.</i>), i utgåvan formulerad som (<i>non f</i>); A2 och S har <i>mp</i> , medan T saknar anvisning.
253	Gunhild	A1 och L har ”gåvor”, A2, T och S ”håvor”, vilket valts för utgåvan.
255	Träblåsare	Diminuendopilen tillfogad i analogi med stråkgruppen.
254–256	Ob., Cl., Vl. I, II	De melodiska stämmorna har i stort sett en upprepning av musiken i takt 57–59, men artikulationen är annorlunda och lika motsägelsefullt noterad som där. Utg. har avstått från att försöka göra de två ställena lika. Violinernas streck och bågar har behållits oförändrade, men Ob. och Cl. har krävt en del redigering. Så här är de artikulerade i A1:
		 <p>The image shows a musical score for two staves: Ob. I, II (top) and Cl. I, II (bottom). Both staves are in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The music consists of several measures of music with various articulation marks such as slurs, accents, and dynamic markings. The notation is complex, with many beamed notes and slurs, indicating a highly articulated passage.</p>
		Utg. har låtit artikulationen i Cl. i 255 vara modell.
257	Cl.	Detta klingande fiss klingar ganska märkligt mot förhållningsnoten giss i Cor. IV och understämman i Vle, men det är tydligt skrivet så i A1 och återgivet på samma sätt i S.
258	Vc., Cb.	Legatobågen från andra tonen saknas i både A1 och S, tillfogad i analogi med nästa takt.
260–262	Unn	A1 har den lägre varianten, T den högre. A2 och K1 har båda. Den lägre varianten tycks i båda manuskripten vara inskriven i efterhand. I S är de lägre tonerna tydligt inskrivna i efterhand. Enligt en anteckning i K1 utarbetade P.-B. den lägre varianten för ”fru Mandahl”, d.v.s. Julia Jahnke, som gjorde Unns roll vid premiären och många föreställningar under de närmaste åren. Nyansbeteckningen <i>pp</i> i 260 står i alla källorna, nyanserna i följande två takter endast i A2, T och S.
263	Ob., Tr. III	Bågen i Ob. går fram till nästa takt (på nästa sida). I Tr. III går den ut i marginalen men fortsätter inte på nästa sida. Dessa bågar har i utgåvan avslutats på sista tonen i takten i analogi med C. ingl., Cl. och Cor. I, II.
263	Vle, Vc., Cb.	Staccatopunkterna tillfogade i analogi med motsvarande blåsare.

264–265	Träblåsare, Timp.	Oklart varför träblåsarna har fjärdedelar i dessa takter och Timp. fjärdedel i 265, när resten av orkestern har åttondelar. Förmodligen är det bara en inkonsekvens i själva notationen, men utg. har ändå valt att inte göra någon ändring. I S är fjärdedelen i 264 markerad med staccatopunkt i flera av träblåsarstämmorna. Anvisningen <i>ff</i> i Timp. i 264 har justerats till <i>fz</i> i analogi med bleckblåsare och stråkar samt i enlighet med S . Anvisningen <i>f</i> i 265 tillfogad i analogi med träblåsarna.
264	Unn	A2 , T och S har tankstreck efter ”nog”. A1 och L har utropstecken, vilket valts för utgåvan.
265	Cor.	Anvisningen <i>f</i> tillfogad i analogi med träblåsarna och i enlighet med S .
270–272	Unn	A1 har (<i>pp</i>) i 270 och samma beteckning på första noten i 272. A2 och S har <i>p</i> i 270, <i>pp</i> på första noten i 272 och <i>p</i> på sista noten i samma takt. Utg. har följt nyanserna i T . A1 har ”Å! Endast min gamla sot.” A2 och T har ”Å __ endast min gamla sot”. Utg. har valt kommatecken i enlighet med L .
272	Vle, Vc., Cb.	Noten är en fjärdedel i A1 , varför takten kommer att innehålla en 8-del för mycket. Utg. har valt 8-del i enlighet med A2 , T och S .
274	Unn	Den första accenten saknas i T men finns i A1 , A2 och S .
276	Cl. I	Det står <i>pp</i> under klarinetternas gemensamma system. Det bör gälla Cl. II, medan det knappast är troligt att även Cl. I skall spela så svagt. Utg. har därför satt ut <i>p</i> i analogi med Fl.
283–284		A2 har anvisningen <i>poco rit.</i> i 283. Denna anvisning saknas i A1 och T . Anvisningen <i>a tempo</i> i mitten av 284 får därigenom olika betydelse i de olika källorna. I A2 handlar det om ett återställt tempo efter ritardandot; i A1 (där den är inskriven med främmande hand) och T avses troligen en återgång till tempot i 260 efter <i>Poco più moto ed appassionato</i> i 280.
290	Unn	Anvisningen <i>poco cresc.</i> saknas i A1 och T , men finns i A2 och S och syns rimlig mot orkestersatsen.
293–294	Cl.	Det är sidbrytning mellan dessa takter. I 293 finns en svag båge från sista tonen till nästa takt, men ingen fortsättning finns i 294. Utg. har valt att ignorera bågen. I S är dock bågen utsatt i båda stämmorna.
296	Ob. II	Den avslutande åttondelspausen saknas, och tonen kan även vara en punkterad fjärdedel, eftersom oboestämmorna är sammanskrivna på ett notsystem med gemensamt nothuvud för cisset. Utg. har dock valt fjärdedel och 8-delspaus i analogi med övriga understämmor.
298–310	Vl. I, II, Vle, Vc., Cb.	I S finns inga anvisningar om soloinsatser i dessa stämmor.
299	Sigurd	I L beskrivs här Sigurd som ”trettioårig, ljus, livlig.” A2 har nyansen <i>f</i> .
304	Sigurd	Tonens längd varierar i källorna. K1 har punkterad halvnot, övriga källor halvnot följd av fjärdedelspaus. Men i Sigurds ena sångstämma i S är halvnoten avkortad till fjärdedelsnot, och en fjärdedelspaus har skrivits in på andra slaget. Även i A2 finns en sådan lösning som alternativ. Utg. har valt halvnot och fjärdedelspaus.
304	Vc., Cb.	Legatobågen är tillfogad av utg. i analogi med 306 och med Vl. I i 303.
307	Sigurd	A1 , A2 och T har ”stöda”, L och sångstämmorna i S ”stödjä”. Utg. har valt det senare. Sista tonens övre alternativ är hämtat från A1 , saknas i A2 , T och K1 . Saknas även i Sigurds ena sångstämma i S men finns i den andra.
311	Fl.	Accenten tillfogad i analogi med Vl. I.
311	Sigurd	A2 har nyansen <i>f</i> .

318	Cor. I, II	En staccatopunkt på första tonen har ignorerats.
319	Fag., Cor. I, II	A1 och S har endast en baston i Vc. och Cb. på första fjärdedelen i denna takt, medan A2 och T har ett helt F-durackord. Takten inleder en vänstersida i A1, men takterna 319–322 stod ursprungligen sist på föregående högersida, skrivna tunt med blyerts, sedan överkorsade. Där finns ett antytt F-durackord i Fag. och Cor. I, II på första slaget i 319. Det vore märkligt om inte Fag. och Cor. skulle få fullfölja sin fras med det avslutande tonikaackordet, kanske har det helt enkelt tappats bort i samband med bladvändningen. Utg. har därför gjort ett försök till komplettering av blåsarstämmorna utifrån skissen.
320	Cb.	Har staccatopunkt och accent på båda tonerna. Accenten har respekterats i utgåvan, eftersom en anvisning om marcato i basstämman kan vara motiverad, men punkterna har ignorerats.
322	Tr. III	Tonen saknas, har hämtats från S.
322	Vle	Den första bågen är tillfogad i analogi med Cl. basso och Fag. I.
323	Cl. basso	Diminuendopil ignorerad i utgåvan, inte relevant för en åttondelsnot. Men det bör nämnas att tonen i S är av en punkterad fjärdedels längd.
323	Unn	A1 har (<i>p</i>).
327–328	Sigurd	A2 har nyansen <i>f</i> vid insatsen i 327 och <i>mf</i> på ”Är han kommen?”
329–330	Unn	A2 har <i>mp</i> vid insatsen i 329 och <i>mf</i> på andra tonen i 330.
330–331	Cl.	Det står <i>p</i> i början av båda takterna under notsystemet, som är gemensamt för båda Cl. Utg. har gjort tolkningen att nyansen endast skall gälla Cl. II, medan Cl. I skall spela sina avslutningstoner <i>pp</i> i båda takterna och höja till <i>p</i> först på tredje slaget i 331. Jft takt 23–24.
334	Sigurd	I A1 är sista noten en 8-del utan efterföljande 8-delspaus. Utgåvan följer övriga källor. A2 har nyansen <i>f</i> .
338–339	Cl. I	Bågen slutar på sista noten i 338. Har förlängts till första noten i 339 i analogi med Fl. I.
338–339	Fag. I	Diminuendopilen och nyansen <i>p</i> insatta i enlighet med S.
339	Heming	A2 har nyansen <i>f</i> .
339–341, 343–346	Vl. I soli	Inga bindbågar mellan takterna. Nytt tr-tecken och ny våglinje i varje takt. Då det bör röra sig om en lång, oavbruten drill har notationen ändrats till modern praxis. S har bindbågar endast mellan vissa takter, men tr-tecknet är endast utsatt en gång och våglinjen utdragen över alla berörda takter.
342	Fl., Cor.	Diminuendopilen tillfogad i enlighet med A2 och T.
342	Bård	A1 har följande rytm: <p style="text-align: center;">dag i-gen, norrman! En</p>
		Utgåvan följer A2, T, K1 och S.
350	Bård	Kommatecknet tillfogad i enlighet med A2 och L. Saknas i A1 och T.
351	Fl. III, Vl. II	Andra tonen är felaktigt <i>g</i> , skall vara <i>giss</i> .
351	Bård	Andra tonen är felaktigt <i>giss</i> , skall vara <i>g</i> . Korrekt i övriga källor.
358–363	Vl. I soli	Se kommentar till 339–341.

359	Bård	A1 och L har "sändemän", A2 och T "sändebud". I K1 och Bårds stämma i S har "sändebud" ändrats till "sändemän", vilket därför valts för utgåvan.
362–364	Fag. I, II	Nyans ej angiven i 362. Utg. föreslår <i>mf</i> som startnyans. I S har Fag. I <i>f</i> i 362, <i>crescendopil</i> i 363 och <i>fz</i> i 364 och Fag. II <i>f</i> i 362, <i>mf</i> + <i>crescendopil</i> i 363 och <i>f</i> i 364.
364		I A2 och T ingår även ett <i>ess</i> i lilla oktaven i ackordet.
371	Heming	A2 har nyansen <i>f</i> .
374–375	C. ingl., Cl. I, II	Legatobågen i C. ingl. och Cl. fortsätter efter sista noten i 374 som om den skulle gå vidare till nästa takt, som står på ny sida. I denna finns emellertid ingen fortsättningsbåge. Utg. har i enlighet med S valt att låta bågen gå över taktstreckets.
376, 377	Östmund	I T är det utropstecken i 376, medan det i A1, A2 och L är punkt. Det senare har valts för utgåvan. A2 har <i>mf</i> i 376 och <i>mp</i> vid insatsen i 377.
378, 380	Gunhild	A2 har <i>mp</i> vid båda dessa insatser.
381	Cl., Cl. basso	Andra tonen noterad som fjärdedel, försedd med staccatopunkt i Cl. Har noterats om som 8-del i analogi med Ob., Fag. och Cfag.
381	Gunhild	Crescendopilen tillfogad i enlighet med A2, K1 och S.
387	Gunhild	A2 och S har <i>mp</i> .
389	Cor.	Första tonen noterad som <i>fiss</i> i Cor. I och II resp. <i>diss</i> i Cor. III och IV. Har av läslighetsskäl noterats om enharmoniskt, eftersom det är bindbåge från föregående not.
391	Blåsare	Sista noten är en punkterad åttondel för de flesta, men C. ingl., och Fag. I, II har åttondel utan punkt. Fl. har streck på tonen, Cor. har <i>accent</i> , övriga ingen markering. S har samma notvärden men delvis andra artikulationstecken. Det har inte gått att utläsa något system eller någon speciell avsikt med detta, och utg. har därför låtit alla spela punkterad 8-del utan artikulationstecken på sista noten.
393	Cor. III, IV, Cb.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Fag. och Cfag. A2 har diminuendopil från andra slaget, T från början av takten,
396	Fag., Vle, Vc.	Nyansbeteckningarna ofullständiga. Utg. har tillfogat <i>p</i> vid andrafagottens insats och diminuendopil på sista tonen för båda Fag. samt <i>f</i> med efterföljande diminuendopil för Vle och Vc.
396	Gunhild	A2 har diminuendopil fr.o.m. andra t.o.m. fjärde noten.
400	Gunhild	I A1 är fjärde tonen en 8-del med efterföljande 8-delspaus. Utgåvan följer övriga källor.
402	Cl., Cor. I, II, Vl. I	Endast Fag. har diminuendopil. Övriga diminuendopilar har tillfogats i analogi med denna samt i enlighet med S. A2 och T har tvärtom <i>crescendo</i> från <i>mf</i> i denna takt till <i>f</i> i 403.
402	Vl. I	Beteckningen <i>div.</i> står över andra noten, medan det står <i>non div.</i> med tunn stil över den första. Även i S är <i>div.</i> skrivet över andra noten. Utg. föreslår dock med stöd av en anteckning i stämman <i>divisi</i> redan från första noten.
403–404	Ob., Cor. IV	Utg. har ignorerat en båge mellan takterna för Ob., men tillfogat bågar i 404 för Ob. II och Cor. IV i analogi med Fag. II.
403–404	Vl. I	S har i 403 två bågar över vardera tre toner och i 404 båge över de två första tonerna.

405–406		Nyanserna är synnerligen inkonsekvent utsatta i både A1 och S . Utgångspunkten för P.-B. bör ha varit anvisningarna i A2 och T , nämligen <i>f</i> i 405 följt av crescendopil och diminuendopil och <i>mp</i> i 406 likaledes följt av crescendopil och diminuendopil. Det är alltså svällare i båda takterna, men i 406 är hela förloppet på lägre dynamisk nivå. I A1 är detta mycket motsägelsefullt noterat. Flöjter och stråkar börjar i båda takterna med <i>mf</i> för att sedan gå upp till <i>ffp</i> i 405 och <i>fp</i> i 406, samma startnyans i båda takterna således men mindre crescendo i 406. Basklarinet, fagotter och horn däremot har <i>f</i> som startnyans i 405 men bara <i>p</i> i 406. C. ingl. har <i>f</i> resp. <i>mf</i> , och Ob. saknar nyansanvisningar. Utg. har gjort ett försök att göra nyanserna mer enhetliga.
406	Gunhild	A2 har <i>p</i> .
408	Ob.	Crescendopil tillagd i analogi med C. ingl. och i enlighet med A2 och T samt Ob. I i S .
408–409	C. ingl.	Ackoladbrytning mellan dessa takter. Det finns en båge i 408 men ingen fortsättningsbåge i 409, samma förhållande i S . Med tanke på <i>fp</i> -accenten i 409 har bågen ignorerats.
412	Östmund	Även A1 har <i>f</i> .
421	Östmund	A1 har <i>f</i> , A2 och T saknar nyansbeteckning.
422–428	Fl., Ob., Cor.	Orkestreringen var ursprungligen tjockare i dessa takter, vilket framgår av S , där flera takter strukits för Fl. och Ob. och ersatts med pauser. I hornstämmorna i S finns inga ändringar, men i A1 har P.-B. utarbetat en ganska avvikande, tunnare version, vilken återges i utgåvan.
422	Östmund	I A1 är de två sista tonerna jämna 8-delar. Utg. har följt övriga källor.
423 ff	Fag., Cfag.	De märkliga bågarne efter sista noten i varje takt är av allt att döma P.-B.:s egna. Orsaken torde vara att musikerna skall ”tänka in” trombon-tubagruppens toner i sina fraser. I S har endast Cfag. denna markering medan Fag. I och II tvärtom har staccatopunkt på sista noten.
428	Cor. I, II	Det saknas en fjärdedels notvärde i takten. Det finns endast en fjärdedel och en halvnot. Utg. har antagit att det saknas en fjärdedelspaus i slutet av takten, men andra tonen kan också tänkas vara en punkterad halvnot. S har endast en ton, en helnot, och ger därför inte någon hjälp i frågan.
428	Östmund	Andra noten är en 8-del, följt av en 8-delspaus i A2 , K1 och T . Östmunds stämma i S saknas dessvärre i det bevarade materialet.
429–430	Cl.	Crescendopilen börjar först i 430, även i S . Utg. har dock låtit den börja i 429 tillsammans med övriga stämmor.
434–437	Cl. I, II	Det står <i>p</i> på sista fjärdedelen i 434, nästa gång på första tonen i 435 och ytterligare en gång på första tonen i 437. De två senare markeringarna har ignorerats i utgåvan.
447–448	Ob., Cl., Fag., Cor., Stråkar	Dynamiken är mycket ofullständig och motsägelsefullt markerad, och en mängd justeringar och kompletteringar har behövt göras. Ob., Cl., Fag.: Crescendo- och diminuendopilar i 447 har tillfogats i analogi med stråkstämmorna. Cor.: Diminuendopil i 447 och crescendopil i 448 har tillfogats i analogi med stråkstämmorna, och <i>mf</i> i början av 448 har tillfogats i analogi med Ob. och Fag. Andra slaget i 448 är i A1 markerat med accenttecken, <i>fz</i> , <i>fp</i> eller <i>f</i> i olika stämmor (Vl. I har både <i>fp</i> och accenttecken). Utgivaren har valt <i>fz</i> som den mest adekvata beteckningen, utom för Fag. II, Cor. IV, Vl. II och Vc. som har långa toner, och som därför endast får crescendo- och diminuendopilar. I slutet av 448 förekommer diminuendopilar med olika placering. En del stämmor har därtill <i>p</i> på tredje slaget (med föregående och/eller efterföljande diminuendopil). Utgivaren har satt ut diminuendopil för samtliga från andra slaget och <i>p</i> endast i Cl. I, som har sista åttondelen som slutton, och Cb. som börjar på tredje slaget efter en paus.

449–450	Vle	Det står en staccatopunkt under första noten i båda takterna. Då den inte är utsatt i övriga stämmor och inte heller i A2 eller T har den ignorerats.
452	Vle	I A1 ser takten ut på följande sätt:
		Det inledande a-t måste vara ass enligt A2 och T och enligt ett inskrivet b-förtecken i S . Och tredje noten kan inte vara c, troligen avses cess (= sångstämmans h). Utg. har korrigerat i enlighet med detta. En annan möjlighet vore att hålla kvar asset under hela andra taktslaget, så som det är i A2 och T .
453		Det står <i>mf</i> på första noten i Fl., Fag., Cor., Vle, Vc. och Cb., <i>f</i> i Cl. I och <i>mfz</i> i Ob., Vl. I och II, detta trots att strukturen i takten är mycket enhetlig. I S är varianterna ännu fler. A1 och T har <i>f</i> . Utg. föreslår <i>mf</i> för samtliga.
456	Gunhild	Nyansbeteckningen utsatt i enlighet med A2 , K1 och S , saknas i T . A1 har (<i>p</i>).
466	Timp., Vc.	Nyansbeteckningen är svår att läsa, det ser ut som både <i>mp</i> och <i>mf</i> . Kanske har den ändrats. Utg. har valt <i>mp</i> i enlighet med S .
467–469		Mitt i 467 står en anvisning (<i>cresc.</i>), som troligen avser hela orkestern. I 468 är en crescendopil utsatt för Timp. och Vc. och i andra halvan av 469 en pil för Cor. I och II. Utg. har gjort en varsam komplettering med crescendopilar i de övriga stämmorna och har även låtit pilen i Cor. I, II i 469 börja redan på första slaget.
467	Cl. basso	Den andra bågen sträcker sig endast till näst sista noten, som är försedd med ett tenutostreck. Sista noten har staccatopunkt. Utg. har anpassat artikulationen efter motsvarande motiv i Cl. I och Ob. I i följande takter med bågen dragen fram till sista noten.
467–468	Fag. I, II	Bågarna i 467 slutar på resp. sista not, men i 468 på ny sida finns en fortsättningsbåge i Fag. I. Utg. har respekterat denna och låtit bågen gå över taktstrecket i båda Fag.
470–471	Cor. II, III, IV	Bågen över taktstrecket tillagd i analogi med Ob. II, Cl., Cl. basso och Fag.
473–474	Fag. I, II	Nyanserna tillfogade av utg.
487	Fl., Picc.	Diminuendopil tillfogad på tredje slaget i analogi med stråkarna.
488	Arnljot	I L finns före Arnljots första replik anvisningen ”efter en stunds tystnad”. Denna anvisning har uteslutits i utgåvan, då längden på tystnaden är inkomponerad i musiken.
493–494	Fl., Fag. II, Cb.	Crescendopilen tillfogad och startnyansen i Fag. II ändrad från <i>p</i> till <i>pp</i> i analogi med stråkstämmorna.
495–496	Fl. I, Ob. I, Fag. I, Vle	Legatobågen går förbi sista noten i 495 och ut i marginalen, men fortsättningsbåge saknas i 496. Utgivaren har valt att avsluta bågen i 495 i analogi med 487.
495	Fl. I, Ob. I	Crescendopilen sträcker sig till näst sista noten. Utg. har ändrat till diminuendopil på den sista triolen i analogi med Vle.
495	Fag. I	Crescendo- och diminuendopilar tillfogade i analogi med Vle.
503	Vc.	Båge och punkter tillfogade i understämman i analogi med omkringliggande takter samt Vl. II och Vle. Notera att överstämman här har legatobåge utan punkter.
504	Arnljot	Diminuendopilen saknas i T , men finns i A2 och förefaller nödvändig i sammanhanget.
505	Arnljot	I T är crescendopilen delad i två med brott på taktstrecket. I A2 är det däremot en sammanhängande pil, och detta har följts i utgåvan.

506–508	Fag.	Har crescendopil i 506, <i>mf</i> i 507 (möjligen avseende insatsen i Fag. I) och ny crescendopil i 508. Utg. har för Fag. II, III ersatt detta med en crescendopil över alla tre takterna. Motsvarande för Fag. I har blivit <i>mp</i> vid insatsen i 507 och crescendopil över de följande två takterna.
509	Picc., Ob., C. ingl.	Bågen över de två sista noterna och staccatopunkten på näst sista tonen saknas. Har tillfogats i analogi med övriga instrument som spelar melodin här.
519–520		I A1 är diminuendopil endast utsatt i C. ingl. (från andra noten i 519) och Vle (på andra och tredje taktlaget i 520). I A2 och T är pil utsatt i 520 i både Arnljots stämma och orkestersatsen. En mjuk övergång till det följande pianissimot verkar alltså avsedd, och utg. har skrivit in diminuendopilar i samtliga stämmor.
521	Arnljot	A2 har <i>pp</i> .
525	Ob. I	Nyansen <i>p</i> har justerats ner till <i>pp</i> i analogi med övriga.
529	Arnljot	A2 har <i>pp</i> .
530	Cl. I, Vl. II	Första tonen i Cl. I och Vl. II är (klingande) <i>ciss</i> . I A2 och T är motsvarande ton <i>c</i> . Utg. har valt <i>c</i> med stöd av inskrivna förtecken i Cl. I i A1 och i båda stämmorna i S .
531	Cl. I	Sista tonen är noterat <i>b</i> (klingande <i>g</i>), men i S är ett återställningstecken inskrivet, och både A2 och T har giss. Därför är noterat <i>h</i> mest troligt.
532–534	Cl. I, II	Dubbla bågar. Utöver de långa bågar som återgivits i utgåvan finns bågar över de två sista noterna i Cl. I i alla tre takterna och även i Cl. II i 534. Så även i Cl. I i S (Cl. II har här paus i båda takterna!).
539–540	Fl.	En anvisning <i>pp</i> på första tonen har ignorerats.
542	Arnljot	I T börjar crescendopilen redan i denna takt. Utg. har återgivit den så som den är placerad i A2 , vilket förefaller mer trovärdigt i förhållande till orkesterns nyanser.
547	Arnljot	Sångstämmorna i S har <i>pp</i> resp. <i>p</i> (men <i>pp</i> och <i>ppp</i> inskrivet). A2 och K1 har <i>p</i> , A1 och T saknar anvisning.
549	Arnljot	T har ”grönska”. Utg. har följt övriga källor, som alla har ”grönskan”, även om ordet i den ena av Arnljots sångstämmor har ändrats till ”grönska”.
550	Arnljot	Crescendopilen är hämtad från A2 och K1 , saknas i A1 , T och S .
552	Vle, Vc., Cb.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cor. och Timp. och i enlighet med A2 och T .
562	Arnljot	Arnljots sångstämma 1 i S har <i>f</i> , sångstämma 2 och K1 har <i>p</i> ändrat till <i>f</i> , A2 har <i>p</i> , A1 och T saknar anvisning. Utg. har valt <i>p</i> .
564	Cor. I	Anvisningen <i>senza sord. (aperto)</i> saknas, men måste gälla här, eftersom övriga horn spelar öppet sedan tidigare.
567	Fl., C. ingl., Cl., Tr. III	Crescendopilen saknas, tillfogad i analogi med Vl. I, II och Vle. Finns även i Cl. I i S .
568	Blåsare	Det saknas helt dynamiska markeringar på de tre första slagen. Utg. har i analogi med Vl. I, II och Vle och med stöd av vissa stämmor i S satt in <i>fz</i> och diminuendopilar.
568–569	Timp.	Fjärde slaget i 568 saknar beteckningen <i>p</i> , förmodligen av förbiseende. Inte heller i S är tonen markerad <i>p</i> . Utg. föreslår ändå denna nyans, om Arnljots insats över huvud taget skall höras.
569	Cl. I	Har <i>pp</i> , vilket kan vara avsiktligt mot oboens <i>p</i> , men också ett misstag. Utg. har ändrat till <i>p</i> i enlighet med S .
574	Arnljot	Diminuendopilen är hämtad från A2 , K1 och S , saknas i A1 och T .

576–577	Vl. II, Vle	Ingen båge över taktstreckket i 576 men fortsättningsbåge i 577 (på ny ackolad). Utg. har valt att dra bågen över taktstreckket.
577	Vc.	I S spelar Vc. samma stämma som Cl. basso i första halvan av takten, och det tycks ha varit P.-B.:s ursprungliga tanke, men i A1 är detta ersatt med en halv takts paus. Utg. föreslår då att Vc. får fullfölja sin unisonofras med Vle med ett avslutande fiss i stället för att sluta på taktstreckket.
578	Arnljot	A1 och A2, L1 och L2 samt Arnljots sångstämma 2 i S har ”nordanväder”, medan T och L3–5 har ”västanväder”. I K1 är ”nordanväder” ändrat till ”västanväder”. I A1 är ”(västan)” tillagt ovanför systemet, troligen med främmande hand. I Arnljots sångstämma 1 i S stod ursprungligen ”nordanväder” och ovanför detta är tillskrivet ”västanv”. Allt tyder på att ”västanväder” är tonsättarens slutliga val.
580	Cfag.	Det finns en tunn crescendopil med blyerts under de tre sista noterna. Utg. har ignorerat denna, då den inte finns i någon annan stämma. Samma crescendopil finns i S, även i Cl. basso (men inte i Vc. eller Cb.), men där leder den fram till ett generellt <i>mf</i> i nästa takt.
581–587	Cl. I, Cl. basso, Fag., Cor., Tbn., Tuba, Vle, Vc., Cb.	Artikulationen av de återkommande två portatoåttondelarna är inkonsekvent noterad och inte helt lätt att läsa. I vissa takter och instrument står det båge och streck, på andra ställen båge och punkter, ibland är den första åttondelen försedd med punkt och den andra med streck, och på ett ställe saknas markering helt. Förmodligen avser P.-B. bara portato utan att göra åtskillnad mellan de olika noteringssätten. Utg. har noterat alla dessa ställen med båge och punkter, så som temat vanligen är artikulerat.
581	Arnljot	A2 har <i>f</i> .
584	Vle, Vc.	En crescendopil under de två första noterna har ignorerats.
585	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
596	Triangolo	Det ser ut att ursprungligen ha stått en fjärdedelspaus på första taktslaget, men det är sedan inskrivet en fjärdedelsnot och en bindbåge från föregående takt. Det står not och bindbåge även i S.
597–598	Arnljot	Crescendopilens längd är hämtad från A2. I T sträcker den sig endast över första noten i 597.
599–600	Cor. II	Bindbåge saknas, även i S. Tillfogad i analogi med Cor. IV.
600	Triangolo	Första noten saknas, men det står en bindbåge från 599. Tönen insatt i enlighet med S och det generella mönstret.
600	Vc.	Bågarna i överstämman över andra och tredje slaget saknas, tillagda i analogi med 596. S har endast en i efterhand inskriven båge över hela takten.
608–609	Vle, Vc., Cb.	Bågarna i 608 slutar på sista noten i takten. Har förlängts till frasens slutton i nästa takt i analogi med Cl. och med 611–612.
609–611	Tbn. II	Båge mellan andra tonen i 609 och första tonen i 610. Har förlängts till 611 i analogi med Tbn. I.
613	Arnljot	A1 har (<i>pp</i>). A2 och T <i>p sotto voce</i> , vilket valts för utgåvan.
613–615	Vc., Cb.	Basklarinetens toner inskrivna med tunn stil i cellons och kontrabasens gemensamma notsystem. Det rör sig troligen om en inprickning ifall basklarinett saknas. Har ignorerats.
616	Arnljot	A1 har <i>f</i> . A2 och T <i>mf</i> , vilket valts för utgåvan.
617	Tr.	På första taktslaget är i förstatrumpetens notsystem inskrivet ett trestämmigt ackord <i>fiss+a+c1</i> och anteckningen C. Om man läser detta som C-trumpeter är ackordet harmoniskt möjligt. Det är svårt avgöra om det härrör direkt från tonsättaren. Ackordet saknas i S och har ignorerats i utgåvan.

618		Fjärdedelarna på 2-a och 3-e taktslaget är olika markerade, i några stämmor med endast accenter, i andra med accenter och tenutostreck. S har genomgående streck och punkter. Utgivaren har valt att endast sätta ut accenter.
618	Piatti	Nyans saknas, även i S . Utg. föreslår <i>f</i> .
621	Fl., Cl.	Staccatopunkterna är tillfogade i analogi med Tr. I .
622	Fag., Vle, Vc.	Tenutostrecken tillfogade i analogi med Cor .
623–626		Artikulation och dynamik har krävt ett flertal justeringar och kompletteringar. För att göra redovisningen tydligare finns dessa takter med bågar och nyanser enligt A1 att studera i Bilaga 4. 1) Artikulation. Det är sidbrytning mellan 625 och 626. I flera stämmor går den sista bågen fram till taktstreckets eller en bit ut i marginalen, men fortsättningsbåge saknas i nästa takt. Utg. har valt att dra bågen över taktstreckets i Fl. II, III, C. ingl., Cl. basso och Tr. I. Fl. I , som har lång ton i 626 och som fortsätter frasen till 627, har däremot fått ny båge i 626. S är något inkonsekvent men ger ändå stöd för denna lösning. Utöver detta har utg. tillfogat bågar över de två sista tonerna i 625 i Fag. II, Tbn. I, II och överstämman i Vle samt bågar i 626 i Vl. II och Vle . 2) Dynamik. Det stora problemet är att crescendo i 624 kulminerar på olika ställen för blåsare och stråkar. Blåsarnas höjdpunkt infaller på tredje slaget i 624 men stråkarnas på första slaget i 625. Tbn. och Tuba har därtill ett plötsligt <i>mp</i> just där stråkarna kulminerar. Utg. har valt att anpassa stråkarna till blåsarnas dynamik. Därtill har utg. genomfört ett otal mindre justeringar och kompletteringar, bl.a. förenklingen av diminuendot i 626, där mellannyansen <i>p</i> ignorerats.
626–627	Cl. basso	Legatobågen till 627 har tillfogats i analogi med Fl., Ob., Fag., Cor. II, III .
632–633	Arnljot	Crescendopilens längd är hämtad från A2 . I T börjar den först på sista noten i 632.
632	Vl. I	Bågen går till tredje noten. Har förlängts till fjärde i analogi med Vl. I och II i 630.
635–636	Arnljot	Det står en crescendopil i varje takt i T , men det är ackoladbrytning mellan takterna. A2 visar, att ett kontinuerligt crescendo över två takter är avsett.
638	Picc., Ob., Cl. basso, Vl. I, II, Vle	Inkonsekvent nyansmarkering på tredje slaget. Picc. har <i>mf</i> , Ob. och Cl. basso <i>f</i> och Vl. I, II och Vle <i>p</i> och crescendopil. Utg. har gjort justeringar med stöd av S .
639–641	Fag., Vle	Har staccatopunkter på alla noter i 639–649. Vle även i 641. Saknas i Cl., Tbn. och Tuba . Punkterna har ignorerats.
641–642		Här är inskrivet noter som skall gälla som konsertslut om man framför Arnljots hälsningssång separat. Detta slut är inte medtaget i utgåvan.
641–642	Piatti	Noten i 641 är struken, i stället inskrivet en åttondel på första slaget i 642. Dessa ändringar skall sannolikt endast gälla i samband med konsertslutet och har därför ignorerats.
642	Cl. basso	De tre första noterna är felaktigt noterade <i>g1-a1-g1</i> .
642	Fag.	Bågen tillfogad i analogi med Fl., Cl. I, Cfag., Cor. III, IV .
653	Fag. I	Tonen är noterad som <i>diss</i> , men nästa takt är skriven som <i>ess</i> . Disset har omnoterats till <i>ess</i> för att undvika enharmonisk förväxling på den liggande tonen.
653	Arnljot	Tankstreck efter ”eller” i A1 , kolon i L. A2 och T saknar skiljetecken i den svenska texten, men kolon är utsatt i den tyska. Utg. har valt kolon.
654	Unn	A2 har <i>f</i> . Det bör kanske nämnas att även de två ackorden i orkestern på tredje och fjärde slaget i takten är markerade <i>f</i> i A2 och T .
657	Unn	A2 och T har ett omotiverat kommatecken efter ”se”. Saknas i A1 och alla librettoupplagorna. Har ignorerats i utgåvan.

664	Tr. I	Första tonen är noterat h, klingande e1, men bör enligt A2 och T vara klingande c1. Även S har noterat h. Det förefaller högst osannolikt att trumpetfanfaren skall börja på tersen e, i synnerhet som tersen även ligger i basen. Utg. har därför ändrat första tonen till noterat g. Jämför även fanfarerna i 726 (i Dess-dur) och 743 (i D-dur), vilka båda börjar med grundtonen.
664	Unn	Andra noten är en fjärdedel i A1 och sångstämman i S , men punkterad fjärdedel i A2 och T .
665	Ob.	Det ser ut som om det först stod <i>f</i> men att det senare ändrats till <i>p</i> . Utgivaren har valt <i>f</i> i analogi med Fag., Cor., Timp. och stråkar. I S har Ob. I <i>p</i> men Ob. II <i>f</i> !
665	Tbn. III, Tuba, Vc., Cb.	Crescendopil tillfogad i analogi med Fag.
666	Cl.	Diminuendopil tillfogad. Det förefaller högst osannolikt att Cl. skall spela hela löpningen i <i>ff</i> för att sedan landa på den långa tonen subito <i>pp</i> . A2 och T har diminuendopil, men i S finns den inte.
672	Vle, Vc., Cb.	Bredvid originalnyansen <i>p</i> är inskrivet ett <i>mf</i> , troligen med främmande hand. Även S har <i>mf</i> , men Cl. och Cor. har båda <i>p dolce</i> som i A1 , varför mezzofortet har ignorerats i utgåvan.
679	Timp., Vle, Vc., Cb.	Märkliga nyanser: Timp. har angivet <i>f</i> och stråkstämmorna <i>p</i> . Utg. föreslår <i>mf</i> för att balansera de ledande men ändå relativt klangsvaga träblåsarna.
679	Unn	I A1 är den första noten en fjärdedel med en efterföljande fjärdedelspaus. Utgåvan följer övriga källor.
680	Tbn. I, II	Har <i>f</i> resp. c1, vilket måste vara felaktigt. Jämför man med A2 och T fattas både a och ess i ackordet, medan c inte skall ingå. Troligen har P.-B. i hastigheten noterat i altklav. För detta talar även att andrastämmans ton är försedd med ett återställningstecken, vilket är helt överflödigt om tonen skall vara <i>f</i> . Detta <i>f</i> finns därtill redan i Tbn. III. I S är tonerna inte rättade.
695	Unn	T och K1 har "yppersta", A1 , A2 , L och S "ypperste", vilket valts för utgåvan.
696–697	Fl. I, Ob., Cor. III, IV	En motsägelsefull notation med dubbla bågar, en över de två 8-delarna och en över de tre första noterna. Har förenklats till endast en båge i analogi med Vl. I i närmast föregående takter och Cor. III i 690–691. Därtill saknas bindbågen mellan de två sista noterna i Cor. III i 696. Har tillfogats i analogi med övriga.
702	Vl. II	Anvisningen <i>arco</i> saknas. Tillfogad i enlighet med S .
707		Anvisningen <i>a tempo</i> är tillfogad av utg. Den saknas i alla källor, men tempot måste återställas någonstans efter ritardandot i 705, och det är här det måste ske. Anteckningar i A1 av okänd hand ger stöd: över fjärde slaget i 705 står en anteckning om att dirigera i fyra slag i takten, och i 707 en ny anteckning om att slå två slag.
707	Vle, Vc.	Nyansbeteckningen är liksom för övriga stråkar <i>p sempre</i> , men då detta motsägs av crescendon och accenter har ordet "sempre" uteslutits i utgåvan.
708	Ob.	Har gemensam båge över de två tonerna. Utg. har förlängt bågen i Ob. II till nästa takt i analogi med C. ingl.
716	Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Nyansbeteckningen <i>p</i> saknas men är tämligen given. A2 och T har <i>mp</i> .
717–718	Ob. I, II	Hade ursprungligen en insats här, men den är överstruken, troligen av P.-B. själv. Även i S är insatsen struken.
722	Ob., Cl., Fag.	Anvisningen <i>p</i> har justerats till <i>fp</i> i analogi med stråkarna.
728	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .

729	Arnljot	T har kommatecken efter "mig". Utg. har valt kolon i enlighet med A2 och L. I A1 ser tecknet mest ut som ett semikolon.
733	Vl. I, II	Det ursprungliga nyansbeteckningen vid starten var <i>f</i> , men ett svagt <i>m</i> är tillfogad i efterhand. Även i S är nyansen <i>mf</i> .
735	Stråkar	Staccatopunkterna är mycket svagt skrivna i A1, men finns tydligt angivna i S, A2 och T.
739	Timp., Vc., Cb.	Crescendopil tillfogad i analogi med Cor., Vl. I, II och Vle.
740	Unn	A1 har <i>f</i> , även utsatt i S. Nyansbeteckning saknas i A2 och T.
742	Unn	Jämte börjar med gemen i T. Utg. har valt versal i enlighet med A1, A2 och L.
744	Vl. I	Legatobåge tillfogad över andra och tredje noterna i analogi med takt 727 och i enlighet med S.
746	Stråkar	Stråkarna har sitt <i>f</i> placerat mitt emellan tredje och fjärde slaget, medan blåsarna har det precis på tredje. Det förefaller orimligt att detta skulle vara P.-B.:s avsikt. Möjligen skulle Vl. I kunna ha sin kulminationspunkt på h-t, men detta borde i så fall gälla även Cor. III. Utg. har i enlighet med S flyttat fortentyansen till tredje slaget.
750		A2 och T har avvikande harmonik.
750	Cl. I	I A1 är artikulationen likadan som i Cl. II. I S har Cl. I däremot samma artikulation som flöjterna, vilket förefaller mer sannolikt, och utg. har ändrat i enlighet med detta.
753	Unn	A1 har <i>pp</i> .
757	C. ingl.	Näst sista tonen är felaktigt fiss, alltså klingande h. A2 och T har klingande hiss, och i S är det inskrivet ett dubbelkors framför tonen.
758	Arnljot	Tredje tonen är felaktigt ciss. Rätt i A2, T, K1 och S.
760	C. ingl.	Har ett noterat f1 (klingande b), som inte passar i ackordet, även i S. Utg. har ändrat till noterat e1.
760	Fag. I, Vle, Vc.	Inget av dessa instrument har b-förtecken före tonen b, som det bör vara enligt A2 och T. Även K1 har b (där är avsnittet 754–764 noterat med ett fast b-förtecken), medan S har h i alla dessa stämmor. Utg. har valt b.
764	Arnljot	På andra taktslaget har A1 och K1 8-delspaus följd av 8-del. Utg. har följt övriga källor.
765–786		Detta avsnitt är noterat med sex korsförtecken i Fl., Ob., Fag. och sångstämmor men sex b-förtecken i Tbn. och Stråkar. C. ingl. har som F-instrument skrivits med fem b-förtecken och Cl. och Cl. basso som A-instrument tre korsförtecken. Klaverutdragen A2 och T har sex korsförtecken i både sång- och pianostämman. Utg. har föredragit en enhetligare tonartsmarkering och har då i valet mellan diss-moll och ess-moll valt det senare som det mest lättlästa. De transponerande instrumenten har fått behålla sin tidigare notation.
772	Unn	A2 och T saknar kommatecknet mellan "kristen" och "hirdman". Det är däremot utsatt i A1 och L.
774–776	Unn	A1 har här följande stämman: Din sys - ter de - lar i o - byg - den än sin
		Utgåvan följer A2 och T. I K1 och S är stämman utformad på samma sätt, men de tre första tonerna i 776 är där jämna 8-delar. I alla källor är den noterad med sex korsförtecken, se kommentar till 765–786.

776–778	C. ingl.	I dessa tre takter finns två problem. 1) Andra noten i 776 är klingande c ₂ i A1 och S men bör sannolikt vara c ₂ eftersom musiken är på väg mot en kadensering i b-moll. Tonen saknas i A2 och T . 2) Det finns tre olika rytmiska varianter i 777–778. A1 , S och K1 har jämna åttondelar i 777 men punkterad rytm i första halvan av 778. I T är förhållandet det omvända med punkterad rytm i första halvan av 777 och jämna åttondelar i 778, medan det i A2 är punkteringar i båda takterna. Att med säkerhet säga vilken av dessa tre varianter som representerar P.-B.:s slutliga vilja är omöjligt, men utgivaren har givit A2 prioritet, eftersom rytmen där är identisk med Unns stämma i 278–279, där denna melodi förekommer för första gången.
776	Cor. III	Legatobåge utsatt i analogi med Fl. och Cl. och i enlighet med S .
776	Vl. II	Den första bågen går bara fram till andra noten. Har förlängts till tredje i analogi med Vl. I och i enlighet med S .
778	Cl. I	Andra tonen är klingande d i A1 och S men dess i A2 och T . Det senare förefaller mer sannolikt och har valts för utgåvan.
779–780		A1 har anvisningen <i>accelerando</i> [sic] inskriven med främmande hand i slutet av 780 medan A2 har <i>cresc. e poco stringendo</i> och T <i>cresc. a</i> [sic] <i>poco string.</i> i 779. Utg. har valt det senare men med <i>e</i> i stället för <i>a</i> . Nyansbeteckningarna i Timp., Vl. I, II och Vc. med <i>pp</i> följt av crescendopil i 779 och sedan nytt <i>pp</i> och ny crescendopil i 780 är mycket tydligt utsatta, men det är ändå möjligt att det bara skall röra sig om ett enda crescendo från 779 till och med 782. Så är det i A2 och T .
781	Unn	Andra tonen är a ₁ (= b ₁ i utgåvans notation) i A1 , men g ₁ i A2 , T , K1 och Unns stämma i S . Det senare bör därmed vara det rätta. I utgåvan är tonen noterad som a ₁ .
782–783	Cor. III, Tr. I	Sista noten i 782 saknar b-förtecken, även i S . Det kan dock inte vara någon tvekan om att tonen skall vara ett klingande g ₁ . Första noten i 783 i Cor. III är noterad som c ₁ .
782	Unn	Tredje noten är felaktigt noterat g ₁ i A1 . A2 och T har g ₁ ss.
783	Tbn. II	Tonen är noterad som f ₁ , har noterats om till g ₁ för att få större enhetlighet i notbilden.
784–787		I S börjar F-durs förtecken gälla redan från 784. Detta tycks vara en tidigare variant som sedan ändrades, för i A1 är takterna 784–787 satta inom klammer med anteckningen: "Obs! Ändradt!" Man kan också se spår av det bortskrapade b-förtecknet i början av 784 i berörda notsystem. I A2 står det i 784: "Obs. Ändras orkesterpartituret och stämmorna." Partituret ändrades således, men inte stämmorna.
786	Tr., Tbn., Tuba	Tr. är noterade som nerifrån räknat h + e ₁ ss + a ₁ ss och Tbn. och Tuba som f ₁ ss + f ₁ ss + e + a ₁ ss.
786	Timp.	Det står inget förtecken alls före tonen. men ett b-förtecken kan vara bortskrapat. Ingen anvisning om omstämning är dock utsatt vare sig efter föregående insats (tonen e ₁ ss i 783) eller före nästa (åter e ₁ ss i 793). Även om både e och e ₁ ss ingår i ackordet i 786 bör Timp. ha e, som förekommer i samma oktav i Cor. IV och Tbn. II, medan esset är representerat i de högre oktaverna. S har e ₁ ss.
792		I A2 och T spelar orkestern fram till fjärde 8-delen och har sedan paus på de sista två åttondelarna. I A2 förefaller det som om en radering gjorts i slutet av takten, och P.-B. har tillfogat följande kommentar: "Obs! Ändras i partituret!" Kanske avsåg P.-B. med detta just att orkestern skulle strykas under de två sista åttondelarna även i partituret (och följaktligen även i stämmorna). Av någon orsak blev denna ändring aldrig ej genomförd vare sig i A1 eller S .
792	Arnljot	Nyanserna tillfogade i enlighet med A2 , saknas i både A1 och T . S har <i>f</i> men ej crescendopil.

793	Ob. I, II	Andra noten är cess i båda stämmorna, även i S, medan hela den övriga orkestern har unisont ess. Troligen drog sig P.-B. för att skriva höga ess i oboerna, men utg. föreslår ändå en ändring. A2 och T har endast ess.
795–797	Tr. I, Tbn. I	Bågen mellan 4-e och 5-e noterna i 795 saknas i Tr. I. Det finns även längre bågar i båda stämmorna, en över hela 795 och en över hela 796 och fram till och med första slaget i 797. I trumpetstämman har den andra av dessa längre bågar kryssats över. Dessa längre bågar överensstämmer med bågar i S. Utg. har valt att endast återge de kortare bågar.
796	Ob., Cor. ingl., Tr. I, Tbn. I, Vl. I, II, Vle	Accenterna ofullständigt utsatta, har kompletterats med stöd av träblåsar- och stråkstämmorna i S.
797–798	Cl. basso, Fag., Cfag.	Utöver de korta bågar, som återgivits i utgåvan, finns bågar över hela 797 och över de sex första noterna i 798 (den senare ej i Cl. basso). Dessa längre bågar har ignorerats.
798		Ingen tempoangivelse av P.-B.:s hand utom punkterad fjärdedel = fjärdedel. Med främmande hand är infört <i>Animato</i> . Utg. har valt anvisningen <i>Risoluto (come sopra)</i> , som finns i både A2 och T.
798	Tr. I	En accent på första noten har ignorerats.
799	Fag. I, II	Bågen mellan femte och sjätte tonerna tillfogad i analogi med Vle och Vc.
799	Tr. II, III	En accent på första noten har ignorerats.
799	Arnljot	I A1 är det i andra halvan av takten 8-del, fjärdedel, 8-del. K1 och troligen även A2 hade ursprungligen i taktens andra halva fjärdedel, 8-del, 8-del, men detta ändrades till 8-del, 8-del, 8-delspaus, 8-del, vilket återfinnes i T och S och även i denna utgåva.
800	Picc.	Picc. är det enda instrument som har legatobågar över de punkterade figurerna. Detta har behållits. S har legato i fler instrument, dock inte alla.
801	Cor. II	Andra tonen är noterat g, klingande c, vilket måste vara felaktigt. Har ändrats till a i analogi med stämföringen i harpan samt i enlighet med A2 och T.
801	Arnljot	Näst sista noten är f, har ändrats till d i enlighet med A2, T, K1 och S.
802	Arnljot	I A1 är tredje och sista noterna 8-delar. Detta är fullt möjligt, men utg. har följt övriga källor.
802	Cb.	Har <i>mf</i> , skrivet med tunn stil ovanför noten, har ignorerats.
805	Arnljot	Sista tonen är en fjärdedel, följd av en 8-delspaus i A1. Utg. har följt övriga källor. A1 har (<i>p</i>) på andra tonen, A2, T, K1 och S redan på första. Utg. har valt det senare.
807–808	Timp.	Nyansbeteckningar saknas i både A1 och S. Tillfogade av utg.
808	Fag. I, Cor. II, III, IV, Vle	Olika artikulation på de två sista fjärdedelarna. Fag. I har legato, Cor. är utan markering, och Vle har accenter. Detta är förmodligen helt avsiktligt som ett slags individualiserat uttryck i de olika stämmorna, och utg. har därför avstått från att göra det mer enhetligt.
808	Fag., Cfag., Tbn. I, II, Vle	Diminuendopil tillfogad i analogi med övriga.
809	Unn	I både A1 och T saknar Unn nyansbeteckning. Men det bör nämnas att A2 har <i>ff</i> både för Unn och orkestern. I T har orkestern <i>f</i> . I A1 har P.-B. sänkt orkestersatsens nyanser, det är bara harpan som har <i>f</i> , övriga <i>pp</i> . Men detta är sannolikt gjort av balansskäl.
809	Vle	Har <i>ffp</i> på första noten, har ändrats till accent i enlighet med S.

812	Tutti utom harpa	Första noten är markerad på olika sätt i olika instrument, <i>ffp</i> (med och utan extra accenttecken), <i>ffz</i> , <i>ffzp</i> och <i>f</i> . De flesta har efterföljande diminuendopil. Utg. har valt att sätta ut <i>ffp</i> utan accenttecken men med diminuendopilar för samtliga.
813	Vl. I, II	Staccatopunkt tillagd i analogi med Vle, Vc. och Cb.
817	Unn	I A2 och T utgör de tre första tonerna en 8-delstriol. Utgåvan följer A1 , K1 och S . A2 har <i>p</i> .
819	Ob., Cl. basso, Cfag.	Anvisningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med Fl., Cl. och Fag. samt i enlighet med S .
821	Vle	Violastämman är dividerad men skriven på ett notsystem. På första slaget går understämmans notskraft ända upp till överstämman cess, vilket skulle indikera ett dubbelgrepp. Detta har dock utgivaren tolkat som en felskrivning. I S spelar understämman endast <i>ess1</i> .
824	Cor. I, II	Legatobåge mellan de två första tonerna tillagd i analogi med föregående takt. Korsförtecknet för fiss saknas i Cor. II, tillfogad i enlighet med S , A2 och T .
825	Cl. I	Det finns dessutom en längre båge över de sju första tonerna. Denna båge har ignorerats, då den motsäger de små bågarnas artikulation. Cor. I har ingen sådan båge. S å andra sidan har endast den längre bågen i båda stämmorna.
825	Cl., Fag., Cor. III, IV	Har accenttecken på sista tonen. Detta har ignorerats av utg. eftersom det även står <i>fz</i> .
831	Gudfast	A2 har <i>p</i> .
838–839	Fag. II	Bindbågen saknas, även i S , tillfogad av utg. då den förefaller sannolik i sammanhanget.
839	Östmund	A1 och K1 har åttondel, A2 och T punkterad åttondel. Utg. har valt det förstnämnda. I T har Östmund felaktigt <i>mp</i> på denna sin sista ton. Nyansbeteckningen avser Gudfasts insats, vilket framgår tydligt av A2 .
840–841	Cl., Cor.	Anvisningarna <i>mf</i> i 840 och <i>p</i> i 841 saknas. Har tillfogats i analogi med Ob. och med stöd av Cl. i S . A2 och T har <i>mp</i> i stället för <i>p</i> .
842	Cl.	Nyansen <i>p</i> på 3-e slaget tillfogad av utg. som anpassning till Fag., Vc. och Cb.
846	Tingslurar	A1 har anvisningen "(bakom scenen)", A2 "(utom scenen)", T "hinter der Bühne" och L "bakom gudahovet".
846	Vc., Cb.	Har <i>p</i> och crescendopil på andra noten. Har ändrats till crescendopil i hela takten i analogi med Cor.
847–854	Timp., Vc., Cb.	Ursprungligen var tonhöjden <i>f</i> i alla dessa takter t.o.m. första fjärdedelen i 854. Ändringen till <i>c</i> har troligen skett på ett sent stadium, eftersom det står <i>f</i> inte bara i A2 och S utan även i T , som trycktes så sent som 1913.
850	Fag. I, II	Både A1 och S har fiss + <i>a</i> på fjärde slaget, medan A2 och T har giss + <i>h</i> . Uppenbarligen har P.-B. vacklat här, men utgåvan står fast vid fiss + <i>a</i> . Detta kan knappast vara ett skrivfel, eftersom Vl. I tar paus här med anledning av att fisset saknas på instrumentet.
853–854	Träblåsare	Har <i>f</i> angivet. Men troligen var nyansen i träblåsarna ursprungligen <i>f</i> , vilket sedan modifierats till <i>mf</i> . Detta skulle kunna förklara varför slutnyansen efter diminuendot är <i>mf</i> och inte <i>p</i> . I valet mellan att justera tillbaka 853 till <i>f</i> eller justera ner 854 till <i>p</i> har utg. valt det förra i analogi med stråkarna och med stöd av S .
854	Fag.	Har <i>f</i> resp. <i>F</i> , vilket utg. ändrat till överbundet <i>c</i> från föregående takt i enlighet med den ändring P.-B. själv gjort för Timp., Vc. och Cb. Det finns ingen anledning till att Fag. skulle byta ton ett slag före övriga basinstrument.

855 ff		Den långa scenanvisning som står här avser hela det följande mellanspelet t.o.m. 942. Texten fortsätter i L med följande rader: "Lurarna låta höra ett nytt tecken, olikt de föregående. Östmund träder ut på trappan, med högra handen upplyft och inträdd i en blodfuktad järnring, edsringen." Då denna text så tydligt hör till det följande musikavsnittet har den utelämnats här. Se vidare kommentar till 943 ff.
856	Vc., Cb.	Accent tillfogad på sista noten i analogi med föregående takt och i enlighet med S .
857	Tingslurar	Anvisningen "Lurblåsarna in" är hämtad från A1 .
857	Fag. I	Båge mellan fjärde och femte noterna i S . Bågar på liknande ställen återkommer i S i olika stämmor fram till 890 och förekommer även i A2 och T , men i A1 endast i Cor. I i 885. Utg. har avstått från tillägg.
862	Timp.	Både A1 och S har paus på tredje fjärdedelen, men A2 och T har d+f även där. Takten är dock skriven med upprepningstecken i A1 och S , vilket utgör en osäkerhetsfaktor.
862–863	Tingslurar	I 862 har T anvisningen "Die Lurenbläser ziehen ein." I A2 står motsvarande anvisning "Lurblåsarna in" i 863.
866	Tingslurar	A1 har anvisningen "(på scenen)" och T "mitten auf der Bühne".
867–874	Vc., Cb.	Nyanser saknas så när som på accenten i 873. Övriga nyansbeteckningar tillfogade i analogi med Fag. Märkligt nog saknas alla nyanser även i S .
872	Vle	Nyansen <i>f</i> flyttad från fjärde till tredje noten i analogi med Cl.
880	Stråkar	Nyansen <i>f</i> tillfogad i analogi med blåsare och pukor.
881–882	Fag. II	Bindbågen oklar i A1 , tydlig i S .
894	Tingslurar	T har anvisningen "von der Treppe des Fröjshofs."
894	Vc., Cb.	Crescendopilen står över det gemensamma systemet och skulle kunna höra till Vle, men det är naturligare om den avser Vc. och Cb., som då får samma crescendo som Fag. och Cfag. Placeringen har antagligen att göra med platsbrist under systemet.
898	Tingslurar	I A1 är frasen en takt kortare än i lurarnas två tidigare insatser (850 ff och 870 ff). Efter takt 899 kommer direkt det långa avslutande höga g-t. Detta måste vara fel. Det finns en ofullständig rättelse i takt 900, men S , A2 och T är otvetydiga och utg. har följt dessa källor.
902	Cl. basso	Tredje noten saknar återställningstecken, men bör vara klingande e, inte ess. E i S .
902	Tamburo	Det står <i>p</i> i början av takten, före diminuendot, har ignorerats av utg.
903		T har följande scenanvisning: "Immer mehr Leute finden sich ein. Bewegung auf der Bühne."
905	Ob.	Nyansbeteckningen <i>mf</i> tillagd av utg. i analogi med Fag., Vle och Vc.
905–908	Vl. I, II, Vle, Vc.	Efter <i>mf</i> i Vle och Vc. i 905 är alla nyansanvisningar tillfogade i analogi med övriga stämmor.
907–908	Cor. I, III	Crescendopil utsatt endast i 907, har förlängts över hela 908 i analogi med Ob. och Cl. basso.
917–918		Det är uppenbart att P-B. velat ha en accentuering av halvnoterna i likhet med tidigare gånger när motivet spelas, men det är mycket ofullständigt noterat. I 917 har vissa stämmor <i>fz</i> , andra accenttecken och några både <i>fz</i> och accent. I 918 förekommer samma variation, men här saknas anvisningar i många stämmor. Utg. har genomfört beteckningen <i>fz</i> i båda takterna.
917–918	Picc.	Piccolon är det enda instrument av dem som spelar jämna fjärdedelar som har <i>fz</i> på tredje slaget, och utg. har därför uteslutit denna markering.

917	Vc.	P.-B. har inte uttryckligen angivit non divisi, men stället kan spelas med dubbelgrepp och så är förmodligen avsikten, precis som i violastämman, där <i>non div.</i> är utsatt i 916. Därav legatobågarna i understämman. S har inga bågar och heller ingen anvisning om non divisi.
922	Picc.	Piccolon är det enda instrumentet som har accent på halvnoten i denna takt. Utg. har ignorerat denna markering.
924–925	Cl. basso, Cfag., Tbn. I, III, Tuba	Bågen över taktstreckets tillfogad i analogi med Fag. och Tr. II, III.
924–925	Tr. I	Har en båge ut i marginalen på sidan men ingen fortsättningsbåge i nästa takt. Bågen är förmodligen utsatt av misstag och har ignorerats. Tr. I hör till de melodiförande instrumenten, och övriga stämmor i denna grupp saknar båge.
928	Vl. I	Vl. I har accent. Då den saknas i alla övriga instrument har den ignorerats i utgåvan.
928	Vc., Cb.	Har accenttecken på andra noten. Då det även står <i>ffz</i> har tecknet ignorerats.
933	Stråkar	Nyansen <i>f</i> nedjusterad till <i>mf</i> i analogi med träblåsarna och i enlighet med A2 och T.
935	Cor. IV	Det står bara en halvnot i början av takten, därefter vare sig not eller paus. Ändrat till helnot i enlighet med S, men två halvnoter med noterat <i>f</i> vore också en möjlighet liksom (mindre troligt) halvnot och halvpaus.
936–937	Cl., Cl. basso, Cfag.	Cl. och Cl. basso har en crescendopil i 936 och en ny pil i 937. Dessa har sammanfogats till en pil över båda takterna. Cfag. har pil endast i 937. Utg. har låtit pilen börja i 936 som i ovannämnda instrument.
936	Tbn. III, Tuba	Andra noten är noterad som en fjärdedel med staccatopunkt. Har noterats om till 8-del och 8-delspaus i analogi med föregående takter.
937	Tbn. III	En accent på sista noten har ignorerats, då den saknas i alla jämförbara stämmor.
938	Ob.	Bågarna till nästa takt tillfogade i analogi med Tr.
939–940	Vc., Cb.	Accenterna över halvnoterna tillfogade i analogi med övriga basinstrument.
940	Cl. I	Accenterna tillfogade över 8-delarna i analogi med Cor. I, III och Tr. I.
940	Vl. I	Accenttecknet över den första 8-delen tillfogad i analogi med motsvarande blåsare.
941	Cor. III, IV, Vl. I	Accenttecken över första noten borttaget, <i>fz</i> ger tillräcklig information om spelsättet.
941–942	Stråkar	Tenutostrecken tillfogade i analogi med träblåsare och Cor.
943–947		Scenanvisningen är i L skriven som en fortsättning på den långa anvisningen i 855 ff. Följande mening har uteslutits då innehållet framgår av musiken: "Lurarna låta höra ett nytt tecken, olikt de föregående." I 943 har A1 och A2 anvisningen "Östmund in". T har "Östmund tritt auf die Treppe heraus, alles wird ruhig." I 946 har T anvisningen "Östmund erhebt die rechte Hand, die den Eidring hält."
953		A2 och T har <i>fp</i> på första noten.
953–954	Cor. IV	Bindbågen mellan takterna tillfogad i analogi med Cor. I.
953	Östmund	A2 har <i>f</i> .
957	Östmund	T har <i>più ff</i> . Utgåvan följer A2 med <i>più f</i> .

959–960	Bleckblåsare	Det är med främmande hand inskrivet en crescendopil i dessa takter. Den är skriven mellan trombonernas system men bör avse alla medverkande instrument. A2, T och S saknar crescendo här (endast Cor. IV har en i efterhand inskriven crescendopil i 960 i S), varför anteckningen ignorerats.
961–970		Scenanvisningarna i detta avsnitt är i L skrivna i ett enda stycke efter Östmunds replik men har i utgåvan delats upp så att varje mening nu är placerad i den takt där den torde höra hemma. I T finns följande anvisning i 963: ”Der Lagmann und die Schöffen treten feierlich in den Richtkreis und setzen sich”. Och i 970 står anvisningen ”Östmund erhebt wieder den Ring.” A1 och A2 saknar anvisningar.
971		Utg. har valt att inte återge följande scenanvisning från L , då innehållet framgår av musiken: ”ny lurstöt, lik den närmast föregående”.
977	Cor.	Nyansen <i>pp</i> tillfogad i analogi med Cl., Fag. och Cfag.
977	Torar lagman	A2 har <i>f</i> .
980	Torar lagman	I A2, T och K1 är de två första tonerna punkterad 8-del, 16-del. Utgåvan följer A1 och S .
982	Heming	A2 har <i>f</i> .
984	Cor. I	Det finns även en båge från tredje noten till slutet av takten. Utg. har valt de kortare bågarna, som förefaller vara de ursprungliga. S har inga bågar alls.
985	Bård	I T utgör de tre första noterna punkterad 8-del, 16-del, 8-del i en triol, och i S har rytmen ändrats till detta, möjligen efter tryckningen av T och med T som förlaga. Utg. har följt A1, A2 och K1 . I T är det tredje ordet ”ämnar”, i övriga källor däremot det ålderdomliga ”ärnar”, vilket även används i denna utgåva. Avvikelsen i T beror troligen på en felläsning från förlagets sida, för i 996 sjunger Bård ”ärnar”.
991	Heming	Kommatecknen tillfogade i enlighet med L .
993–995	Fl., Ob., Cl., Cfag., Vl. II	Dynamiken är ofullständigt markerad. Utg. förutsätter att ett allmänt crescendo är avsett, såsom det är markerat i A2 och T , och har gjort kompletteringar och justeringar utifrån detta.
995	Fl. I, II, Ob. I	Bågen i dessa stämmor går förbi sista noten och fram till taktstrecket, men i nästa takt på ny sida finns ingen fortsättningsbåge. Utg. har låtit bågen stanna på sista noten.
995–996	Gudfast, Sigvald, Bårds och Hemings bönder	Texten ”Ja, så är det” saknas i L . I T slutar meningen med punkt för Bårds och Hemings bönder, ändrat till utropstecken i analogi med Gudfast och Sigvald. I A1 och A2 förekommer delvis andra skiljetecken.
996–997	Ob.	I 996 är <i>mf</i> utsatt, därefter står ett nytt <i>mf</i> på sista noten i 997. Detta talar för att P.-B. tänkt sig ett crescendo-diminuendo liknande flöjternas, vilket tillfogats i utgåvan.
996–1000	Cl.	Varför Cl. har paus i detta tuttiavsnitt är svårt att förstå, men så är det i både A1 och S .
996–1000	Fag.	Beteckningen <i>mf</i> är utsatt i början av 996, de följande anvisningarna är utgivarens förslag.
996	Tr. I	Bågen tillfogad i analogi med Fl. och i enlighet med S .
996	Tbn. I	A1 har dess1-ass-gess-gess-dess, vilket inte alls fungerar harmoniskt i första hälften av takten. Läst en ters högre (d.v.s. i altklav) blir den unison med tenor II i Den övriga tingsmenigheten, vilket däremot förefaller högst rimligt. Stämman är dock orättad i S .
996–997	Östmund	I A1 ser Östmunds namn ut att vara struket vid denna insats, men i A2, T och K1 sjunger han samma stämman som Torar lagman, så även i denna utgåva.
996–1003	Båda körerna	Texten är ofullständigt utskriven i A1 .

996	Bårds och Hemings bönder	T har punkt efter "så är det". Har ändrats till utropstecken i analogi med Gudfast och Sigvald. I A2 är det endast Gudfast som har utropstecken.
997	Tbn. III	Över den sista tonen står en mycket liten accent, möjligen tillfogad av främmande hand. Denna accent har ignorerats, då den saknas i Tbn. I och därtill stör den samtidiga accenten i Tbn. II, som däremot är väsentlig i sammanhanget.
998–1000	Fl., Ob.	I analogi med Picc. har nyansen <i>f</i> i 998 höjts till <i>ff</i> och ett nytt <i>ff</i> tillfogats på andra slaget i 999. Nyanserna i Ob. på fjärde slaget i 999 och första slaget i 1000 tillfogade i analogi med Fl. och Picc.
998–1000	Sigurd	Scenanvisningarna återgivna efter A2. L har "ropar genom sorlet". T har i 998 "ruft" och i 999 "Wird vom Gesumme übertönt." A1 saknar anvisningar.
998	Gudfast	De tre sista noterna utgörs av 8-del och två 16-delar i A1. Utgåvan följer övriga källor.
999–1000	Cfag.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Vc. och Cb.
999–1000	Den övriga tingsmenigheten, Bas I	Sjunde tonen i 999 måste vara <i>ess</i> liksom sista tonen, inte <i>essess</i> , men inget återställningstecken eller <i>b</i> -förtecken är utsatt i någon av källorna. Diminuendopilen saknas i A1 och T, tillfogad i enlighet med A2.
999	Den övriga tingsmenigheten, Bas II	A1 har följande textläggning: fä - der trott.
		Detta är fullt möjligt, men utgåvan följer A2, T och K1.
1000	Cor. I, II	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med stråkarna.
1001	Kör I (Bårds och Hemings bönder)	Nyansbeteckningen <i>mf</i> saknas i A1, A2 och T men är tillfogad i analogi med Kör II. Det finns också en helt annan möjlighet: I A2 är notskriften väldigt tunn för Kör I i denna takt, kanske har den egentligen raderats, vilket skulle kunna innebära att Kör II sjunger ensam i denna takt som ett svar på den andra körens replik. I 1002 saknas det noter för Kör I, men där står i stället följande anteckning: "(med den övriga kören)", och först därifrån skulle alltså båda körerna sjunga tillsammans.
1002	Östmund	L har här scenanvisningen "Stimmet fortfar, men upphör när Östmund höjer handen och lurarna ljuda". Då denna anvisning beskriver det som är utkomponerat i musiken har utg. valt scenanvisningen i A1 i stället. A2 och T saknar anvisningar.
1002	Den övriga tingsmenigheten, Bas.	Andra tonen är i både A1 och A2 en punkterad fjärdedel, vilket gör 9/8 i takten. På grund av tonernas placering i takten har utg. gjort tolkningen att andra tonen borde vara en fjärdedel. I T är tonen punkterad men sjätte och sjunde tonerna är i gengäld 16-delar.
1003	Den övriga tingsmenigheten	Diminuendopilarna hämtade från A2, där de är utsatta för Tenor I och båda basstämmorna. Diminuendopilar saknas helt i A1, och i T är pil utsatt endast för Bas II.
1004–1005	Torar	Samtliga återställningstecken saknas i A1. I A2, T och S saknas återställningstecknet i 1005, medan 1004 är korrekt.
1005	Fl., Cl., Vl. I	1) Rytmen är oklar i Cl. och Vl. I. Första noten är en punkterad fjärdedel i Cl. och troligen även i Vl. I, men där försvinner punkten i så fall in i följande korsförtecken. Andra noten är i varje fall 8-del i båda stämmorna. I A2, T, K1 och S däremot är båda första noterna vanliga fjärdedelar, och detta gäller även Cor. I i A1 och S. Utg. antar därför att Cl. och Vl. I fått fel rytm i A1 under inverkan av rytmen i Fl. och har därför följt övriga källor. 2) Fl. har utöver den båge som återgivits i utgåvan en båge över de första två noterna, och Cl. har en extra båge från tredje noten till taktens slut. Utg. har ignorerat dessa. 3) I Vl. I i A1 har första tonen en accent som ignorerats i utgåvan, då tonen även är markerad <i>fp</i> .

1008	Vl. I, II	Legatobågen över de två sista tonerna är tillfogad i analogi med Vl. II i följande takt. I S är den utsatt i Vl. I men inte i Vl. II.
1009–1010	Vl. II	Det finns dessutom en extra båge från sista noten i 1009 till första noten i 1010. Denna har ignorerats, då varken Vl. I, Vc. eller Cb. har en motsvarande båge.
1011	Sigurd	A2 har accent på första tonen.
1014	Sigurd	Olika textvarianter. T har ”först under Norge, sen under Svitiod”. L har ”först under Norge, så under Svitiod”, medan A1 , K1 och båda Sigurds sångstämmor i S har ”först under Svitiod, sen under Norge”. I K1 och Sigurds ena sångstämma har detta sedan ändrats till den motsatta lydelsen. Utg. har därför valt att sätta Norge först.
1018	Sigurd	Ett kommatecken i T efter ”fjäll” har ignorerats. Saknas i övriga källor.
1019	Fag. I	Strecken och bågen över de två sista noterna tillfogade i analogi med Ob. I.
1021	Ob.	Ob. I och II är som vanligt sammanskrivna på ett notsystem. Crescendo- och diminuendopilarna står under systemet, men utgivaren har gjort bedömningen att de endast avser Ob. I, eftersom Fag., som deltar i samma ackompanjemang som Ob. II, är helt omarkerade. I S har dock även Ob. II crescendo- och diminuendopilar.
1025	Fag.	Bågen till nästa takt tillfogad i analogi med Cor. III, IV.
1033–1035	Timp.	Har endast <i>pp</i> i 1033 och nytt <i>pp</i> i 1035. Detta har utg. sett som en indikation att Timp. skall följa dynamiken i Vc. och Cb. och har därför tillfogat crescendopil, <i>p</i> och diminuendopil. Det skall dock noteras att S inte har denna lösning.
1034	Cor. II	Bågen tillfogad i analogi med 1036.
1035–1036	Fl.	Accenter på första noten i båda takterna har ignorerats, då de inte finns någon annanstans, inte ens i likartade stämmor.
1035–1036	Fl., Ob.	Bågen i 1035 går fram till första tonen i 1036, har kortats av till att sluta på sista tonen i 1035 i analogi med det allmänna mönstret i dessa takter.
1035	Ob. I	Nyansen <i>pp</i> står på andra slaget under oboernas gemensamma system. Men för Ob. I börjar frasen redan på första slaget, och utg. har flyttat <i>pp</i> dit.
1036	Cor. IV	Halvnot utan punkt eller efterföljande fjärdedelspaus. Utg. har valt punkterad halvnot i enlighet med S (som dock har punkterade halvnoter även i 1033–1035).
1037–1038	Fag., Cor. II, Vc., Cb.	Alla Cor. har staccatopunkt på första noten i 1037 och Cor. III, IV även i 1038. Utg. har genomfört detta även för Fag. och Cb. i båda takterna, för Vc. i 1037 samt för Cor. II i 1038.
1038	Vl. I, II, Vle	Bågarna tillfogade i analogi med Ob., Cl. och Cor. I samt i enlighet med Vl. I i S .
1038	Vc.	Bågen över åttondelarna saknas. Tillfogad i analogi med Cor. I. Utg. har dock valt att avsluta bågen på sista tonen i takten.
1039	Sigurd	I A1 är tredje noten en fjärdedel och fjärde en åttondel, som försetts med en senare tillskriven fermat. A2 förefaller ursprungligen ha haft samma rytm, men notvärdena ändrades till åttondel och fjärdedel, så att höjdtönen fick ett längre notvärde även utan extra fermat. P-B. lade till följande anteckning i manuskriptet: ”(ändras i partituret!)”. Av någon orsak genomfördes dock aldrig ändringen där. Utg. har valt att följa den ändrade versionen i A2 , vilken även återfinnes i T . K1 har en lydelse som nog är äldre: <i>fiss1-a1-a2-diss2-diss2</i> , vilken sedan ändrats till tonföljden i A1 . I båda sångstämmorna i S är rytmen likadan som i A1 . I sångstämma 1, som förefaller vara den äldsta, är fjärde noten ett <i>diss</i> , vilket ändrats till <i>a</i> , och över detta <i>a</i> har skrivits in en fermat (med tillägget ”kort!”). I sångstämma 2 är allt detta utskrivet från början.
1040	Kör	Kören benämns i A1 ”(Arnljots anhängare)”, i A2 ”Arnljots anhängare m.fl.” och i T ”Die Anhänger Arnljots u.a.”.

1045	Sigurd	I A1 är de två första tonerna punkterad 8-del och 16-del. Utg. har följt övriga källor. A2 , T och L har tankstreck efter "här". Utg. har valt kommatecken i enlighet med A1 .
1051–1052	Sigurd	I A1 är slutnoten bara en halvnot överbunden till en 8-del i 1051. Utgåvan följer övriga källor.
1051	Timp.	Nyansbeteckningen nedjusterad från <i>f</i> till <i>mf</i> i analogi med Ob., Cl. II, Tr., Vl. I, II, Vle.
1056	Cor. III	Ett accenttecken på andra noten har ignorerats, då tonen även är betecknad <i>fz</i> .
1056	Kör	I A1 och A2 är kören benämnd "Arnljots anhängare", i T "Die Anhänger Arnljots" men i L "Sigurds flock och åtskilliga andra".
1059	Fag.	Det står <i>p</i> under fagotternas notsystem. Detta bör dock bara avse Fag. I som har solo. Utg. har markerat Fag. II med <i>pp</i> i analogi med resten av orkestern.
1061	Ob. I	Detta motiv dyker upp vid flera tillfällen under de närmaste 100 takterna och med ny artikulation nästan varje gång. I Bilaga 1 finns en sammanställning av dessa ställen med artikulationen utsatt enligt A1 och S . Utg. har utgått från att varianterna är avsiktliga och har endast gjort ett par smärre justeringar, vilka redovisas i det följande.
1061	Gudfast	Näst sista tonen är <i>d1</i> i A1 , <i>a</i> i T . I A2 var den ursprungligen <i>d</i> men ändrades till <i>a</i> . Sångstämman i S har samma ändring. K1 har okorrigerat <i>d</i> . Utg. har valt <i>a</i> .
1065–1069	Ob., Cl., Vl. I	Artikulationen ofullständigt och oklart markerad. I A1 är bågar utsatta i Vl. I i 1065–1066, Ob. och Cl. i 1067 och därtill en båge som verkar tillagd av främmande hand i Ob. från andra slaget i 1068 till första noten i 1069. Utg. har gjort en försiktig komplettering utifrån de mönster som gått att utläsa och har även jämfört med det musikaliskt snarlika stället i 1033 ff. S har betydligt fler legatobågar.
1065	Sigurd	T har "enda ketlung". Övriga källor "ende Ketlung". Utg. har valt det senare.
1066–1067	Cb.	Notlinjerna i de två understa notsystemen på sidan (för Vle resp. Vc./Cb.) är ritade för hand, och det understa systemet hamnar därmed så nära nederkanten på sidan att det inte med säkerhet går att se vad Cb. skall spela. Det står emellertid <i>Vcll</i> över detta system i 1066, och det troligaste är då att Cb. skall ha paus i båda takterna. Så är det i S .
1067–1068	Fag.	I 1067 slutar bågen över de sista fyra 16-delarna på sista noten i takten. Utg. har förlängt bågen i Fag. I till första noten i 1068 i analogi med de tre föregående figurerna. I 1068 är endast den första bågen i Fag. II utsatt i A1 , övriga bågar är tillfogade av utg.
1068–1069	Cor.	De dynamiska anvisningarna saknas, tillfogade i analogi med övriga orkestern. En båge i Cor. II från sista noten i 1068 till första noten i 1069 har ignorerats.
1068–1070	Timp.	Det står <i>f</i> i 1068, sedan ingen ny nyans. Utg. justerat 1068 till <i>mf</i> och tillfogat <i>f</i> samt diminuendopil i 1069 och <i>pp</i> i 1070 i analogi med övriga.
1068–1069	Kör	A2 och T har "Ja, ja han tyckes oss god nog!" A1 har "Ja, ja, han tyckes oss god nog!" Texten i L är endast "Ja! Ja!" Utg. har satt ut även det andra kommatecknet.
1068	Vle	Accenterna tillagda i analogi med Cor.
1069	Fag.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Tr. och stråkar.
1080		L har anvisningen "Folket mumlar för och mot. Arnljot förblir skenbart lugn." A1 , A2 och T saknar anvisning. Den första delen av anvisningen har ignorerats i utgåvan, då körinsatsen "Ja, förvisst!" är långt ifrån mumlande.
1082	Fl. I, Vle	Bågen och punkterna på andra slaget tillfogade i analogi med Ob. I i 1084 m.fl. ställen.
1086	Vl. I	Båge och punkter tillfogade i analogi med Ob. I.

1088	Gudfast	A1, A2 och L har "gävt", medan T har "godt". Gävt är ett ålderdomligt ord, som betyder utmärkt eller präktigt. I S är "godt" ändrat till "gäft". K1 har "gävt". Utg. har valt "gott" efter T men med nutida stavning.
1091–1092	Fl.	Ej angivet om en eller två flöjter skall spela detta. I S spelar båda Fl., och det är även det bästa för balansens skull.
1091	Cl. II, III	Alla tre Cl. är sammanskrivna på samma system, och på fjärde slaget, där Cl. II och III har olika rytm blir det oklart vem som spelar vad. Utg. har tolkat notbilden utifrån enklast möjliga stämföring, men i S är stämmorna inbördes omkastade.
1091	Östmunds anhängare	Efter Gudfasts replik finns i L anvisningen: "Bifall av Östmunds anhängare". Denna tar tagits bort i utgåvan, då bifallet är utkomponerat i partituret.
1092–1093	Östmunds anhängare	Scenanvisningen i 1092 är hämtad från A2, där det står "(Vapengny av Östmunds anhängare)". T har i 1093 "Waffengeklirr von Östmunds Anhängern". A1 saknar anvisning.
1094–1095	Tbn., Tuba	Diminuendopilen börjar på sista tonen i 1094. Har flyttats till 1095 i analogi med Timp., Vc. och Cb. samt i enlighet med A2 och T. I Tbn. II, som endast har en fjärdedel i 1095, har ingen pil satts ut i utgåvan.
1096–1098	Cor. I	De två tonerna i 1096 och första tonen i 1097 låg ursprungligen i Cl. I, men dessa toner är strukna i A1. Nyansbeteckning vid hornets insats saknas, men utg. har skrivit in det <i>p</i> , som Cl. hade vid sin strukna insats. Även i S ligger hela insatsen från 1096 i Cl. I, men de tre första tonerna är satta inom parentes med anteckningarna "Paus" och "corno". De tre första tonerna är inskrivna i hornstämman men noterade en oktav lägre än i A1, en säkerhetslösning?
1097	Fag. II	Har nyansen <i>pp</i> . Utg. har höjt till <i>p</i> som anpassning till Cl. I och Cb. och de följande takternas träblås.
1097	Arnljot	A2 och T har tankstreck efter "börd". A1 har kolon, och L semikolon. Utg. har valt semikolon.
1099	Cl., Fag. I	Anvisningen <i>mfp</i> tillfogad i analogi med Fl., Ob. och C. ingl.
1102	Cor. I	Andra tonen är klingande g i A1 och S, men giss i A2 och T. Utg. har valt giss som det mest sannolika.
1102	Arnljot	Kommatecknet saknas i T, tillfogad i enlighet med övriga källor.
1103–1104	Vl. I	Den snabba övergången från pizz. till arco går inte att spela. Man kan 1) flytta pizz. till andra noten i 1104, 2) divisera stämman, så att grupp 1 spelar upptakten och grupp 2 första noten i 1104, 3) slopa upptakten, som ändå ligger i Ob. I eller 4) tillämpa versionen i S: att inte spela pizzicato över huvud taget i Vl. I, II och Vle i 1104–1105.
1104	Fag. I	Nyansen <i>pp</i> i A1 har justerats upp till <i>p</i> i analogi med övriga instrument.
1105	Arnljot	A2 och T har på fjärde slaget punkterad 8-delspaus och 16-del. Utg. följer A1 och S.
1106	Cor., Tr.	Cor. och Tr. har crescendopil med början på tredje slaget i 1106, övriga stämmor först i 1107. Utg. har behållit pilen oförändrad i Tr. men flyttat hornens pil till 1107.
1107	Tr.	Nyansen <i>p</i> på fjärde slaget tillfogad i analogi med övriga och i enlighet med S.
1118	Cl.	Nyansen <i>p</i> tillfogad i analogi med Cor. och i enlighet med S.
1124–1125	Vl. I	Crescendopilen i överstämman tillfogad i analogi med Fl. Markeringen <i>p</i> i understämman i 1125 tillfogad av utg.
1124	Vc.	Nyansen <i>p</i> i Vc. har justerats ner till <i>pp</i> i analogi med Vl. I, II och Vle.

1124–1125	Cb.	Det ser ut som om det står <i>sf</i> under båda noterna, men det är mycket litet och tunt. Kanske är det ofullständigt raderat. Märkligt nog har även S detta <i>sf</i> , som inte på något sätt verkar passa in i sammanhanget och som inte heller återfinnes i A2 eller T . Utg. föreslår <i>p</i> .
1129	Arnljot	A2 och T har <i>mf</i> på första tonen. Har ignorerats i utgåvan, eftersom orkestern har ett tydligt utsatt <i>f</i> i A1 .
1131	Kör	I A1 och A2 benämns kören "Arnljots anhängare", i T "Arnljots Anhängare", men i L "En stor del av menigheten" med tillägget: "Bård och Heming deltaga ej i bifallet. Den senare står och gör spefulla miner till den förre, som synes helt bestört över det, som tilldrager sig."
1133	Fag.	Saknar båge över de två första noterna, har båge över de fyra sista noterna, därtill punkter på de två sista. Har justeras efter artikulationen i Cor. IV.
1133	Vle, Vc.	Bågen över tredje slaget saknas, tillfogad i analogi med Cor.
1136	Gudfast	A1 , A2 , L och S har "får" medan T och K1 har "för", troligen beroende på en felläsning av A2 .
1137	Vl. II	Andra tonen i understämman saknar återställningstecken i A1 , utsatt i S .
1137, 1140	Gudfast	Kommatecknen saknas i T , tillfogade i enlighet med A1 , A2 , och L .
1141	Arnljot	A2 har <i>f</i> .
1142	Cl.	Bågarna tillfogade i analogi med C. ingl. och Fag.
1150	Vle, Vc., Cb.	Nyansen <i>fp</i> är något svårsläsig och endast skriven mellan Vle och det gemensamma systemet för Vc. och Cb. Ingen annan källa har <i>fp</i> , men utg. har ändå valt att återge nyansen. A2 och T har <i>mf</i> , och i S saknas nyansbeteckning i Vle och Vc., medan Cb. har <i>p</i> .
1152–1158	Vle, Vc., Cb.	Den enda legatobåge som är utsatt är i Vle över de tre sista noterna i 1154, och den verkar tillskriven i efterhand, osäkert av vem. Är denna båge nyckel till hela stället, eller avsåg P.-B. genomgående separat artikulation? Svaret måste bli, att A1 innehåller för litet information för att ge tillräcklig vägledning, och utg. har därför avstått från bågar. Stämmorna i S innehåller en hel del bågar men förefaller otillförlitliga även de. A2 och T har inga markeringar och ger alltså ingen vägledning om det avsedda spelsättet, snarast talar detta för non legato.
1158	Timp.	Anvisningen <i>mf</i> är tillfogad i analogi med övriga. S har <i>mf</i> men i början av takten.
1158	Arnljot	I A1 utgör två sista noterna fjärdedel+åttondel i en triol. Utg. har följt övriga källor med två jämna vanliga åttondelar.
1158	Vle, Vc., Cb.	Tredje noten är i A1 och S b, vilket förmodligen är felaktigt. A2 och T har a, vilket dels passar in i ackordet och dels är sekvensmässigt i analogi med de tre föregående takterna, och vilket därför har valts för utgåvan.
1159	Gudfast	A1 , A2 och L har "tingmän", medan K1 , T och Gudfasts stämma i S har "tingsmän". I stämman är dock bokstaven s överstruken. I 1277 står det "tingmän" i samtliga källor. Detta torde därför vara det korrekta.
1163	Cfag., Cor., Tbn. III, Tuba	Första noten är fjärdedel med staccatopunkt, har ändrats till 8-del och 8-delspaus i analogi med Ob., Fag. och Tbn. I, II.
1163	Tbn. I, II	Har diminuendopil fram till tredje slaget. Denna har ignorerats, då den saknas i övriga instrument. Men pilen <u>kan</u> vara en indikation på att P.-B. avsett ett diminuendo på andra slaget för samtliga instrument. Nyansen <i>pp</i> på tredje slaget saknas i A2 och T .
1173	Cor. III	Har <i>pp</i> , vilket av utg. justerats upp till de övrigas <i>p</i> .
1174	Blåsare	Crescendopilen tillfogad i analogi med stråkarna och i enlighet med S .

1176	Kör	Beteckningen på kören är hämtad från A2 . A1 har endast "Kören". K1 har "Die Anhänger Östmunds und die Mannen Bårds und Hemings".
1181	Sigurd	I A1 , A2 och K1 är sjätte noten noterat g1, i T däremot g2. I båda sångstämmorna i S har g1 ändrats till g2. G2 verkar därför ha varit tonsättarens slutliga version och har också valts för utgåvan.
1182	Bård, Kör (Östmunds anhängare samt Bårds och Hemings bönder)	A1 och T saknar nyansbeteckningar. A2 har <i>f</i> . Utg. har inte gjort något försök till komplettering, eftersom nyansbeteckningarna i övriga stämmor i A2 och T är så motsägelsefulla med Gudfast och Arnljots anhängare markerade <i>f</i> medan Sigvald har <i>mp</i> och Heming <i>p</i> . Det två sistnämnda stämmorna skulle ha svårt att göra sig gällande i sammanhanget även om de vore markerade <i>ff</i> . Därför är det svårt att inse vilken klangbild P.-B. avsåg, och frågan måste lösas från fall till fall.
1182	Kör (Arnljots anhängare)	Kommatecknet efter "Nej" saknas i T , tillfogat i enlighet med A1 och A2 .
1184	Sigurd	A2 har <i>ff</i> .
1185–1186	Fl. II	Flöjterna är sammanskrivna, och det står endast bågar ovanför systemet. Dessa måste gälla Fl. I, medan tre av bågarna i Fl. II måste vara kortare på grund av förekommande tonuppreningar i stämman.
1185	Bård	Den andra tonen saknar återställningstecken i A1 och sångstämman i S . Återställningstecknet är inskrivet efterhand i A2 och klart utsatt i T .
1186	Sigurd	A1 och A2 har både noterat c2 och c3, alternativa toner får man förutsätta. T har noterat c3 på systemet med svensk text och c2 på systemet med tysk. I båda sångstämmorna i S har c2 ändrats till c3.
1186	Arnljots anhängare, Tenor II	A1 och A2 har noterat c2 på fjärde slaget, T har e2 (unisont med Tenor I), vilket troligen är ett misstag. Utg. har valt c2.
1187	Heming	Nyansen <i>f</i> saknas i T men är utsatt i A2 och måste anses självklar, när Sigvalds stämma är markerad <i>f</i> .
1188	Gudfast	A2 har <i>mf</i> .
1190	Cl. I	Nyansen <i>p</i> tillfogad i analogi med Vle i 1188.
1190–1193	Cl. II, III, Fag., Vc., Cb.	Nyansbeteckningarna tillfogade i analogi med Cor. I, II i 1190 och Ob. i 1192.
1193	Vle	Understämman har e1, en ton som inte ingår i ackordet. Tonen är e1 även i S , men utg. förutsätter att diss1 måste vara det korrekta.
1196–1197		A1 har <i>accel. poco</i> inskrivet i 1197 med främmande hand. Utg. har föredragit beteckningen <i>poco accel.</i> med placering i andra hälften av 1196 så som det är i både A2 och T .
1199	Arnljot	A2 har <i>f</i> .
1200–1201	Cl., Fag.	Varje ton är markerad <i>mf</i> , utg. har ersatt detta med <i>mf sempre</i> .
1200	Arnljot	I A1 är fjärde tonen en 8-del och de två följande är 16-delar. Utg. har följt övriga källor.
1202	Gudfast	Citationstecknet runt "fri viking" utsatt i enlighet med A1 och A2 . L har citationstecken endast runt "fri". T och S saknar markering. Anvisningen (<i>härmande</i>) är hämtad från A2 .
1205	Vle	Artikulationsanvisningar saknas. Bågar och punkter tillfogade i analogi med Cl. I i 1203.
1206	Cb.	Har en crescendopil som har ignorerats i utgåvan.

1210	Gudfast	A2 har <i>p</i> .
1213	Cl. I	Anvisningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med 1211 och i enlighet med A2 och T. S har <i>f</i> som begynnelseansats i båda insatserna.
1215	C. ingl.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Ob. och Cl.
1215	Piatti	Anvisningen i A1 lyder (<i>solo, trumpinnar</i>).
1215	Vl. I	Det andra <i>f</i> -et i beteckningen <i>ff</i> är tillskrivet i efterhand. I S finns ett tillskrivet <i>marc</i> . Det är tydligt att denna takt spelats starkt i hela orkestern för att förstärka effekten av Gudfasts replik. I trombonstämmorna har musikerna själva tillfogat ytterligare några graders höjning: Tbn. II har sålunda <i>fffff</i> och Tbn. III det jämförelsevis blygsamma <i>ffff</i> .
1217–1218	Gudfast	A2 har crescendopil i första hälften av 1217 och <i>f</i> i början av 1218.
1220	Vl. I, II, Vc.	Bågen tillagd i analogi med Vle och motsvarande träblåsare samt i enlighet med Vl. I, II i S.
1221	Tr.	Sista noten är noterad som <i>cess</i> .
1221	Vc.	Tonerna i andra halvan av takten är noterade i tenorklav i A1. Utg. har behållit g-klaven takten ut.
1230	Cor.	Det står <i>fp</i> över Cor. I och över Cor. III men <i>fz</i> under Cor. IV. Utg. har valt <i>fp</i> för alla. S har endast <i>p</i> . S har även anvisningen <i>Con sord.</i> utöver <i>stoppt</i> .
1231	Fag.	Bågen tillfogad i analogi med Vle.
1232	Heming	T saknar nyansbeteckning, <i>pp</i> hämtat från A1 och A2.
1233–1236	Sigvald	I A1 är texten fr.o.m. sista tonen i 1233 ”Ja nidingsdåd! För hans död måste jag taga hämd [sic]”. Utgåvan följer A2, T, K1 och S. L saknar denna replik.
1233	Kör	A2 betecknar kören på följande sätt: ” <u>Hela tingsmenigheten</u> (utom Arnljots män.)”. T säger ”Die ganze Dingversammlung” och L ”menigheten utom Sigurd, som står stum och bestört.” Utgåvan följer här A1.
1233	Körbas I	Tonerna på andra slaget saknas. Insatta i enlighet med A2 och T.
1234–1236	Cor.	I 1234, efter insatsen, står anvisningen (<i>senza sord.</i>), vilket står i viss motsättning till att insatsen spelades med stopptoner, inte med sordin. I 1236, vid nästa insats, är anvisningen <i>öppet</i> .
1234	Tr. II, III	Nyansbeteckning saknas. Utg. har tillfogat <i>mf</i> i enlighet med S.
1234	Körbas II	T och A2 har punkt efter ”nidingsdåd”. Utg. har ändrat till utropstecken i analogi med övriga stämmor med denna text. A1 saknar text.
1235	Torar, Sigvald	Nyansen <i>p</i> hos Sigvald saknas i T och A1, har tillfogats i enlighet med A2 och S. I Torars stämma saknas den i alla källorna men har tillfogats i analogi med Bård och Heming.
1236	Heming	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Bårds stämma.
1236	Körbas I	Punkten efter den sista tonen saknas, insatt i analogi med tenorerna, Bård och Heming.
1238	Vc., Cb.	Andra tonen är <i>ess</i> , har ändrats till <i>essess</i> i analogi med Cor. IV och i enlighet med A2, T, K1 och cellostämman i S.
1248	Arnljot	Andra noten är <i>c1</i> i A1. Utg. har följt övriga källor, som alla har <i>ass</i> .
1250	Cl., Cl. basso, Fag.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cor. och stråkar.

1250	Arnljot	T saknar avslutande skiljetecken efter "samfund". Utg. har valt punkt i analogi med den tyska texten i T och i enlighet med A2 och L. A1 har utropstecken.
1250	Vl. I	En accent på fjärde noten har ignorerats, då det även är utsatt fz.
1250	Cb.	Anvisningen fz på andra tonen ersatt med accent i analogi med Fag. och Vc.
1253	Cl. basso	Det finns även en båge mellan första och tredje tonen. Utgivaren har valt den kortare bågen för att den överensstämmer med Vc. och Cb.
1254	Sigvald, Heming	Nyansen ff tillfogad i analogi med Bård samt i enlighet med A2.
1254	Kör	I A1 är kören betecknad "de förra" (beteckningen avser anvisningen i 1233: "alla utom Arnljots anhängare"). A2 saknar beteckning, T har "Die Dingversammlung", L "Menigheten". Nyansen ff tillfogad i enlighet med A2.
1255	Timp.	Nyansen var ursprungligen f, men höjdes senare till ff. Utg. har behållit f med tanke på balansen. I S saknas nyanbeteckningar.
1256	Körtenor II	Texten är inte inskriven i A1, och det är en ton för mycket i förhållande till den text som finns i A2 och T. Utgåvan följer lösningen i dessa källor.
1256–1258	Körbas II	I T är texten "Hör, nu smädas våra gudar!" Utg. har valt "Hör! Han smädar våra gudar!" i analogi med Sigvald och Heming samt i enlighet med A1 och A2. Andra noten i 1258 är en fjärdedel i A1.
1258–1259	Vl. I, II	Det finns även en båge som endast går över de två sista noterna i 1258. Utg. har valt den längre bågen, som även är utsatt i S.
1259	Arnljot	A2 har f.
1262		I A1 är den ursprungliga anvisningen <i>stringendo assai</i> struken och ersatt med <i>rall</i> – en diametralt motsatt lösning för övergången till nästa avsnitt. A2 och T har båda <i>accel.</i> utsatt mitt i takten. Detta senare har valts för utgåvan.
1265, 1267	Arnljot	L, A2 och T har bindestreck efter "ofred" i 1265 och efter "ej" i 1267. Har bytts ut mot kommatecken i enlighet med A1.
1272–1273	Cl.	Crescendo- och diminuendopilarna står under det gemensamma systemet för Cl. I och II men bör endast avse Cl. I.
1282–1284	Cl. II, Cl. basso	Bågarna i Cl. II i alla tre takterna och i Cl. basso i 1284 är tillfogade i analogi med Fag. och Cfag.
1282	Kör	A1 har beteckningen "De förra" (d.v.s. alla utom Arnljots anhängare). A2 saknar beteckning. T har "Die Dingversammlung". L har "Rop bland menigheten". Texten i L är endast "Ja! Bort! Dräpas må han!"
1283	Fag.	En diminuendopil på första slaget har ignorerats, eftersom notbilden i övrigt talar för ett subito <i>pp</i> på andra slaget utom i de starka instrumenten Tr. III, Tuba och Timp. som har ett förberedande diminuendo.
1285	Cl.	Det står noterat c för båda klarinetterna i både A1 och S. Detta måste vara fel, då resten av orkestern har ett rent Ass-durackord, som även finns i klaverutdragen. Utg. har justerat till noterat d. Noterat b vore också möjligt.
1288	Fl.	Har accenttecken på sista noten. Det finns inte i något annat instrument och har ignorerats i utgåvan.
1293		<i>Meno</i> , samt <i>poco riten.</i> [eller <i>poco ritard.</i> eller <i>poco rit.</i> , synnerligen svårt att läsa], skrivet med främmande hand. Utg. har valt anvisningen <i>Poco meno</i> från A2 och T.
1294	Picc., Fl., Ob., Cl.	Crescendopilen tillfogad i analogi med Vl. I, II.

1294–1295	Cl. basso, Fag., Cfag.	Crescendopilen i 1294 och <i>f</i> i 1295 tillfogade i analogi med Vle, Vc. och Cb.
1295	Fag. I	En båge över de två sista noterna är ignorerad, eftersom den saknas i övriga stämmor.
1295	Cfag.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cl. basso och Fag.
1296–1297	Fag.	Bindbågen tillfogad i analogi med Cfag. och Cor.
1299		I A2 och T finns det en extra takt efter 1299, denna takt är tom så när som på Östmunds insats, som kommer här i stället för i 1299.
1299		Fermaten utsatt endast för Cor. I och Östmund, d.v.s. inte över helpauserna.
1300	Tr.	Nyansen är <i>pp</i> . Utg. har här valt nyansbeteckningen <i>p</i> från S , vilket gör diminuendot till <i>pp</i> i nästa takt meningsfullt.
1301–1302	Fl., Cl. I	Diminuendopilen i Cl. I i 1301 tillfogad i analogi med Fl. Anvisningen <i>sotto voce</i> i 1302 tillfogad i enlighet med S .
1302	Arnljot	I A1 är de två första tonerna noterade som <i>diss</i> , och nyansen är <i>p</i> inom parentes. I A2 och T är motsvarande toner noterade som <i>ess</i> , och nyansen är <i>p</i> . Båda sångstämmorna i S har märkligt nog nyansen <i>f</i> . Utg. har valt <i>diss</i> och <i>p</i> . A2 , T och L har tankstreck efter ”ensam”. Utg. har valt interpunktionen i A1 med utropstecken, följt av ny mening. Anvisningen ”dovt” är hämtad från L .
1306	Arnljot	I A1 är första tonen en fjärdedel. Utgåvan följer övriga källor. Nyansbeteckningen i A1 är <i>f</i> inom parentes.
1307	Arnljot	I A1 , A2 , T samt L1 , L2 , L4 och L5 inleds ordet ”eder” med versal (men gemen i L3). I sitt eget ex. av T har P.-B. rättat till gemen, och detta har respekterats i utgåvan.
1307–1308	Vl. I, II, Vle, Vc.	Troligen avses non divisi.
1308		I körens notsystem är inskrivet ett cesurtecken med fermat mellan tredje och fjärde slaget. Detta har ignorerats i utgåvan.
1308–1313	Kör	I A1 är kören betecknad ”Kören (De förra)”, A2 har ”Hela tingsmenigheten”, T ”Die Dingversammlung” och L ”Menigheten mumlar”. Nyansbeteckningen i A1 är <i>pp</i> , utsatt för Bas I i 1308. I A2 och T är nyansen <i>p</i> utsatt vid alla stämmornas insatser, och detta har följts i utgåvan.
1312	Östmund	I A1 är nyansen <i>f</i> , i A2 och T <i>mf</i> . Det senare har följts i utgåvan.
1313	Sigvald, Kör	A1 har <i>pp</i> , A2 och T saknar särskild markering.
1314	Vc., Cb.	Ett tenustreck har tillfogats på halvnoten i analogi med Fag. II och Cfag. och med alla basinstrument i 1316.
1318–1319	Vle, Vc., Cb.	Anvisningen <i>crescendo</i> står redan på andra slaget i 1318 i Vle. Har flyttats till nästa takt, där blåsarnas <i>crescendo</i> börjar. Vc. och Cb. saknar <i>crescendo</i> . Har tillfogats av utg.
1319		A2 och T har <i>poco stringendo</i> redan här.
1320–1322	Fl., Ob., C. ingl., Cl.	De korta bågarna förefaller vara de ursprungliga, medan de längre är inskrivna i Fl., Ob. och Cl. med en tunn blyertspenna. Om de längre skulle ersätta de kortare eller om de skulle ses som en komplettering av den önskade fraseringen må vara osagt. Utg. har valt att behålla båda uppsättningarna bågar samt att lägga till de längre bågarna även i C. ingl.
1320	Fl.	Möjligen stod det ursprungligen <i>mf</i> , sedan överskrivet med <i>p</i> .

1320	Ob.	Under sista noten står <i>più f</i> , möjligen skrivet av främmande hand. Har ignorerats, då anvisningen <i>cresc.</i> i föregående takt är fullt tillräcklig.
1321–1322	Fl. II, Ob. II, Cl. II	I T är både sista tonen i 1321 och första i 1322 klingande b1, medan A1 , A2 och S har dess2-c2. För utgivarens öra klingar b-b något mindre apart, och frasen i 1322 med upptakt blir dessutom en exakt transponering av frasen i 1321 med upptakt. Då det inte går att belägga att tonsättaren gjort fel i A1 och A2 får emellertid denna lösning endast ses som ett möjligt alternativ.
1322–1323	C. ingl., Vc., Cb.	Har legatobåge över taktstreck. Eftersom övriga stämmor med samma rytm och funktion saknar båge har utg. valt att ignorera den.
1323–1324	Cl. basso, Fag., Cfag., Vle, Vc., Cb.	Tenutostreck är utsatt i Vc./Cb. i 1323 och i Vle i 1324. Har tillfogats av utg. i övriga berörda stämmor.
1333	Unn	A2 har <i>mf</i> .
1336		A2 har här anvisningen: "Obs! I tempo!"
1336	Vc., Cb.	Insatsen i Vc. betecknad <i>solo</i> . Utgivaren ifrågasätter dock detta, dels eftersom ingen beteckning <i>tutti</i> finns senare, dels eftersom Cb. inte har någon motsvarande anvisning. S har ingen beteckning som anger solo, och utg. har valt att ignorera den. Anvisningen <i>arco</i> tillfogad i båda stämmorna.
1340	Vl. I	Crescendopilen tillfogad i analogi med Cl. I.
1341	Cl. I	Har noterat d, klingande c, så även i S . Utg. antar att det bör vara noterat ciss, så att tonen blir unison med Ob. I och Vl. I. Även om c ingår i ackordet förefaller det osannolikt att c skall vara toppton. I A2 och T är h högsta ton.
1341	Unn	A2 har "(stönande)" och T "Stöhnend". A1 saknar anvisning.
1345	Vl. I, II	Mycket smått skrivna blyertsaccenter har ignorerats i utgåvan. Saknas i S .
1348–1349	Unn	Här finns varianter i interpunktionen. A1 har "hopp svek – Arnljot - - ", A2 och T har "hopp... – svek – ...Arnljot...", L har "hopp – svek – Arnljot –". Utgåvan följer A2 och T men tankstrecken är borttagna.
1352	Arnljot	A1 , A2 och K1 har <i>fiss-a</i> , vilket tycks vara den ursprungliga lydelsen. Men i båda stämböckerna i S är <i>a-diss</i> inskrivet i efterhand, och detta återkommer sedan i T . Utg. har därför valt denna senare variant. Likaså har texten ändrats från "Moder" i A1 och A2 till "Hör mig" i den ena stämboken i S , och detta återfinnes sedan i T . Även här har den senare varianten valts.
1354	Arnljot	L har anvisningen "Sakta", vilken tagits bort i utgåvan, då både hastighet och nyans är fixerade i noterna. A1 , A2 och T saknar motsvarande anvisning.
1357–1358	Vc.	Artikulationsanvisningen med denna kombination av bågar och punkter är inte helt entydig, men har återgivits som P-B. skrivit den.
1357	Cb.	Nyansen för pizzicatotonerna har justerats upp från <i>pp</i> till <i>p</i> i analogi med Vle.
1359	Fag. I	Nyansen <i>pp</i> tillfogad av utg. Efter sitt solo bör Fag. I komma ner till samma nyans som Fag. II, III.
1360–1361	Fag. II, III, Vle (understämman)	Legatobågar är endast utsatta i Vle i 1360 och i Fag. i 1361. Har kompletterats i analogi med dessa.
1361	Ob. I	Andra tonen saknar återställningstecken, men måste vara f. Så i övriga källor.
1362–1363	Vl. II	Bågarna tillfogade i analogi med Vl. I.
1362–1365	Vle	Det är inte angivet var <i>divisi</i> upphör. Från 1362 är egentligen allt möjligt att spela som dubbelgrepp.

1363	Picc.	I marginalen står det "Liten fl. eller Fl. 3". Utgivaren har valt piccolo. Bågen går fram till första noten i 1364, har kortats till sista tonen i 1363 i analogi med Fl., C. ingl. och Cl.
1363	Cor. III, IV	Legatobåge till nästa takt ignorerad, eftersom ingen annan har legato här.
1364		Det står inskrivet en fermat med främmande hand över sista pausen i Timp., och över förstaviolinernas notsystem står texten (<i>colla parte</i>), troligen skrivet av P.-B. själv.
1364	Arnljot	Accenten är endast utsatt i T.
1370	Fag. III	Legatobåge utsatt i analogi med Fl., Ob. och Vl. I, II.
1371	Fl., Ob.	Diminuendopilen börjar först på fjärde noten. Utg. har låtit den börja vid taktens början i analogi med övriga orkestern. Ett <i>p</i> på fjärde noten i Fl. har ignorerats.
1372–1373	Vl. I, II, Vle	Notskaften är genomstrukna med endast två streck, men det skall troligen vara tremolo som i Vle i föregående takt. I S är skaften genomstrukna med tre streck i Vl. I och II men endast med två i Vle, som även har anvisningen <i>non trem.</i>
1373	Vc.	Andra halvan i takten är skriven som en punkterad fjärdedel med två streck genom skaftet. Det förefaller rimligt att denna not verkligen skall vara uppdelad i 16-delar, eftersom det är utskrivna 16-delar tidigare i takten och 16-delspuls i hela det närmast föregående avsnittet. Två streck även i S.
1378	Vle	Båda stämmorna är skrivna på ett notsystem med crescendopilen skriven under systemet. Utgivaren har dock gjort tolkningen att crescendot endast gäller den melodiska överstämman, eftersom motsvarande pil saknas i Vc., som har samma funktion i satsen som understämman i Vle.
1381–1382	Vle, Vc., Cb.	De dynamiska anvisningarna tillfogade av utg.
1382	Cl. I, II	Femte noten är noterat <i>ess</i> , vilket inte finns på instrumentet. Lösningen med <i>fiss</i> i stället är hämtad från S.
1382	Vl. I	Utöver den långa bågen finns en båge mellan andra och tredje tonen. Denna båge har ignorerats i utgåvan, men i 1370, som i mångt och mycket är ett parallellställe, har alla stämmor som deltar i melodin denna artikulation.
1383		Första tonen är markerad <i>ffp</i> , <i>fp</i> eller <i>fzp</i> , och något system i denna åtskillnad går inte att se. Utg. har valt <i>fzp</i> för samtliga som deltar i accenten.
1383	Cor.	Har <i>p</i> . Utg. har ändrat till <i>fzp</i> i analogi med övriga.
1385–1393	Ob., C. ingl., Cl., Cor.	Stor variation i artikulationen. Ibland är upptakten inbunden i frasen, ibland inte. Utgivaren har i enlighet med S valt att alltid binda in upptakten utom för Cor. III i 1390 på grund av accenten.
1385–1386	Fag.	Bågen över taktstreckets tillfogad i analogi med Cor. III, IV, Tr., Tbn. och Tuba.
1386–1387	Cb.	Båge över taktstreckets tillfogad i analogi med Fag.
1387	Vl. I	Bågen från andra noten tillfogad i analogi med mönstret i föregående takter.
1387–1392	Vl. II, Vle, Vc.	Dessa takter är skrivna i förkortad notation med notskaften genomstrukna med två streck, alltså förefaller en uppdelning i 16-delar avsedd, och detta har valts för utgåvan. S motsäger delvis detta: Vl. II och Vle har tre streck och Vc. två men med den tillagda anteckningen <i>trem.</i> Anvisningen <i>solo</i> saknas i i alla tre stämmorna i S.
1390	Vl. I	Anvisningen <i>solo</i> saknas i S. Bågen från andra noten tillfogad enligt resonemanget i kommentar till blåsarstämmorna i 1385–1393. I S börjar bågen först på tredje noten.
1392	Fag. III	Legatobågen tillfogad i analogi med Tbn. III och Tuba.

1392	Vc.	Första notens skaft är inte genomstruket, troligen med tanke på det stora språnget. Detta har beaktats i utgåvan.
1393	Cl. basso, Fag., Cfag., Cor. III, Stråkar	Utg. har gjort några justeringar i dynamiken för att skapa större enhetlighet: Cl. basso, Fag., Cfag., Cor. III: en crescendopil har tillfogats i analogi med C. ingl. och stråkarna. Stråkar: nyansen på första tonen har sänkts från <i>f</i> till <i>mf</i> i enlighet med S. Det skall också nämnas att Cb. i S har samma stämning som Vc. i denna takt och nästa.
1394	Fag. I, II	Bågar utsatta i analogi med Cl.
1394	Cb.	Anvisningen <i>arco</i> i 1394 saknas men är självklar med tanke på de långa notvärdena.
1395	Tbn. III, Tuba	Ett accenttecken över noten har ignorerats i utgåvan.
1403–1406	C. ingl., Cl., Cl. basso	I 1403 har C. ingl. och Cl. basso <i>pp</i> men Cl. <i>p</i> . I 1405 är Cl. markerade <i>ppp</i> . Utg. ser inga skäl till dessa olika nyanser, när övriga medverkande instrument, d.v.s. fagotter, horn och stråkar, har en jämn pianonyans, utan föreslår <i>p</i> för alla. Så är det även i S.
1403	Cl. I	Utöver den långa bågen över hela takten finns en blyertsbåge mellan andra och tredje noten och en mellan fjärde och femte. Dessa har ignorerats i utgåvan.
1407	Fag., Cfag.	Bågarna tillfogade i analogi med Tbn. III och Tuba.
1407	Tr. II, III	Har legato mellan tredje och fjärde noterna i stället för mellan andra och tredje som Tr. I, Tbn. och Tuba. Har justerats efter dessa.
1409, 1411	Cl. I	Tenutostreck på femte noten i 1409 och 1411 och båge över de två sista noterna i 1411 tillfogade i analogi med Fl. I i 1413 och 1415.
1417	Arnljot	Diminuendopilen tillfogad i enlighet med A2, saknas i T.
1423	C. ingl.	Första noten i båda takterna är en fjärdedel med staccatopunkt. Har noterats om som 8-del och 8-delspaus i analogi med Fag.
1425		T har scenanvisningen ”Arnljot wendet sich heftig; Gunhild entdeckt die Tote.”
1425	Cor. IV	Anvisningen <i>senza sord.</i> saknas, men måste vara självskriven här.
1427	Gunhild	T har anvisningen ”Bestürzt”.
1428	Ob. I	Bågen förlängd från andra till tredje noten och crescendopilen tillfogad i analogi med C. ingl., Cl. basso, Fag. I.
1428	Gunhild	A2 har <i>mp</i> .
1429	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .
1434–1436	Arnljot	A2 har <i>mf</i> i 1434 och <i>f</i> i 1436.
1435–1436	Vc., Cb.	Har <i>mf</i> i 1435 och <i>f</i> i 1436. Cor. och Timp. har samma nyans (<i>ff</i> resp. <i>f</i>) i båda takterna, och utg. har därför justerat upp <i>mf</i> till <i>f</i> . Diminuendopilen i 1436 tillfogad i enlighet med A2 och T. S har inskrivet <i>p</i> på denna ton i Vc.
1440	Arnljot	L har anvisningen ”Kort tystnad” efter repliken. Då denna paus är inkomponerad i musiken har anvisningen inte tagits med i utgåvan.
1443	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .
1446	Fl., Cl. II, Fag. I	Crescendopilen är tillfogad i analogi med Ob. Legatobågen i Fag. I tillfogad i analogi med Ob. II.
1446–1448	Cor.	Det är inte angivet, men man måste förutsätta <i>aperto</i> vid dessa insatser.

1446–1451	Arpa	Skriven på ett system.
1448	Gunhild	A2 har <i>f</i> .
1451	Cl.	Utöver de två bågar i utgåvan finns en lång båge över hela takten. Utg. har ignorerat denna, då upprepningen av tonen <i>ess</i> kräver en ny ansats. Både den långa bågen och den andra av de korta går ut i högermarginalen, men i nästa takt på nästa sida finns ingen fortsättningsbåge. Utg. har i enlighet med S valt att avsluta bågen på sista noten i 1451.
1452		A1 har ett svårläst <i>rit</i> mitt i takten skrivet med främmande hand. Utg. har föredragit tonsättarens egen beteckning <i>poco sost</i> från T . A2 har <i>sost</i> .
1454	Vl. II, Cb.	Bågar tillagda i analogi med Cor. II resp. Vc. Vl. II har båge i S , men inte Cb.
1455	Stråkar	Diminuendopilen tillfogad i analogi med blåsarna samt i enlighet med A2 och T .
1455	Vl. I	Har anvisningen <i>appass</i> . Har ignorerats då den även är utsatt överst på sidan som generell anvisning för hela orkestern.
1455	Vl. II	Bågen tillfogad i analogi med Vl. I.
1457	Cb.	Legatobågarna tillfogade i analogi med Vl. II.
1460–1462	Gunhild	A2 har <i>p</i> i 1460, en crescendopil från sista noten i 1460 och över de tre första tonerna i 1461, samt en diminuendopil över de tre sista noterna i 1462.
1463–1465	Ob. I	Ytterst motsägelsefulla bågar:
		Utgivaren har försökt välja de bågar som verkar mest rimliga.
1466	Gunhild	I A1 , A2 och S är andra tonen en fjärdedel, men i T en 8-del följd av en 8-delspaus. Utg. har valt fjärdedel.
1470		Fermat inskriven med främmande hand över 8-delspausen i Vl. II, Vle, Vc. och Cb.
1472–1473		Anvisningen <i>Animato</i> är skriven i mitten av 1472. Utgåvan följer A2 och T som båda har beteckningen (<i>anim.</i> resp. <i>Animato</i>) utsatt i 1473.
1476	Gunhild	I A1 är sista tonen <i>d</i> , medan A2 , T och S har <i>fiss</i> . K1 hade ursprungligen <i>d</i> , vilket ändrats till <i>fiss</i> . <i>Fiss</i> bör alltså vara P-B:s slutliga val och har också valts för utgåvan.
1477–1519		I K1 och Gunhilds och Arnljots sångstämmor i S ligger hela detta avsnitt en halvton lägre. Detta är uppenbarligen en rest av en tidigare version som övergavs innan A1 och orkesterstämmorna skrevs ut. Med jämna mellanrum står det i sångstämmorna påminnelser om att insatserna skall sjungas en halvton högre – sångarna tycks alltså inte ha fått några nya notsidor i samband med omtransponeringen.
1478	C. ingl.	Den första bågen går nästan fram till fjärde noten. Möjligen avses ett obrutet legato över hela takten.
1481	Ob.	Båda Ob. delar notsystem, och det står en crescendo- och en diminuendopil under systemet. Utg. gör tolkningen att dessa pilar endast avser Ob. I.
1481, 1483	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
1484	Vc., Cb.	Små accenttecken på andra noten har ignorerats i utgåvan.
1486	Cor. III	A1 har noterat <i>g</i> , vilket inte passar in i G7-ackordet. Utg. har ändrat till <i>gess</i> i enlighet med S .

- 1487 Gunhild A2 har *f*.
- 1488 Cl. Det står *mf* under sista noten i det gemensamma notsystemet. Utg. gör tolkningen att nyansen endast avser Cl. I medan Cl. II har en avslutningston som bör vara obetonad.
- 1490 Ob. Oklart utsatta bågar:
-
- Utg. har ignorerat den längre bågen från första noten.
- 1490–1491 Gunhild K1 och sångstämman i S har följande nyanser, som ter sig ganska självklara, men som ändå saknas i A2 och T: ”fränder” har *mp*, ”gård” *p* och ”mitt barn” *pp*.
- 1498 Arnljot Första tonen har ett tydligt och orättat b-förtecken men skall vara a enligt det underliggande ackordet samt i enlighet med A2 och T.
- 1499 Vl. I En accent på första noten har ignorerats då den saknas i övriga stråkstämmor.
- 1501 I marginalen efter denna takt (som är den sista i övre ackoladen) är med främmande hand inskrivet en fermat och ett cesurtecken.
- 1501 Gunhild På tredje slaget har T anvisningen ”Geht über die Bühne, winkt nach rechts.”
- 1509 Vl. II, Vle, Vc. Nyansen på sista tonen i Vl. II och Vle är *pp*, vilket justerats upp till det mer sannolika *p* i analogi med Vl. I. S har crescendo från *p* till *mp*. Vc. saknar nyansanvisningar, tillfogade i analogi med Vl. I.
- 1512 Fl. I, II Utöver bågar och punkter är det dessutom skrivet tenutostreck över notsystemet. Eftersom de bara står i flöjtstämmorna och bara i denna takt har de ignorerats i utgåvan.
- 1517–1519 Vle, Vc. Vle har mellannyansen *pp* i 1518 skrivet över den pågående diminuendopilen. Detta har ignorerats, då anvisningen framstår som överflödig.
- 1520 Den kompletta scenanvisningen i L är ”Lurblåsarna träda ut på trappan och låta samlingsstecknet ljuda. Tingsmenigheten strömmar åter samman. Alla utom Sigurd i Slandrom infinna sig [denna mening finns endast i L1]. Östmund, Torar och nämnden [sic] komma ut ur hovet och stanna på trappan. Arnljot alltjämt orörlig.” Denna text har i utgåvan uppdelats och utplacerats på musikaliskt relevanta ställen, vilka framgår av anvisningarna i övriga källor (se vidare kommentarerna till 1532 och 1542). A1 har scenanvisningen ”(Unn bäres ut, lurblåsarna in)”. I A2 är formuleringen ”Unn bäres ut av sina kvinnor. Lurblåsarna in”, och i T ”Die Lurenbläser treten aus dem Fröjshof. Unn wird von ihren Frauen fortgetragen.”
- 1523–1524 Fag. Bågen slutar på andra noten i 1523 men har dragits ut till första noten i 1524 i analogi med Ob. och C. ingl.
- 1528–1531 Dynamiken problematisk. I början av 1528 gäller *mf* för alla utom Tamb. som startar *p* med crescendopil till *f* på tredje slaget, då även stråkarna är markerade *f*. Timp. har å andra sidan en crescendopil i hela takten och *f* först i 1529. Cor. III har *f* utsatt på sin insats i 1529, likaså Cor. IV i 1530, medan Cor. I och II där är markerade *p*. Under hela avsnittet fortsätter träblåsarna med *mf*. Balansmässigt uppstår problem med denna dynamik, särskilt i början, då melodin endast spelas av tre träblåsare i *mf* mot stråktremolo, puk- och trumvirvlar i *f*. I S är balansen betydligt bättre: Träblåsare, Timp. och stråkar har *mf* i hela avsnittet, medan Cor. och Tamb. har *p*. A2 och T har en helt annan och nog så god lösning: *p* i 1528 och sedan crescendo genom hela avsnittet till *f* i 1532. Utg. har avstått från andra åtgärder än att höja dynamiken i träblåsarna och Cor. I, II till *f* från och med tredje slaget i 1528, samt justera dynamiken i Timp. och Tamb. enligt särskild kommentar nedan.

1528	Cl. basso, Cfag.	Accenten på tredje slaget i Cl. basso tillfogad i analogi med Fag. Ett tenutostreck på andra noten i Cfag. har ändrats till accent i analogi med Fag.
1528	Timp., Tamburo	Timp.: <i>mf</i> i början av 1528 borttaget, <i>f</i> i 1529 modifierat till <i>poco f</i> . Tamb.: 1528 är i A1 noterad som två halvnoter med tremolostreck. Det är utsatt <i>p</i> och crescendopil på den första noten och <i>f</i> på den andra. Har justerats till helnot och crescendopil genom hela takten som Timp. Nyansen <i>f</i> i 1529 modifierad till <i>poco f</i> .
1529	Arnljot	Scenanvisningen är hämtad från A1 , saknas i övriga källor.
1532		A1 har anvisningen ”(Tinget samlas åter: Sigvald, Bård, Heming, med sina följen, samt den övriga tingsmenigheten in i grupper)”. A2 har ”Tingsmenigheten samlas åter” och T ”Die Dinggemeinde versammelt sich wieder”. L1 har efter den i denna takt återgivna anvisningen en mening, som strukits i de senare upplagorna av librettot: ”Alla utom Sigurd i Slandrom infinna sig.”
1532	Vc.	Andra, tredje och femte noten har accenter, vilka har ignorerats i utgåvan, då markeringen inte finns någon annanstans i denna takt eller de följande.
1534–1535	Timp.	Diminuendopilen och anvisningen <i>mf</i> är tunt skrivna med blyerts.
1535	Vle, Vc.	Det ser ut som om Vle ursprungligen hade <i>fz</i> men att detta blev struket och ersatt med <i>mf</i> . Vc. har endast <i>mf</i> . Utg. har respekterat <i>mf</i> men föreslår en accent i början av tonen, eftersom Vl. I och II har <i>fz</i> .
1537–1538	Tbn.	Nyansbeteckningar saknas i 1537, insatta i analogi med föregående takt. Beteckningen <i>f</i> i 1538 är utsatt under första tonen i det gemensamma systemet för Tbn. I och II. Har flyttats till andra tonen i Tbn. II på grund av överbindningen.
1538	Fl., Picc., Ob., Vl. I	Första tonen är för vissa instrument noterad som <i>e</i> , för andra som <i>fess</i> . På motsvarande sätt är första noten på tredje slaget noterad för somliga som <i>gess</i> , för andra som <i>fiss</i> . Utg. har valt <i>e</i> resp. <i>fiss</i> för alla.
1538	C. ingl.	Första noten är noterad som <i>cess</i> och nionde som <i>dess</i> . Har ändrats till <i>h</i> resp. <i>ciss</i> i analogi med Cor. II.
1538	Tr. II	Sjätte noten är noterat <i>diss</i> , klingande <i>giss</i> . I A2 och T är motsvarande ton <i>g</i> , vilket sannolikt är det rätta.
1539	Picc., Fl., Ob., C. ingl., Cl., Tr. I, III, Vl. I, II	Det förekommer flera olika varianter av tonhöjder på de fyra sista 16-delarna i takten. Överstämman med underoktav har <i>a-h-c-d</i> i A1 , A2 och T utom i Cl. II, som har <i>a-h-ciss-d</i> . Understämman har fler varianter: A1 har <i>ciss-diss-eiss-fiss</i> (i vissa stämmor noterat med enharmoniska förtecken), A2 <i>ciss-diss-e-fiss</i> och T <i>ciss-d-e-fiss</i> . Utg. har i detta komplicerade läge prioriterat lösningen i A2 .
1540	Piatti	Anvisningen i A1 lyder (<i>med trumpinnar</i>).
1541	Picc.	En accent, som bara är utsatt för Picc., har ignorerats.
1542		A1 har anvisningen ”Östmund, Torar lagman och nämдемännen [sic] in (i omvänd ordning.)”. I A2 lyder anvisningen ”Nämдемännen [sic], Torar lagman och Östmund in” och i T ”Die Schöffen, Torar der Lagmann und Östmund treten aus dem Fröjshof heraus”.
1545	Ob. II	Bindbåge från första till andra noten tillfogad i enlighet med S .
1545–1546	Fag., Vc.	Bågen över taktstreckets tillfogad i analogi med Fl., Cl. II, Cl. basso, Vle och Cb.
1546	Torar lagman	A2 har <i>mf</i> .
1550	Ob., Fag.	Efter nyansbeteckningen <i>f</i> står ytterligare ett <i>f</i> , tillskrivet i efterhand med annan penna, kanske av främmande hand. Detta tillägg har ignorerats. S har endast <i>mf</i> .
1550	Östmund	I sitt eget exemplar av T har P.-B. skrivit in anvisningen ”Östmund erhebt die Hand”. A1 och A2 saknar scenanvisning.

1551–1552	Timp., Tamb.	Nyansbeteckningarna och deras placering är problematisk. Timp. och Tamb. har som enda instrument crescendopil i början av 1551, <i>ff</i> är placerat ungefär på fjärde taktslaget, och diminuendot börjar inte förrän i 1552. Det kan vara en medveten effekt, men utg. har valt att synkronisera anvisningarna med resten av orkestern. Crescendopilen har dock respekterats.
1553	Östmund	T saknar nyansbeteckning, <i>f</i> tillfogad i enlighet med A1 och A2 .
1555	Arnljot	A2 har <i>f</i> . Med främmande hand är inskrivet en fermat över halvpausen och texten ”Vänta”.
1556	Östmund	A2 och K1 har <i>f</i> . Det bör dock nämnas att även orkestern i dessa källor har <i>f</i> i de följande takterna.
1558–1559	Cor. I, II	Bågen över taktstreck tillfogad i analogi med Cl. och Cl. basso.
1560	Östmund	Den tredje noten är en halvnot i A2 , T och K1 . Utg. har behållit notationen i A1 .
1567	Östmund	De tre första tonerna är i A1 <i>ciss1-a-h</i> , i A2 och i T <i>a-ciss1-a</i> . K1 har ändrats från det förra till det senare. Tyvärr saknas Östmunds sångstämma i stämaterialet, men utg. har ändå dragit slutsatsen att <i>a-ciss1-a</i> är P.-B.:s slutliga version och har valt den för utgåvan. A2 och T har nyansen <i>ff</i> , både för Östmund och orkestern. I A1 däremot är orkestern markerad <i>pp</i> , medan Östmund saknar nyansbeteckning. Det förefaller då osannolikt att P.-B. skulle ha avsett en så extrem nyans som <i>ff</i> i sångstämman, och utg. har därför valt att ignorera fortissimot.
1568–1569	Vle	Båge tillagd över taktstreck i analogi med blåsarna och Vl. I
1568–1569	Vc., Cb.	Bågen slutar på andra noten i 1568. Har förlängts till 1569 i analogi med blåsarna och Vl. I.
1571, 1573	Östmund	A2 har diminuendopil i 1571 och <i>f</i> i 1573.
1577	Östmund	A2 har en svårläst nyansbeteckning, kanske <i>rfz</i> .
1584	Östmund	A2 har <i>ff</i> på fjärde tonen. I L4 och L5 inleds ordet ”ås” med versal. Utg. har följt övriga källor.
1585	Stråkar	Crescendopilen tillfogad i analogi med blåsarna. Bågen i Vl. I och Vle tillfogad i analogi med Cl., Tr. I och Tbn. II.
1586–1588	Fl.	Det är inte angivet om dessa takter skall spelas av en eller två flöjter. Utg. har valt <i>a 2</i> i enlighet med S .
1586	Vc.	Första noten är en fjärdedel. Har ändrats till 8-del och 8-delspaus i analogi med Cl., Cl. basso, Vl. I, II och Vle.
1587	Fl., Ob., C. ingl., Cl.	Legatobåge är utsatt endast i Fl. och där över hela takten. Utg. har infört bågar och punkter från S , där de finns i flera instrument, om än något ofullständigt utsatta.
1587	Vl. I, II, Vle, Vc.	Bågar saknas. Utg. har tillfogat en båge som är utsatt för samtliga dessa stämmor i S . Beträffande artikulationen av övriga toner ger stämmorna motstridiga besked, några har streck, andra punkter. Utg. har avstått från fler tillägg.
1590	Cl.	En båge mellan andra och tredje noterna har ignorerats, då den saknas i alla andra stämmor med samma melodiska motiv. I S är det båge i Fl., Picc. och Cl., övriga saknar båge.
1590	Kör	Enligt A1 omfattar här kören ”alla”. I A2 står beteckningen ”Tingsmenigheten”, T har ”Die Versammlung”, och L ”Menigheten”. Utg. har tillfogat ett kommatecken efter det andra ”ja”, där det saknas i T men är utsatt i både A1 och A2 . I L är texten endast ”Ja! Ja!”.

1593–1594	Östmund	Upptakten i 1593 är i A1 noterad som två 16-delar. Sista tonen i 1594 är en 8-del. Utg. har följt A2 , T och K1 . Östmunds stämman i K1 är dessvärre förkommen. Kommatecknet efter "förstått" saknas i T , men finns i A1 , A2 och L och har tagits med i utgåvan.
1596–1599	Ob.	Över systemet är, troligen med främmande hand, inskrivet streck över de förekommande fjärdedelarna. Förmodligen avser de alla medverkande blåsare. Dessa streck har ignorerats i utgåvan. Men det bör noteras, att dessa streck återfinns i de flesta stämmorna i S i 1596–1597. I 1599 däremot finns spår av flera olika tolkningar, där finns streck, punkter och accenter utsatta.
1598–1599	Tbn. III, Tuba	Bindbågen mellan dessa takter tillagd i analogi med Tr. I och Tbn. I, II.
1600	Arnljot	A2 har <i>f</i> . A2 , T och L har tankstreck efter "går". A1 har kommatecken, vilket valts för utgåvan.
1603	Fl., Fag., Cfag., Cor., Tr., Tbn., Tuba, Timp., Perc., Vc., Cb.	Divergerande nyansbeteckningar för de instrument som har en ensam ton på första slaget. Fl. har <i>f</i> . Tr. och Cb. har <i>mf</i> . Cor., och Perc. har <i>p</i> , Fag. Cfag., Tbn. och Tuba saknar anvisning. Utg. har valt <i>mf</i> för alla dessa stämmor. Vidare har utg. justerat nyansen i Timp. från <i>p</i> till <i>mf</i> och i Vc. från <i>p</i> till <i>pp</i> .
1603	Fag., Cfag., Cor.	Har fjärdedel, har ändrats till 8-del med efterföljande 8-delspaus i analogi med Fl., Tr., Tbn., Tuba och Perc. I S har Fag. och Cor. helnot, alltså en helt annan lösning, troligen av äldre datum än A1 i slutligt skick.
1604	Cor., Cb.	Nyansbeteckningen <i>p</i> tillfogad i analogi med träblåsarstämmorna.
1605	Cor.	Det kan synas märkligt att Cor. har <i>p</i> i hela takten, medan Tr. har <i>ff</i> och diminuendopil. Utg. har inte funnit skäl nog att göra någon ändring, men det bör ändå nämnas att Cor. i S har diminuendopil på första noten och crescendopil på andra. Men där gäller delvis andra förutsättningar: vare sig Cor. eller Tr. har sordin, och grundnyanserna är andra i båda grupperna, vilket manar till återhållsamhet när det gäller ändringar.
1605	Vc.	Nyansbeteckningen <i>p</i> tillfogad i analogi med Vl. I, II och Vle.
1606	Fl., Ob. I	Bågarna tillfogade i analogi med Vl. I och II.
1607	Fl.	Det står <i>p</i> på tredje slaget. Har tagits bort, så att nyansen <i>pp</i> får fortsätta gälla i analogi med övriga träblåsare och med nyansen i 1611.
1609		En mängd justeringar har gjorts med nyansbeteckningarna i analogi med dem som redan är utsatta i A1 : Fl., Ob. II: Ett <i>p</i> i början av takten har ignorerats, eftersom tonen utgör slutton i föregående <i>pp</i> -fras. Ob.: <i>p</i> har tillfogats på tredje slaget. Cl.: <i>p</i> har tillfogats i början av takten. Cl. I, Cl. basso, Fag., Tr. I: En crescendopil med början på tredje slaget har sträckts ut över hela takten. Cor., Tr., Stråkar: Två crescendopilar med mellannyansen <i>mf</i> har slagits samman till en pil, utdragen över hela takten.
1610	Piatti	Anvisningen i A1 lyder (<i>ej dämpa!</i>).
1611, 1613	Fag.	Nyansbeteckningen <i>p</i> för Fag. I i 1611 har justerats ner till <i>pp</i> i analogi med övriga ackompanjerande instrument; <i>pp</i> har även tillfogats för Fag. II vid insatsen i 1613.
1611	Cb.	Nyansbeteckningen <i>pp</i> har justerats upp till <i>p</i> i analogi med 1607.
1613	Ob., Cl. basso, Vl. I	Crescendopilen börjar på första slaget i Cor. och Timp. men först på tredje slaget för övriga. Utg. föreslår start på första slaget även i de melodiska stämmorna Ob., Cl. basso och Vl. I.
1613–1614	Cb.	Accenterna är tunt skrivna med blyerts i A1 men tydliga i S .

1615		Fermat inskriven med främmande hand ovanför fjärdedelspausen i piccolostämman och under fjärdedelspausen i kontrabasstämman.
1615	Träblåsare, Tr. I, Tbn. III, Tuba	Åttondelarna har försetts med staccatopunkter i analogi med 1610.
1615	Tr. I,	Har <i>p</i> på första noten. Utg. har justerat till <i>f</i> i analogi med Tr. II och III och med alla övriga stämmor som haft crescendo i föregående takt.
1616–1617	Cl., Tr. II, III	Båge till nästa takt tillfogad i analogi med Fl., C. ingl och Tbn. I, II.
1616	Piatti	Anvisningen i A1 lyder (<i>med trumpinnar</i>).
1617–1618	Tr., Tbn., Tuba	Staccatopunkter utsatta endast för Tr. I och endast i 1618. Övriga punkter tillfogade i analogi med dessa och med punkterna i träblåsarna i båda takterna.
1617	Tr. II, III	Har som enda instrument i hela orkestern <i>f</i> på första noten, utg. har ändrat till <i>p</i> .
1618	Piatti	Troligen avses ett normalt slag med två cymbaler. Utg. har markerat med <i>a 2</i> .
1619	Arnljot	Tredje och fjärde noterna är jämna 8-delar i A1 . Utg. följer övriga källor.
1621	Arnljot	Andra noten är en 8-del följd av 8-delspaus i A2 och T . Däremot är tonen en fjärdedel i A1 , K1 och S . Utg. har valt fjärdedel.
1622	Arnljot	A2 har diminuendopil på andra tonen och crescendopil över fjärde slaget.
1623–1624	Cor. IV	Bindbågen saknas i 1623 men fortsättningsbåge är utsatt i 1624, som inleder ny sida.
1625	Cor. IV	Har noterat <i>b</i> , klingande <i>diss</i> , som inte passar ihop med ackorden. Utg. har valt noterat <i>ass</i> , klingande <i>ciss</i> , i enlighet med S .
1625	Arnljot	A2 har <i>f</i> . Med främmande hand är inskrivet en fermat över andra och tredje noterna. Denna saknas i A2 , T , K1 och S och har ignorerats i utgåvan. I A1 är ordet ”jag” understruket, och i L är det kursiverat.
1627–1628	Tbn. I, II	Bågen över taktstreckets tillfogad i analogi med Fl., Picc., Cl. och Tr. II, III.
1628, 1630	Cl., Cl. basso, Fag., Cfag., Cor.	Staccatopunkterna över åttondelarna är ofullständigt utsatta. Har kompletterats av utg. i analogi med föregående insatser.
1628	Arnljot	A2 har anvisningen ”Arnljot ut” och T ”Arnljot ab nach dem Hintergrund.”. A1 saknar anvisning.
1629		Inskrivet med främmande hand mitt på sidan: ”Ridå”. En pil från ordet visar att anvisningen sedan flyttades till nästa takt.
1629	Piatti	Anvisningen i A1 lyder (<i>med trumpinnar</i>).
1630	Timp.	Har <i>ff</i> utan diminuendopil på sista noten. Har justerats till <i>ffz</i> och diminuendopil i analogi med 1628.
1632		A2 har anvisningen ”Förhänget sluter sig hastigt.” T har ”Der Vorhang schließt sich schnell.”
1632	Timp., Stråkar	Accenterna tillagda i analogi med blåsarstämmorna.
1633–1634	Blåsare, Timp., Gran Cassa	Accenterna tillagda i analogi med stråkarna.
1634		I A2 , K1 och S finns efter denna takt ytterligare en takt, som är tom.

Akt 2

Tonsättarens rubrik på första notsidan är ”Arnljot II.”

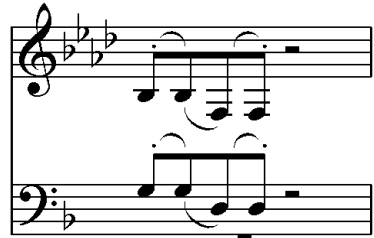
1	Cb.	Här står anteckningen <i>2dra Cbasar nedstämma E-strängen till D</i> . Utg. har valt att ignorera denna anvisning, eftersom alla orkestrar i dag har kontrabasar som utan omstämning tar tonerna under E.
2	Fag. I	Bågen mellan tredje noten och första noten i nästa takt tillfogad i analogi med 5–6, 6–7, 1609–1610 och 1612–1613.
7	Fag. I	Ett tenutostreck på sista åttondelen har ignorerats.
10–11	Cor. I	Den andra bågen i 10 slutar på sista tonen i takten. Utg. har förlängt den till första tonen i 11 i analogi med mönstret i Fag. I i föregående och efterföljande takter.
14	Fag. I	Bindbågen mellan de två sista noterna tillfogad i enlighet med S.
15–17	Fl. I, Cl. I	Från och med denna takt står det punkter och bågar i stället för som tidigare streck och bågar. Förmodligen avser P.-B. inte någon ny typ av artikulation härifrån, men utg. har ändå valt att återge skrivsättet så som det är utfört i A1.
16	Cor. I, Cb.	Nyansbeteckningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med Fl. och övriga stråkar.
16–17	Vc.	Diminuendopilen och nyansen <i>pp</i> tillfogade i analogi med Vle.
18–35		Avsnittet från 18 med upptakt till och med 35 återkommer i nästan helt identisk form i 463 med upptakt till och med 480. Tonarten är där en halvton lägre, men musiken och instrumentationen är helt identiska så när som på några mindre detaljer (som Cfag. och Cb. i 467–468 jämfört med 31–32). Däremot är nyanser och bågar helt olika. Till en del har det säkert att göra med att 18 ff är ett helt instrumentalt avsnitt, medan Vaino sjunger i de 14 första takterna i 463 ff, varpå orkestern blommar ut på egen hand. Utgivaren har därför avstått från att driva igenom en gemensam lösning av dessa två ställen. Däremot finns det några detaljer, där det finns anledning att misstänka felaktigheter, och då kan givetvis ett studium av parallellstället vara till hjälp. När det gäller bågar är det melodilinjen som visar de största avvikelserna, och man kan ana en ganska stor beslutsvanda både från P.-B.:s och Hovkapellets sida. Framför allt gäller det takterna 31–32 resp. 476–477. Här återges förstaflöjt- och förstaviolinstämmorna till 31–32. Bågarna över systemen är hämtade från A1, de under systemen är från S.

Vi kan se att P.-B. själv ger motstridiga förslag. Det ursprungliga verkar vara tre bågar i varje takt med två toner i varje båge; övriga bågar har antagligen tillfogats senare. Den fjärde noten verkar ha varit den principiella stötstenen. Skall den höra ihop med föregående toner eller skall den ingå i upptakten till nästa takt? När avsnittet kommer tillbaka i 476 är den senare artikulationen dominerande, men här står båda varianterna sida vid sida. Vi kan också se den enkla och praktiska lösningen i S i Vl. I, där andra bågen börjar redan på tredje tonen. Denna version finns dock aldrig hos P.-B., och den förtar delvis upptaktskänslan i slutet av takten. Utgivarens lösningar redovisas i kommentarer till resp. ställe nedan.

20	Cl. basso	Andra noten är noterat c, klingande a. Har ändrats till noterat b i analogi med 33 samt i enlighet med A2, T och S.

21–22	Cl. I	Bågen är noterad som en båge över varje takt samt en kort båge mellan sista noten i 21 och första noten i 22. Utg. har valt att notera med en lång sammanhängande båge i analogi med 466–467.
21–22	Vle	Bågarna tillfogade i analogi med Cor. ingl. och Cl. II.
22–24	Fl. II	Båda flöjterna är sammanskrivna på ett system, och det är svårt att avgöra om de dynamiska anvisningarna skall avse båda flöjterna eller endast den solistiska förstastämman. Utg. finner det senare mera troligt, eftersom Cl. inte har några motsvarande anvisningar. Bågarna och punkterna i 23–24 är tillfogad i analogi med Cl.
23–27	Fl. I	Bågar är endast utsatta över hela 23 och fram till andra noten i 24 och sedan över de tre första tonerna i varje takt i 25–27. I S har man förlängt bågarna i 25–27 fram till fjärde noten och lagt till bågar över de två sista noterna i 24–27. Utg. har valt att komplettera med dessa bågar, vilka även överensstämmer med bågarna i Cl. I i 18–19.
26	Fl. I	Över systemet står en oläslig anvisning, möjligen <i>decresc.</i> , som förefaller vara överstruken.
29		”Ridå” inskrivet, troligen med främmande hand.
30		A1 har ”Förhänget öppnas”. A2 har en längre beskrivning: ”Förhänget upp: Stark sol och vindsus genom skogen. Vaino sitter och binder på ett fisknät.” I T står anvisningen ”Der Vorhang öffnet sich: Wald mit Arnljots Hütte. Heller Sonnenschein und Sausen des Windes durch den Wald. Waino sitzt und knüpft ein Fischnetz.”
31–34	Fl., Ob., Vl. I, II	Här finns på flera ställen dubbla uppsättningar av bågar. Utg. har valt att hålla sig till de bågar som förefaller vara de ursprungliga.
33	Picc.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Fl.
34	Fl.	Bågarna är utsatta över flöjternas gemensamma notsystem. Bågen från föregående takt slutar på tredje noten, och på fjärde noten börjar en ny båge, som sträcker sig till första noten i 35. Utg. har slagit ihop dessa två bågar till en och avslutat bågen i Fl. II på sista noten i 34.
35–36	Cl. basso, Fag.	Diminuendopilen i Fag. i 35 samt nyansen <i>pp</i> i Cl. basso och Fag. i 36 tillfogade i analogi med Picc., C. ingl., Cl. I, Vl. I, II, Vle, Vc. och överstämman i Cb.
35	Triangolo	Nyansbeteckningen <i>p</i> tillfogad som anpassning till den nu svagare nyansen i resten av orkestern.
36	Ob. I	Båge till nästa takt tillfogad i analogi med Fag. I i aktens början, Cor. I i 9, C. ingl. i 42 m.fl. ställen.
36	Cb.	Anvisningen <i>4. strängen uppstämmes till E</i> har ignorerats. Jfr kommentar till takt 1.
50	Vle	Bågar saknas. Utg. har satt in båge i analogi med 57 och i enlighet med S.
53	C. ingl.	Första noten är försedd med staccatopunkt. Bågen från föregående takt går fram till andra tonen i takten, och på samma ton börjar den andra bågen. Utg. har modifierat notationen.
53–54	Vl. I, II	Före 53 finns en klammer över violinstämmornas två system och beteckningen <i>arco</i> , allt detta troligen infört med främmande hand. Detta är med största sannolikhet mot P.-B.:s intentioner. Vl. I bör ha pizzicato och Vl. II arco, detta enligt samma system som finns i de lägre stråkstämmorna, där varje ton spelas både pizzicato och arco. I 54 är beteckningen <i>pizz.</i> inskriven för Vl. II, troligen med främmande hand. Denna anvisning måste däremot vara rätt – alla skall ha pizzicato i denna takt. Anteckningar i S visar att alla stråkstämmor utom halva kontrabasstämman spelat arco i 53 i Stockholm, en förenkling som tydligt strider mot anvisningarna i A1.

54	Cl. I	Bågen och punkterna på det första taktslaget är tillfogade av utg. i analogi med nästa takt.
55	Cor. I	Bågen tillagd av utg. i analogi med Cl.
55	Vaino	A1 har kommatecken efter "fjärran", A2 har tre streck, T har punkt och tankstreck, och L har endast tankstreck. Utg. har följt A1.
56–58	Cl.	Punkterna och bågarna över de första två noterna i varje takt tillfogade i analogi med 55 och det allmänna mönstret i markeringarna av detta motiv sedan aktens början.
59–63	Cl. I, Fag. I	Notationen med bågar och punkter är följande i A1:
		Avsikten måste vara att första, andra och fjärde noten skall spelas med ansats medan det är legato mellan andra och tredje noten. Utg. har gjort en liten förenkling av skrivsättet.
62–63	Vc., Cb.	Det finns en diminuendopil, som börjar i slutet av 62 och som sträcker sig genom hela 63. Då beteckningen <i>morendo</i> , som är utsatt för alla stråkar i 62, innebär just diminuendo har pilen ignorerats.
63	Vle	Det förefaller som om den första tonen ursprungligen var g, sedan ändrad (av främmande hand?) till d, vilket förefaller mer logiskt med tanke på de närmast föregående takterna. I marginalen står, skrivet med främmande hand, ett frågetecken och sedan "Förmodligen fel". Utg. har valt d.
64	Ubma	Efter den i utgåvan återgivna scenanvisningen står i L "Sakta". Denna sista anvisning har ignorerats, då den inte är förenlig med det angivna snabba tempot. Förmodligen tillkom den innan musiken var komponerad.
64–66	Vl. I, II, Vle, Vc.	Med främmande hand är det i 64 inskrivet <i>tag bort sordin</i> i mellanrummet mellan Vl. I och II. Det finns ingenstans någon anvisning av P.-B. själv om var detta skall ske. I S är det inskrivet i denna paus men dessutom ytterligare en gång så långt fram som i 136. Utg. har valt takt 66 som första takten utan sordin.
68		A1 har endast fjärdedel = 144; A2 och T har fjärdedel = 144 (<i>più moto</i>).
72–74	Vl. I, II, Vle, Vc.	I 72 är andra noten markerad <i>kort</i> . I 73 är en crescendopil inskriven (ej i Vc.), och i 74 står <i>mf</i> (ej i Vc.). Allt detta förefaller vara skrivet med främmande hand och har inte beaktats i utgåvan.
84	Vaino	A1 är något svårläst, men fjärde till sjätte noterna ser ut som a-h-h. I A2, T och S står det däremot g-a-h, och så är även den slutliga lydelsen i K1. Denna variant förefaller därmed vara P.-B.:s slutliga val.
86	Vaino	A2, T och L har tankstreck efter "stängd". A1 har kommatecken, vilket valts för utgåvan.
89	Vaino	Återställningstecknet saknas i A1, utsatt i A2, T och Vainos sångstämma i S.
93–94	Vaino	Citationstecknen tillfogade i enlighet med A1, den tyska texten i T och L.
95	Vl. I	Bågen tillfogad i enlighet med inskriven båge i A1 och S. A2 och T har legatobåge över takterna 95–96.
114	Ubma	A2 har <i>mf</i> .

115–116		A2 och T har anvisningen <i>Più vivo</i> utsatt på sista fjärdedelen i 115, medan den i A1 står först i 116 (inskriven med främmande hand). Utg. har valt klaverutdragens placering.
116–117	Vle	Diminuendopilen och den avslutande anvisningen <i>p</i> saknas i både A1 och S. Har tillfogats i analogi med Vl. I och II.
117		Fermat inskriven av främmande hand över halvpausen i förstaviolinernas notsystem.
122	Fl. I, II, Vl. I	Med främmande hand är nyansen <i>p</i> överstruken och ersatt med <i>f</i> .
123	Ubma	I A1 och K1 är de två första tonerna jämna 8-delar med h-ass. Utg. har valt att i stället återge lydelsen i A2, T och S, vilken förefaller att vara av senare datum.
127		Med främmande hand är inskrivet <i>Alla marcia poco pesante "rustico" [?]</i> och med annan främmande hand <i>Poco più moto</i> . Utg. har valt beteckningen <i>Poco più moderato</i> , som står i A2 och T.
132–136	Fl., C. ingl., Cl., Fag., Cor., Vl. I	Mycket inkonsekvent artikulation av de sista två tonerna i det motiv som först spelas av Fl. och Cl. i 130–132:
		Dessa två toner är i de följande fem takterna artikulerade på fyra olika sätt: med endast båge, med båge och tenutostreck på första tonen, med båge och tenutostreck på första tonen och punkt på andra tonen och slutligen med båge och tenutostreck på båda tonerna. Men frågar sig om P.-B. hade någon särskild avsikt med detta eller om inkonsekvenserna berodde på tidsbrist, distraktion eller impulsivitet. Utg. har valt att tillämpa lösningen i S, som är betydligt mer konsekvent: båge och tenutostreck på båda tonerna i 132 och 134 och endast båge i 135 och 136, där nyansen är svagare och uttrycket mjukare.
132	Fag.	Accenten tillfogad i analogi med Vc. och Cb.
137		A2 har följande tempobeteckning: <i>Con moto (talets tempo) (Das Tempo der Rede)</i> , vilket refererar till att Sigvalds insats är markerad (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>).
137	Sigvald	A1 har <i>pp</i> , medan A2 och T har <i>p</i> . L har anvisningen "sakta", vilken har ignorerats i utgåvan, då den motsägs av tempobeteckningen <i>Con moto</i> .
140–302	6 jämtar	När det gäller fördelningen av repliker på de sex jämtarna följer utgåvan A1, A2 och T, medan L har en helt annan fördelning.
140	6. jämtan	A1 har <i>pp</i> , A2 och T <i>mf</i> .
150–156	2, 4, 6. jämtan	Scenanvisningen är placerad på olika ställen i källorna. A1 har anvisningen "2. 4. 6. jämtan ut" i 156. I A2 finns anvisningen "2., 4. och 6. jämtan ut" i 151, medan T har "2, 4. und 6. Jämte ab in die Hütte" i slutet av 150. Utg. har valt 151.
150	Vl. I, II	Med främmande hand är inskrivet staccatopunkter under båda noterna i båda stämmorna. Ovanför Vl. I står även texten <i>ben staccato</i> . Allt detta saknas i S och har ignorerats i utgåvan.
150	Vle	Överstämmans skaft går ner till understämmans toner, som om spelarna skulle spela dubbelgrepp. Utg. har betraktat detta som ett misstag.
158–159	Vle	Tredubbel uppsättning av bågar. En båge går över hela takten, en går över hela takten och fram till nästa takt, och därtill finns två kortare bågar. Utg. har valt dessa kortare bågar, trots att de förefaller vara inskrivna med främmande hand, eftersom det är de som bäst överensstämmer med Vl. I i 154. Samma bågar finns inskrivna i S.
159	2, 4, 6. jämtan	L saknar scenanvisning här. A1 har "bakom scenen", A2 "(utanför)" och T "draußen".

- 161–162 Ob., C. ingl., Fag. Ursprungligen tycks det ha stått *mf* i 161 och *p* i 162. Därefter sänktes nyansen i Cl. och Fag. i 161 till *p*, medan det står *mf* både över och under oboernas system. Utg. föreslår *mf* för Ob. I och *p* för övriga.
- 162–163 Vl. I Med främmande hand är inskrivet accenter över alla noter. Detta har ignorerats.
- 164–169 2, 4, 6. jämten Dessa takter har varit föremål för ett flertal ändringar i källorna. Så här är de utformade i A1:

164

Allt vad han rå - nat i fem års tid från ri - ka köp - män och

Allt vad han rå - nat i fem års tid från ri - ka köp - män och

Allt vad han rå - nat i fem års tid från ri - ka köp - män och

167

re - san - de stor - män, från vå - ra sät - rar och vist - hus:

re - san - de stor - män, från vå - ra sät - rar och vist - hus:

re - san - de stor - män, från vå - ra sät - rar och vist - hus:

Som synes är både texten och tonhöjderna annorlunda än i utgåvan. I A2, K1 och jämtarnas stämmor i S förekommer ytterligare varianter i tonhöjderna. Endast T har "rövat" i 164, medan alla andra källor (A1, A2, K1, alla tre sångstämmorna i S samt L) har "rånat". Eftersom T är den senast tillkomna källan finns det skäl att anta att dess lydelse representerar P.-B.:s slutgiltiga vilja. Utgåvan följer därför T, men två fel har rättats. Det gäller tredje noten i 165 i andra jämtens stämma, och andra noten i 169 i samma stämma, vilka båda saknar b-förtecken i T. I båda fallen har rättelserna stöd i S.

- 173 Vl. I, II, Vle, Vc. Med främmande hand är över Vl. I och Vle inskrivet *pizz.* över andra tonen, vilket troligen avser även Vl. II och Vc. Också i S är anvisningen inskriven, här i alla fyra stämmorna, dock är det osäkert när och på vems direktiv. Utg. har därför avstått från att föra in markeringen i utgåvan. Det bör dock noteras att anvisningen *pizz.* för Cb. är original.
- 184 Ob. II Den första bågen i Ob. II börjar först på andra tonen. Har ändrats till att börja på första tonen i analogi med 182 och Ob. I och Vl. I i 186.
- 184 Vle Har endast en båge över de tre första tonerna. Utg. har justerat och kompletterat i analogi med Ob. I och Vl. I i 186.
- 185 Fag. Crescendo- och diminuendopilarna är skrivna under fagotternas gemensamma system, men bör endast avse Fag. I, eftersom Vc. som spelar samma stämma som Fag. II saknar pilar.
- 186–188 Vl. I Inskrivna bågar och stråkmärkingar, av allt att döma av senare datum, har ignorerats.
- 187 Fag., Vl. I, Vle, Vc. Diminuendopilen tillfogad i analogi med Ob., Cl. och Cor. III, IV.
- 187–188 Vle Bågar saknas, har tillfogats i analogi med Fag.

188	Cb.	Här finns ingen anvisning <i>arco</i> efter pizzicatotonerna i 181–182, men stråkmarkeringar är insatta av främmande hand. I S är <i>arco</i> utsatt. Utg. menar att pizzicato är mer sannolikt, eftersom insatsen utgör en direkt fortsättning på cellostämman, spelad pizzicato, i föregående takter. Därtill saknar Cb. den legatobåge som finns i Fag. II, vilket ytterligare talar för pizzicato.
197	Fag.	Bågen slutar på sjunde noten, har förlängts till det avslutande a-t i analogi med Vc. och Cb. Accenten på sista tonen tillfogad i analogi med samma stämmor.
197	Cb.	Anvisningen <i>arco</i> tillfogad.
202	1. jämtan	Tredje noten är <i>ess</i> i A1 . Utg. har valt <i>c</i> i enlighet med övriga källor.
206	Sigvald	I A2 och T är texten ”Sannt är, att dagen är het.” A1 har däremot ”Ja, det förslaget är godt!”, och i Sigvalds sångstämma i S har denna text skrivits till i efterhand under den förra texten, vilket varit ett starkt argument för att välja den i utgåvan.
207	Vc., Cb.	Nyansen <i>mf</i> inskriven, har ignorerats, då övriga instrument med korta toner har fortsatt forte.
208	Cor. I, II, Vl. I	A1 och S har på andra slaget klingande <i>g</i> i Cor. och understämman i Vl. I. Detta måste vara fel. I A2 och T är motsvarande ton <i>giss</i> . Tredje jämtans stämma är också <i>giss</i> i alla källor, och därtill sjunger Jämte 1, 2 och 4 <i>giss</i> på sista 16-delen i takten. Justeringen har medfört att första tonen i Cor., som i A1 är noterad som <i>ess</i> , har omnoterats till <i>diss</i> i utgåvan.
209	6 jämtar	I A1 är första noten för alla sex jämtarna <i>fiss</i> . Detta förefaller vara en tidig version som sedan övergavs. I K1 och S stod ursprungligen <i>fiss</i> för alla, men Jämte 1 och 2 ändrades sedan till <i>h</i> och Jämte 5 och 6 till <i>diss</i> . A2 och T har endast den ändrade versionen, och det är också den som återges i denna utgåva.
210	6 jämtar	Kommatecknet återgivet i enlighet med T . Saknas i övriga källor.
211	6 jämtar	En situation som liknar den i 209. I A1 har Jämte 1 och 2 a-a, Jämte 3 och 4 <i>fiss</i> -a och Jämte 5 och 6 a-a. I K1 och S stod ursprungligen ungefär detsamma, men där gjordes det sedan ändringar till förmån för den version som står i A2 och T och som även återges i denna utgåva.
211	Vle	Båge och punkter tillagda med främmande hand över andra och tredje noten, troligen av stråkföringskäl. Har ignorerats i utgåvan.
211	Vc., Cb.	Bågen tillfogad i analogi med 209 och med Fag. i 211.
212–215	Ob. I, Cl. I	Utöver de bågar som tagits med i utgåvan finns kortare bågar som ignorerats. I Ob. I går de över de två sista noterna i varje takt och i Cl. I finns en motsvarande kortare båge över de två sista noterna i 212. I båda stämmorna finns en staccatopunkt under andra noten i 212. Motsvarande punkt finns inte i någon annan takt i närheten, trots att motivet upprepas så ofta i olika instrument, och har därför ignorerats. Artikulationen med kort andra not är för övrigt ganska självklar här även utan utsatt punkt.
213–214	Fag. III	Bågen mellan takterna tillfogad i analogi med Cl. II och Cor. III, IV.
216	Cl. I	Tenutostreck eller staccatopunkter, det är svårt att se vilket, över de två första noterna har ignorerats.
217–218	Fag. III	Bågen mellan takterna tillfogad i analogi med Cl. II och Cor. I, II.
220–222	Ob., Cor. I	I 220 och 222 saknas båge mellan första och andra tonen i båda Ob. samt i 220 i Cor. I. Har kompletterats i analogi med Cor. I i 222 och enligt tidigare mönster. Bågen i Ob. I saknas i 221, tillfogad i analogi med Fl. men får sluta på sista tonen i takten i analogi med Ob. II. Slutligen saknar Ob. II den första tonen i 221. Den bör dock vara en fjärdedel <i>f2</i> , vilket framgår av S och även vid en jämförelse med 223, som är en ren sekvens av 221.

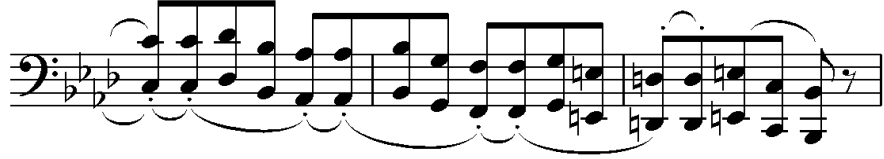
221	Timp.	En överflödig accent har tagits bort, då det även står <i>fz</i> på tonen.
222	Fag.	Crescendopilen tillfogad i analogi med 220.
222	Vc.	Anvisningen <i>pizz.</i> tillfogad i analogi med övriga stråkar.
224–225		Anvisningarna <i>ritard.</i> i 224 och <i>a tempo</i> i andra halvan av 225 är inskrivna med främmande hand. Utg. har valt <i>ritard. al</i> i 224 och <i>Tempo I</i> på sista 8-delen i 225 i enlighet med A2 och T , vilket är mer precist, då det måste handla om en lätt inbromsning till det första tempot efter animatotempot som gällt sedan 212.
225	Fl.	Från början var nyansen <i>p</i> , men beteckningen skrevs sedan över med <i>f</i> , oklart av vem. I S är <i>f</i> inskrivet i Fl. II men inte i Fl. I. Utg. föreslår <i>mf</i> , så att flöjterna kan hävda sig mot resten av orkestern men ändå så att crescendopilen i 227 blir meningsfull.
225	Fag.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cb.
226–228	Vl. I, II, Vle	Här saknas dynamiska anvisningar. Violinstämmornas diminuendopil i 229 följd av <i>p</i> i 230 samt en anvisning <i>f</i> i Vle i 229 talar dock för att dessa stämmor dessförinnan i likhet med resten av orkestern skall bygga upp nyansen i ett crescendo. Utg. har därför gjort ett försök till komplettering av dynamiken. Det syns då rimligt att Vle skall ha <i>f</i> redan i 228, varför forteanvisningen i 229 har ignorerats.
227	Ob.	Crescendopilen tillfogad i analogi med Fl.
239–240	Cl.	Båge till nästa takt i 239 men ingen fortsättningsbåge i 240 på ny sida. I S slutar bågen på sista noten i 239. Utgåvan följer här A2 och T , där bågen är dragen till andra noten i 240.
239	Sigvald	De två första tonerna är ändrade från d-d till c-c i Sigvalds stämma i S . Övriga källor har d. I texten har även texten ändrats från "njuta ro" till "vila", vilket innebär en 8-dels paus i stället för den tredje noten. Ändringarna har ignorerats i utgåvan.
241	Ob., Fag.	Nyansen <i>f</i> tillfogad i analogi med stråkarna.
243	Ob. I	P.-B. har tydligt angivit att endast Ob. I skall spela fr.o.m. sista noten i takten, men med främmande hand är det inskrivet <i>a 2</i> . I S spelar Ob. I och III samt alla tre Cl. unisont från sista 8-delen i 243 t.o.m. 247. Ursprungligen deltog även Ob. II, men den stämman blev sedan struken. Utg. har följt ursprungsanvisningen i A1 .
243	Fag.	Bågen tillagd i analogi med Cor. I och III.
243	Vl. I	Nyansen på näst sista tonen är <i>mf</i> , har justerats ner till <i>mp</i> i analogi med Vl. II, Vc. och Cb. och för att få ett meningsfullt crescendo till <i>mf</i> i 246.
243	Cb.	Det är otydligt skrivet, men ser ut som både streck och punkter på båda noterna. Utg. har endast beaktat strecken.
244–247	Vl. I	Utöver de bågar som återges i utgåvan finns längre bågar, en för varje takt. Dessa har ignorerats, då de inte går att utföra i kombination med alla tonupprepningar som förekommer här. Möjligen är de utsatta för att motverka ett alltför uppstyckat spelsätt.
245–246	Vl. II	Crescendopilen och nyansen <i>mf</i> tillfogade i analogi med övriga stråkar.
253–257	6 jämtar, Sigvald	Interpunktionen skiljer sig åt mellan källorna. L har "Hans eget! Vem vet, vem han rånat?". A1 har i de stämmor som har text utskrivna utropstecken både efter "eget" och "rånat". A2 har utropstecken efter "eget" och blandat utropstecken och frågetecken efter "rånat". T har punkt efter båda meningarna (utom för 2. jämtan, som har frågetecken efter "rånat"). Utg. har i detta läge valt L .

257	5. jämten	I T är det tredje jämten som sjunger denna replik (t.o.m. 267). Detta tycks bero på ett misstag av P.-B. i A2 . Där står upptakten på femte jämtens notsystem, sedan börjar ny ackolad, där stämman felaktigt är betecknad "3. jämten". K1 är exakt som A2 , upptaktsnoterna ligger alltså hos femte jämten och fortsättningen hos tredje. I S finns insatsen i femte jämtens sångstämma, men i början är tillskrivet "3 ϵ jämten", och insatsen finns även i tredje jämtens sångstämma. Utg. har hållit fast vid angivelsen i A1 .
258–265	Cl., Fag.	Bågarna i 258–261, accenterna i 262–265 och bågen mellan 266 och 267 är möjligen tillfogade med främmande hand, men utg. har ändå valt att återge dem. I S finns accenterna i alla stämmorna men bågarna endast i Fag. A2 och T har bågar över vardera två takter i hela avsnittet men inga accenter.
273–275	6 jämtar	Crescendopilarna är tillfogade i enlighet med A2 . I T finns endast början på den första pilen, d.v.s. den som står över sista noten i 273 i 1. och 2. jämtens gemensamma notsystem. De följande pilarna förefaller bortglömda. A1 saknar pilar.
275–276	Cl.	Bågen mellan takterna tillfogad i analogi med Cor. III.
275	Cl., Fag., Cor.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med stråkarna.
275	Timp.	Både A1 och S har Gess i denna takt. Detta måste vara felaktigt då ackordet är ett Dess ⁹ , samma som i föregående takt. Utg. har därför justerat tonhöjden till dess.
275	Vl. II	Bågen tillfogad i analogi med Cor. I.
276–279	Fag., Cor. I, III, IV, Vc., Cb.	Fag.: crescendo- och diminuendopilarna i 276–277 tillfogade i analogi med Vc., Cb. Cor: diminuendopilen i 278 tillfogad i analogi med Fag. och Vc., Cb. Vc., Cb.: <i>p</i> i 279 flyttat från andra noten till första i analogi med Fag. och Cor.
280–281	Cl.	Det finns även en lång båge från fjärde noten i 280 till sista noten i 281. S har endast de kortare bågarna.
280–281	Cor. III	Bindbågen saknas i 280 men fortsättningsbåge utsatt i 281 (på ny ackolad).
281, 284	Sigvald	A2 har <i>mp</i> i 281 och <i>f</i> i 284.
285–286	Sigvald	A1 har omkastad ordning: "hans sköld \bar{o} hans spjut."
285–286	Vle, Vc.	Nyansbeteckningen <i>p</i> i 285 utsatt i analogi med blåsarna, beteckningen <i>f</i> i Vc. i 286 utsatt i analogi med övriga stråkar.
286	Fl. I, II	Det finns även en båge över hela takten, troligen inte av P.-B.:s hand. Denna har ignorerats i utgåvan.
286	Fag., Cor.	Beteckningen <i>f</i> tillfogad i analogi med träblåsare och stråkar.
287	Cl. II, III, Vl. II, Vle	Bågen mellan andra och tredje tonen tydligt utsatt i Cl. III men saknas i Cl. II och Vle. Även Vl. II har båge, men det är svårt att se, om den är avsedd att börja på första eller andra tonen. S har olika bågar i olika stämmor, ibland i dubbel uppsättning. Utg. har valt att sätta ut bågen endast mellan andra och tredje tonen.
290	Fag.	Staccatopunkten på första noten tillfogad i analogi med Cor.
293–294	Ob.	Under noterna finns en tunn båge från näst sista noten i 293 fram till 294. Denna båge har ignorerats, då den medför en avvikelse från artikulationen i Vl. I som Ob. spelar unisont med i 292–293.
294–296	Vl. I, II	Ursprungligen var det bågar mellan andra och tredje noterna i alla dessa takter, men de är överstrukna, troligen av P.-B. själv.
296		Efter denna takt finns det i A2 fem överstrukna takter. Dessa saknas helt i övriga källor.
299		A2 och T har <i>rit. colla parte</i> .

303		I A2 och T står <i>Agitato molto</i> i denna takt.
303	Fl., Ob., Cl., Tr.	Det finns även spår av en båge som endast går mellan första och andra noterna.
303	Vl. I, II, Vle	Det står även en båge över hela takten, förmodligen skriven med främmande hand.
304		Med främmande hand är i Arnljots notsystem en fermat inskriven.
308–309		Beteckningen <i>poco a poco tranquillo</i> kommer i A1 på tre ställen i dessa takter, mitt i 308, i slutet av 308 och mitt i 309. Utg. har valt att placera anvisningen i början av 308, där det är utsatt <i>rallentando</i> i A2 och T .
310–311		Efter 310 finns i A2 en takt, som P-B. strukit; likaså finns två strukna takter efter 311. Dessa takter saknas i övriga källor. Alltså bör de ha strukits innan K1 skrevs ut.
315–316	Cl., Cl. basso, Fag. I	Crescendopilen tillfogad i analogi med Vle. Bågen i Cl. basso i 316 tillfogad i analogi med Fag. I.
317–318	Cor., Tr. II, III	Här vore det möjligt, kanske till och med frestande, att tillfoga de legato- och bindbågar som är utsatta i Tr. I, Tbn. och Tuba. Utg. har dock valt att avstå från detta, då bågar saknas såväl i A1 som S i dessa stämmor.
317	Tbn. II	Första tonen saknar b-förtecken i såväl A1 som S , måste vara dess.
318	Fl., Ob., Cl.	Bågar saknas fr.o.m andra 8-delen, har tillfogats i analogi med C. ingl. och med mönstret i föregående takt.
319–320		I 319 är <i>poco rit</i> inskrivet med främmande hand. A2 har <i>poco rit. pesante</i> och T <i>poco rit.</i> A1 har även ett (<i>poco rit.</i>) i 320. Utg. har valt placeringen i 319 och har därmed ignorerat anvisningen i 320.
320	Piatto	A1 har anvisningen (<i>med trumpinnar</i>).
320	Cb.	De dynamiska anvisningarna under den långa noten är tillfogade i analogi med Cl. och Cl. basso.
324	Arnljot	Förslagsnoten saknas i A1 men finns i alla andra källor. A2 har nyansen <i>f</i> . L har före repliken en anvisning ”efter ett upphåll”, vilken har utelämnats i utgåvan, eftersom uppehållet är utkomponerat i musiken.
325		Efter denna takt finns i A2 en takt som strukits över.
325	Vle	Ett tenutostreck är inskrivet över noten, troligen med främmande hand. Har ignorerats.
326–327	6 jämtar	Nyansbeteckningen <i>pp</i> är i T endast utsatt över notsystemet för Jämte 5 och 6. I A2 är den utsatt för alla.
330	Arnljot	A2 har <i>f</i> .
336	Arnljot	A2 har <i>mf</i> .
337	Arnljot	I T är rytmen på tredje taktslaget 8-delspaus följd av 16-delstriol. Utgåvan följer övriga källor.
338–340	Vc., Cb.	A2 och T har <i>fp</i> och diminuendopil i 338, <i>pp</i> i 339 och crescendopil i 340. Utg. har hållit fast vid A1 och S .
339	6 jämtar	I L finns anvisningen ”Jämtarna tiga fortfarande”. Har ignorerats i utgåvan.
342		Tempobeteckning saknas. Utg. har fört in beteckningen <i>con larghezza</i> från A2 och T .

342–343	Cl., Fag., Cor. I, II	Det är trångt på sidan, och stämmorna är sammanskrivna två och två. Cl. saknar helt crescendo- och diminuendopilar. Pilarna för Fag. är på sedvanligt sätt skrivna under systemet, medan crescendopilen för Cor. är skriven i systemet mellan stämmorna och diminuendopilen är skriven över systemet. Det är därför svårt att avgöra om pilarna avser båda Fag. och båda Cor. eller endast andrastämmorna. Utg. menar att det senare är mest sannolikt, eftersom crescendopilar i övriga instrument endast är utsatta i stämmor som har en melodisk rörelse, d.v.s. Vl. I och Vl. II, medan de saknas för de mer statiska Vle, Vc. och Cb. Utifrån detta resonemang har crescendo- och diminuendopilar tillfogats för Cl. II, Fag. II och Cor. II.
342–343	Vl. I, II	Diminuendopilarna verkar strukna, troligen med främmande hand; har dock behållits i utgåvan.
344	Vl. I, II	Legatobåge över hela takten inskriven i S, har ignorerats i utgåvan.
347	Arnljot	Ett tankstreck efter "I" är utsatt i A2 , T , S och L1 , L2 , L4 och L5 (men ej i L3!); har ignorerats i utgåvan.
348		Med främmande hand är inskrivet <i>Agitato molto</i> . Utg. har valt beteckningen <i>molto agitato</i> från A2 och T .
348	Fag. II, Cor., Tbn., Tuba, Timp.	I första halvan av takten har det skrivits in en ändring i såväl tonhöjder som instrumentation. Den tycks ha berott på att man vid något tillfälle (så sent som 1967 enligt anteckningar i S, men det kan även ha skett tidigare) genomfört ett språng fr.o.m. tredje slaget i 348 till takt 360. Ändringen har därför ignorerats.
349–370		Motivet med rytmen som i A2 är utskrivet på 40 ställen i detta avsnitt, uppvisar många artikulationsvarianter. Motivet har legatobåge över tredje och fjärde noten på 4 ställen, accent på endast första noten på 13 ställen, accent på endast tredje noten på ett ställe, accenter på alla fyra noterna på ett ställe, accenter på alla noterna utom den första på ett ställe, och avsaknad av alla markeringar på 20 ställen. Det är svårt att se någon särskild plan med detta, i synnerhet som även samtidiga insatser i olika instrument kan vara olika markerade. Även i S är artikulationerna blandade, och i A2 och T är den vanligaste artikulationen båge mellan andra och fjärde noterna, en variant som inte alls förekommer i A1 . Eftersom tonsättarens intentioner är så svåra att tolka har utg. avhållit sig från mer genomgripande försök att skapa enhetlighet. Bågarna över tredje och fjärde noterna har ignorerats, eftersom de är i så kraftig minoritet, men accenterna har med något undantag behållits. De justerade detaljerna redovisas i det följande.
350	Arnljot	A2 har <i>f</i> .
352	Arnljot	Första noten är h i A1 och b i övriga källor. Utg. har valt b.
353–355	Cl., Cl. basso, Fag.	Cl. har <i>f</i> i 355, övriga dynamiska anvisningar tillfogade i analogi med stråkarna.
354	Cl., Cl. basso	En legatobåge mellan tredje och fjärde noten har ignorerats.
354	6 jämtar	A2 , T , K1 och S har <i>p</i> på sista åttondelen i takten. Detta går emellertid inte ihop med nyansen <i>f</i> i orkestern och utg. har därför ignorerat anvisningen.
356–357	Stråkar	I S finns anvisningen <i>pizz.</i> på tredje slaget i 356 (för Vl. I på första tonen i 357).
358	Cl. basso	En legatobåge mellan tredje och fjärde noten har ignorerats.
359	Cl.	Sista tonen är klingande g i A1 och S men klingande a i A2 och T . Utg. har valt a.
360	Tbn. III, Tuba, Timp.	Med främmande hand har ändringar gjorts. Motsvarande ändringar har genomförts i S., här även i Vc. och Cb. Detta tycks ha att göra med det i kommentaren till takt 348 nämnda språnget och har därför ignorerats i denna utgåva.

360	Stråkar	Med främmande hand är inskrivet <i>arco</i> , vilket har sin förklaring i att föregående avsnitt spelades pizzicato i Stockholm. (Se kommentar till 356–357.) Anvisningen har ignorerats.
362	6 jämtar	För utgivarens öra klingar den upprepade tonen d på första taktslaget i jämtarnas unisona stämma synnerligen märkligt mot orkesterns Fiss7-ackord. Källmaterialet är emellertid entydigt, och utg. har inte företagit någon justering. Sångstämmen har d i alla källor, och orkestern har ett Fiss7-ackord även i S. Det skall emellertid nämnas, att orkestersatsen i A2 , K1 och T endast innehåller basstämmans e och träblåsarnas fiss på första taktslaget, vilket klingar fullt möjligt ihop med sångstämmen. Det tycks alltså ha varit under orkestreringsarbetet som problemet uppstod.
363	Cl., Cl. basso, Fag.	I Cl. har den första accenten flyttats från tredje noten till första. och i Cl. basso och Fag. har en accent tillfogats på femte noten, allt i analogi med 361.
363	Stråkar	Ordet <i>assai</i> förefaller tillskrivet i efterhand.
364–369	Cl. basso	Cl. basso har inget eget notsystem här utan är skriven längst ner på ett kort handritat extra system som omfattar 364–365, och det som står där kan inte vara korrekt. I S spelar Cl. basso däremot samma stämma som Cl. (klingande en oktav lägre), och med tanke på hur basklarinettstämmen är beskaffad före och efter dessa takter verkar denna lösning helt övertygande och har därför genomförts i utgåvan.
364	Vl. I	Den åttonde tonen är a, också i S, och även i T är motsvarande ton a. Mot detta talar att Cl. har klingande h, som även finns i S och A2. Utg. har därför valt h.
365	Arnljot	T har två jämna åttondelar i början av takten, medan alla andra källor inklusive de använda sångstämmorna i S har punkterad 8-del följd av 16-del. Det senare har valts för utgåvan.
366	Vc., Cb.	Näst sista noten har ett otydligt förtecken som kan tolkas som både ett korsförtecken och ett återställningstecken. S har ett inskrivet återställningstecken, men A2 och T ett tydligt korsförtecken, vilket återgivits i utgåvan.
367	Arnljot	A1 har på fjärde slaget en triol med tre jämna 8-delar. Utg. har följt övriga källor. Kommatecknet är endast utsatt i T.
367	Cb.	Nyansbeteckningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med Fag. I och Cor.
369	Timp.	Begynnelsenyansen är <i>f</i> , har av utg. justerats ner till <i>mf</i> i analogi med Tr., Tbn. och Tuba.
369	Arnljot	A1 har h-d1, medan T har a-h. A2 verkar ha ändrats från h-d1 till a-h, och detta gäller även sångstämma 2 i S, medan sångstämma 1 endast har a-h. Allt detta talar för att a-h var P.-B.:s slutliga vilja, och så har det fått bli i utgåvan.
370	Fag., Cor.	Den andra tonen är markerad <i>f</i> i Fag. och Cor. Har justerats till <i>fz</i> i analogi med stråkarna.
370	Tr. I, Tbn., Tuba, Timp.	Notvärderna ändrade från fjärdedelar till 8-delar följda av 8-delspauser i analogi med Cor. och stråkar. Nyansen <i>f</i> tillfogad på första tonen och <i>fz</i> på andra i analogi med stråkarna.
373	6 jämtar	A1, A2 och T har ”dröja”, medan L har ”töva”.
380	C. ingl.	Bågen går förbi andra noten och nästan fram till taktstreckets slut, och det är frågan om nästa not skall inkluderas i legatot. Med tanke på nyansen <i>fp</i> i 381 och att ingen annan stämma har legato över taktstreckets slut förefaller dock detta mindre troligt.
380	Vl. I	Bågen tillfogad i analogi med C. ingl.
382–383	C. ingl.	Bågen i 382 tillfogad i analogi med 380 och framdragen till nästa takt i analogi med Cor.

387	Vaino	A2 har <i>p</i> .
388–389	Fl.	Den andra bågen tycks ursprungligen ha gått fram till näst sista noten i takten. Senare tillfogades en längre båge, som gick fram till sista noten, eller till och med något förbi. I S slutar bågen på näst sista noten, i A2 och T går den ända fram till första tonen i 389. Utg. har låtit den sluta på sista noten i 388.
390	Ob.	Crescendopilen tillfogad i analogi med Fag. och i enlighet med A2 och T.
393	Vaino	T har här anvisningen ”schüchtern, wie für sich.”
396–398	Fag.	Notationen av punkter och bågar är följande:
		
		Utg. har valt att notera på samma sätt som i Vle, Vc. och Cb.
398–399	Cl. basso	Det står punkter och båge över noterna i 398, och en ny båge börjar på första tonen i 399. Artikulationen har anpassats efter Vle, Vc. och Cb. i föregående takter. Legatobågen har dock fått sträcka sig över hela 399, trots att Vc. och Cb. spelar med skilda stråk på fjärdedelarna.
398	Cor. I	En staccatopunkt på den sista noten har ignorerats. S har inga punkter alls i denna takt.
399	C. ingl.	Andra tonen är noterat ass, klingande dess. Även i S stod det ursprungligen ass, men det skrevs in ett återställningstecken. Utg. har valt a, som måste vara det korrekta.
399	C. ingl., Fag., Cor. II, Vle, Vc., Cb.	Crescendopil tillfogad i analogi med Cl., Cl. basso, Vl. I och II. och därtill i enlighet med Vc. i S.
399	Vl. I, II	I S finns en båge från andra noten till slutet av takten i båda stämmorna. Denna förefaller vara inskriven i efterhand liksom några andra varianter i Vl. II. Utg. har valt att ignorera dessa bågar.
402	Tr., Tbn., Tuba	Diminuendopilen tillfogad i analogi med 400.
404–407	Vle, Vc.	Bågen i överstämman i Vc. i 404 och 406 samt understämman i Vle och Vc. i 407 tillfogade i analogi med Vc. i 403, överstämman i Vc. i 407 samt Fag. I, II i 406.
408	Vle, Vc.	En accent på noten har ignorerats, då den även är markerad <i>fz</i> .
409–410	Fl. II, Ob. II	På grund av platsbrist på sidan har P.-B. skrivit insatsen i Fl. I i 409 på oboernas notsystem och tydligt markerat den med ”Fl.” och ”1.”. I nästa takt är insatsen i den övre stämman på systemet markerad ”Solo Ob.” Så långt uppstår det inga problem, men när det gäller understämman är frågan om det är Fl. II eller Ob. II som skall spela triolupptakten i 409 och det avslutande b-t i 410. Det finns ingen anvisning, och båda möjligheterna kan fungera. I S är det Ob. II som står för denna stämman, men utg. finner det mer sannolikt att det skall vara Fl. II. Skälet är att en flöjt ansluter sig mer naturligt till föregående insatser med detta lilla motiv (Fag. I, Cl. I och Fl. I). Oboernas kontrasterande klang blir också tydligare kopplad till nästa musikaliska tanke.
409–410	Fl. II, Ob., C. ingl., Fag., Vle, Vc., Cb.	Nyansbeteckning saknas. Utg. föreslår <i>p</i> i analogi med Fl. I och Cl. I.
411–412	Ob., C. ingl., Fag.	Bågen och punkterna i Ob. tillfogade i analogi med Ob. i 395–396. Bågen i C. ingl. tillfogad i analogi med Vl. II, men bågen har förlängts till det avslutande esset. Bågarna i Fag. tillfogade i analogi med 395–396.
412	Vaino	Återställningstecknet före första tonen saknas i A1, A2 och S. Tillfogad i enlighet med T. T har fyra 16-delar på fjärde slaget, troligen på grund av felläsning av A2, som saknar trioltrean över de tre sista noterna. Utgåvan följer övriga källor.

412	Vl. I, II	Nyansbeteckning saknas. Utg. föreslår <i>p</i> i enlighet med Vl. I i S.
417	Vl. II, Vle	Har inte tremolo, inte heller i S, medan Vc. och Cb. har. Detta kan vara ett misstag, men utg. har valt att inte komplettera.
417	Vc., Cb.	Nyansbeteckningen <i>pp</i> uppjusterad till <i>p</i> i analogi med övriga.
418	C. ingl., Vl. I, Vle, Vc., Cb.	Nyansbeteckningen <i>f</i> tillfogad i analogi med Fag. och Vl. II.
418–419	C. ingl., Fag., Vl. I	Ett <i>p</i> i slutet av 418 har ignorerats och ett <i>pp</i> i Fag. i 419 har tillfogats.
419	Cb.	I det undre systemet finns följande anvisning: <i>2da Cbasso nedstämma E strängen till Dess.</i> Anvisningen har ignorerats. Se kommentar till takt 1.
425	C. ingl.	De ganska komplicerat noterade bågarna i A1:
		har förenklats något av utg.
428	Arnljot	Fjärde noten är en punkterad fjärdedel i T. Utg. har följt övriga källor.
428–429	Vle	Bågen tillfogad i analogi med Vl. II.
430–431	Cor. III	Bågarna över de två upptaktsnoterna i båda takterna tillfogade i enlighet med S.
432–434	Cl. I	Bågarna över de två upptaktsnoterna i 432 och 433 tillfogade i enlighet med S. Över andra slaget i 434 står ett tjockt horisontellt streck, som utgivaren tolkat som en crescendopil.
434–436	Cor. I	Båge saknas i 434 och i 435–436 är bågar utsatta endast över de tre första tonerna i varje takt. I S har man tillfogat bågar, så att det uppstår ett kontinuerligt legato. Utg. har tillfogat bågar i analogi med Cl. I i 17–19, d.v.s. första gånger detta tema uppträder.
442–445	Fl. I	Bågar utsatta endast över de tre första tonerna i 444 och 445. Utg. har tillfogat bågar i enlighet med S, vilket också innebär analogi med Cl. I i 17–19.
446	Cl. basso	Nyansbeteckningen <i>p</i> saknas, tillfogad i enlighet med S.
448	Vl. I	8-delpausen efter noten saknas, varför det blir en 8-del för litet i takten och det uppstår tveksamhet om noten skall komma på näst sista eller sista 8-delen. Utgåvan följer S.
448	Vl. II	Nyansbeteckning saknas. Utg. har tillfogat <i>p</i> . S har <i>p</i> följt av diminuendopil, men även ett crescendo tillsammans med träblåsarna vore möjligt.
449–452	Ob., C. ingl.	I alla fyra takterna är det en båge över de tre första noterna. Därtill är det utsatt en båge över andra halvan av 449. Med detta som mönster har utg. kompletterat legatot i 450–452. Även i S är det legato i alla takterna, men bågarna börjar och slutar på olika ställen i Ob. och C. ingl.
450	Vl. I	På tredje taktslaget är tonhöjderna i tremolot e och giss i A1 och S, men fiss och a i A2, T och K1. Det senare bör vara det riktiga och har valts för utgåvan.
452–453	Cor. II	Cor. I och II delar notsystem. Det är inte angivet vad Cor. II skall spela i andra halvan av 452, ej heller i 453. I S är det paus här, vilket verkar mycket sannolikt, eftersom även Cor. IV pauserar efter 8-delen på tredje slaget.
453	Cor. III	Bågen tillfogad i analogi med Cl. I och i analogi med tidigare mönster.
453	Timp.	Nyansbeteckningen <i>pp</i> tillfogad i analogi med övriga orkestern.

456–457	Cl.	Det är ackoladbrytning mellan takterna. Legatobågen i 456 går ut i marginalen, men fortsättningsbåge saknas fram till första tonen i 457. Utg. har valt att fortsätta bågen över taktstreckets. I S slutar bågen i Cl. I på sista noten i 456 och det är ny båge i 457, medan Cl. II har båge över taktstreckets.
457–458	Cl.	Stämmorna svårlästa i dessa takter. Sista noten i Cl. I i 457 ser mest ut som ett noterat a (klingande fiss), men denna ton ingår inte i ackordet. Utg. har därför ersatt den med noterat h i enlighet med S. Andra tonen i Cl. II i 458 är noterat fiss i A1 men noterat a i S. Båda tonerna är harmoniskt möjliga, men utg. har valt fiss.
459	Cor. II, III, Tbn. II	Bågen över noterna på tredje slaget tillfogad i analogi med Tr. I.
460–461	Ob.	Det är inte uttryckligen angivet att endast Ob. I skall spela här, men alla noter är skrivna med skaften uppåt (fast det fattas paustecken i understämman), och nyansen och karaktären gör det troligt att endast en oboe är avsedd. Så är stället tolkat även i S. Bågarna och crescendo- diminuendopilarna i 461 tillagda i analogi med Vl. I. S har en båge över hela takten.
460	C. ingl.	Bågen mellan 7-e och 8-e noten tillfogad i analogi med Fag. I.
460	Cl. basso, Fag. II	Den andra bågen i Cl. basso slutar mitt emellan fjärde och femte noterna. Höger ända är något tillbakaböjd, vilket gör det sannolikast att den bara skall gå mellan tredje och fjärde noterna. Likadana bågar har tillfogats i Fag. II.
460	Fag. I	Bågen över de de första fyra noterna är tillagd i analogi med C. ingl.
460	Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Bågarna över de tre första taktlagen i Vle, Vc. och Cb. har tillfogats i analogi med Cl. basso. Bågen över de två sista tonerna i Vl. II och Vle har tillfogats i enlighet med S, där den är utsatt för Vl. II.
461	Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Bågar saknas. Utg. har tillfogat bågar i analogi med Vl. I. S har en sådan båge (inskriven) i Vle och en båge över hela takten (även den inskriven) i Vl. II, medan Vc. saknar båge.
462	Tr. I, Tbn. III, Tuba	Bågen utsatt i analogi med Tbn. I, II.
463–464	Cl. I	Bågar är endast utsatta över de tre första tonerna i varje takt. Av S framgår att man spelat mer legato än så (fast anvisningarna här är ganska slarvigt utsatta). Utg. har kompletterat i analogi med 18–19.
464	Cl. II	Bindbågen mellan andra och tredje noterna saknas. Tillfogad i analogi med takt 19 och i enlighet med S.
465	Cl. basso	Tredje noten är noterat h (klingande ass), men det är också tillskrivet ett a av P.-B. själv eller annan hand. Även S har noterat h. Utg. har valt noterat a i analogi med 478 och i enlighet med A2 och T. Jfr kommentar till parallellstället i takt 20.
466–467	C. ingl., Cl. II	Bågarna tillfogade i analogi med Vle.
467–469	Fl.	Eftersom båda flöjterna är sammanskrivna på ett system och nyansbeteckningarna är skrivna under systemet är det i 469 svårt att avgöra om diminuendo- och crescendopilarna skall avse båda stämmorna eller endast Fl. I. Utg. finner att det senare är mest troligt och att Fl. II skall spela i jämn nyans såsom Cl. Jämför takt 22–24.
467–468	Fl. II, Cl.	Portatoartikulationen är endast utsatt i Cl. i 468. Har kompletterats i analogi med detta.
468–472	Fl. I	Bågar är endast utsatta fram till andra tonen i 469 och över de tre första tonerna varje takt i 470–472. S visar på mer legato än så, och utg. har gjort samma komplettering som i 23–27.

476–477	Cl.	Bågar saknas (477 är skriven med upprepningstecken). Har tillfogats i analogi med bågarna i 478 och 31–32.
476	Vaino	Helnot i A1 . Utg. har följt övriga källor.
476–477	Fl., Ob.	Crescendo- och diminuendopilar ofullständigt utsatta, har kompletterats i analogi med Vl. I.
478–479	Ob. I	Bågen slutar på sista noten i 478. Utg. har dragit ut den till första noten i 479 i analogi med 33–34.
478–479	Vl. I, II	Utöver de bågar som återges i utgåvan finns längre bågar som täcker en takt vardera. Dessa har ignorerats.
480	Triangolo	Liksom i takt 35 har utgivaren tillfogat nyansbeteckningen <i>p</i> som anpassning till den nu svagare nyansen i resten av orkestern.
481	Vaino	Scenanvisningen saknas i både A1 och L och har hämtats från A2 . T har motsvarande: ”Vaino horcht.”
481–485	Cb.	I 481 står följande anvisning: (2 <i>Cbasso påbörja uppstämning av 4de strängen till E.</i>). I 485, efter tonerna står: (<i>fullborda uppstämningen, om så erfordras</i>). Utg. har ignorerat anvisningen. Se kommentar till första takten i denna akt.
483	Ob. I	Mellan andra och tredje noten är det inskjutet en 8-delspaus. Det fungerar inte rytmiskt, och utgivaren har här följt A2 och T . Bågen mellan de sista två noterna är också hämtad från dessa källor. I S har man i efterhand löst rytmproblemet genom att ändra till åttondel-åttondel-punkterad fjärdedel-åttondelspaus-fjärdedelspaus. Men denna lösning har inte stöd i källmaterialet.
483	Cl. I	Bågen tillfogad i enlighet med S och T .
485	Vc.	Någon basklav är aldrig utsatt efter tenorklaven i 484. Utg. antar att det bör vara i denna takt, men tonen kan också vara ett fiss i tenorklav, unisont med Cor., även om detta förefaller mindre sannolikt. S har basklav här.
487	Göka-Tore	Scenanvisningen i L ”efter en stunds väntan”, har ignorerats, då den är inkomponerad i musiken i form av den föregående generalpausen.
489	Vl. II	I A2 och T är tredje noten e1, resulterande i ett rent E-durackord. S har d1 liksom A1 .
491–496	Vl. I, Vle	Bågar tillfogade i Vle i 491, 492 och 494 samt i Vl. I i 494 och över de två sista noterna i 496, allt i analogi med utsatta bågar i Vl. I och med stöd av A2 , T och S .
495	Göka-Tore	A1 har semikolon efter ”skogen”, A2 har tankstreck, T saknar skiljetecken, och L har punkt, följd av ny mening. Utg. har valt semikolon.
499	Göka-Tore, Åflo-Faste	Sista noten är en åttondel i A1 . Utg. har följt övriga källor. A2 har <i>f</i> . Scenanvisningen ”skratta” i L har inte återgivits i utgåvan.
505	Fag. I	På andra slaget står en halvnot e i lilla oktaven. Tonhöjden är inte fel, men utgivarens bedömning är att tonen har placerats här av misstag, eftersom det saknas en fjärdedelspaus på första slaget samt nyansbeteckning på insatsen och eftersom detta är stråkarnas takt, medan övriga träblåsare tar vid först i 506. Tonen finns i S , även där utan nyansbeteckning.
506	Timp.	Nyansen är <i>f</i> . Utg. har justerat ner till <i>mf</i> med tanke på träblåsarna. I en av stämmorna i S har man gjort samma justering.
508–509	Vle, Vc., Cb.	Den enda legatobåge som är utsatt i A1 är den mellan tredje och fjärde tonerna i 509 i Vle. Utg. har tillfogat bågen över åttondelarna i 508 i alla tre stämmorna samt bågen över de två första tonerna i Vle i 509 som en anpassning till träblåsarnas artikulation. Även i S har man tillfogat bågar.

510–511	Cfag.	Bågen tillfogad i analogi med C. ingl., Cl. och Cl. basso.
510	Arnljot	T har på andra slaget 16-del, 16-del, 8-del. Utgåvan följer övriga källor, som alla har åttondelen först.
512	Cor.	Crescendo- och diminuendopilarna är skrivna under det gemensamma systemet för Cor. I och II. Utgivarens uppfattning är att pilarna endast gäller den melodiskt utformade överstämman i Cor. I och III.
517	Cl. II	Det finns dessutom en båge från första till andra noten. Denna har ignorerats.
518		Anvisningen <i>meno</i> är skriven med främmande hand i A1, men då den motsvaras av <i>colla parte</i> i T har den ändå återgivits i utgåvan. A2 och K1 saknar anvisning, men i Göka-Tores stämman i S är det inskrivet <i>Långsammare</i> här.
518	Vl. I, II	Bågen tillfogad i analogi med C. ingl. och Vl. II i 519.
519	C. ingl.	Bågen över de två första noterna tillfogad i analogi med Cl. I i 517 och Vl. I i 520.
519	Vle	Sista tonen är hiss i A1 och S, måste vara aiss. Bågen tillfogad i analogi med Vl. II.
520	Vl. I	Bågen på tredje slaget tillfogad i analogi med Vl. II och legatoartikulationen i C. ingl. Bågen finns även i S.
521		I denna takt finns två motsägande anvisningar. Överst står (<i>colla parte</i>), men för sångstämman finns anvisningen (<i>a tempo</i>). Båda anteckningarna förefaller vara skrivna med P.-B.:s handstil. T saknar anvisning. A2 och K1 har (<i>a tempo</i>). Sångstämmorna i S saknar anvisning, men i den ena är det inskrivet <i>poco meno</i> på Arnljots upptakt. Summan av allt detta bör bli att Arnljot måste sjunga rytmiskt men att tempot kan få hållas ner en aning så att texten hinner artikuleras. <i>Colla parte</i> är därför inte en idealisk anvisning, eftersom den kan implicera rytmisk frihet, och anvisningen <i>a tempo</i> kan också bli litet missvisande, eftersom det då kan kännas tvingande att forcera sig igenom dessa snabba noter i fullt tempo. Utgivaren har därför i enlighet med T avstått från att sätta ut någon anvisning, i synnerhet som tempot sedan 518 redan är litet tillbakahållet.
522	Göka-Tore	A1 har på andra slaget c-H-c. Utg. har följt övriga källor.
524–525	Fag. II	Båge tillfogad i analogi med Vc., Cb.
529		Med främmande hand har över Arnljots notsystem inskrivits en fermat över taktstreckets till nästa takt.
530	Cl. I	Den andra noten är skriven så, att den kan läsas både som ett e och ett fiss. Båda tonerna är harmoniskt möjliga. Utg. har i enlighet med S valt noterat fiss.
536–537	Fag., Cfag.	De dynamiska anvisningarna insatta i analogi med Cor.
540	C. ingl., Cl. I, II, Cl. basso	Crescendopilarna tillfogade i analogi med stråkstämmorna.
543–544	Cor.	Nyansbeteckningarna och crescendo- och diminuendopilarna är endast utsatta under det gemensamma systemet för Cor. I och II. Frågan är om markeringarna bör gälla alla fyra hornen. Musikens struktur, övriga stämmor och fraseringsbågarnas längd gör det mest troligt att markeringarna endast skall gälla Cor. I i 543 men alla fyra Cor. i 544.
549	Cb.	Nyansen <i>p</i> har justerats upp till <i>mf</i> i analogi med övriga.
550	Träblåsare, Cor. I, Vle	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Vl. I, II, Vc., Cb.
550–551	Vle	Bågen över taktstreckets tillfogad i analogi med övriga.
551	Göka-Tore	Fjärde och femte tonerna är d-f i A1. Utg. har valt f-g i enlighet med övriga källor.

551–552	Vl. II, Vle, Vc.	Efter första tonen i 551 saknas legatobågar helt i dessa två takter. Utifrån musikens karaktär förefaller det osannolikt att varje ton skall spelas med separat stråk. A2 och T har anvisningen <i>leg.</i> i 551. Utg. har gjort en försiktig komplettering med utgångspunkt från S .
552	Vl. I	Den andra legatobågen tillfogad i enlighet med S .
554	Åflo-Faste	Nyansen är <i>f</i> på tredje fjärdedelen i A2 och S men <i>ff</i> i T . Eftersom ackompanjemanget ligger i pianonyans förefaller <i>ff</i> omotiverat starkt. och är möjligen ett misstag. Utg. har valt <i>f</i> .
555	Cor. III	Bågen tillagd i analogi med Cor. I.
556	Vc., Cb.	Anvisningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med Cor.
557	Arpa	Crescendopilen tillfogad i analogi med stråkarna.
558	Arpa, Stråkar	Crescendopilen tillfogad i analogi med föregående takt.
559	Fl. I	Tredje noten från slutet saknar förtecken och bör vara a. S har inskrivet b-förtecken, men det är utsatt återställningstecken i A2 och T .
560	Arpa	Crescendopilen tillfogad i analogi med övriga.
561	Cor. III, Vl. I	I Vl. I slutar bågen mellan näst sista och sista noten. Utg. har i enlighet med S valt att låta bågen gå fram till sista noten i takten och att tillfoga en likadan båge för Cor. III. Diminuendopilen i Vl. I tillfogad i analogi med Cor. III.
562	Vle	Legatobågen går över de fem första tonerna, därefter saknas båge. Utg. har justerat och kompletterat i analogi med Fag. II samt i enlighet med S .
563	Fag., Vle, Vc., Cb.	Sista noten är tydligt b, men både A2 och T har c. Utg. har behållit b.
564	Arnljot	A2 har <i>f</i> .
566	Vc., Cb.	Nyansbeteckningen <i>mf</i> på sista tonen tillfogad som anpassning till Vl. I, II och Vle.
569		A2 och T har en crescendopil från början av takten till <i>f</i> på fjärde slaget.
570	Åflo-Faste	Den andra tonen i triolen är g i A1 men e i övriga källor. Det senare har valts för utgåvan.
570	Vle	Första noten är skriven så, att nothuvudet är nästan omöjligt att se. Det ser mest ut som om c1 är avsett, men tonen skulle också kunna vara f (i lilla oktaven), vilket också är harmoniskt möjligt. S har c1, och det förefaller också mest troligt utifrån A2 och T .
571	Vl. I	Det saknas helt bågar i denna takt, även över triolerna, vilket inte verkar korrekt om man jämför med 574. Utg. har fört in bågar i enlighet med S .
574	Fag. I, II, Vc.	Crescendopil saknas, tillfogad i analogi med Vl. II och Vle samt i enlighet med fagottstämmorna i S .
575	Göka-Tore	A2 har <i>mf</i> .
580	Vl. II	Bågen över triolen tillfogad i analogi med Vle.
580–581	Vc.	Det finns en båge över noterna i första halvan av 580 men inte i andra. 581 är noterad med upprepningstecken. Utg. har tillfogat felande bågar i enlighet med S .
583–584	C. ingl.	Bågen över taktstreckets tillfogad i analogi med Ob. II.
583	Fag. II	Andra noten är svår att se. Det ser mest ut som om den skall vara a, samma ton som Fag. I. Utg. har dock valt <i>fiss</i> , i enlighet med S , vilket är mer logiskt med tanke på hur stämman sedan fortsätter.

586	C. ingl., Cl., Cl. basso, Fag., Vl. I, II	Crescendopilen tillfogad i analogi med Fl., Tr., Tbn., Tuba.
586	Cor. III, Arpa, Vl. II	Förekommande klingande ciss på första taktslaget har ändrats till c med främmande hand. Detta har inte beaktats i utgåvan. A2 och T har ciss, även S , men harpstämman visar spår av ett återställningstecken. Ändringen kan ha gjorts med anledning av att ett språng från 542 avslutades här.
586	Vl. I, II	Bågen över kvintolen tillfogad i analogi med 383 och enlighet med S .
587	Cl. basso, Fag. Cor., Tr., Tbn., Tuba, Vl. I, II, Vle	Beteckningen <i>fz</i> tillfogad i analogi med Fl., Ob., C. ingl., Cl.
587, 590	Vc., Cb.	Bågarna saknas, tillfogade i analogi med 597 och 599.
588	Fl. I, Cl. I	Staccatopunkterna utsatta endast på de första två 8-delarna på tredje taktslaget i Fl. I. Har kompletterats i analogi med dessa.
588	Vle	Nyansen på fjärde slaget oklar. Ingen beteckning är utsatt. Fl. och Cl. har <i>f</i> men Arpa och Vl. I, II bara <i>p</i> . Utg. har angett <i>p</i> , men 32-delarna skulle också kunna spelas som en energisk forterusning i likhet med de föregående. S har ingen nyansbeteckning utsatt, vilket bör innebära en fortsättning på föregående <i>f</i> .
592	Arnljot	Första tonen är en fjärdedel i A1 och A2 , men i A1 ser det ut som om i efterhand en 16-delspaus skrivits in före den. Om detta är gjort av P.-B. kan inte avgöras. T har 16-delspaus, följd av en punkterad åttondel. Utg. har följt A2 och det som förefaller vara den ursprungliga versionen i A1 . Första noten är en fjärdedel även i K1 och båda sångstämmorna i S , men i den ena sångstämman har pausen ritats in i efterhand, därtill står ett snedstreck i början av takten, vad det nu kan betyda, samt ett frågetecken.
594	Fl. III	Beteckningen <i>mf</i> och den första diminuendopilen är tillfogade av utg.
594	Arnljot	I A1 är det på fjärde taktslaget en 8-delspaus följd av 8-del. Utg. har följt övriga källor.
595–601	Träblåsare, Stråkar	Längden på bågarna är ofta oklar. Skall de avslutande åttondelarna efter de uppåtstigande 32-delsskalorna bindas in eller inte? I träblåsarna är de oftast inbundna, och utg. har genomfört detta konsekvent. I stråkstämmorna är de oftast inte inbundna i 595–599, och utg. har genomfört detta på alla ställen i dessa takter. I 600, där skalorna upprepas tätt efter varandra, har Vl. I på tre ställen bågar som går fram till slutnoten, och utg. har genomfört detta även på resterande ställen i 600–601. Det är stundtals även oklart exakt var bågarna skall börja. I vissa stämmor börjar de på den inledande 16-delen, i andra först på den första 32-delen. Utg. har i enlighet med S konsekvent låtit bågarna börja på den inledande 16-delen.
595	Arnljot	I A1 är femte tonen en fjärdedel följd av 8-delspaus. Utg. har följt övriga källor.
596	Cl. basso	Bågen till nästa takt tillfogad i analogi med Fag. III och Cor. I, II.
597	Vl. I, II	De fyra sista åttondelarna är felaktigt skrivna en ton för lågt som <i>ess-b-dess-ass</i> .
598	Fl., Vl. I	Den sjunde tonen är försedd med återställningstecken i A1 men inte i A2 eller T . I S har Fl. II och III, Arpa och Vl. I. återställningstecken (men inte Fl. I!). Att <i>d</i> verkligen är avsett bekräftas av att desset på fjärde slaget är förtydligat med <i>b</i> -förtecken i harpan i A1 och S och även i Fl. II i S . Utg. har därför valt återställt <i>d</i> .
601	Göka-Tore	I A1 är fjärde till sjätte noterna en 16-del och två 32-delar. Utg. har följt övriga källor. A2 har <i>j</i> .
602–603	Göka-Tore	A2 har diminuendopil från sista noten i 602 till frasens slut.
604	Åflo-Faste	A2 , T och L har tankstreck efter ”konungalika”. Utg. har valt kommatecken i enlighet med A1 .

605	Vl. I	Bågen slutar på tredje noten. Har förlängts till fjärde noten i analogi med 607 samt Cl. I och Cor. I i 605–606.
607	Arnljot	A1 har utropstecken efter ”honom”, A2 och T har tankstreck och L både utropstecken och tankstreck. Utg. har valt utropstecken.
609	Vl. I solo	Bågen tillagd i analogi med C. ingl. samt med Fl. och Vl. I solo i 613–614.
611	Vl. I solo, Vl. II, Vle	Nyansbeteckningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med övriga pizzicatostämmor.
612–615	Arnljot	I A1 saknar Arnljot nyansbeteckningar i dessa takter, och nyanserna är i stället enligt huvudprincipen hämtade från A2 och T . Pianostämman har där likartad nyansering, medan orkestern i A1 som synes har ganska avvikande anvisningar. Utg. har avstått från att göra justeringar, men jämkningar lär bli nödvändiga vid framföranden av verket.
614–615		Med främmande hand står <i>rallentando</i> inskrivet i 615. A2 har <i>Rallentando poco a poco</i> redan i mitten av 614, och T har samma anvisning på sista fjärdedelen i samma takt. Utgivaren har valt formuleringen <i>rallentando</i> med placering i 615.
615	Vl. I	Beteckningen <i>tutti</i> saknas (det är ny sida här och solostämman har inte längre något eget notsystem), men måste vara självklar. I S är det <i>tutti</i> härifrån.
618	Göka-Tore	Tonen är en fjärdedel i A2 , T och K1 . Utg. har valt punkterad fjärdedel i enlighet med A1 och S .
620	Cor. I	Sista noten saknar b-förtecken, tonhöjden framgår av A2 , T och S .
620	Arnljot	A1 har halvnot. Utg. har valt punkterad halvnot i enlighet med övriga källor.
621	Göka-Tore	I A1 och K1 består andra hälften av takten av en fjärdedel och två 8-delar. Utg. har följt A2 , T och S .
622–623	Fl., Cl. II, Cl. basso	Fl. saknar båge över taktstrecket i 622, men fortsättningsbåge finns i 623 på ny ackolad. Bågen har respekterats i utgåvan. Bågen över taktstrecket i Cl. II och Cl. basso tillfogad i analogi med C. ingl. och Cl. I.
629–632	Blåsare, Timp.	Medan dynamiken i stråkarna i huvudsak är mycket noggrant noterad, är nyanserna i blåsarstämmorna både motsägelsefullt och summariskt angivna, och Timp. saknar helt anvisningar. Utg. har 1) justerat och kompletterat nyansbeteckningarna i blåsar- och timpanistämmorna med stråkarna som mönster. 2) tillfogat anvisningen (<i>non leg.</i>) i Cl. och Fag. i analogi med Fl. och Ob. 3) tillfogat en diminuendopil i Vle från andra tonen i 631 i analogi med Fag.
630–632	Fl. I, III, Fag. I, Vl. II, Vle, Vc.	I dessa takter är ganska många bågar utsatta, men det förefaller mycket sannolikt att legatoartikulationen bör omfatta fler stämmor. Utg. har gjort följande kompletteringar i analogi med redan utsatta bågar: Fl. I: 631, bågen från andra noten. Fl. III: 630, bågen från fjärde noten. Fag. I; 632. Vl. II: 631, bågen från andra noten i understämman. Vle: 630. Vc.: 631.
637–643	Arpa	Här finns extra toner, som förefaller vara inskrivna i efterhand. De saknas i S och har ignorerats i utgåvan.
640–641	Vc. solo	Diminuendopilen och nyansen <i>p</i> tillfogade av utg. som en anpassning till Cor.
644	Timp.	Nyansbeteckningen tillfogad av utg.

644	Vc., Cb.	I S är det inskrivet <i>pizz.</i> för Vc. solo och överstämman i Cb. i denna takt, så att de får samma spelsätt som övriga Vc. och Cb. Nästa takt är markerad <i>arco</i> . Utg. har hållit fast vid spelsätten i A1.
645	Vc. solo	Andra tonen är h i lilla oktaven i A1 och S, vilket medför en krock med ackordtonen hiss i Cl. II. Utg. föreslår därför giss1 i stället.
646–647	Vl. I solo	Bågarna tillfogade i enlighet med inskrivna bågar i S. I 646 vore det också möjligt att i stället göra en båge mellan första och andra tonen i analogi med Ob. I.
649	Vl. II	Bågen tillagd av utg. som anpassning till Vl. I.
650	C. ingl.	Det står halvnot överbunden till åttondel. Men notskäftet på halvnoten är genomstruket, som om den skulle delas upp i åttondelar, vilket inte är förenligt med bindbågen. S har åttondelstrioler i första halvan av takten. Utg. har valt ren halvnot.
652	Fag. I	Har fiss i A1. I S står det giss. Giss förefaller harmoniskt mer sannolikt, eftersom ackordet i resten av orkestern endast består av kvinten ciss + giss. Det bör dock nämnas att A2 och T efter första bastonen har ett annat ackord, ciss1 + fiss1 + h1, upprepat i resten av takten och i hela nästa takt. Utg. har valt giss.
655	Ob. I	Det saknas korsförtecken före första noten i A1. Men att de två första tonerna skall vara diss framgår tydligt av A2 och T. I S är korsförtecknet inskrivet i efterhand.
655	Vl. I solo	Bågen över de fem sista noterna tillfogad i enlighet med inskriven båge i S.
655	Vaino	Liten begynnelsebokstav i ordet "jag" i T. Utg. har valt versal i enlighet med A1 och A2.
656	Vc.	Till vänster om notsystemet står (<i>1sta pult</i>) och vid insatsen (<i>Endast två</i> [sic]). Utg. har standardiserat till <i>2 soli</i> .
657	Vaino	Rör är ett annat namn på fjällrödingen.
658	Arpa	Andra halvan av takten är skriven med upprepningstecken. Utg. tolkar det som att det innefattar även dynamiken, men så är det inte gjort i S.
659	Fl. I	Balkningen följer A1 och S.
661	Fl. I, Cor.	Crescendopilen tillfogad i analogi med övriga.
662	Fl. I, III, Cl. basso, Fag., Cfag., Stråkar	Beteckningen <i>f</i> tillfogad i Fl. I, Cl. basso, Fag. och Cfag. Diminuendopil tillfogad i samtliga nämnda stämmor.
663		Utg. har förtydligat den ofullständigt markerade dynamiken. Nyansbeteckningen <i>p</i> insatt på första tonen i Fl., Cl. basso, Fag., Cfag., Cor., Vc., Cb. i analogi med Fl. III och Arpa. Ob. har justerats ner från <i>mf</i> till <i>p</i> , eftersom de hör till det ackompanjerande skiktet. Nyansbeteckningen <i>mf</i> och diminuendopil tillfogad i C. ingl. i analogi med Vl. I, II. Diminuendopil tillfogad i Vle i analogi med Vl. I och II.
663	C. ingl., Vl. I, II, Vle	Bågen utsatt i analogi med Fl. III, Ob. och C. ingl. i föregående takt.
665	Vl. I solo	Bågen tillfogad i analogi med Fl. i föregående takt m.fl. ställen.
666	Vaino	De två sista tonerna är jämna fjärdedelar i A1, men punkterad fjärdedel och 8-del i alla övriga källor. Det senare har fått gälla i utgåvan.
670–671	Cl. basso, Cfag.	Båge i 670 men ingen fortsättningsbåge i 671 på ny sida. Utg. har valt att avsluta bågen på sista noten i 670.
670	Vl. I solo	Bågen över de fyra sista noterna tillfogad i analogi med Ob.

671	Ob., C. ingl., Vl. I, II, Vc. 2 soli	Bågen tillfogad i analogi med Vl. I i följande takt och i enlighet med inskrivna bågar i C. ingl. och Vl. I, II i S.
671	Tbn., Tuba	Denna takt är den första på sidan. Fasta förtecken saknas. Utg. har valt att ange Fiss-durs förtecken som i övriga C-stämmor.
671–672	Timp.	Nyansbeteckningar saknas. Med främmande hand är infört <i>mp</i> och diminuendopil i 671 samt <i>mf</i> och diminuendopil i 672. Utg. har valt att sätta ut en grad starkare nyanser i analogi med Tr., Tbn. och Tuba.
672–675	Ob.	Bågarna tillfogade i analogi med Vl. I.
672–673	Vl. I	Diminuendotecknen i båda takterna är överstrukna. Diminuendot börjar således först i 674. Då detta inte är genomfört i någon annan stämma har det ignorerats.
675		I T är det dubbelstreck efter denna takt.
678	Vaino	De två första noterna är felaktigt giss. Övriga källor har fiss.
678–680	Cl. II	Det finns en båge i 678 men ingen fortsättningsbåge i 679 på ny sida. Bågen kompletterad i analogi med Fl. II, därtill utdragen fram till 680 enligt P.-B.:s allmänt tillämpade princip att inkludera en kort slutnot i en legatobåge.
679	Vc. gli altri, Cb. solo	Bågen tillfogad i analogi med Fl. II och Cb. gli altri.
680	C. ingl.	Bågen mellan tredje och fjärde noterna tillfogad i analogi med följande takt.
680–681	Vaino	A2 har <i>pp</i> utsatt i båda takterna, A1 har <i>p</i> i 681. A1 har punkt efter ”svara”, A2 tre punkter, T tre korta streck och L tankstreck. Utg. har valt tre punkter.
681	Fl.	Legatobågen tillfogad i analogi med föregående takt.
684	Tbn. III, Tuba	Nyansbeteckningen <i>fp</i> tycks vara inskriven med främmande hand.
685–687	Cb. solo	Bindbågar tillfogade i analogi med Vc. 2 soli.
687	Vaino	A1 har giss-giss-fiss-e, vilket måste vara fel. Versionen i övriga källor motsvarar slutet av Vainos första sång, akt 2, takt 61 (där i g-moll), och är därför mer trovärdig. A1 har tankstreck efter ”var”, A2 tre punkter och frågetecken, T tre korta streck och frågetecken. I L finns inte ordet ”var” med, utan texten avbryts med tankstreck efter det andra ”vildmark”. Utg. har valt interpunktionen i T.
688	Vaino	Här finns inskrivna toner, som gäller, om man framför sången separat. I detta fall avbryter sig Vaino inte här, utan fullföljer frasen. Det finns även ett inskrivet slutackord (helnot fiss-moll med fermat) i stråkarna i en extratakt efter 688. Detta konsertslut har inte beaktats i utgåvan.
689		Egentlig tempoangivelse saknas, det står endast fjärdedel = quasi fjärdedel, inskrivet med främmande hand. Utg. har tillfogat tempoangivelsen <i>Con moto, non troppo</i> från A2 och T. A2 har dessutom ett <i>poco rit.</i> i denna takt.
692	Gunhild	A2 har <i>p</i> .
694		I T finns över taktstreck efter denna takt en fermat, som saknas i A1 och A2. Har ignorerats i utgåvan.
694–695	Vc., Cb.	Dessa två takter är överkorsade i cellons och kontrabasens notsystem, oklart av vem. Det kan inte röra sig om en instrumentationsretusch, eftersom Vc. har paus i 695 och Cb. i båda takterna. Snarare tycks det ha samband med att man gjort språng över dessa två takter vid vissa tillfällen. Strykningen har ignorerats i utgåvan.

695	Gunhild	I A1 är femte tonen i takten <i>fiss</i> ¹ , i övriga källor <i>e1</i> . På andra slaget är det två 16-delstrioler, där den första 16-delen är en paus. I K1 och S är förmodligen samma rytm avsedd, med det saknas trea över den första triolen. Utgåvan följer A2 och T ifråga om både tonhöjder och rytm.
698–700	Ob.	Under det gemensamma systemet står <i>f espress.</i> i 698 och <i>più f</i> i 700. Detta bör endast gälla Ob. I som har en solistisk roll, medan Ob. II bör följa dynamiken i övriga träblåsarstämmor.
699	Ob. I	Korsförtecknet för gisset saknas i A1 , men är tydligt utsatt i A2 , T och S .
703–704	Cl., Fag.	Bågen tillfogad i analogi med Ob.
703	Cl. basso	Nyansbeteckningen är <i>p</i> . Har ändrats till <i>mf</i> i analogi med övriga.
704–705	Fag., Vle, Vc.	De bågar som verkar vara de ursprungliga är utsatta i Fag. I från andra (möjligen tredje) noten i 704 t.o.m. första noten i 705 och i Vle från andra noten i 704 t.o.m. femte noten i samma takt. Därtill finns flera bågar inskrivna, troligen av främmande hand. Utg. har försökt göra en fungerande komplettering i analogi med de utsatta bågarna och med ledning av bågarna i flöjtstämmornas triolmotiv i hela avsnittet, där det alltid är både över triolen och fram t.o.m. den avslutande 8-delen.
704	Vc.	Beteckningen <i>arco</i> står på andra noten, men det är med okänd hand inskrivet ett tenutostreck på första noten och en båge från första till och med femte noten, vilket förutsätter arco redan på första noten. Detta har ignorerats i utgåvan.
711	Gunhild	I A1 , A2 , K1 och S har första noten två tonhöjder, <i>h</i> och <i>d1</i> . T har endast <i>d1</i> . Fermaten är utsatt i T och i efterhand i S och tyder därmed på att P.-B. tillfogat eller sanktionerat den efter det att övriga källor tillkommit.
713–714		L har en detaljerad scenanvisning som det inte finns utrymme för i musiken: ”Då hon ser upp på Vaino för att få svar, märker hon, att dennas blick är med ett sällsamt uttryck riktat inåt skogen till vänster. Hon följer dess riktning och ilar upp med ett halvkvävt rop av bestörtning. [Scen] 9. Arnljot träder fram ur skogen, men stannar plötsligt vid åsynen av Gunhild. Båda stå orörliga, medan Vaino undrande ser från den ena till den andra.” I A1 står helt kortfattat ”Arnljot in” i slutet av 714. A2 har ”Gunhild springer upp. Arnljot in.” och T har i 714 ”Gunhild springt auf. Arnljot kommt zurück.” I musiken kommer Arnljots entré tämligen direkt efter Gunhilds förra replik, och utg. har därför tagit bort första delen av librettots scenanvisning.
714	Cl.	Sista noten är noterad som en 8-del, följd av 8-delspaus, medan Fl. och Tr. I har fjärdedelsnot med staccatopunkt. Exakt vad P.-B. menat med detta går inte att avgöra. Det troligaste är nog att tonen skall spelas lika lång i alla tre grupperna, och utg. har därför noterat om Cl. i analogi med de övriga. Både A2 och T har fjärdedel.
719	Gunhild	L har anvisningen ”till sist” före repliken.
720	Arnljot	A2 har <i>mf</i> .
723		<i>Poco pesante</i> är inskrivet med främmande hand. Utg. har föredragit anvisningen <i>meno mosso (colla parte)</i> från A2 och T .
725–726	Cl. I	En bindbåge över taktstreckets verkar sannolik i förbindelse med övriga blåsares fraserings och har tillfogats. Bågen saknas i S .
725	Fag., Cor.	Diminuendopil tillfogad i analogi med Cl. och Tr.
725	Cor.	Det saknas anvisning i A1 , men <i>aperto</i> får förutsättas här efter förra insatsens stopptoner.
725	Stråkar	Nyansbeteckningar saknas för samtliga stråkstämmor. Tillfogade i analogi med blåsarna.

726	Fag. I	Bågen går över de tre första noterna. Har justerats i analogi med övriga träblåsare.
726	Vaino	L1 har anvisningen "Vaino smyger sig sakta in i skogen till venster". Därefter ändrade sig P.-B. I de följande upplagorna står det i stället "Vaino smyger sig sakta in i stugan". A2 har endast "Vaino ut", och T "Waino ab".
728	Fl. I	Andra noten är g i A1 men gess i A2 och T. Av K1, flöjtstämman i S och Arnljots ena sångstämma framgår att det har gjorts ändringar i denna takt, vilket komplicerar frågan. Utg. har valt gess som det mest sannolika.
729	Stråkar	Nyansbeteckning saknas för samtliga stråkstämmor, även i S. A2 och T har <i>pp</i> sedan föregående takt. Utg. föreslår <i>p</i> .
731	Arnljot	A2 har <i>f</i> , skrivet med tusch, samt <i>p</i> (så att det kommer att stå <i>fp</i>) och accent på första tonen, skrivna med blyerts.
733	Arnljot	A2 har <i>f</i> .
736	C. ingl., Cl., Cl. basso	Nyansbeteckning saknas, <i>p</i> tillfogad av utg. i analogi med Tbn. och Tuba och i enlighet med Cl. basso i S.
737	Gunhild	Sista noten är en åttondel endast i T, övriga källor har fjärdedel. I S finns dock anteckningen "kort vokal". Det förefaller här vara en medveten ändring av P.-B., och utg. har därför följt T.
737	Vle, Vc.	Nyansbeteckning av P.-B. saknas. Med främmande hand har satts in ett tunt <i>mp</i> och en accent på noten. Utg. har ignorerat detta och föreslår <i>p</i> som i träblåsarna.
738	Arnljot	A2 har <i>f</i> .
746	Gunhild	A1 har <i>pp</i> , A2 och T <i>p</i> . Det senare har valts för utgåvan.
750	Timp.	Nyansbeteckningar saknas, tillfogade i analogi med Cor., som har de mest jämförbara stämmorna sett till funktionen.
751	Cor. I, II	Andra tonen är markerad <i>f</i> , utg. har ändrat till <i>fz</i> i analogi med träblåsarna.
751–752	Stråkar	Med främmande hand är inskrivet <i>mf</i> på första noten i 751, <i>ff</i> på andra noten och <i>f arco</i> i 752. Detta har ignorerats i utgåvan.
753	Arnljot	Sista noten är en fjärdedel i A1 men en 8-del med efterföljande 8-delspaus i övriga källor. Utg. har valt det senare.
754	Cor. IV	Punkterna tillfogade i analogi med Cor. I, som också har tonupprepning.
755–756	Tbn., Tuba	Det står <i>p</i> i 755 och ett nytt <i>p</i> i 756. Det kan innebära att P.-B. avsett ett crescendo i 755. Utg. har dock avstått från att tillfoga detta.
757	Cor.	Nyansbeteckningar saknas. Utg. har tillfogat <i>mf</i> , som är inskrivet i S.
758–759		Det är inskrivet med främmande hand en stor fermat över både 758 och 759 över Gunhilds notsystem. Därtill, möjligen av P.-B. själv, över pausen i hornens notsystem i 758. Dessa fermater saknas i övriga källor och har ignorerats i utgåvan.
760–762	Cor.	Anvisning om spelsätt saknas. S har stopptoner, och utg. har följt detta.
760	Gunhild	I A1 är noten en fjärdedel. Utg. har följt övriga källor.
761–762	Vl. I, II, Vle	Nyansbeteckningarna i 761 och på första tonen i 762 är endast utsatta med främmande hand. De är dock i högsta grad rimliga och är även inskrivna i S.
765	Arnljot	A2, T och L har tankstreck efter "gång". A1 har punkt och sedan ny mening. Detta har valts för utgåvan.
766–767		En anvisning åttondel = åttondel är överstruken.

767	Arnljot	I A1 är noten en punkterad fjärdedel. Utg. har följt övriga källor.
768–769	Cl. II	Bågen saknas, tillfogad i 768 i analogi med C. ingl. men dragen över taktstreckets i analogi med Cl. basso.
769	Vc., Cb.	Bågen tillagd i analogi med Fag.
770	Arnljot	Två varianter av rytmindelning av de tre första noterna förekommer. A1 har tre jämna åttondelar, men alla övriga källor punkterad 8-del, 16-del, 8-del. Dock har K1 och den ena av Arnljot sångstämmor i S ändrats till jämna åttondelar, och utg. har därför valt detta, om än med viss tvekan om vad som verkligen var P.-B.:s slutliga önskan.
771	Cl.	Bågen går bara till tredje noten. Har förlängts i analogi med föregående takt.
774		Fermater inskrivna (troligen med främmande hand) över pausen på tredje 8-delen och över den punkterade fjärdedelsnoten i oboernas system samt över pauserna i slutet av takten i Arnljots system. En fermat inskriven även i A2 över pauserna i pianostämman (också troligen med främmande hand). I T saknas fermat. Sångstämma 1 i S har tillskrivits fermat i slutet av takten samt ordet ”paus”. A2 , K1 och båda sångstämmorna i S har anvisningen <i>poco rit.</i> på andra åttondelen. Alla dessa anvisningar har ignorerats i utgåvan.
778	Fag. II	Bindbågarna saknas, tillfogade i enlighet med S .
779–780	Ob. I, Cl. I, Cl. basso	Det är sidbrytning mellan dessa takter, och det är oklart om bågarna skall gå över taktstreckets. I Ob. I slutar bågen på sista noten i 779, men det finns en fortsättningsbåge i 780. Cl. I och Cl. basso har båge ut i marginalen i 779, men ingen fortsättningsbåge i 780. Utg. har valt att inte dra bågarna över taktstreckets.
780	Cl. basso	Andra tonen är noterat eiss, d.v.s. klingande d. Så även i S . A2 och T har däremot klingande dess. Båda varianterna är harmoniskt möjliga. Utg. har valt klingande d.
782–784		I 782 står beteckningen <i>appassionato, poco string.</i> Denna relativt långa text sträcker sig över tre takter. Anvisningen <i>poco string.</i> börjar då mitt i 783. Frågan är om stringendot skall börja först där eller redan i 782. Utgivaren håller det för troligt att det (på grund av kommatecknet) rör sig om en enda anvisning, och att stringendot därför skall komma direkt. A2 har <i>poco accel.</i> i 782, vilket styrker detta.
782–783	Vl. I, II	Det är en båge över hela 782 och en båge över första halvan av 783. Utg. har delat upp dem i vardera två bågar med tanke på tonuppreppningarna.
783	Fl. I, II, Cl. I	Bågarna saknas. Utg. har tillfogat bågar i analogi med Vl. I, II.
783	C. ingl., Cl. II, Cl. basso	C. ingl. har ingen nyans angiven vid taktens början, men <i>f</i> på tredje noten. Cl. II har <i>mf</i> angiven vid taktens början. Cl. basso saknar nyans. Utg. finner det rimligast att dessa tre instrument får <i>f</i> redan från taktens början i analogi med Fag. I, II, Tr. I, Vle och Vc.
783–784	Cor. ingl., Cl. basso., Fag., Cor. III, Tr. I	Bågarna är synnerligen oklara. C. ingl. har två bågar i 783 men bara en lång båge i 784. Cl. basso och Fag. har dubbla bågar i 783 (dels över 2+2 toner, dels över hela takten) men bara en lång båge i 784. Tr. I har samma typ av dubbla bågar i båda takterna. Cor. III saknar bågar. Utg. har valt två bågar i varje takt i analogi med Vc., Cb.
784–786	Fl. I, Vl. I, II	Dubbla bågar. Vl. I har följande och Fl. I och Vl. II snarlika bågar.
		
		Utg. har valt att återge de korta bågarna, som förefaller vara de ursprungliga. De överensstämmer dessutom med bågarna i Ob.
785	C. ingl., Vle, Vc.	Bågar saknas. Har kompletterats i analogi med Cl., Cl. basso och Fag.

787–807	Arpa	Ibland är det ett arpeggiotecken för varje notsystem, ibland går de över båda systemen. Utg. har försökt återge dem som de är skrivna.
787–790	Vc.	Bågens längd oklar. I 787 verkar den ditskriven i efterhand och går nästan fram till 7-e noten. I 788 och 790 går den fram till 6-e noten, men i 789 till 7-e. Utg. har valt att avsluta bågen på sjätte noten, vilket borde vara speltekniskt enklast i förbindelse med pizzicatonoten.
789	Arnljot	De två sista noterna är punkterad 8-del följd av 16-del i A1 . Utg. har följt övriga källor. Crescendopilen hämtad från A2 , saknas i T , men bör vara självklar som övergång till följande <i>mf</i> .
794	Fl. I, Cl., Vl. I	Bågen tillfogad i analogi med Vl. II och Vle.
795		Anvisningen <i>a tempo</i> är hämtad från A2 och T .
795	Ob. II	Bindbågen mellan de två g-na tillfogad i enlighet med S .
795–796	Cl.	Båge endast i 795. Bågen i Cl. I har förlängts över nästa takt i analogi med Fl., Ob. och C. ingl. Bågen i Cl. II har fått stå orörd p.g.a. tonupprepningen.
795–796	Cor. III	Bågen över taktstreck tillfogad i analogi med Cor. I.
795	Vle	Bågen tillfogad i analogi med övriga stämmor.
795–798	Vc.	Samma problematik och lösning som i 787–790.
796–797	Cor. I, III	Båge till nästa takt i 796 men ingen fortsättningsbåge i 797 på ny sida. Utg. har valt att i enlighet med S bortse från bågen.
797–799	Fl., Picc., Ob. I, C. ingl., Fag. I	Många bågar saknas i dessa takter: Fl. i 798–799, Picc. i alla tre takterna, Ob. I i 797, C. ingl. i 798, Fag. I i 797. Utg. har kompletterat med ledning av övriga stämmor.
797	Cl. basso	Bågen slutar på näst sista noten, och en ny båge börjar på sista noten och fortsätter i nästa takt. Har ändrats i analogi med Fag. III och med mönstret i föregående takter.
797	Arpa	I S ingår även ett g2 i det sista ackordet på det övre systemet. Detta är fullt möjligt, men har inte beaktats i utgåvan.
799	Tr., Tbn.	Ordet <i>dolcissimo</i> är skrivet ovanför Tr. I med ganska stora bokstäver. Utg. tolkar det som att det skall gälla hela gruppen.
805–807	Ob. I	Det finns en båge ut mot marginalen i 805 men ingen båge alls i 806–807 på ny sida. Utg. har dragit ut bågen ända till 807.
805–807	Stråkar	Nyansbeteckningar saknas. Utg. har tillfogat ett förslag.
806	Arnljot	De tre sista noterna är punkterad 8-del, 16-del, 8-del i A1 . Utg. har följt övriga källor.
807–808	Cl. basso	Bågen tillfogad av utg.
807	Timp.	Nyansbeteckning saknas. Utg. föreslår <i>mf</i> .
809	Arnljot	Med främmande hand är det inskrivet en fermat över första noten. Saknas i övriga källor och har ignorerats i utgåvan.
810–811	Picc., C. ingl.	Legatobågen över taktstreck tillfogad i analogi med Fl.
810–812	Fl. I, Picc., C. ingl., Vl. I, II	I S är det utsatt legatobåge över de två 16-delarna i alla dessa takter.
810	Fag.	Nyansen är <i>f</i> på andra slaget. Har justerats till <i>ff</i> i analogi med nästa takt och med övriga träblåsare.
810–813	Timp.	Nyansbeteckningar saknas. Tillfogade i analogi med Tr., Tbn. och Tuba.

811	Fl., C. ingl., Vl. I, II	Crescendopilen utsatt i analogi med den övriga orkestern och i enlighet med Fl. I och Vl. II i S.
811	Vle	Understämmans toner saknas i andra halvan av takten. Bör vara samma som i föregående takt. S har punkterad halvnot ess.
814	Vaino	Scenanvisningen i utgåvan är hämtad från L2–5. I L1 står det i stället ”Vaino skymtar i detsamma fram mellan träden till venster, bakom Arnljot, och försvinner genast igen”. A1 har ”Vaino skymtar fram ett ögonblick (t.v. bakom Arnljot)”. A2 har ”Vaino skymtar fram ett ögonblick i skogen bakom Arnljot.” och T ”Waino schleicht sich, hinter Arnljot, lautlos aus der Hütte und verschwindet im Walde.” Jfr kommentar till 726.
817	Fag. I	Andra noten är ass i A1 men aiss i S. Det senare måste vara fel.
817	Vle	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cl. I och i enlighet med A2 och T.
818–819	Fl. II	Bindbågen tillfogad i enlighet med S.
818–819	C. ingl.	Bågen i 818 går nästan fram till taktstreckets; i 819 saknas det båge. Utg. har valt en båge per takt i enlighet med S.
819–820	Cl.	Anvisningen <i>p</i> i Cl. I i 819 samt crescendopilarna i 819 och <i>mf</i> i båda stämmorna i 820 tillfogade i analogi med övriga.
819	Vl. I	Bågen i överstämman insatt i analogi med Cl. I. Bågen i understämman är ett förslag från utg.
820	Arnljot	Tenutostrecken på andra och tredje tonerna är hämtade från T men kan bero på en felläsning av A2, där Arnljots stämman saknar streck men där pianots vänsterhand har tenutostreck på två toner i lågt läge i takt 815, vilka står i ackoladen ovanför, rakt ovanför de två tonerna i 815.
820	Vl. I, II	Bågen över andra halvan av takten tillfogad i analogi med Fl. och Cl. Utg. har dock valt att avsluta bågen på sista noten i akten på grund av accenten i följande takt.
825	Stråkar	Crescendopilen tillfogad i analogi med Timp. och i enlighet med A2 och T.
827	Cl. basso, Vle	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Vc., Cb.
830–832	Vle	Bågarna hämtade från S, där de möjligen är inskrivna i efterhand.
831	Gunhild	A2, T och L har tankstreck efter ”därom”. A1 har kommatecken. K1 och S saknar skiljetecken. Utg. har valt att avstå från skiljetecken.
831	Vl. II	Legatobåge inskriven i S.
833–834	Fl.	Bågarna tillfogade av utg. A2 och T har legatobåge över hela frasen. S har båge i Fl. I över 834.
833	Gunhild	A2 har <i>f</i> .
837	Fl. III	Alla tre flöjterna är sammanskrivna på ett system. Båge är utsatt ovanför systemet mellan de två första tonerna, och på tredje slaget börjar en ny båge som går in i nästa takt. Utg. finner det dock troligt att Fl. III skall ha en båge som går över alla tre tonerna i analogi med C. ingl. och Fag.
838	Arnljot	A2 har <i>mf</i> .
840–841	Fag.	Crescendo- och diminuendopilarna tillfogade i analogi med Fl. och C. ingl. och i enlighet med A2 och T.
841	Fl. I, Fag. I	Dess på tredje slaget. Har ändrats till <i>d</i> i enlighet med A2, T och S.
841	C. ingl.	Femte tonen är felaktigt noterat <i>fess</i> , klingande <i>a</i> . Det är klingande <i>b</i> i alla andra källor.

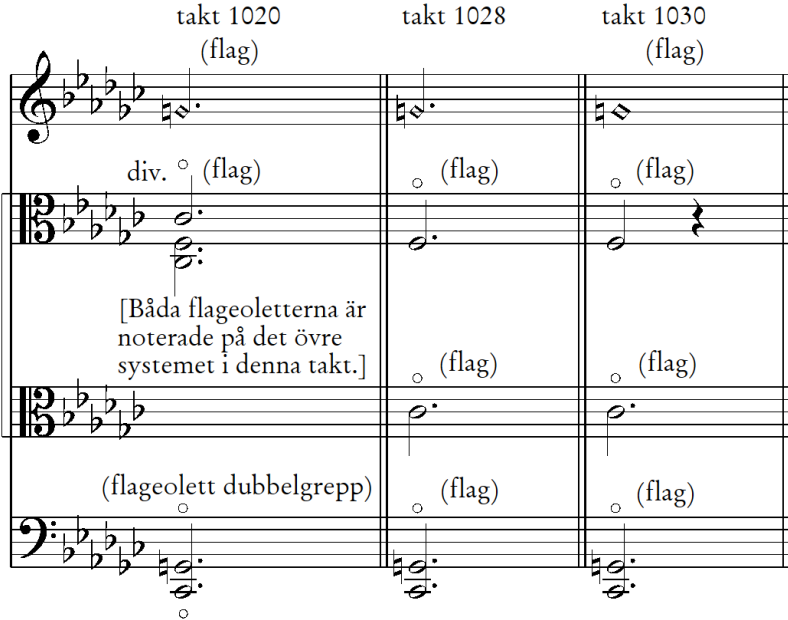
844	Gunhild	Fyra rytmiska varianter i källorna: A1 har på andra slaget en triol med 8-del, 16-del, 8-del, vilket inte går ihop rytmiskt. Antingen skall första tonen vara punkterad eller andra tonen vara en 8-del. A2 och K1 har triol med tre jämna åttondelar, och T har 8-del följd av två 16-delar. S hade ursprungligen tre triolåttondelar, men detta ändrades till punkterad 8-del, 16-del, 8-del. Utg. har följt T .
847		Mellan Gunhilds och Arnljots repliker står i L anvisningen "Kort tystnad." Denna har ignorerats.
849	Cl. basso, Tuba	Bågen tillfogad i analogi med Ob. I, Cl. och Fag. III.
853		A2 , T , K1 och S har 4/4. Utgåvan följer dock A1 med 2/2, och anteckningar i A1 , K1 och S visar att dirigentera slagit två slag i takten här.
853	Arpa	Förslag till nyansbeteckning tillfogad av utg.
853–856	Vc., Cb.	Bågarna tillfogade av utg.
856	Gunhild	Sista noten är en fjärdedel i A1 . Utg. har valt 8-del följd av 8-delspaus i enlighet med övriga källor.
857		<i>Listesso tempo</i> är inskrivet med främmande hand, därtill står halvnot = punkterad halvnot, troligen utsatt av P.-B. själv. Utgåvan har använt anvisningarna från A2 och T .
862	Ob., Cl. II, Vle	A1 har klingande h, har ändrats till b i enlighet med A2 , T och S .
863	Cl. I	Bågen tillfogad i analogi med Ob. och C. ingl. och med Cl. II i nästa takt.
863	Arnljot	Crescendopilen tillfogad i enlighet med A2 , saknas i T , men är viktig om nästa takt skall vara <i>f</i> .
864–872	Timp.	Nyansbeteckningar saknas, har tillfogats i enlighet med anteckningar i S .
865	Cl. basso	En diminuendopil har ignorerats. Samma nyansbeteckningar som i Vl. II, Vle och Vc. bör gälla.
866–869	Fag., Vc.	Bågen i Fag. i 867 tillfogad i analogi med övriga takter. Bågarna i Vc. tillfogade i analogi med Fag. i 866 och 868–869.
874	Timp.	Nyansbeteckningen <i>mp</i> saknas, har tillfogats i enlighet med anteckning i S .
875	Fag.	Nyansanvisningarna är skrivna under det gemensamma systemet men bör endast avse Fag. I. Fag. II som bara har en ton, bör i analogi med Fl. spela i jämn nyans.
876–877	Ob., C. ingl., Cl., Fag. I	Nyansbeteckningen <i>mf</i> tillfogad för att återställa den nyans som gällde i 874.
876	Fag.	De två första tonerna är noterade med enkla skaft medan de tre sista har dubbla, som anger att Fag. I och II skall spela unisont. Det är dock rimligt att anta, att båda fagotterna skall spela unisont redan från taktens början.
878	Cl. basso, Cfag.	Staccatopunkter under de två sista noterna i Cl. basso har ändrats till tenutostreck. Tenutostreck har tillfogats i Cfag. i analogi med Tbn. III och Tuba. Diminuendopilen tillfogad i analogi med Tbn. III och Tuba.
878	Arnljot	Kommatecknet saknas i A1 och T , tillfogat i enlighet med A2 och L .
879–882	Ob., C. ingl.	Bågarna saknas, tillfogade i analogi med Vl. I, II och i enlighet med Ob. II och C. ingl. i S . I Ob. I saknas den första bågen i varje takt.
879	Vc., Cb.	Nyansen <i>pp</i> är struken i A1 och ersatt med <i>mf</i> med främmande hand. Denna nyans är i även inskriven i S . Detta har ignorerats i utgåvan. Däremot har utg. tillfogat en crescendopil i analogi med Ob., C. ingl. och Cl.

883–884	C. ingl., Cl., Cl. basso, Fag., Cfag.	Har båge till nästa takt i 883 men ingen fortsättningsbåge i 884 på ny sida. Utg. har valt att sätta ut båge i analogi med Fl. och Ob.
886	Tuba	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cl. basso, Cfag., Timp., Vc. och Cb.
886–888	Gunhild	Fyra olika rytmiska utformningar av denna fras förekommer i källorna. A1, A2, K1 och S har följande: Mitt lik skall du fam-na! Det uppstod uppenbarligen en önskan om att få en längre höjdtton på det viktiga ordet "lik". I S är en fermat tillfogad över det höga asset, och dessutom är följande inskrivet med senarelagd insats och avsevärt längre höjdtton: Mitt lik skall du fam-na! I T kommer så ytterligare en lösning, som man förmodligen får betrakta som P.-B.:s slutliga, och den har valts för utgåvan: Mitt lik skall du fam-na!
887	Cor., Tr., Tbn.	Med främmande hand är nyansen nedjusterad till <i>mf</i> . Detta har ignorerats.
900	Cl.	Återställningstecknen saknas i båda stämmorna, men tonhöjderna framgår tydligt av A2 och T. I S är återställningstecknen inskrivna. Därtill skulle låga noterade ess ligga utanför omfånget på en klarinett.
900	Vle	Nyansbeteckningen insatt i analogi med Vc. och Cb. Med främmande hand är inskrivet <i>espr</i> , vilket ignorerats i utgåvan.
904	Arnljot	A1, A2 och T har tankstreck efter "gossen". L har frågetecken och tankstreck. Utg. har valt att endast sätta ut frågetecken.
905–906	Cl., Cl. basso, Fag., Cfag., Tbn., Tuba	Nyansbeteckningen <i>f</i> för Tbn. och Tuba samt diminuendopilen för samtliga de angivna instrumenten tillfogade i analogi med Fl., Ob. och stråkar.
905	Vl. I	Med främmande hand är inskrivet <i>molto</i> . Om det innebär <i>f molto</i> eller <i>dim. molto</i> är oklart. Anvisningen har ignorerats.
906	Tr.	Diminuendopilen insatt i analogi med träblåsare och stråkar.
906–907	Cl. basso	I 906 har Cl. basso en båge som går ut i marginalen som om den skulle leda till nästa takt. I 907, på nästa sida, finns däremot vare sig toner eller båge, endast en helpaus. Även S har paus i denna takt. Utg. förutsätter att frasen skall fullföljas, inte avslutas på näst sista tonen, och har kompletterat med ett noterat g på första slaget i 907 samt en båge över taktstrecket.
912–913		Både i mitten av 912 och i början av 913 finns anvisningen <i>poco rit</i> . Båda anvisningarna ser ut att vara med P.-B.:s hand. Utg. har valt 913, där beteckningen är utsatt även i A2 och T.
914–915	Fl. II	Bågen i 914 går fram till första noten i 915, där det börjar en ny båge. Utg. har kompletterat med en bindbåge mellan de två e-na. S har en båge i varje takt och saknar bindbåge.
914–916	Vl. II	I 914 står anvisningen (<i>hålvoten</i>) [sic] och i 916 (<i>alla</i>).

928	Fl. I	Det finns ingen fjärdedelspaus utsatt efter tonen, men det går heller inte att se att halvnoten skulle vara punkterad. Utg. har valt halvnot och fjärdedelspaus i analogi med Vl. II och Vle samt i enlighet med A2 och T, där endast melodins a klingar på tredje slaget.
931	Fl. I, Vl. I	Bågen insatt i analogi med Vl. I solo.
933–936	Vc.	Legatobågarna i överstämman saknas. Bågarna över 8-delarna tillfogade i analogi med 927–928, bågarna över fjärdedelarna tillfogade i analogi med Fl. I.
934, 936	Vl. I solo	Legatobågarna tillfogade i analogi med Fl. I. I S är det inskrivet bågar över alla tre noterna i dessa takter, också en fullt möjlig lösning.
937–938	Fl. I, Vl. II, Vle, Vc., Cb	Möjligen skall alla dessa instrument ha crescendo och diminuendo i likhet med Vl. I. I så fall kan crescendot inte gå längre än högst till <i>mf</i> , om soloviolinerna skall höras. A2 och T har en annan lösning, ett långt crescendo från 937–941.
938	Fl.	Bågen från föregående takt slutar i sitt toppläge mellan andra och tredje noten. Utg. har låtit den sluta på andra noten och därefter tillfogat en ny båge i analogi med Vle, Vc. och Cb.
939	Cb.	Anvisningen <i>arco</i> i överstämman saknas, men det är en båge utsatt och en ny anvisning <i>pizz.</i> i 940.
940–942	Fl., Vl. II, Vle, Vc.	Vle har en båge över de två första tonerna i 940, för övrigt saknas bågar för alla dessa instrument. Det förefaller dock otänkbart att P.-B. avsett non legato-artikulation här. Bågarna i Fl. I är tillfogade i analogi med Vl. I solo, och bågarna i övriga stämmor är utgivarens förslag. Även S har (i efterhand inskrivna) bågar här, men mer avvikande från varandra. De visar dock att man i Hovkapellet spelat dessa takter betydligt mer legato än vad A1 visar.
945–947	Ob. I	Bågar och punkter i 945 och över de två sista noterna i 947 tillfogade i analogi med C. ingl. och Fag. I i 943.
947	Ob. II	Nyansbeteckningen <i>pp</i> tillfogad i analogi med Fag.
953–956	Fl., Cl. I	Bågarna över de två 16-delarna i Fl. I i 953–955 och Cl. I i 954 tillfogade i analogi med Cl. I i 953. Bågen i Fl. I över taktstreckets efter sista noten i 955 tillfogad i analogi med Fl. II och III. Bågen i Fl. II mellan andra och tredje noterna i 954 tillfogad i analogi med 955. Bågen i Fl. III mellan andra noten i 953 och första noten i 954 tillfogad i analogi med Fl. II och Vle.
953–954	Fl. I, II	De dynamiska anvisningarna är utsatta under det gemensamma notsystemet men avser sannolikt endast den solistiska Fl. I, eftersom inga motsvarande anvisningar är utsatta för något annat ackompanjerande instrument.
953	Fl. II, III, Cl. II	I 953 har Cl. II 8-del med efterföljande 8-delspaus på första taktlaget, och detsamma gäller Fl. II i 955. I 953 har Fl. II 8-del, men utan efterföljande paus, och Fl. III har fjärdedel. I 954 har båda dessa stämmor fjärdedel liksom Fl. III i 955. Utg. antar att alla dessa stämmor bör spelas lika och har i alla tre takterna valt 8-del med efterföljande paus.
953–954	Vc.	Understämmans bindbåge mellan takterna saknas. Tillfogad i analogi med Cb.
954	Fl. II	Sista noten noterad som hiss, försedd med bindbåge till det följande c-t. Har omnoterats som c av läsighetsskäl.
956	Fag., Vle, Vc., Cb.	I A2 och T har denna takt rikligt med legatobågar, men utg. har inte gjort någon justering.

958	Fag., Vle, Vc. Cb.	Artikulationen varierar kraftigt. De fyra första noterna har följande bågar: Fag. I har båge över alla fyra noterna, Fag. II och III har båge över de tre första noterna, Vle har dubbla bågar, en över de tre första noterna och en över de två första, Vc. saknar bågar, och Cb. slutligen har båge över de två första noterna. Utg. har låtit alla dessa instrument få båge över de två första noterna. Däremot har utg. avstått från att tillfoga någon båge över triolen, fast Fag. har båge.
959	Fag., Vle, Vc., Cb.	Andra noten saknar återställningstecken. Rättat i enlighet med A2 , T och inskrivna återställningstecken i S .
960	Cl.	Denna upptakt är överkorsad i partituret, oklart av vem. Då den finns med i S , A2 och T har den även tagits med i denna utgåva.
960	Fag.	Diminuendo- och crescendopilarna tillfogade i analogi med Vle, Vc. och Cb.
961		Tempobeteckning saknas, har satts ut i enlighet med T . A2 har en något längre variant: <i>Listesso tempo (poco più largo che pag. 119)</i> . Jämförelsen avser takt 380.
961	Fl. III	Bågen går fram till taktstreckets, och det är oklart om intentionen är att legatot skall sträcka sig till första tonen i nästa takt. Utg. har valt att avsluta bågen på sista tonen i takten i analogi med Cor. I.
962	Vle, Vc., Cb.	Crescendopilen tillfogad i analogi med blåsarna.
963	Cor. II, III	Bågen i Cor. II tillfogad i analogi med alla andra instrument som har halvnot-fjärdedel med båge i dessa takter. Bågen i Cor. III sträcker sig ungefär fram till taktstreckets. Möjligen är avsikten att legatot skall inkludera tonen i nästa takt, något som dock inte genomförts i denna utgåva.
964	Cor. III, IV	Notvärdet går inte att utläsa. Det ser mest ut som en fjärdedel följd av en 8-delspaus. Utg. har följt S .
967	Ob. II	Bågen tillfogad i analogi med Fag. III. Nyansen <i>f</i> är utsatt på tredje slaget under oboernas gemensamma notsystem. Utg. har tolkat detta som gällande Ob. I och har i stället valt <i>mf</i> för Ob. II i analogi med C. ingl.
967	Cl.	Bågarna saknas, tillfogade i enlighet med inskrivna bågar i S .
971	Vl. II, Vle, Vc.	Crescendopilen tillfogad i analogi med blåsarna.
972	C. ingl., Vl. I, II, Vle	Diminuendopilarna tillfogade i analogi med Ob., Vc. och Cb. A2 och T har diminuendo i hela takten med <i>mf</i> som mellannyans på tredje slaget.
973–974	Arnljot	Crescendo- och diminuendopilarna tillfogade i enlighet med A2 . De saknas i T i dessa två takter, men nyanserna i orkestern talar för att de skall utföras, och därtill finns i 975 i T (på nästa ackolad) en fortsättning (med liten öppning) på den diminuendopil som enligt A2 börjar i slutet av 974.
973–975	Ob. II, C. ingl.	Bågarna tillfogade av utg. med fagotternas heltaktsbågar som mönster. Bågen i 974 är dock utdragen till 975 i analogi med Ob. I.
976	Ob. I, Cl., Fag.	Diminuendopilen på tredje slaget tillfogad i analogi med Cb. och i enlighet med A2 och T .
978	Cl. I	Bågen tillagd av utg. i analogi med Ob. II och Fag.
982–983	Vl. I	Bågen går ungefär till taktstreckets, har dragits fram till första noten i 983 i enlighet med S .
984	Vc.	Nyansbeteckningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med 982.
985–987		Anvisningarna <i>poco accel.</i> och <i>rit. al tempo</i> är hämtade från A2 , T och K1 . A1 har endast <i>Rit.</i> i 987, men detta ritardando bör alltså tolkas som endast en inbromsning till det ursprungliga tempot.

985–987	Fag. I, II	Nyanserna tillfogade i analogi med stråkarna. Legatobågen i 987 tillfogad i analogi med Vl. II och Vle.
987	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
988, 990	Ob. I	Bågen och punkterna på de två sista noterna tillfogade i analogi med C. ingl. och Fag. I i 943.
993–994	Ob. I	Bågen går en bit förbi sista noten i takten, har dragits fram till första noten i 994 i enlighet med S.
993–1016	Stråkar	Legatobågarna är tämligen summariskt utsatta i detta avsnitt. Stämmorna i S innehåller betydligt fler bågar, varav åtskilliga förefaller ha skrivits in i efterhand av musikerna själva. Utg. har i första hand sökt komplettera med ledning av de bågar som är utsatta i A1, vilket leder till delvis andra lösningar än dem som finns i S. I följande kommentarer redovisas de enskilda åtgärderna.
993–995	Vle	Bågar saknas. Bågarna i 993 är tillfogade i analogi med Vl. II, och bågarna i 994–995 är utgivarens förslag.
999	Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Bågen i Vl. II, Vle och understämman i Cb. tillfogad i analogi med Vl. I. Bågen i Vc. och överstämman i Cb. är utgivarens förslag, grundat på anpassning till legatot i Vl. I solo och tutti.
1000	Vl. I solo	Har nyansbeteckningen <i>p</i> , vilket är mycket märkligt, när alla övriga stämmor har <i>mf</i> . Beteckningen har ignorerats.
1000	Vle, Vc.	Bågarna tillfogade i analogi med Vl. II i 993 och även med soloviolinens artikulation i 1000.
1001	Vc.	Den första bågen tillfogad i analogi med Vl. II och Vle samt i enlighet med S. Den andra bågen är utgivarens förslag.
1002–1003		Anvisningen <i>poco accel.</i> i 1002 är överstruken, troligen med främmande hand. Överstrykningen har ignorerats, då anvisningen även finns i A2 och T. Anvisningen <i>rit.</i> i 1003 saknas i A1, men är tillfogad i enlighet med A2 och T.
1002–1003	Vl. II, Vle	Bågarna tillfogade i analogi med Vl. I solo och även i analogi med Vl. II i 993.
1004	Vle	Bågen tillfogad i analogi med Vc. i 922.
1005	Vl. II (understämman), Vle	Bågen tillfogad i analogi med Vle i 923.
1007	Vl. II, Vle	Bågen från andra tonen i Vle tillfogad i analogi med Vc. i 922. Bågen i understämman i Vl. II är utgivarens förslag.
1008	Vl. II, Vle	Bågen i överstämman i Vl. II tillfogad i analogi med understämman i 1004. Bågarna i understämman i Vl. II samt Vle tillfogade i analogi med 926.
1009–1010	Ob. I, Vl. II	Crescendo- och diminuendopilarna tillfogade i analogi med Vl. I, Vle och Vc.
1011	Ob. I	Återställningstecknet före första noten saknas, men är tydligt utsatt i A2, T och S.
1012	Vl. I	Under den sista noten står något oläsligt, möjligen <i>rfz</i> . Har ignorerats.
1013	Arnljot	Andra tonen är en 8-del, följd av en fjärdedelspaus. I alla övriga källor är den en fjärdedel, följd av en 8-delspaus, vilket även följts i utgåvan.
1013	Vl. II, Vle, Vc.	Bågarna i Vl. II och Vle tillfogade i analogi med Vl. I. Bågen i Vc. tillfogad i analogi med 1009.
1014	Vle, Vc.	Bågar saknas, men det förefaller troligt att P.-B. tänkt sig legato även i dessa stämmor. I S har man tillfogat en båge över hela takten. Utg. har satt ut båge i enlighet med detta men dragit ut bågen till första noten i följande takt i analogi med Vl. I.

1016	VI. I	Båge tillfogad i analogi med 1018.
1019–1037		<p>A2 har i detta avsnitt ett flertal detaljerade rörelseanvisningar för Ubma: 1019: "Ubma in. (+ Blir synlig)". 1020: "+ 1 steg; står stilla". 1021–1024 i varje takt: "(1 steg)". 1025 på första taktslaget "(1 steg)" och samma anvisning på tredje taktslaget. 1026 på andra taktslaget: "(1 steg)". 1027: "(lyfter armarna)". 1028: "(1 steg, sänker armarna)". 1029: "(upprepar)". 1031: "(armrörelser, en på varje takt, genom vilka Arnljot sänkes i trollsömn)". 1037: "Arnljot faller i sömn." Motsvarande anvisningar finns (på tyska) i T. Där finns dessutom den viktiga anvisningen "Keine Bewegung." i 1036. A1 saknar helt scenanvisningar i detta avsnitt.</p>
1019–1024	Cb. solo	Bågarna i 1019, 1021 och 1023 slutar på sista noten i resp. takt, har förlängts till följande not i analogi med övriga Cb. i 1022–1023.
1020	Arpa	Nyansbeteckning saknas. Utg. föreslår <i>p</i> .
1020–1030	VI. I, Vle, Vc.	<p>Flageoletterna är noterade på följande sätt i A1:</p>
		<p>Notationen är inte helt klar. Utgivarens uppfattning är att tonsättaren blandar tre olika sätt att notera flageoletterna, 1) med angivande av de klingande tonerna (VI. I och tonen c1 i Vle), 2) med angivande av de använda strängarna (Vc.) och 3) med angivande av greppet som erfordras för att få avsedd flageolett (tonen c2 i Vle). Att denna tolkning av notationen är korrekt styrks av tonhöjderna i pizzicatot i 1020. I utgåvan anges endast de klingande tonhöjderna.</p>
1027–1028	Cl. II	Insatsen är struken, oklart av vem. Strykningen har ignorerats.
1028	Piatto	A1 har anvisningen <i>slag med mjuk pukpinne</i> .
1029–1030	Cl. basso	Nyanser saknas. Crescendopilen i 1029 är självklar, nyanserna i 1030 är utgivarens förslag.
1030–1031	Fl. I, Fag. I	Fl. I är markerad <i>f</i> , Fag. I <i>fp</i> . I S är stämmorna markerade <i>f</i> resp. <i>pp</i> . Utg. har valt <i>f</i> som nyansbeteckning i 1030, tillfogat en diminuendopil i analogi med förstaklarinettens diminuendopil i 1028 samt tillfogat ett <i>pp</i> i 1031 i analogi med övriga instrument.
1031–1119		I detta avsnitt finns det anteckningar med främmande hand om ändringar i instrumentationen. Det rör sig om strykningar av stämmor, oktavomläggningar och omflyttningar till andra instrument. Då det inte kunnat beläggas varifrån dessa ändringar kommer har allt detta ignorerats i utgåvan.
1036–1037	Vc. (undre systemet)	Takt 1036 inleder ny sida, och notsystemet är betecknat "övr. Vcello". Dock bör denna takt endast spelas av andra hälften av stämman (enligt tidigare divisi). Övriga spelare kommer så in i 1037. Beteckningen <i>tutti gli altri</i> är utgivarens.

- 1037–1040 **A2** och **T** saknar i dessa takter fasta förtecken, medan däremot **A1** och **S** har E-durs förtecken från 1037.
- 1037 Cl. II, Cor. I Nyansbeteckningen tillfogad i analogi med Cl. basso.
- 1045 ff **L** har här en lång scenanvisning som inte förts in i sin helhet i denna utgåvas partitur eller klaverutdrag:
 ”Det mörknar fullständigt; ett svart töcken sänker sig över scenen. Ur detta framträder långsamt i dyster skymning *Arnljots drömsyn*: Ur jorden stiga dunkla gudabeläten, stenblock och träd, på vilkas grenar hänga lik och benrangel av människor och djur. Kring Arnljot står plötsligt en krets av vålnader, hans döda fränder (utom brodern Vikar). Svarta skuggor glida in och härma med åtbörder och dans ett hedniskt blot. Då höres en svag sång i fjärran, och dagern börjar ljusna till morgongryning. De dansande skuggorna, gudabilder, stenar och blotträn förvandlas till töcken och försvinna. Ljuset stegras, sången ljuder allt starkare och närmre, och över scenen tågar en skara nordmän. Främst går en högre man, vars anlete liknar Arnljots; han bär korsbaneret. Efter honom kommer en konung, även han av hög gestalt och ljuslätt åsyn, i spetsen för den övriga skaran. Alla sjunga:
- Den nya dag uppgången är
 med fröjd för alla jordens land!
 Snart ingen längre fången är
 i tunga dvalors band.
 Säll den som ljusets tecken bär
 uti sitt hjärta, i sin hand,
 som ljusets konung tjäna lär
 och mod och mildhet ena lär
 i kampens högsta bragd och brand;
 en konungs like han är!*
- När skaran tågar ut, skrida vålnaderna efter. Arnljots moder, som går sist vänder sig om och vinkar. – Sången förtonar i fjärran.” [Citerat från **L5**; det finns ett par obetydliga avvikelser från detta i **L1**.]
A1 har ingenting av detta, endast de rubriker och anvisningar om körens positioner som återges i utgåvan.
A2 har i 1049 följande: ”Arnljots drömsyn: ett fornnordiskt blot med bloddanser.” 1076: ”Manskör utom scenen (Olav Trygvasson och hans män) närmande sig.” 1100: ”Skaran in, tågar över scenen.” 1109: ”Skaran ut, sången avlägsnar sig hastigt.”
T har i 1045: ”Arnljot träumt. Vollständiges Dunkel. Allmählich düstere Nachtbeleuchtung.” 1049: ”**Arnljots Traumgesicht**: Ein altnordisches Opferfest. Arnljots Mutter und andere tote Verwandte, außer seinem Bruder Wikar umstehen ihn.” 1081: ”Allmähliches Morgendämmern.” 1099: ”Hellstes Morgenrot.” 1100: ”Die singende Schar – der norwegische König Olav Trygwesson mit Gefolge – zieht ein und vorüber.” 1109: ”Die Schar zieht ab. Arnljots tote Verwandte folgen, nur die Mutter bleibt noch. Der Gesang verhallt in der Ferne.” 1124: ”Arnljots Mutter winkt ihm und verschwindet.”
- 1046 Cl. I Det finns dessutom en båge över hela takten. Denna har ignorerats.
- 1046 Tr. Nyansbeteckning saknas, har tillfogats med *mf* som startnyans i analogi med Timp. och med diminuendopil och avslutande *p* i analogi med Tr. i 1028.
- 1046 Piatto **A1** har anvisningen (*slag med mjuk pukpinne*).
- 1046 Arpa Nyansen *f* inskriven med främmande hand. Har behållits i utgåvan.
- 1046 Vl. II Anvisningen *tutti div.* är tillfogad av utg.
- 1050 Cor., Tr., Vl. I Nyansbeteckningar saknas. I **S** har Cor. *p*, medan Tr. och Vl. I saknar nyanser. Utg. har tillfogat *p* för alla.
- 1052 Cb. solo Ett accenttecken har ignorerats eftersom det även är utsatt ett *fz*.
- 1057–1059 Arpa Dessa takter är skrivna utan oktavatecken i det undre systemet, och tonhöjderna är svåra att urskilja bland hjälplinjerna. Utgivarens tolkning har emellertid stöd av **S**.
- 1060 Cl. I Det finns dessutom en lång båge över de 8 första tonerna. Denna har ignorerats.
- 1060, 1065 Piatto **A1** har anvisningen (*som förut*).
- 1063 Vle, Vc., Cb. Bågarna tycks vara skrivna med främmande hand. De verkar dock högst rimliga och har respekterats i utgåvan. De är tillskrivna även i **S**.

1065	Arpa	Nyansbeteckningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med Fl., Fag., Tr. Man kunde också tänka sig <i>f</i> i analogi med 1050. S saknar nyansbeteckning.
1065–1070	Vl. I, Vle	Vl. I har alltid båge över alla tre tonerna i frasen, men bågarna verkar tillskrivna med annan hand. Vle har alltid båge över endast de två första tonerna, och dessa bågar verkar vara original. Utg. har därför genomfört violans artikulation även i Vl. I. Vl. I saknar nyansbeteckningar, Vle har <i>mf</i> i varannan takt och <i>p</i> i varannan. Därmed syns det sannolikt att både Vl. I och Vle skall ha samma dynamik som Cor., vilket genomförts i utgåvan.
1067–1071	Tr.	Nyansbeteckningar saknas. Utg. har tillfogat nyanser i analogi med Fag. i 1067–1068 och i analogi med Fl. i 1069–1071.
1069–1071	Fag.	Diminuendopilen och <i>p</i> tillfogade i analogi med Fl. Som en följd av detta har ett <i>p</i> på andra tonen i 1071 ignorerats.
1071	Vle	Båge och nyansbeteckningar tillfogade i analogi med Vl. I.
1072	Arpa	Nyansbeteckningen <i>pp</i> tillfogad i analogi med övriga.
1072–1080	Vl. I, II	Legatobågar saknas. Har kompletterats i analogi med blåsarstämmorna samt med violinstämmorna i 1058.
1075	Piatto	Halvnot följd av fjärdedelspaus. Har ändrats till punkterad halvnot i analogi med 1028, 1030 m.fl. ställen.
1076–1080	Vle, Vc., Cb.	Legatobågar saknas. Har kompletterats i analogi med blåsarstämmorna.
1078	Cl., Cl. basso, Fag.	Nyansbeteckningen <i>f</i> tillfogad i analogi med Vle, Vc. och Cb.
1079	Cb.	Nyansbeteckningen <i>p</i> tillfogad i analogi med övriga och i enlighet med S.
1080	Vl. I, II, Vle, Vc.	Det står <i>p</i> på andra taktslaget. Detta är mycket förbryllande, då blåsare och Timp. har <i>f</i> på samma ton. I S har man skrivit in <i>fp</i> (och detta även i Tr. I, II), vilket givetvis är en fullt möjlig lösning. Utg. har dock avstått från andra åtgärder än att ta bort pianonyansen.
1082–1083	Fl. I, Cl. I	Den sista bågen går över taktstreckets i Fl. I. På alla andra ställen som detta motiv uppträder slutar bågen på den sista noten i takten, och detta har utg. genomfört även här. I Cl. I är endast de två första bågarna utskrivna. Har kompletterats med bågar från Fl. I.
1083	Arpa	Nyansbeteckningen tillfogad av utg. Saknas även i S.
1090	Cor. I	Ingen artikulation angiven. Bågar och punkter tillfogade i analogi med följande takter.

1100–1110		<p>Nyansbeteckningarna är synnerligen motsägande, och det är inte möjligt att spela efter partiturets anvisningar. Även i S är nyanserna mycket inkonsekvent markerade. Det är uppenbart att stället varit föremål för många ändringar under arbetets gång, till stor del troligen beroende på så praktiska omständigheter som hur kören var placerad. Exakt var kom de in på scenen, stod de vända mot publiken en stund eller passerade de bara förbi sjungande i sidled, exakt var gick de ut?</p> <p>Ser vi tillbaka på P.-B:s avsikter med stället, så som de är formulerade i A2 och T, så är andra taktslaget i 1100 markerat <i>f sempre</i>, och därefter står ingenting fram till en diminuendopil i 1108 och ett <i>decresc. sempre</i> i 1109.</p> <p>I S verkar den ursprungliga grunddynamiken för orkestern tvärtom ha varit <i>p</i> mellan 1101 och 1108 efter ett inledande <i>f</i> och diminuendopil i 1100. Från detta <i>p</i> utgår sedan ett par vågor med crescendo- och diminuendopilar. P.-B. anade förmodligen balansproblem när kören skulle sjunga till full orkester. Men tydligen hördes kören över förväntan, för det finns många anteckningar i stämmorna som tyder på att nyanserna höjdes under arbetets gång.</p> <p>Utgivarens teori är att tonsättaren sedan med dessa erfarenheter i ryggen skrev in nya, starkare nyanser i A1 utan att radera eller ändra en del av de ursprungliga.</p> <p>Därför är t.ex. tonen på tredje fjärdedelen i 1102 markerad <i>mf</i> i Ob. och Cl., <i>p</i> i Fag. II, <i>f</i> i Tbn. I, III och Tuba och <i>pp</i> i triangeln. Och de flesta övriga stämmorna har ett pågående forte från föregående takt.</p> <p>I denna utgåva har <i>f</i> fått gälla från andra slaget i 1100 till och med 1106 i enlighet med A2 och T och de flesta stämmorna i A1. Övriga nyansbeteckningar samt förekommande crescendo- och diminuendopilar har betraktats som spår av en inaktuell version och har därför ignorerats.</p> <p>Utgivarens justeringar i 1107–1110 redovisas i kommentarerna nedan.</p>
1100	Körbas I	I A2 var de två första noterna ursprungligen <i>f</i> , men dessa raderades och ersattes av <i>mf</i> , vilket det också är i A1 och T .
1100	Cb.	Den första tonen saknar nyansbeteckning, bör vara <i>p</i> , möjligen <i>pp</i> .
1101	Piatto	A1 har anvisningen (<i>slås med pukpinne</i>).
1102, 1106	Timp.	I 1102 ser andra noten ut som <i>b</i> , i 1106 skulle det också kunna vara ett <i>c</i> . Utg. har valt <i>b</i> på båda ställena i enlighet med S .
1104–1105	Fl. II	Bindbågen över taktstreckket tillfogad i analogi med 1100–1101.
1106	Vl. I, II, Vle	Legatobågen tillfogad i analogi med 1102.
1107		Diminuendopilen tillfogad av utg. för att förbereda <i>p</i> i nästa takt.
1108		Cl., Tr., Triangolo, Piatto, Stråkar: <i>p</i> tillfogad i analogi med övriga blåsare. Diminuendopil utsatt endast i Fl. och Timp., tillfogad i övriga instrument utom harpan.
1109	Vl. I, II, Vc., Cb.	Anvisningen <i>decresc. sempre</i> tillfogad i enlighet med A2 och T .
1119		I A2 och K1 finns mellan denna takt och 1120 en takt som är överstruken. Den innehåller körens slutackord och ett brutet Dess-durackord i pianostämman. Detta är uppenbarligen en ursprunglig version, som P.-B. sedan övergav.
1120	Piatto	Under instrumentnamnet till vänster om notsystemet står (<i>slås med mjuk pukpinne</i>).
1120–1121	Cb.	Crescendopilen tillfogad i analogi med övriga.
1122	Cl., Fag., Vl. II, Vle	Diminuendopilen tillfogad i analogi med övriga.
1124		Bågar och nyanser saknas helt, tillfogade av utg. med stöd av S , A2 och T .
1127		Med främmande hand står anvisningen <i>con moto</i> . Utg. har valt anvisningen <i>a tempo</i> från A2 och T .
1127	Ubma	A2 har <i>p</i> .

1135	Cor.	Crescendopil tillagd i analogi med 1127.
1135	Ubma	A2 har <i>p</i> .
1139		A1 saknar tempobeteckning. Utg. har tillfogat <i>Poco sostenuto</i> i analogi med 1131 och i enlighet med A2 och T.
1142	Arnljot	T har efter "söder" ett kommatecken som ignorerats i utgåvan. Saknas i övriga källor.
1147–1148		Tonen på andra fjärdedelen i 1147 är mycket olika markerad. Fl. och Ob. har accent, Timp. <i>fz</i> , Cor. och Cb. har <i>ff</i> , Tr., Tbn. och Tuba har <i>f</i> , Cl., Vl. II och Vc. har <i>ffz</i> , Vl. I både <i>ffz</i> och accenttecken, medan C. ingl., Cl. basso, Fag. och Vle saknar markering. Utg. har gjort anvisningarna enhetliga inom grupperna. Fag., som helt saknar dynamiska anvisningar i båda takterna, har anpassats till Vc. Timp. har fått en diminuendopil i 1147 i analogi med övriga instrument som har en lång ton eller tremolo här.
1147	Vaino	I T är på det andra ackordet utsatt anvisningen (<i>Schrei</i>).
1148	Vl. II, Vle	Har <i>ffz f</i> samt diminuendopil. Utg. har förenklat till <i>ffz</i> samt diminuendopil i analogi med Vc. och Cb.
1150–1158	Timp., Cb.	Crescendo- och diminuendopilarna är utsatta litet ungefärligt. Utg. har synkroniserat längd och kulminationspunkt med anvisningarna i de solistiska blåsinstrumenten (C. ingl. och Cl. basso).
1157–1158	Cb.	Bindbågen mellan takterna tillfogad av utg.
1159		Tempobeteckningen <i>Tranquillo</i> tillfogad i enlighet med A2. Saknas i både A1 och T.
1159, 1161	Arnljot	A2 har <i>p</i> i 159 och <i>pp</i> i 161.
1165	Arnljot	I A1 är de två första noterna fjärdedel och 8-del i en triol. Utg. har följt övriga källor.
1166	Arnljot	A2 har crescendopil över de två första noterna och diminuendopil över den sista.
1167	Arnljot	De tre sista noterna utgör en triol i A1. Utg. har följt övriga källor.
1168	Vc., Cb.	I A1 och cellostämman i S finns en fjärdedel <i>ess</i> på tredje slaget som strukits och ersatts med paus. I kontrabasstämman i S ser det ut som om samma strykning gjorts för att senare raderas. Utg. har valt att inte ta med tonen.
1169	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
1170	Arnljot	I A1 är de två första tonerna g-g, vilket förefaller felaktigt. Utgåvan följer därför övriga källor, som alla har f-f.
1171	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
1172–1173	Arnljot	A1, A2, T och K1 har ett tankstreck i 1172 efter "sjöngo" och ett nytt streck i 1173 före "om". L har ett tankstreck mellan orden. Arnljots ena sångstämma i S har fyra korta streck. Utg. har i enlighet med den andra sångstämman satt ut tre punkter. Näst sista noten i 1172 är f i A1, men d i A2, T och den ena sångstämman i S. K1 och den andra sångstämman har f, vilket sedan ändrats till d. D bör därför ses som tonsättarens slutliga val. A2 har diminuendopil över de tre sista noterna.
1174	Vl. I, II	Anvisningen <i>senza sord.</i> är skriven med främmande hand i violinernas system och bör troligen avse följande insats för hela stråkgruppen. Anvisningen saknas i S och har ignorerats.
1177	Arnljot	I A1 och A2 finns för tredje noten två alternativa tonhöjder, d och f. T, K1 och S har +4 endast d. Utg. har velat redovisa båda tonhöjderna.
1180	Tbn. III, Tuba	Bågen tillfogad i analogi med 1213 samt i enlighet med tubastämman i S.

1183	Arnljot	A1, A2, K1 och båda sångstämmorna i S har ciss, medan T som enda (men sista) källa har b (i lilla oktaven). Ingenting i K1 eller S antyder att någon ändring av tonhöjden gjorts vid instudering eller framförande, och utg. har behållit det målande låga cisset. Anvisningen (<i>nästan tonlöst, i talton</i>) är hämtad från A2.
1185	Arnljot	A2 har <i>mf</i> .
1187–1188	Cor. I, II, III	Diminuendopilen tillfogad i analogi med övriga.
1187	Timp.	Diminuendopilen börjar ungefär på taktstreckets till nästa takt. Har dragits ut över hela 1187 i analogi med stråkarna.
1196–1197	Träblåsare	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med stråkarna.
1196–1202	Cor.	Dynamiska anvisningar saknas. Utg. har gjort ett förslag, grundat på anpassning till övriga stämmor och till en del i enlighet med inskrivna anvisningar i S.
1196–1197	Timp.	Har <i>f</i> i 1196. Utg. har i analogi med stråkarna ändrat till <i>mf</i> och crescendopil samt tillfogat <i>f</i> i 1197.
1197	Cl.	Denna takt inleder ny sida, och Cl. har en fortsättningsbåge till första noten. I föregående takt spelas de två sista noterna åtskilda (som i Ob. och Cor.), varför bågen ignorerats.
1197	Vl. I	Den första bågen tillfogad i analogi med Fl. och Ob.
1198–1200	Vle, Vc., Cb.	De dynamiska anvisningarna tillfogade av utg.
1199–1200	Fag.	De dynamiska anvisningarna tillfogade av utg.
1202	Timp.	Tremolomarkering saknas, tillfogad av utg.
1207	Arnljot	A2 har crescendopil från andra slaget till slutet av takten.
1208	Vle, Vc., Cb.	Crescendopilen tillfogad i analogi med blåsare och Timp.
1211	Tbn. III, Tuba	Startnyansen <i>p</i> tillfogad i enlighet med S.
1211–1214	Arnljot	A2 har <i>f</i> i 1211, <i>più f</i> i 1212 och <i>f</i> i 1214.
1212	Fl., Ob. II, C. ingl.	Beteckningen <i>fp</i> tillfogad i analogi med Vl. I, II och Vle.
1215	Arnljot	I A1 är tonerna på tredje fjärdedelen noterade som <i>ess</i> .
1216	Fl., Cl.	Anvisningen <i>pp</i> tillfogad i analogi med Fag. II, Tbn. III och Tuba.
1216	Tbn. III, Tuba	Bågen över de två sista tonerna tillfogad i enlighet med S med stöd av A2 och S, som har båge över hela takten.
1217	Cl. basso	Legatobågen tillfogad i analogi med 1211.
1221–1222	Vl. I solo, Vl. II solo	Bågarna tillfogade i enlighet med S. Även A2 och T har legatoartikulation.
1225	Ob. I	Bågen tillfogad i enlighet med S, A2 och T.
1228	Vl. I solo	Bågen tillfogad i enlighet med S. Även A2 och T har legatoartikulation.
1232	Arnljot	A1 har ciss1 som andra ton. A2 och T har också ciss men även ett e inom parentes. I K1 och den ena sångstämman i S var e-t den ursprungliga tonen, medan cisset blev tillskrivet senare. Den andra sångstämman har endast cisset. A1, A2 och T har tankstreck efter ”följa”. L har i stället tankstreck mellan ”henne” och frågetecknet. Utg. har utelämnat tankstreckets.
1232–1233	Vl. I, Vle	Bågen över de två åttondelarna saknas. Tillfogad i analogi med Vl. I i 1230–1231.

1236–1237	Fl. I	Alla tre Fl. är sammanskrivna på samma notsystem. Fl. I och II har en gemensam båge som går fram till 1237. Men eftersom Fl. I har tonupprepning efter taktstreck har utg. kortat bågen till sista noten i 1236.
1236	Cl. basso	Bågen tillagd i analogi med tidigare ställen (1045 m.fl.)
1236	Vaino	A2 har diminuendopil över andra och tredje noterna.
1237	Vaino	I A1 är andra tonen en fjärdedel med efterföljande fjärdedelspaus. Utg. har följt övriga källor.
1239	Vaino	Placeringen av <i>mp</i> följer A2, K1 och S. I T står anvisningen först på sista noten i takten.
1242	Ob.	Den tredje bågen i Ob. I går längre än till sjätte noten men inte ända fram till den sjunde. Utg. antar att det senare är avsikten. Bågen i Ob. II går fram till andra noten, men utg. har förlängt den till den tredje som anpassning till Ob. I.
1242	Fag.	Nyansen <i>p</i> tillfogad i analogi med Ob.
1246	Cl.	Det står en crescendopil under det gemensamma systemet för Cl. I och II. Utg. menar att den endast bör gälla Cl. I, medan Cl. II bör spela utan svällare i likhet med C. ingl., Cl. basso och Fag. I.
1246	Cl. basso, Fag.	Bågen i slutet av takten går ut i marginalen, men i nästa takt på ny sida finns ingen fortsättningsbåge. Utg. har valt att inte låta bågen gå över taktstreck. De dynamiska anvisningarna har tillfogats i analogi med Ob., C. ingl. och Cl.
1246	Arnljot	I A1 är de tre första tonerna 8-del, följd av två 16-delar. Utg. har följt övriga källor. A2 har diminuendopil över de två sista noterna.
1246	Stråkar	Nyansen <i>p</i> är skriven på femte slaget utan föregående diminuendopil. Utg. har i analogi med Ob., C. ingl. och Cl. tillfogat diminuendopil samt flyttat <i>p</i> till sista åttondelen i takten.
1247	Ob. I	Det finns även en lång båge över alla tonerna. Den har ignorerats i utgåvan.
1247	Vaino	A2 har crescendopil över fjärde taktslaget.
1248	Arnljot	A2 har <i>mf</i> . A2, T och L har tankstreck efter ”jag”. Utg. har valt kommatecken i enlighet med A1.
1251	Arnljot	A2 har <i>mf</i> . A2 och T har punkt efter ”de”, A1 och L har tankstreck. Utg. har valt att sätta ut tre punkter, eftersom meningen är oavslutad.
1259	Vaino	Tonen inom parentes är hämtad från A2 och S. Även i K1 finns denna ton, men den är sedan struken. A1 och T har endast f.
1264	Vaino, Arnljot	I T är Vainos sista not en 8-del utan punkt, och Arnljots upptakt är också en 8-del. Övriga källor har punkterad 8-del resp. 16-del, och detta har följts i utgåvan. I A2 finns det en kort crescendopil efter Arnljots 16-del.
1265	Arnljot	L har anvisningen ”Tiger en stund.” efter ”Jag själv?”
1265	Vc.	Bågen i överstämman tillfogad i analogi med Vl. I solo i 1257 och 1261 samt Cl. I i 1264.
1268	Arnljot	I T är första tonen en 8-del med efterföljande 8-delspaus. Utgåvan följer övriga källor, som alla har fjärdedel.
1269–1270	Cl. basso	Bågen över taktstreck tillfogad i analogi med Cb. gli altri.
1270	Fl. I	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cl.

1270–1271	Cl. basso	Bågen och diminuendopilen tillfogade i analogi med Fl. I. Nyansbeteckningen <i>mf</i> är utgivarens förslag.
1270	Vl. I	Denna takt består av två fjärdedelspauser och en fjärdedel med h i lilla oktaven. Ingen nyans är utsatt på denna ton. I S är det paus i hela takten, och utgivarens teori är att det är ett misstag att tonen är utsatt i A1. Den utgör en dubblering av Fl. I och föregriper den viktiga stråkinsatsen i följande takt. Möjligen är den tänkt som en ersättning för en flöjt som saknar h-fot. Men det finns andra ställen med låga h i flöjterna, där det inte finns några alternativa lösningar. Utg. har därför i enlighet med S tagit bort tonen.
1272	Vaino	A2 har <i>pp</i> .
1277	Vaino	Har anvisningen <i>colla parte</i> . Denna har ignorerats i Vainos stämma, då den generella anvisningen redan är (<i>rit colla parte</i>), angivet överst på sidan.
1278		Anvisningen <i>a tempo</i> är hämtad från A2 och T. A1 saknar anvisning.
1278	Vaino	A1, A2 och T har tankstreck efter ”rygg”. L har kommatecken, vilket följts i utgåvan.
1284	Vaino	A2 har <i>f</i> över sista noten.
1286	Cl. basso	Crescendopilen tillfogad i analogi med stråkarna.
1288	Arnljot	A2 har <i>mf</i> .
1289	Vaino	I A1 är tredje noten en 8-del utan efterföljande paustecken. Utg. har följt övriga källor.
1290		Med främmande hand är inskrivet <i>rit</i> . Utg. har valt <i>poco rit.</i> , som är utsatt i A2 och T.
1290–1291	Cl., Cl. basso	Båge mellan takterna tillfogad i analogi med Ob.
1291	Arnljot	I A2, K1 och båda sångstämmorna i S var ursprungligen andra och tredje tonerna h. Dessa är överstrukna, och e och giss har skrivits in i stället, i A2 uppenbarligen av P.-B. själv. A1 har e-giss. Märkligt nog är tonhöjden h i T. Utg. har valt e-giss.
1299	Vaino	A2 har accent på första tonen.
1306–1307	Cl. II, Vle	Cl. I och II har gemensam båge över taktstreckets. Utg. har kortat bågen i Cl. II till att sluta på sista noten i 1306 på grund av tonupprepningen. Bågen över taktstreckets i Vle har kortats av samma orsak.
1307–1308	Vl. I, II, Vle, Vc.	Vl. I, II och Vc. har båge ut i marginalen i 1307, men ingen fortsättningsbåge i 1308 på ny sida. Vle saknar båge. Utg. har låtit bågen gå över taktstreckets i Vl. och tillfogat en motsvarande båge i Vle, allt i analogi med 1306–1307.
1308	Cl. basso	Båge tillfogad i analogi med Fl. och Cl.
1309	Vle	Märkligt med <i>fp</i> när man jämför med övriga instrument med långa toner här. Anvisningen har dock behållits.
1312	Ob.	Det är inte tydligt angivet om det skall vara en eller två oboer. Men alla notskrift går uppåt, vilket tyder på att endast Ob. I skall spela. Endast Ob. I i S.
1314	Vaino	A2 har <i>mf</i> på andra tonen.
1320–1321	C. ingl.	Bågarna tillfogade i enlighet med S.
1321	Vaino	A2 har <i>mf</i> och accent på första tonen.
1322	Cl. II	Andra tonen är ett noterat fess, klingande e (eller fess). Har ändrats till noterat f, klingande ess, i enlighet med A2. Tonen saknas helt i T. S har klingande E.
1324	Vaino	Näst sista tonen är en punkterad 8-del i A1. Utg. har följt övriga källor.

1325	Ob., Vl. I, II	Med främmande hand är andra tonen nedjusterad till <i>mf</i> , en anvisning som säkert skall avse alla. Anvisningen har ignorerats i utgåvan.
1326	Ob. I	Med främmande hand är ett återställningstecken inskrivet före andra noten, förmodligen i analogi med takt 68. C är också möjligt, men S, A2 och T har ciss, så även denna utgåva.
1327	Vaino	Återställningstecknet före det första c-t saknas men är inskrivet med främmande hand. Övriga källor har tydligt c.
1330–1331	Cl. basso	Bågen tillfogad i analogi med C. ingl., och Cl.
1332	Cl. basso	Andra tonen är klingande g i A1 och S, men giss i A2 och T. Det senare förefaller mer troligt.
1333	Fl.	Bågarna tillfogade i analogi med Ob.
1336	Arnljot	I A2 är sista noten satt inom parentes och ett e (i lilla oktaven) är tillskrivet som alternativ. A1, T, K1 och sångstämma 1 i S har c, sångstämma 2 har c med e som alternativ.
1340–1341	Vl. I, II	Båge saknas i 1340 men fortsättningsbåge finns i 1341 på ny sida. Utg. har tagit med denna båge.
1341–1344	Cl. basso, Cb.	Bågar saknas, troligen avsiktligt trots att Ob. och C. ingl. har bågar. Det är inte utsatt bågar i S heller.
1343	C. ingl.	Bågen slutar på första noten. Har förlängts till nästa takt i analogi med Ob. och i enlighet med S.
1343	Timp.	Nyansbeteckning saknas, även i S. Utg. har tillfogat <i>f</i> i analogi med stråkarna.
1344	Arnljot	I A1 är tredje och fjärde noterna jämna 16-delar. Utg. har följt övriga källor.
1344	Vl. I, II, Cb.	Dynamiken för andra noten är med främmande hand uppjusterad till <i>f</i> . Detta har ignorerats. Originaldynamiken på andra noten i Cb. är <i>p</i> , har ändrats till <i>mf</i> i analogi med Vl. I, II.
1345	Vle, Vc.	Crescendopilen saknas, tillfogad i analogi med Cl. och Fag. I.
1346–1348	Cl.	Legatobågar saknas, har tillfogats i analogi med C. ingl. och i enlighet med Cl. I i S.
1347	Arnljot	Andra noten saknar dubbelkors, tillfogat i enlighet med övriga källor.
1350–1351	Fl., Ob.	Bågen över taktstreck tillfogad i analogi med 1354–1355 och 1365–1366.
1350	Vl. I	Bågarna tillfogade i analogi med 1354 och i enlighet med S. I ackordet på första slaget är den understa tonen en punkterad fjärdedel liksom övriga toner i ackordet. Detta förutsätter divisi. Det är emellertid mer sannolikt att P-B. velat ha ett brutet ackord non divisi, där de två övre noterna hålls kvar. Den lägsta tonen borde då noteras som en fjärdedel utan punkt. Så är det noterat i 1354 och 1355.
1351–1353		Dynamiken ofullständigt angiven. Följande har tillfogats i analogi med utsatta anvisningar: 1351: diminuendopil i Cl. basso, Fag., C. fag., Vle, Vc. Cb. 1352: <i>mf</i> i Vl. II, Vle, Vc., Cb. 1353: <i>f</i> i Vl. II, Vle, Vc., Cb. Därtill är en crescendopil ignorerad i Cl. i 1352, eftersom pilar i övrigt saknas utom i Ob. och C. ingl., som båda har melodisk funktion.
1351	Tr.	Anvisning saknas, men man måste förutsätta <i>senza sord.</i> här.
1352	Cb.	Accenterna tillfogade i analogi med 1356.

1355	Fl., Ob., C. ingl., Cl.	Crescendopilen tillfogad i analogi med Tr. I och Vl. I.
1356–1357	Cl. basso, Fag.	I 1356 slutar bågen på sista tonen. I 1357 på ny sida finns emellertid en fortsättningsbåge. Utg. har valt att dra bågen över taktstreckets i Cl. basso (i analogi med tidigare mönster) men inte i Fag.
1356	Vl. I	Bågen över de två första tonerna tillfogad i enlighet med S.
1358	Arnljot	I A1 är de första tre noterna fjärdedel, punkterad 8-del, 16-del. Utg. har följt övriga källor.
1359–1360	Cor.	Startnyanser och crescendopilar tillfogade av utg.
1359	Timp.	Det står en fjärdedel på tredje slaget men ingen efterföljande fjärdedelspaus. Utg. antar att P-B. menar halvnot. S har fjärdedelsnot följt av fjärdedelspaus.
1360		Accenten på tredje slaget är endast utsatt i Fl., C. ingl., Cl., Cfag. och Cor. I, II, men bör gälla alla. Det är accent även i A2 och T.
1360–1361	Cfag., Cor.	Bågen tillfogad i analogi med C. ingl., Cl. basso och Fag.
1360	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
1360	Vl. I, II, Vle, Vc.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med blåsarna.
1364	Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Crescendopilen i början av takten tillfogad i analogi med Cl., Cl. basso och Fag. Nyansen <i>f</i> på tredje slaget tillfogad i Vl. II, Vle och Vc. i analogi med Vl. I och Cb.
1366–1373	Fl. II, Ob. II	Oklart vad de skall spela. Fl. I och II delar notsystem liksom Ob. I och II. 1366 är noterad på följande motsägelsefulla sätt:
		
<p>Detta skulle kunna vara ett sätt att visa, att andrablåsarna skall sluta efter första åttondelen. Därtill står det <i>1.</i> över oboernas system i 1367, vilket ger ytterligare en indikation på att Ob. II skall ha paus.</p> <p>Men å andra sidan delar sig flöjtstämmorna i takt 1372 (med båge från föregående ton för båda stämmorna!), vilket förutsätter att Fl. II dessförinnan har spelat unisont med Fl. I. Utg. kan inte heller se någon riktig mening med att låta två stämmor i träblåsargruppen ha paus i detta för övrigt kraftfullt instrumenterade avsnitt och har därför valt att låta både Fl. och Ob. spela vidare a 2. Även i S spelar andrablåsarna med i hela avsnittet.</p>		
1366	Gran Cassa	Båge mellan noterna är utsatt endast i denna takt.
1366	Arnljot	I A1 utgör de tre första noterna en 8-delstriol. Detta är givetvis fullt möjligt, men utg. har valt rytmen i övriga källor.
1367–1368	Vl. I	Alla tonerna i ackorden på första och tredje slaget i 1367 och tredje slaget i 1368 är skrivna som punkterade fjärdedelar, men så som tonerna valts är det inte sannolikt att divisi är avsett. Utg. har därför genomfört samma ändring som i 1350.
1368	Arnljot	A1 har fjärdedelsnot utan punkt. Utg. har följt övriga källor.
1368	Vle	Understa stämman i andra halvan av takten är noterad som giss. Utg. har valt att skriva ass som i överstämman.
1369	Piatti	Halvnot utan efterföljande halvpaus. Utg. har tolkat takten i analogi med 1365.

1370–1372	Arnljot	A2 och T har diminuendopil i 1370 till näst sista tonen, crescendopil från sista tonen i 1370 och genom 1371 och <i>ff</i> i 1372. Men i dessa källor har även orkestern nyanser som saknas i A1: diminuendo i 1370, och nytt <i>ff</i> i 371. Detta är inte ens antytt i A1 och är knappast förenligt med strukturen i orkestersatsen så som den är utförd, framför allt inte i bleckblåsarna. Utg. har därför ignorerat dessa extra nyanser i Arnljots stämma.
1371–1373		Nyanserna har varit i behov av förtydligande. Det är utsatt en diminuendopil i slutet av 1371 i Fl., C. ingl., Cl. och Cl. basso till ett <i>p</i> på tredje slaget i 1372. Cl. basso har därtill en ny diminuendopil i slutet av takten. Övriga instrument saknar anvisningar i 1371 och 1372, vilket skulle innebära ett kontinuerligt <i>f</i> . I 1373 har Cl. basso, Timp., Vle, Vc. och Cb. <i>pp</i> . S ger ingen ytterligare vägledning i frågan. Utg. har med stöd av A2 och T valt att genomföra ett diminuendo i hela orkestern men starta det först i 1372, när sångstämman nått sin höjdpunkt på ”störtande block”. Alla har fått nyansen <i>p</i> på tredje taktslaget, och de som spelar vidare har i analogi med Cl. basso tilldelats ytterligare en diminuendopil till <i>pp</i> i nästa takt.
1372	Arnljot	A1 har fjärdedelsnot utan punkt. Utg. har valt att följa övriga källor.
1373–1374	Cl., Cl. basso, Fag., Vle, Vc., Cb.	För blåsarna saknas nyanser helt utom <i>pp</i> för Cl. basso på första tonen i 1373. Nyansen <i>f</i> på tredje slaget i 1373 är utsatt endast i Vle och Vc. I 1374 är <i>pp</i> utsatt i Vle, Vc. och Cb. och <i>f</i> endast i Vc. Utg. har kompletterat i analogi med de utsatta nyanserna.
1374	Timp.	Första tonen är markerad <i>ff</i> i stället för <i>pp</i> , så även i S. Detta måste vara en ren felskrivning. Utg. har ändrat till <i>pp</i> .
1375–1376	Träblåsare	Nyanser saknas. Utg. har tillfogat anvisningar i analogi med stråkarna.
1375	Arnljot	Crescendopilen saknas i A1 och T men är tillfogad i analogi med crescendot i orkestern samt i enlighet med A2, K1 och S.
1377–1378		Nyansbeteckningarna har kompletterats och justerats utifrån de anvisningar som finns: Utg. har tillfogat accenter i alla träblåsarstämmor på tredje slaget i båda takterna i analogi med Cor. och Tr. I. Tr. II och III samt Tbn. I och II har fått en accent på andra tonen i 1378. Vidare har utg. i analogi med Vl. I ersatt en accent i Vl. II på tredje slaget i 1377 med <i>ffz</i> och tillfogat <i>ffz</i> i Vle. I 1378 har anvisningen <i>ffz</i> i Vl. I, II, Vle och Vc. tillfogats i analogi med föregående takt, och ett <i>ff</i> på tredje slaget i Cb. har ersatts med <i>ffz</i> .
1379–1385	Stråkar	Pizzicato är endast angivet i Cb. i 1379 och Vc. i 1380. Vidare saknas anvisning om arco i alla stämmor i 1384–1385. Om Vc. och Cb. har pizz. i detta avsnitt bör även övriga stämmor ha det, och utg. har tillfogat nödvändiga anvisningar i enlighet med S.
1385–1388	Vl. I	A1 har följande bågar:
		Det förefaller sannolikt att legatospelet skall gälla även i 1387–1388, och utg. har i alla fyra takterna valt att följa S.
1385–1388	Vl. II, Vle	Legatobågar saknas helt, och utg. har tillfogat bågar i enlighet med S.

1394–1395 Vaino

I **A1** har dessa takter följande tonhöjder:

Detta stod ursprungligen även i **A2**. Men sedan ändrades **A2** till den lydelse som återges i utgåvan. **T** är lika med den ändrade versionen, men andra tonen i första takten är e2. I **K1** gjordes en ändring i andra riktningen: det ursprungliga f-a-a i andra takten ändrades till e-f-a. I **S** var andra tonen i 1394 ursprungligen e men blev ändrad till d. I 1394 stod ursprungligen e-f-a, ändrat till f-a-a. Utg. har följt **A2** och **S** i deras ändrade form.

Även texten har varianter i 1395. **A1** har "jältens", i **A2** är "jältens" ändrat till "darons", i **T** står det endast "darons", i **K1** är "hjältens" ändrat till "Darons", i **S** står det bara "hjältens" och i **L** slutligen "darons". "Darons" förefaller vara P.-B.:s slutliga val och har därför valts för utgåvan.

1394 Vc.

Det står H, utg. har ändrat till B i enlighet med **S**, **A2** och **T**.

1397 Vaino

A2 har *mf* i början av takten.

1399

I **A2** och **T** ingår även ett ettstruket f i ackordet.

1403 Vc., Cb.

Det finns även en båge mellan sista noten och nästa takt. Då den saknas i övriga stämmor och därtill motverkar forzatot har den utelämnats i utgåvan. **S** har båge över taktstreck.

1408 Cfag.

Har en fjärdedel e på tredje slaget. Tonen har ingen relevans i sammanhanget och har troligen skrivits dit av misstag. Tonen saknas i **S** och har ignorerats i utgåvan.

1409 Fl. II

Tonen på tredje slaget går inte att läsa. Utg. har valt e2 i enlighet med **S**.

1409–1410 Cl., Cl. basso, Fag., Cfag.

Följande kompletteringar av dynamiken har gjorts i utgåvan i analogi med utsatta anvisningar i jämförbara stämmor:

Cl: crescendo- och diminuendopilar tillfogade.

Cl. basso: *p*, crescendopil och avslutande *f* tillfogade.

Fag.: crescendopil tillfogad.

Cfag.: crescendopil och avslutande *f* tillfogade.

1409 Vaino

Andra och tredje noterna är jämna 8-delar i **A1**. Utg. har följt övriga källor.

1409 Vl. II

Andra tonen är fiss, vilket inte ingår i ackordet. Utg. har justerat till eiss.

1412 Vaino

A2 har *p*.

1413 Vaino

Pausen i början av takten är svårläst, ser mest ut att vara en fjärdedel. De följande två tonerna är båda åttondelar. Utg. har följt övriga källor, som alla har 8-delspaus, 4-del, 8-del.

1414 Vaino

T saknar skiljetecken efter "Ubma". **A1** och **L** har tankstreck. Utg. har valt tre punkter i enlighet med **A2**.

1415 Vaino

L har anvisningen "På knä, sakta.", något som inte låter sig förenas med de korta notvärdena, pausernas längd och tempobeteckningen Molto vivace. Uppenbarligen har tonsättaren tänkt om när han klätt texten i toner. Anvisningen har därför ignorerats.

1418–1422

Detta avsnitt är ofullständigt och motsägelsefullt markerat vad gäller bågar och dynamik.

Bågar har tillfogats i Vl. I, II i 1420–1421 i analogi med Ob. I och C. ingl.

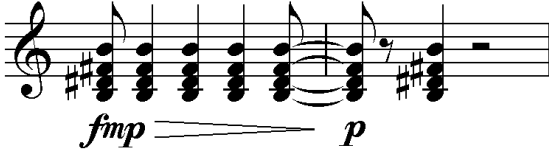
Nyansen *mf* har tillfogats i Fag. i 1418 och i Cl. i 1419 i analogi med övriga.

Crescendopil har tillfogats i 1419–1420 i Fag. och Vle.

Anvisningen *f* i Ob. och C. ingl. har flyttats från första till tredje fjärdedelen i 1420,

och anvisningen *f* i Cl., Fag., Vle i samma takt har tillfogats, allt i analogi med Vl. I, II.

Diminuendopilen i 1420 i Fag., Vl. I, II och Vle har tillfogats i analogi med Fl., C. ingl. och Cl.

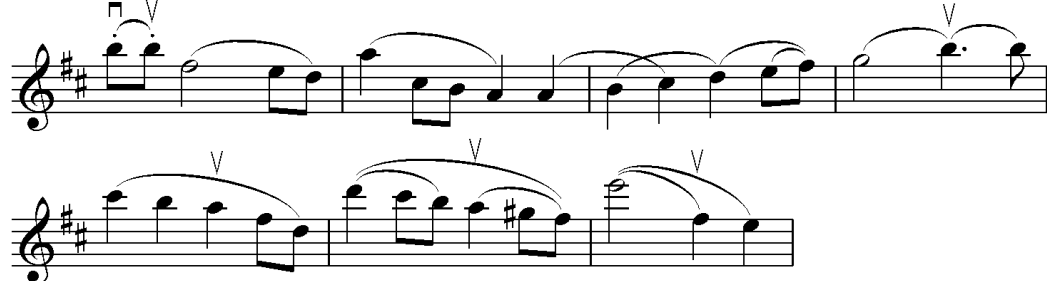
1422–1442	Cl. basso, Fag., Vle, Vc., Cb.	Artikulationen i basmelodin är mycket ofullständigt markerad. Utg. har kompletterat med utgångspunkt från de utsatta bågarna. Artikulationen i Tbn. III och Tuba i 1178 ff har också varit till vägledning liksom Vc. och Cb. i S. Följande bågar har tillfogats: Cl. basso i 1422. Fag. i 1435. Vle i 1428–1430, 1434–1435, 1439. Vc. och Cb. i 1423–1425, 1427–1430, 1435, 1439–1441.
1422–1423	Cl. basso	Crescendopilen och nyansbeteckningen <i>ffff</i> tillfogade i analogi med Vc. och Cb.
1424	Vaino	A2 har <i>mp</i> . Sista tonen är ass i A1 och på notsystemet med tysk text i T. I övriga källor, inklusive notsystemet med svensk text i T, är motsvarande ton f. Båda tonerna är harmoniskt möjliga. Utg. har valt ass.
1426–1427	Vl. I, II, Vle	Bågarna tillfogade i enlighet med inskrivna bågar i Vl. II och Vle i S.
1427	Cl. basso	Andra halvan av takten svårläst. Det ser ut som fjärdedel ciss-fjärdedel d-åttondel d. Utg. har valt att följa S, varigenom stämman kommer att följa baslinjen.
1429–1430	Ob., C. ingl., Cl.	I A2, T och K1 fortsätter synkoprörelsen från föregående takter: I A1 och S är det i stället paus i berörda instrument. Men i A1 saknas paustecken i systemen för Ob., C. ingl. och Cl. i 1429 och första halvan av 1430 (det står alltså endast en halvpaus i andra halvan av takten), vilket tyder på att P.-B. i varje fall till en början planerade att skriva något där. Antingen glömde han sedan bort att fylla ut takterna eller ändrade han sig i samband med orkestreringen av verket. Texten är ”Min kraft svek min tro”, och frånvaron av rytmisk rörelse är kanske en uttolkning av texten. Utg. har därför valt att inte försöka göra någon komplettering.
1430	Fag.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Vle, Vc. och Cb.
1435–1436	Fag.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Vc. och Cb.
1435	Arnljot	A2 har ett (mycket litet) accenttecken över första tonen.
1437	Vl. II	Det finns ingen ton, endast tre fjärdedelspauser och beteckningen <i>ppp</i> . Samtidigt saknas tonen e1 om man jämför med A2 och T. Utg. har därför tillfogat detta e, som även finns i S.
1438–1439	Stråkar	Det saknas nyansbeteckning på pizzicatotonerna i 1438–1439, vilket innebär att <i>ppp</i> från 1437 fortsatt skall gälla. Detta förefaller dock inte särskilt trovärdigt, vare sig med tanke på sångstämmans karaktär eller i samband med klarinettens fortelöpning. A2 och T har <i>p</i> i 1438, crescendopil under klarinettlöpningen och <i>mf</i> för alla i 1439. Utg. har utifrån detta lyft nyansen för den första pizzicatotonen till <i>p</i> och för den andra till <i>mf</i> . Klarinettstämman har dock lämnats orörd.
1440	Fag.	Det står endast <i>mf</i> . Övriga dynamiska anvisningar tillfogade av utg. i analogi med Vle, Vc. och Cb.
1440	Cor. IV	Cor. IV skall troligen spela öppet medan de övriga har stopptoner. Hornen är parvis noterade på två system och stopptonerna är markerade med ordet <i>stoppt.</i> över systemen och streckade linjer över denna takt och nästa över båda systemen. Det är alltså inte uttryckligen markerat att anvisningarna inte gäller Cor. IV, men stämman ligger i ett annat register och har en annan funktion än de övriga. S saknar indikation om att insatsen skall vara stoppad.

- 1445–1446 Fl. Båda flöjterna är noterade på samma system, och crescendopilen är skriven under systemet. Det förefaller dock troligt att pilen endast skall avse Fl. I. Av övriga instrument är det endast Cl. I som har crescendopil, medan de ackompanjerande instrumenten saknar pilar. I S är crescendopil utsatt för Fl. I men inte för II, och så är det även i denna utgåva.
- 1447 C. ingl. Nyansbeteckningen är tillfogad av utg.
- 1447–1448 Fag. I, Cor. Crescendopilen och *mf* tillfogade i analogi med stråkarna.
- 1449–1450 Fl. I Bindbåge tillfogad i enlighet med S.
- 1449 Fl. II, Ob. II, Vl. I Fl. II har båge från första till andra tonen. Ob. II saknar båge. Vl. I har båge från andra till tredje noten (kanske avses bågen gå till slutet av takten). I S är Fl. II och Ob. II likadana som i A1, men i Vl. I är det en lång båge över hela takten. Utg. har valt att sätta ut bågar över hela takten för Fl. II och Ob. II och att i Vl. I sätta ut en båge över andra halvan av takten.
- 1449 Cor. Diminuendopilen tillfogad i analogi med övriga.
- 1453 Vaino A2 har *mf*.
- 1457 Cl., Cl. basso Fjärde noten är noterat giss (klingande f) i både A1 och S. Men Fag., Vc. och Cb. har klingande e, liksom A2 och T, och detta måste vara det rätta.
- 1458–1460 Cl., Cl. basso, Cor., Stråkar De utsatta nyanserna gör inte ett trovärdigt intryck: efter fortet i 1457 är ingenting markerat förrän i 1460, där hornen har sin nyans *pp* utsatt först på tredje slaget, alltså efter insatsen i Cl. I. I S har man skrivit in *pp* i hornen (*p* i Cor. II) i början av 1459, men utgivaren har gått ett steg längre och fört in nyanserna från A2 och T. Arnljots tilltagande tvekan i frasen ”men var den konungslig nog?” får då sin återspegling i orkestersatsen. Tenutostrecken i Cl., Cl. basso och Cor. är tillfogade i analogi med stråkarna.
- 1458–1460 Arnljot Utgåvan följer enligt grundprincipen T, men det bör nämnas att det är stor variation i interpunktionen här. A1 har ”Ja! Men – var den konungslig nog?” A2 har ”Ja...men.. var den konungslig nog?” L slutligen har ”Ja. Men – var den – konungslig nog?”
- 1463 Det är inskrivet en fermat över halvpausen i harpans notsystem och över den första fjärdedelspausen i Arnljots system. A2 har fermat över pausen i pianostämman; T har fermat både på den första fjärdedelspausen i Arnljots system och över pausen i pianostämman. I K1 är det inskrivet ett stort kommatecken efter de två första noterna. I S är fermat inskriven i ett flertal stämmor, vilket tyder på att den utförts. Utg. har därför valt att ta med fermaten i utgåvan.
- 1463–1464 A1 har *Poco più largo* [med främmande hand] mitt i takt 1463; A2 har samma anvisning på ungefär samma ställe, medan T har anvisningen i början av 1464. Placeringen mitt i 1463 förefaller vara den riktiga.
- 1463 Arpa Nyansbeteckning saknas, *p* utsatt i analogi med blåsarna och i enlighet med S.
- 1467 Efter denna takt finns i A2 och K1 en takt, som sedan strukits.
- 1471–1474 A2 och T har en avvikande rytmisering av de melodiska stämmorna:
-
- 1471 Ob. II Nyansen *mf* står under oboernas gemensamma system. Men Ob. I har solo, medan Ob. II har en avslutningston i likhet med Fl., Cl. och Cor., som alla har *pp*. Därför har utg. justerat ner nyansen för Ob. II till *pp*.
- 1473 Cb. A1 har *f* utsatt. Utg. har med tanke på övriga stämmors nyanser och i enlighet med S valt att ignorera denna anvisning och fortsätta *mf*.

1474	C. ingl.	Har en båge mellan fjärde och femte tonerna och även en båge över hela takten. Utg. har ignorerat den långa bågen och lagt till en båge mellan första och andra tonerna i analogi med Fag., Vl. II, Vle och Vc.
1474	Cor. IV	Bågen tillfogad i analogi med Cl. II.
1477–1478	Vl. I	Nyansbeteckning och bågar saknas. Införda i analogi med Ob. II och C. ingl.
1480	Fag., Cfag., Vl. II, Vle, Vc.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med övriga.
1482–1485	Cor.	Nyansbeteckningar saknas helt. Utg. har fört in nyanser i analogi med Ob., C. ingl., Cl. basso och Fag.
1484		Diminuendopilen i början av takten är utsatt endast i Ob., C. ingl., Cl. basso, Fag. och Timp. men bör rimligtvis avse även övriga träblåsare samt horn och stråkar.
1485	Ob., Cl., Fag., Timp., Vl. II	Dessa instrument är inte nyansmässigt samordnade med övriga stämmor. Ob.: Saknar dynamiska anvisningar. Cl.: Har endast <i>p</i> i början av takten. Fag.: Har <i>mf</i> följt av diminuendopil i resten av takten. Timp.: Har <i>p</i> följt av diminuendopil i resten av takten. Vl. II: Har <i>p</i> följt av crescendopil i första halvan av takten. Utg. har justerat dynamiken utifrån det mönster som går att läsa ut ur övriga stämmor. Detta har stöd av A2 och T .
1485–1486	Vl. I, II	I båda stämmorna finns i 1485 bågar som går ut i marginalen, men det saknas fortsättningsbågar i 1486 på ny sida. Utg. har funnit det rimligt att Vl. I, som har kort avslutningston i 1486, får binda in denna, medan Vl. II får nytt stråk. Så är det även i S.
1490–1491	Vl. I	Crescendo- och diminuendopilarna tillfogade i analogi med Ob. I och Cl. I.
1496	Cor. I	Noten på tredje slaget är svår att läsa. Den kan vara både b och c. Utg. har valt c i enlighet med S.
1497–1500	Fl. I, Ob. I	De två sista tonerna i Fl. I i 1497 saknar båge. I de följande tre takterna finns i Fl. I och Ob. I bågar över de tre första tonerna i varje takt, medan återstående toner saknar bågar. I S har man kompletterat med fler bågar, och utg. har valt dem som skrivits in i Fl. I. På övriga ställen, där detta tema förekommer i akten, finns ett flertal varianter av bågar, både av P.-B. själv och (i S) av musikerna, medan en non legatoartikulation aldrig tycks ha varit avsedd. Jfr. kommentar till 18–35.
1497	Cor. III	A1 och S har halvnot med noterad halvnot ass-åttondel g, vilket inte stämmer harmoniskt ihop med stråkarna. Där kommer bytet till klingande c först på fjärde slaget (i Vl. II), och bytet sker på detta ställe även i A2 och T . Utg. har därför förlängt första tonen till punkterad halvnot och placerat åttondelen g på fjärde slaget. Alternativt skulle Cor. III kunna avsluta sin insats på tredje slaget med en 8-del ass, överbunden från halvnoten, varefter Vl. II ensamma byter ton på fjärde slaget.
1501		I A2 och T är tonarten noterad med ett fast korsförtecken till och med 1530.
1501	Vl. II, Vle	Korsförtecknet för ciss saknas, men det står heller inget återställningstecken. I K1 och S har man skrivit in återställningstecken. Utg. har valt ciss i enlighet med A2 och T .
1513	Ubma	A2 har <i>mp</i> .
1516		Det efterföljande taktstrecket är inte ett dubbelstreck i någon av källorna. Utg. har ändå valt att göra taktstrecket till dubbelstreck, eftersom det börjar en ny scen i 1517.
1516	Timp.	Utg. har tillfogat en crescendopil i analogi med Cor. I. Det bör dock noteras att S saknar crescendo.
1517	Ubma	Nyansbeteckningen <i>f</i> saknas i T , men finns i A2 och måste anses självklar här.

1523	Cl. I	A1 och S har klingande g (noterat b), men enligt både A2 och T skall det vara klingande giss, vilket låter mer övertygande.
1528	Vle	Bågar saknas. A2 och T har följande i överstämman, medan understämman saknar bågar:
		I S har flera olika bågar skrivits in genom åren. Utg. har dock valt att inte tillfoga några bågar.
1529	Fag. I	Bågen tillfogad i analogi med Cl.
1533	Vaino	A2 har <i>pp</i> .
1535	Vl. II	Det står en accent, som saknas i alla övriga stämmor. Har ignorerats.
1537	Vaino	Det höga gisset är skrivet inom parentes som alternativ i A1. A2 har också högt giss som alternativ men utan parentes. I T, K1 och S saknas gisset. De tre första tonerna är i A1 8-del följd av två 16-delar. Utg. har följt övriga källor.
1538–1539	Vaino	A2 har <i>mp</i> i början av 1538 och <i>f</i> i början av 1539.
1539	Vl. I	En accent på noten har ignorerats, då den även är betecknad <i>fz</i> .
1540	Vle, Vc.	Bågar saknas i A1, men är utsatta i S. Bågen i Vle är övertagen oförändrad från S i denna utgåva. Bågen i Vc., som går från första till sista tonen i S, har fått börja på andra tonen i analogi med Cl. och Fag. I.
1541	Fl., Arpa, Vl. I, II	Endast Fl. har beteckningen <i>fz</i> , men den kunde gälla även Arpa, Vl. I och II.
1542		Tempoanvisning saknas. A2 och T har båda <i>poco rit</i> , vilket satts ut i utgåvan.
1544		Med främmande hand är inskrivet <i>Tempo</i> . A2 har <i>a tempo (poco più animato)</i> och T har <i>a tempo</i> , vilket använts i denna utgåva.
1544–1546	Ob. I, Cl. I	Bågen går en aning förbi tredje noten i Cl. I i 1544 och likadant i Ob. I i 1546. Utg. har i enlighet med S dragit bågen till fjärde noten.
1549	Ob., Cl.	Inga bågar utsatta. Men eftersom bågar över halvnoterna är utsatta i nästa takt (på ny sida), är det troligt att detta mönster skall gälla redan i 1549. Det är också troligt att Cl. II i så fall skall binda in noten i 1550 i bågen. I S har Cl. I heltaktspaus, vilket enbart kan bero på ett misstag vid stämutskriften, medan Cl. II saknar båge.
1550	Ob., Cl., Fag.	En diminuendopil i början av takten är placerad ovanför första noten i Cl. I. Utg. har tolkat det som att denna ton skall framhävas litet. Men bågen kan också vara tänkt att gälla alla medverkande blåsare, en tanke som stöds av att A2 och T har diminuendopil på första ackordet. I S är det i stället Ob. som försetts med diminuendopilen, som ju står mellan oboernas och klarinetternas system. P.-B.:s notskrift lämnar fältet fritt för många tolkningar. Utg. har placerat pilen i Cl. I.
1552	Vl. I	Legatobågen över 16-delarna tillfogad i analogi med 1536–1540 och i enlighet med S.
1553–1554	Ob., Cl., Fag.	Nyansen <i>f</i> i 1553 tillfogad i analogi med stråkarna och i enlighet med Ob., Cl. och Fag. II i S. Diminuendopilen i Ob. och Fag. har flyttats från början av 1554 till sista fjärdedelen i 1553. Diminuendopilen i Cl. tillfogad av utg.
1553–1554	Vl. I	Bågen i 553 tillfogad i analogi med Ob. och Cl. samt i enlighet med S. En anvisning <i>non div.</i> är utsatt i början av 1553 och <i>div.</i> först mitt i 1554. Detta syns rätt märkligt, då tersspel av det här slaget inte är normalt brukligt i espressivofraser i stråkorkester. Utg. har därför förutsatt att ordet <i>non</i> är utsatt av misstag, troligen för att det står så i Vl. II, där det syns mer idiomatiskt att använda sig av dubbelgrepp.
1557	Vaino	De två sista tonerna är punkterad 8-del följd av 16-del i A1. Utg. har följt övriga källor.

1558	Cl., Fag. I, Vle	Bågarna ofullständigt utsatta. Cl. har en båge mellan tredje och femte noterna och även en mellan fjärde och femte. Fag. I har båge mellan första och andra noten, och Vle saknar båge. Utg. har utgått från bågen i Fag. I och den kortare bågen i Cl. och kompletterat övriga instrument utifrån dessa. I stort motsvarar detta lösningen i S.
1559	Cl.	Tonen är tydligt ett noterat <i>fiss</i> , klingande <i>e</i> , en främmande ton i ackordet. Utg. har i enlighet med S valt noterat <i>a</i> , men även noterat <i>e</i> vore harmoniskt möjligt.
1562	Arnljot	A1 har på fjärde taktslaget en punkterad 8-delspaus följd av 16-delsnot. Utg. har följt övriga källor.
1568	C. ingl.	Bågen till nästa takt tillfogad i enlighet med S.
1571	Vaino	A2 har diminuendopil över tonen.
1571	Vl. I solo	En nyansbeteckning <i>p</i> har ignorerats. Denna takt inleder en ny ackolad och är den första takten där soloviolinerna har eget notsystem. Beteckningen förefaller omotiverad, då nästa takt har crescendo till <i>p</i> i 1573.
1576	Vaino	Tonen är en halvnot följd av halvpaus i A1. Utg. har följt övriga källor.
1576–1581	Vl. I solo	Bågarna från och med fjärde slaget i 1576 t.o.m. 1581 tillfogade i enlighet med bågar i S. Att spel med skilda stråk skulle ha avsetts synes uteslutet. Jfr. Cl. I.
1580	Cl.	Tonen på andra åttondelen i takten är svårläslig, kan vara både noterat <i>f</i> och <i>g</i> . Utg. har valt <i>f</i> i enlighet med S.
1586	Vl. I gli altri	Den övre divisistämman är skriven i soloviolinens notsystem i denna takt och den undre i systemet för <i>gli altri</i> , men det måste röra sig om en normal, jämnt fördelad dividering i två grupper. Utg. föreslår att soloviolinerna deltar i den övre stämman.
1586	Vl. I, II, Vle	Återställningstecknet för <i>c</i> saknas i A1 och S. Utsatt i A2 och T och inskrivet i efterhand i S.
1589	Cl.	Punkterad 8-del följd av 16-del på fjärde slaget. Har ändrats till två 8-delar i analogi med Vl. I och II samt i enlighet med A2 och T. S har punktering.
1589–1590	Fag., Cor. I, II	Crescendopilen i 1589 och diminuendopilen i Cor. i 1590 tillfogade i analogi med övriga.
1589	Arnljot	A2 har diminuendopil över tonen. Ordet ”dis” syftar på ett kvinnligt väsen i den nordiska mytologin.
1589	Vl. I	Nyansen på fjärde slaget har justerats upp från <i>mf</i> till <i>f</i> i analogi med Cl. och Vl. II.
1589–1591	Vl. I, II	Den första bågen i 1589 tillfogad i analogi med Cl. Bågen i Vl. II i 1590 saknas men är underförstådd, då stället skall spelas <i>non divisi</i> och överstämman har en lång ton. Bågarna på sista slaget i 1590 och i hela 1591 är hämtade från inskrivna bågar i Vl. I i S.
1589	Cb.	Anvisningen <i>pizz.</i> saknas, tillfogad i enlighet med S.
1590	Ob., Fag., Cor. I, II, Vl. I, II, Vle, Vc.	I Vl. I, II, Vle och Vc. står på fjärde slaget en anvisning som är svår att läsa. Utg. har tolkat den som <i>rfz.</i> Utg. har tillfogat detta även i Ob. och Cor., dock ej i Fag. eller Cb. som har crescendopil i slutet av takten.
1590–1591	Ob.	Bågen mellan takterna tillfogad i analogi med 1591–1592.
1590	Cl. II, Vl. II (understämman)	Accenten på första noten tillfogad i analogi med överstämman i Vle.
1590–1591	Vle	Bågen tillfogad i analogi med Cl. II och den underförstådda bågen i Vl. II.
1591	Ob. I, II	Återställningstecknen före första tonen i båda stämmorna saknas, tillfogade i analogi med Vl. I och II samt i enlighet med inskrivna förtecken i S.

- 1592–1593 Cl. I Legatobågen tillfogad i analogi med 1587–1588.
- 1592 Arnljot Den ursprungliga lydelsen, såsom den noterats i A1, A2, K1 och S är följande:
-
- Och nu: lev
- A1 och sångstämma 2 i S ändrades sedan till den lydelse, som trycktes i T och som återges i denna utgåva.
- 1594–1600 Vl. I, II Bågar saknas helt. Det förefaller dock osannolikt att P.-B. verkligen velat ha hela detta avsnitt spelat med skilda stråk. Ursprungliga och tillskrivna markeringar i Vl. I i S visar att man brottats med problemet i Hovkapellet:
-
- Trots alla motsägande lösningar i stämman visar exemplet dock tydligt att man spelat avsnittet legato.
- Utg. har för takterna 1594–1599 valt de enklare och entydigare bågar som är utsatta i Vl. II i S. För 1600 har utg. avstått från tillägg av bågar, då träblåsarna är ommarkerade.
- 1598–1599 Cl., Vl. I, II Crescendopil på fjärde slaget i båda takterna tillfogad i analogi med Fl.
- 1600 Cor. Nyansen *ff* tillfogad i analogi med övriga.
- 1601 Träblåsare, Cor. Diminuendopilen tillfogad i analogi med stråkarna.
- 1601 Ob. II En legatobåge mellan andra och tredje noten har ignorerats.
- 1601 C. ingl., Cl., Fag. I Accenten tillfogad i analogi med Ob. och Cor.
- 1601 Vl. I En accent på första noten har ignorerats.
- 1602–1603 Vl. I Den första bågen i 1602 och den första och sista bågen i 1603 har tillfogats i analogi med 31–32.
- 1604 Vl. I, II Bågarna tillfogade i analogi med Fl. och Cl.
- 1607–1608 Vc., understämman Bågen tillfogad av utg. Blåsarna har legato över taktstreck, och i aktens början (upptakt till takt 1) har understämman legatobåge.
- 1608 Cl. basso Fjärdedel-halvpas. Utgivaren har lagt till en fjärdedels paus på andra slaget i enlighet med S, men det kan också tänkas att noten skall vara en halvnot.
- 1613 Med främmande hand är inskrivet ”Ridå”.
- 1613–1614 Fag. I Bågen mellan takterna tillfogad i analogi med 5–6, 6–7, 1609–1610 samt 1612–1613.
- 1614–1615 Vc. Bågarna saknas. Utg. har tillfogat bågar i analogi med takt 7–8.
- 1615–1616 Cor. I Bågen över de två sista tonerna i dessa takter tillfogad i analogi med tidigare mönster.
- 1616 A2 har anvisningen ”Förhänget sluter sig sakta.” T har anvisningen ”Der Vorhang schließt sich langsam”.
- 1620 Efter det avslutande dubbelstreck står anteckningen ”Slut på 2dr Akten”.

Akt 3

Tonsättarens rubrik på första notsidan är ”Arnljot III Akten.”

4	Cor. III	Nyansen <i>mp</i> är utgivarens förslag, saknas i A1 . S har <i>p</i> .
5	Cl. I	Den första noten är endast en halvnot utan punkt och utan efterföljande fjärdedelspaus. Utg. har valt punkterad halvnot i enlighet med S , A2 och T .
6–10		Ofullständigt angivna nyanser. Utg. har i analogi med utsatta nyanser och med stöd av S , A2 och T kompletterat enligt följande: Cl.: diminuendopil tillfogad i 7, <i>mf</i> och diminuendopil tillfogade i 8. Fag: <i>f</i> tillfogad i 6, diminuendopil tillfogad i 9. Cor.: diminuendopil tillfogad i 6–7, Vle, Vc., Cb: diminuendopilar tillfogade i 6–7 och 9, <i>p</i> tillfogad i 8.
8–9	Tuba	Bindbågen saknas. Tillfogad i analogi med 6–7 och i enlighet med S .
9–10	Cl. I	Bågen saknas, tillfogad i analogi med Cl. basso i 17 men förlängd till första noten i 10 i analogi med Cor. I och i enlighet med S .
14	Fag.	Diminuendopilen tillagd i analogi med Cl. basso.
17	Cl. basso	Diminuendopilen tillagd i analogi med Timp., Vc. och Cb.
20	Cl. basso	Det står noterat <i>ass</i> , måste vara noterat <i>cess</i> (klingande <i>ass</i>).
25–26	Vl. II	Legatobågen tillfogad i 25 i analogi med Cl. I och förlängd till 26 i analogi med Vl. I.
26	Fl. II	Nyansbeteckningen tillfogad i analogi med övriga.
26	Cl. II	Bågen tillfogad i enlighet med S .
27–29	Vl. I solo	Bågarna tillfogade i enlighet med S .
28–30		Notbilden är i dessa takter märkligt ofullständig vad gäller dynamiken. Stråkstämmorna saknar helt dynamiska anvisningar (vilket innebär <i>p</i> i Vl. I och <i>pp</i> för övriga sedan tidigare), medan det står några ganska motsägelsefulla anvisningar i blåsarstämmorna: Fl. har <i>f</i> i 30, Ob. har <i>p</i> + crescendopil i 29 och <i>mf</i> i 30, Cl. har <i>p</i> i 30, Fag. saknar nyansbeteckning, Cor. har <i>mf</i> + diminuendopil i 30 och Timp. <i>f</i> (!) i 30. A2 och T har en enkel och trovärdig lösning: crescendopil i 28–29 och <i>mf</i> följt av diminuendopil i 30–31. I stämmorna i S finns några ansatser i samma riktning, men dynamiken är inte konsekvent utförd där. Utg. har därför valt att tillfoga dynamiska anvisningar i enlighet med A2 och T .
29	Fl. I	Bågen tillfogad i enlighet med S .
29	Ob.	Taktarten 6/4 står redan vid sidans början (takt 24). Utg. har dock föredragit att placera den vid insatsen.
29–30	Vl. II	Legatobågen tillfogad i analogi med Cl.
30–31	Ob.	Det står bara en lång båge från första noten i 30 till och med noten i 31. Utg. har ersatt den med två bågar och punkter i analogi med Fl. I i 20–23, Cor. I i 31 och Cl. I i 33. Det förefaller osannolikt att denna enda takt skall artikuleras annorlunda än de omkringliggande.
31	Fl.	Tonen är noterad som en helnot utan efterföljande punkt.
32	Cor. I	Beteckningen <i>mf</i> är skriven under det gemensamma systemet för Cor. I och II, men utgivarens bedömning är att Cor. I bör avsluta sin fras <i>p</i> , medan övriga startar en ny fras med <i>mf</i> .

32	Cor. II, III	Punkter och bågar tillagda i analogi med Cor. I i föregående takt samt Cl. I i efterföljande takt.
32	Timp.	Utg. har avstått från nytt <i>mf</i> för att i stället fortsätta diminuendot till <i>pp</i> i 32.
32	Vl. I, II	Legatobågen tillfogad i analogi med Ob. och i enlighet med S.
38	Cor. I	Bågen tillfogad i analogi med Cor. III i föregående takter.
40		Med olika främmande handstilar är infört <i>Risoluto, alla marcia</i> , fjärdedel = 138 och <i>Animato</i> . A2 har <i>a tempo (risoluto)</i> och T <i>Risoluto</i> . fjärdedel = 138. Utg. har valt anvisningarna från T .
40–42	Fag.	Denna understämman till trumpeternas fanfar uppträder fem gånger i akten med varierande artikulation. I 40–42 är bågar utsatta i de två första takterna, i 96–98 saknas bågar, i 243–245 och 751–753 är bågar utsatta i alla takterna, och i 1186–1188 saknas bågar. Utgivarens bedömning är att det bör vara bågar i alla tre takterna på alla ställena, då sammanhanget är oförändrat från gång till gång. I S har man skrivit ut fler bågar än i A1 , dock inte fullständigt.
43	Cor.	Cor. I, II har streck på åttondelarna, Cor. III, IV har punkter och streck. Utg. har tillfogat punkter i Cor. I och II. De tre åttondelarna, som fungerar som en övergång från fanfaren till marschen, är markerade på annat sätt då de återkommer senare i akten. I 99 och 754 är de noterade med punkter och båge, i 246 och 1189 är de omarkerade. Då instrumentation och dynamik är olika utformade på de olika ställena har utg. valt att behålla P.-B.:s varierade notation. I Cor. II är dessa noter i 43 klingande e-e-e, medan klaverutdragen A2 , T och K1 har f-d-e, d.v.s. samma tonföljd som det är i motsvarande stämman på parallellställena även i A1 . Då båda lösningarna fungerar harmoniskt har utg. inte gjort någon ändring.
43	Tr., Tbn.	Accent på andra noten tillfogad i analogi med Fag. och Tuba.
46–47	Fag.	Crescendopilen i 46 i Fag. tillfogad i analogi med Cl. och Vc. Diminuendopilen i 47 tillfogad i analogi med Cl., Timp. och Vc.
47–48	Cor. I, III	Nyansen <i>mf</i> och diminuendopilen tillfogade av utg. i anpassning till nyanserna i övriga instrument. Nyansen <i>p</i> i 48 i Cor. I tillfogad i analogi med Cor. III.
50	Cl., Fag. II	Bågen tillfogad i analogi med Ob.
52	Cl. I, II	Crescendopilen utsatt i A1 , diminuendopilen tillfogad i analogi med Fl. och Vl. I, II.
54	Fl. I, II, Vl. I, II	Den andra bågen är utsatt i Fl. I, II. Övriga bågar tillfogade i analogi med Cl. i 46, Fl. I, II, Ob. II, Tr. I och Vl. I i 64 m.fl. ställen där detta tema uppträder.
57, 59	Fl. I, II, Ob. I, II, Cl. I, II	Bågen över de två första noterna i Fl. och Ob. i 57 och i Cl. i 59 tillfogad i analogi med flertalet stämmor i 67, 69, 555, 557, 760, 762, 1232, 1234.
58–59	Cor. III, IV	Pilarna tillfogade i analogi med Cl. och Fag.
62–65		Crescendo- och diminuendopilarna är i huvudsak utsatta i de melodiskt aktiva stämmorna och är inte heller särskilt noggrant utplacerade. Utgivaren har varit återhållsam med kompletteringar i övriga stämmor, då pilarna snarare tycks understryka den melodiska fraseringen än ange större dynamiska effekter.
63	Tr. I	En båge mellan tonerna har ignorerats.
63	Tr. I, Tbn., Tuba, Vl. I, II	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Fl. I, II, Ob. I, II och Tr. II, III.
64	Fl. I, II, Ob. II	Den andra legatobågen går fram till sjätte noten. Har justerats i analogi med Tr. I och Vl. I, II.
65	Fl. III, Cl. I	Bågen tillfogad i analogi med Ob. I. Saknas i S.

65	Cl. II, Fag. II, Tr. III, Tbn. II, Vle, Vc.	Utgivaren finner det märkligt med förhållningstonen <i>f</i> i Fag. II, Tbn. II, Vle och Vc under de tre första slagen, samtidigt som Cl. II och Tr. III har upplösningstonen <i>e</i> , men det är så det är skrivet i A1 , och det har behållits i utgåvan. I A2 och T saknas förhållningen; där ligger enbart <i>e</i> under hela takten. S överensstämmer med A1 , men i Tbn. II är tonen ändrad till <i>e</i> från taktens början, vilket knappast gör saken bättre.
65	Vl. I, II	På fjärde slaget har Vl. I en oktav med <i>g1+g2</i> , samtidigt saknas både not och paus på fjärde slaget i Vl. II. Utgivarens tolkning är att <i>g2</i> avser Vl. I och <i>g1</i> Vl. II.
68–69	Ob. I, II, Stråkar	Ob. saknar diminuendopil i 69, stråkarna saknar dynamiska anvisningar i båda takterna; har tillfogats i analogi med Cl., Fag. och Cor.
68–70	Tr. II, III, Tbn., Tuba	Alla nyansbeteckningar tillfogade av utg. med nyanserna i Tr. I som vägledning.
70–73		Från 70 är det utsatt betydligt färre bågar, främst i stråkarna. De bågar som finns tyder ändå på att tidigare artikulation skall fortsätta. Utg. har därför tillfogat bågar mellan första och andra noten i takten enligt följande: Fl.: 72, Cl. III: 71, Fag. I: 71, 73, Vl. I: 70, 72, Vl. II: 70, Vle: 70, 73, Vc.: 73. Utg. har däremot avstått från att tillfoga båge i Vc. i 71 på grund av accenterna.
70	Tbn. II	Det står <i>d</i> i både A1 och S men skall förmodligen vara <i>c</i> . I A2 och T är det ett rent F-durackord utan tillägg av <i>d</i> .
71	Vle	Denna takt är med all sannolikhet avsedd att spelas non divisi. Den andra tonen i understämman är skriven som en fjärdedel med skaftet nedåt. Om man respekterar legatobågen i överstämman kommer denna ton att bindas samman med föregående fjärdedel. Den kommer dessutom i praktiken att kortas av till en punkterad 8-del p.g.a. rytmen i överstämman. Utg. har därför noterat den på detta sätt.
74		Här är inte legatobåge utsatt i något instrument, och utg. har inte heller velat göra någon komplettering.
74	Tr. I	De dynamiska anvisningarna saknas, tillfogade i analogi med Tr. II, III.
85–86	Vle, Vc., Cb.	Vle har beteckningen <i>arco</i> på fjärde slaget i 85, men Vc. och Cb. inte förrän på första slaget i 86. Det verkar osannolikt att ändringen av spelsättet skall komma på olika ställen, och utg. har därför flyttat anvisningen i Vc. och Cb. till upptakten.
86–87	Cor. IV	En båge mellan takterna har ignorerats, då den inte har någon motsvarighet någon annanstans.
92–93		Notationen av dynamiken har behövt förtydligas. På första slaget i 92 finns ett <i>f</i> utsatt i Cl. I, II, Fag. I, II och Cor. I, II, vilket indikerar en återgång till en svagare nyans efter crescendopilen i föregående takt. Detta förefaller inte ha varit avsikten, vilket A2 och T visar. Där saknas detta förnyade <i>f</i> , och det har också ignorerats i utgåvan. I 93 har stråkar, Tr. I och Timp. en crescendopil på fjärde slaget. Har i utgåvan tillfogats för alla övriga.
94		Underst på sidan står "Ridå" med främmande hand.
94	Tr. III	Bågen tillfogad i analogi med Fl. I, II, Ob. I, II, Cl. I, II och Vl. I, II.
95	Ob.	Legatobågen över triolen tillfogad i analogi med 93. Diminuendopilen tillfogad i analogi med Timp. och Vl. I, II.
95	Cor. I, II, Cb.	Första tonen är försedd med accent. Då inget annat instrument har denna har den ignorerats.
96		A2 har här "1. Scenen. Förhänget öppnas. Inne: Konung Olav, de tre skalderna, Göka-Tore, Åflo-Faste och hirden (Kör I) jämte spridda härmän", därtill är anvisningen "Ridå" tillskriven vid taktens början. T har "Der Vorhang öffnet sich: Birken, Wiesen, waldige Abhänge". Dubbelstreckat är tillfogat av utg., saknas i källorna.

97		T har först i denna takt beteckningen "1. Scene.", troligen av rent praktiska skäl, eftersom denna takt inleder ny ackolad. Därefter står följande scenanvisning: "König Olav mit seinen Hofskalden u.a. im Grase gelagert; vor ihm stehend Göka-Tore und Åflo-Faste. Die Leibwache (Chor I) umsteht in weitem Halbkreise die Gruppe. Andere Heermänner kommen und gehen."
96–98	Fag.	Se kommentar till 40–42.
99		Accentueringen av andra slaget är markerad på olika sätt. Cl. har <i>fp</i> , Cor., Vl. I och Vc. har <i>f</i> . Utg. har ersatt dessa beteckningar med <i>fz</i> som är utsatt i Fag., Tbn., Timp., Tamb., Vl. II, Vle och Cb. Denna beteckning har även tillfogats i Tr. Ett överflödigt accenttecken i Timp. har ignorerats.
100–106	Vl. I solo	Bågar saknas helt, tillfogade i enlighet med S.
103–107	Fl. I	Det är inte angivet vilket instrument som skall spela. På denna ackolad finns endast detta notsystem ovanför hornen, och det bör då enligt det utsatta fasta b-förtecknet röra sig om ett träblåsinstrument i C i g-klav, d.v.s. en flöjt eller en oboe. I S har man tolkat det som Fl. I. Dessutom är det ett fel i 105. Det finns bara en halvnot g1 i början av takten samt en båge från denna halvnot till nästa takt. I S är noten en helnot. Utg. har valt att följa S, men instrumentet skulle även kunna vara en oboe, och det skulle kunna vara en halvnot med fiss eller a i andra halvan av 105.
104	Vl. II solo	Bågen tillfogad i analogi med Fl. I.
106	Vc. solo	Bågen tillfogad i analogi med Vla solo.
108	Vle	Beteckningen <i>non div.</i> är inte utsatt förrän i 109 men bör gälla redan här.
109	Cor. II	Det ser ut som ett tenutostreck ovanför andra noten. Detta har ignorerats.
113	Olav	Första tonen saknar återställningstecken men måste vara h, vilket tydligt framgår av Vc. men också av A2 och T. Fjärde tonen är fiss i A1, men övriga källor har f, vilket låter mer trovärdigt för utgivarens öra. I S finns dessutom en förtydligande anteckning "f". Utg. har därför valt f.
114–115	Fag.	Nyansbeteckningen <i>p</i> saknas, tillfogad i analogi med stråkarna.
114–115	Vle	Båda violastämmorna är sammanskrivna på ett notsystem med crescendo- och diminuendopilarna skrivna under systemet. Utgivarens uppfattning är att de endast gäller överstämman, eftersom Vc. och Cb. saknar pilar. Jfr. Fag., där pilarna endast gäller Fag. I.
116–117	Fl. I, Ob. I, Fag. I	Bågen tillfogad i analogi med Fag. III i 117 samt i enlighet med A2 och T. Den förefaller också naturlig med tanke på det förhärskande artikulationsmönstret i hela det föregående avsnittet.
118		I A2 och T är det tonartsbyte till ett fast korsförtecken här i stället för i 120.

118–120	Fag., Cor., Vl. II, Vle, Vc., Cb.	<p>Dessa takter erbjuder flera problem. Det mest grundläggande är att motivet som börjar på tredje slaget i 118 är noterat på olika sätt i de olika instrumentgrupperna. Fagotterna har staccatopunkter på alla noter, stråkarna har streck och/eller punkter, och hornen saknar artikulationstecken men har i stället alla toner noterade som åttondelar med mellanliggande pauser. Är detta olika sätt att notera samma sak, eller vill P.-B. ha motivet olika artikulerat i de olika stämmorna?</p> <p>Vidare är nyanserna ofullständigt angivna. Det enda som är utsatt är <i>f</i> i Fag. på tredje slaget i 118, <i>mf</i> i Cor. på första tonen i 118 och <i>f</i> i Vc. på första tonen i 118.</p> <p>En annan förbryllande detalj som inte har en tydlig förklaring är att fagotterna inte spelar på första slaget i 120. Därtill finns några mindre inkonsekvenser.</p> <p>Det är ofrånkomligt att utgåvan får representera en typ av tolkning av denna ofullständiga notbild.</p> <p>Utgivaren har vidtagit följande åtgärder:</p> <p><u>118</u>: Fag: en staccatopunkt i Fag. III på första noten i 118 har ignorerats. Cor: <i>f</i> har tillfogats på tredje slaget. Vle: <i>f</i> har tillfogats vid insatsen. Vc: en staccatopunkt har tillfogats på tredje slaget. Cb: bågen, som ser ut att sträcka sig till tredje slaget har kortats av i analogi med Vc.; <i>f</i> har tillfogats på första noten och en accent har tillfogats på tredje slaget.</p> <p><u>119</u>: Vl. II: nyansen <i>f</i> har tillfogats; streck har tillfogats på andra t.o.m. fjärde noten. Vle: staccatopunkt har tillfogats på fjärde noten. Vc: staccatopunkt har tillfogats på andra noten och <i>fp</i> på fjärde. Cb: staccatopunkt och streck har tillfogats på tredje noten och <i>fp</i> på fjärde (dessa noter är mycket otydligt markerade i A1).</p> <p><u>120</u>: Vl. I, II, Vle: <i>fp</i> har tillfogats.</p> <p>Det bör nämnas att A2 och T har <i>mp</i> i 120. Det vore möjligen tänkbart även i orkestersättningen, men det faktum att hornen fortsätter in i denna takt och spelar ett fyrstämmigt ackord i exponerat läge motsäger detta. Det talar snarare för en kraftfull avslutning av motivet.</p> <p>En jämförelse med S ger inget ytterligare av värde.</p>
120	Göka-Tore	A2 har <i>f</i> .
122	Cl. I	Båge och nyansbeteckning tillfogade i enlighet med S .
123	Göka-Tore	Tonen <i>g</i> på tredje slaget klingar märkligt mot det liggande H-durackordet, men det står så i A1 , A2 och T . I K1 och S kan vi se att hela takten har ändrats från en helt annan melodisk utformning. I den tyskspråkiga versionen i T är motsvarande ton <i>a</i> , vilket är en fullt möjlig lösning.
124	Göka-Tore	A2 har diminuendopil över de två sista noterna.
129	Göka-Tore	De tre första tonerna är <i>g-a-g</i> i A1 , A2 och T (svenska versionen), medan T (tyska versionen) och K1 har <i>g-fiss-e</i> . I S stod först <i>g-a-g</i> , vilket sedan ändrats till <i>g-fiss-e</i> . Utg. har valt den senare lösningen.
130	Vl. I, II, Vle	Endast Vl. I har <i>fz</i> , Vl. II och Vle <i>f</i> . I S har Vle <i>f</i> , medan Vl. I och II är omarkerade. Utg. har valt att sätta ut <i>fz</i> för alla tre stämmorna.
136	Göka-Tore	T har på andra slaget en triol med punkterad 8-del, 16-del, 8-del. Övriga källor har tre jämna triolåttondelar, så även denna utgåva.
139	Vle	Nyansbeteckningen tillfogad i analogi med övriga.
141–143	Cor. I, II, III	De dynamiska anvisningarna är utgivarens förslag.
141	Cor. II	Bågen tillfogad i analogi med Cl. I och Cor. I i föregående takt.
141	Vle, Vc., Cb.	Diminuendopilen är utgivarens förslag med stöd av A2 och T .
144–146	Cl., Fag.	Nyansen <i>f</i> i Cl. tillfogad i analogi med övriga. Diminuendot i Cl. och Fag. i 145 tillfogad i analogi med Ob. och Vl. I, nyansen <i>p</i> i 146 tillfogad i analogi med Ob. och stråkar.
144	Vl. II	Nyansen <i>f</i> ändrad till <i>fz</i> i analogi med Vle och Vc.

146	Vl. I	Bågen går bara över första hälften av takten, så även i S. Har förlängts över hela takten i analogi med C. ingl. i 147 samt i enlighet med A2 och T.
147	Vl. II, Vc.	Bågen tillfogad i analogi med Vl. I.
149	Fl., Ob., Fag. I	Det ser ut som om det står staccatopunkter på de första två noterna i Fl. och Ob. Flöjternas punkter är mycket tunna, och oboernas står snett under noterna, så frågan är om de verkligen är avsedda att stå där. Utg. har ignorerat dem, men det bör dock nämnas att A2 och T har staccatopunkter på de första två fjärdedelarna i höger hand. Även i S finns det punkter i Fl. II och Ob., men i Fag. I saknas de, och i Fl. I är de ersatta med en legatobåge över de första tre noterna.
149	Vc., Cb.	Anvisningen <i>pizz.</i> i Vc. saknas, även i S, men är högst sannolik, eftersom det står <i>arco</i> i 150 och eftersom Cb. har <i>pizzicato</i> . Nyansen <i>p</i> tillfogad i analogi med Fl. och Cl.
150	Olav	A2 har <i>mf</i> .
152	Vc., Cb.	Accenten samt crescendo- och diminuendopilarna tillfogade i analogi med 150. Pil är även utsatt i A2 men saknas i T och S.
155–156	C. ingl., Cl. II, Fag.	Diminuendopilen och avslutande <i>p</i> tillfogade i analogi med Fl. och Ob. Nyansen <i>mf</i> i C. ingl. tillfogad i analogi med övriga. Bågen i C. ingl. och Cl. II tillfogad i analogi med Fl. I och Ob. I.
155	Olav	I T är första tonen en fjärdedel, följd av fjärdedelspaus. Utg. har följt övriga källor.
156	Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Nyansbeteckningen <i>f</i> tillfogad i analogi med Vl. I och i enlighet med Vl. II och Vle i S.
159	Ob., C. ingl.	Ett accenttecken på tredje slaget har ignorerats, då det även står <i>fp</i> .
159	Olav	A2 har crescendopil över första hälften av takten.
160	Cl., Vl. I	Legatobågen mellan första och andra tonen på andra slaget tillfogad i analogi med Fl., Ob. och C. ingl.
166, 170	Vle, Vc., Cb.	Anvisningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med blåsare och Timp.
176–177	Ob. I, Cfag.	Anvisningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med övriga.
181–182	Cor. II	Bågens slut flyttat från andra tonen i 181 till första tonen i 182 i analogi med Cor. III och i enlighet med S. Andra tonen i 182 är markerad med både accenttecken och <i>fz</i> . Det senare har ignorerats då det saknas i Cor. III och IV.
181	Gissur	T har en scenanvisning som saknas i övriga källor: "Winkt dem Gefolge, den Schluß zu wiederholen."
182	Kör (Hirden)	Kören noterad på endast ett system i basklav med skaft uppåt och nedåt samt anvisningen (<i>unis</i>). I A2 och T är kören noterad på sedvanligt sätt med separata system för tenorer och basar.
186	Cor. I, II	Över andra noten på det gemensamma systemet står ett tenutostreck som ignorerats, då det saknas i övriga blåsarstämmor.
193–194	Vc., Cb.	Bindbågen över taktstrecket tillfogad i analogi med Vle och i enlighet med S.
198	Hirdmannen	T har "Gunhild, Östmunds dotter". Utg. har följt övriga källor.
199–200	Vl. I solo, Vl. II, Vle	Återställningstecknen för e saknas, tillfogade i enlighet med A2 och T samt i enlighet med rättelser i S. Diminuendopilen tillfogad i analogi med Vc. och i enlighet med A2 och T.
211		Med främmande hand är infört ett <i>rit.</i> Utg. har valt <i>poco rit.</i> från A2 och T.

- 212 Torfinn T har *f*, men utg. har valt *poco f* i enlighet med A2, eftersom Torfinn ackompanjeras endast av stråkpizzicato *f non troppo* (se nedan) och det kommer ett crescendo till *f* i närmast följande takter.
- 212 Vl. II, Vle, Vc., Cb. Tillägget (*non troppo*) efter *f* är utskrivet endast i Vl. I, har tillfogats i övriga stämmor av utg.
- 217 Torfinn Utgåvan följer här A2, T och S, medan A1 och K1 har följande melodiska variant:
- hug - nas av din
- I A2 finns en radering och en not i marginalen: ”Ändrad takt i sångstämman”. Den ursprungliga stämman går inte längre att läsa, men förmodligen var den identisk med A1 och K1. Även i S gjordes denna ändring. Varför ändringen inte genomfördes i partituret är oklart. Möjligen kunde det ha en så enkel förklaring som att det vid tidpunkten för ändringen låg på Operan och inte längre var omedelbart tillgängligt för tonsättaren.
- 220 Torfinn A1 har *f*, A2 och T *più f*, vilket följts i utgåvan.
- 221–223 Cl. II, III Alla tre stämmorna är noterade på samma system, och det inte helt klart vilka toner som skall spelas av Cl. II resp. III. Även i S är det oklart: Cl. III börjar inte förrän i 224, och Cl. II spelar i 219–223 valda toner av det som är andra- och tredjestämman i A1.
- 223–226 Cl., Fag., Cor. Utg. har tillfogat en crescendopil i 223 i analogi med stråkarna samt ett *f (poco)* för Fag. och Cor. i 224 analogi med Cl. Ungefär på taktstreck mellan 225 och 226, mitt i diminuendopilen, finns ett *mf* i Cl. och Fag. Detta har ignorerats. Pilen bör räcka som anvisning.
- 223 Vl. II Det står c2, utg. har ändrat till b1 i enlighet med S.
- 224 Vc. Anvisningen *f* kommer först på andra tonen, har flyttats till första tonen i analogi med Cb.
- 226 Torfinn I A1 är den andra tonen noterat e2, medan den är e1 i övriga källor. Utg. har valt det senare.
- 228–229 Tbn. III Tenutostreck på andra noten i båda takterna. Har ignorerats.
- 228 Hirten (manskör) T saknar här nyansbeteckning, tillfogad i enlighet med A1 och A2.

I dessa takter har några ändringar gjorts på ett sent stadium, sannolikt mellan utskriften av **A1** (1910) och tryckningen av **T** (1913). Ändringarna berör både kören och orkestern. Den äldsta versionen verkar vara den som visas i **K1**:

ef - ter så - ren läk - dom, ef - ter sve - dan lust.

I **A1** är körsatsen identisk med **K1**, men orkestern har ett D7-ackord med d i basen i 232. I Bilaga 5 återges takterna i partitur enligt **A1**.

Sedan ändrades körsatsen och med den även klaverstämman. Dessa ändringar är utförda i **A2**. Där finns spår av raderingar, och efter 232 finns följande not i marginalen: "Här ändras i ork.partituret! Likså i de två följande takterna." Som precisering har P.-B. därtill skrivit ett kryss över de aktuella ställena:

ef - ter så - ren läk - dom, ef - ter sve - dan lust.

Bortsett från ett par obetydliga avvikelser i pianostämman återgavs sedan denna version i **T**.

Som synes avser ändringen i 232 endast kören, som fått ny rytm, medan orkestern behållit den ursprungliga. Men i de två följande takterna har även orkestersatsen ändrats. Av någon orsak genomfördes dock denna ändring aldrig vare sig i partituret eller stämmorna, och det förefaller alltså som om kören sjöng den förändrade versionen vid föreställningarna, medan orkestern spelade den gamla. Utgivaren har gjort ett försök att justera orkestersatsen efter P.-B.:s intentioner. Det ursprungliga D7-ackordet i 232 har dock bibehållits.

233–234 VI. I, II

Crescendo- och diminuendopilarna tillfogade i analogi med Fl. och Ob.

I VI. I är de två understa tonerna i ackordet på första slaget i 233 noterade med 8-dels värde och skaftet nedåt. En klammer som täcker alla tonerna visar att det skall spelas non divisi. Utg. har ändrat till fjärdedel utan punkt i analogi med principen i föregående takter.

236 Olav

A2 har *f*.

239 Fl.

Över noten står en prick som kan vara en staccatopunkt. Är det en punkt som satts dit med avsikt måste den gälla alla blåsare. Men eftersom den inte finns i någon annan stämman har utg. valt att ignorera den.

240–241	Cl. I	Legatobågen mellan takterna är skriven med mycket tunn stil i A1 och är även utsatt i S .
240	Olav	A2 har <i>f</i> .
243		Överst på sidan står med främmande handstil ” <u>Tormods kvad</u> ”.
245	Tr. II	Sista tonen är noterat <i>d</i> , klingande <i>fiss</i> . Har ändrats till noterat <i>c</i> , klingande <i>e</i> i analogi med Cor. III och med Tr. II i 42, 98, 753 och 1188 samt i enlighet med A2 och T .
246	Bleckblåsare	Efter denna takt, den sista på en högersida, står i marginalen en klammer över bleckblåsarnas notsystem och anteckningen ”(plötslig paus)”.
246	Timp.	Har både accent och <i>fz</i> på andra noten. Utg. har valt att ignorera <i>fz</i> och endast behålla accenten.
246	Vle, Vc., Cb.	Accenten på andra tonen tillfogad i analogi med bleckblåsarna.
247	Cl. II, III	Alla tre Cl. är noterade på samma system. Takten inleder ny sida. Första noten är tydligt markerad ”(a 3)” som en påminnelse om att motsvarande anvisning från föregående sida skall fortsätta gälla. Ovanför systemet över andra noten står sedan ”a 2”, vilket skulle kunna betyda antingen att överstämman spelas av Cl. I och II unisont, medan understämman spelas av Cl. III, eller att Cl. I ensam spelar överstämman och Cl. II understämman. Utg. har gjort den senare tolkningen. I S spelar Cl. I och II överstämman unisont, medan understämman saknas.
247	Tormod	A2 har <i>f</i> .
253–254	Cl.	Det står <i>f</i> på upptaktsnoten i 253 och <i>f (poco)</i> på första noten i 254. Då det inte kan vara meningen att upptakten skall ha starkare nyans än fortsättningen har utg. flyttat beteckningen <i>f (poco)</i> till upptakten.
253–254	Tormod	A2 har crescendopil över de första tre slagen i 253 och <i>f</i> på första tonen i 254. I T är den tredje tonen en punkterad 8-del och den fjärde en 16-del. Utgåvan följer A1 , A2 och K1 med två jämna 8-delar. S har ändrats från jämna notvärden till punktering, vilket möjligen talar mot utgivarens tolkning.
254	Cl., Fag., Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Vle, Vc. och Cb. har <i>f</i> vid taktens början. Har justerats ner till <i>mf</i> och en crescendopil har tillfogats, allt i analogi med Cor . En crescendopil har även tillfogats i Fag. och Vl. II. Ett <i>fz</i> på tredje tonen i Vle har ersatts med <i>f</i> i analogi med Vl. II, Vc. och Cb. Diminuendopilen i Cl., Fag., Cor. III , IV , Vl. II, Vc. och Cb. tillfogad i analogi med Ob. , Cor. I , II och Vle.
257	Tormod	Sista noten är en fjärdedel i A1 , A2 , K1 och S . Utg. har följt T .
258	Vc., Cb.	Beteckningen <i>arco</i> saknas. Utsatt i S .
259	Vle	Bindbågen mellan andra och tredje noterna är mycket otydlig. Utsatt i S .
263		I A1 är inskrivet en våglinje, antydande ett ritardando, över taktens senare del. I S är det i Tormods stämma inskrivet <i>obs rit</i> . Utg. har valt beteckningen <i>rit. colla parte</i> från T . Förmodligen avses sedan ett <i>a tempo</i> i början av 264 före nästa ritardando.
263–264	Ob.	Beteckningen <i>mf</i> står på första noten i 264 men bör gälla redan från upptakten.

264	Cl.	<p>På första slaget i takten står det <i>ass1+cess2</i>, alltså klingande <i>fiss1+a1</i>. Att Cl. II skulle ha sexten <i>fiss</i> i ackordet förefaller ytterst osannolikt. Frågan är om inte tonerna skrivits in av misstag. Nyansbeteckningen <i>mf</i> står inte förrän under andra noten, och i S är det en fjärdedels paus på första slaget. Utg. har därför ignorerat första noten i båda stämmorna.</p> <p>Även på andra slaget uppstår det problem. Cl. I har noterat <i>b</i>, alltså klingande <i>giss</i>, stor septima i A-durackordet. I A2 och T är det ett rent A-durackord (om man bortser från de melodiska stämmornas förhållning) och så är det även på parallellstället i 254. Utgivaren har därför ersatt det noterade <i>b-t</i> med <i>cess</i>, klingande <i>a</i>. Denna rättelse är dock ej genomförd i S.</p>
264	Vl. I, II	Bågen går mellan andra och fjärde noten. I Vl. I har man sedan skrivit in en förlängning av bågen så att den får samma längd som Ob. I S går bågen över alla sex 8-delarna, även i Vl. II, och detta har även fått gälla i denna utgåva.
265–266	Timp., Arpa, Vle, Vc., Cb.	Crescendopil och <i>ff</i> i Timp. samt crescendopil i Arpa tillfogade i analogi med övriga. Alla dynamiska anvisningar saknas i Vle, Vc. och Cb. Har tillfogats i analogi med övriga orkestern.
265–266	Vl. I, II, Vle	Bågarna över de två sista noterna i 265 och i violinstämmorna även bågarna i 266 är tillfogade i analogi med motsvarande blåsarstämmor. Därtill är bågarna nödvändiga om violinerna skall kunna spela <i>non divisi</i> med halvnot i understämman.
266	Tr. II, III	På sista slaget står det endast ett noterat ettstruket <i>g</i> (klingande <i>h1</i>). Utg. tolkar detta som att Tr. II skall spela detta <i>g</i> och Tr. III ha en fjärdedelspaus. I S har dock båda stämmorna paus på sista slaget.
272–273	Cl.	Med främmande hand är inskrivet noter unisont med C. ingl. i 272 och första två slagen i 273. Möjligen är detta en inprickning som gjorts vid något framförande med reducerad besättning. S har paus. Dessa toner har ignorerats i utgåvan.
272	Vl. II	Det finns en båge mellan de två sista noterna. Förmodligen har den skrivits dit av misstag, eftersom Vle har en legatobåge. På grund av tonupprepningen har bågen ignorerats i utgåvan.
274–276	Timp.	Nyansanvisningarna tillfogade av utg.
277	Tormod	A1, A2, T och L har alla tankstreck efter ”Dock”. Har utbytt mot kommatecken i utgåvan.
282–283	Fl. II, Ob. I, Cl. I, Fag. II, Tbn. I, II, Arpa, Vl. II, Vle, Vc.	<p>Eftersom 282 i stort sett är en transponering av 255 och 265 kunde man vänta sig ett aiss på fjärde slaget i berörda instrument, men det är <i>a</i> i samtliga källor. I 283 har Cl. I som ensamt instrument ett aiss (sista tonen i takten), medan övriga har <i>a</i>. Även A2 och T har <i>a</i>, och i stämman i S har korsförtecknet skrivits över med ett återställningstecken.</p> <p>För utgivarens öra låter <i>a</i> ganska märkligt i båda takterna, och det förekommer på många andra ställen i A1 att tonsättaren har glömt att sätta ut tillfälliga förtecken. Men på ett så här exponerat ställe borde tonsättaren under repetitioner och föreställningar ha upptäckt och korrigerat eventuella fel, och <i>a</i> har därför fått gälla i utgåvan.</p>
282	Timp.	Paustecknet saknas, tillfogat av utg. Även i en av stämmorna i S saknas pausen, men där har man fyllt i med fortsatt tremolo på <i>h</i> i resten av takten. I den andra stämman är det <i>h</i> i hela takten. Detta är dock mindre lämpligt eftersom musiken byter ackord och <i>fiss</i> ligger i basen under de sista två taktslagen. Nyansbeteckningen <i>mf</i> , som saknas även i S, är tillfogad i analogi med övriga.
284	Ob. II	Bågen tillfogad i analogi med Fag. I.
284–286	Ob., C. ingl.	Anvisningen <i>cresc.</i> tillfogad i oboestämmorna i 284. Startnyansen <i>pp</i> i C. ingl. i 284 har justerats upp till <i>p</i> i analogi med Ob. En crescendopil i 284 utan fortsättning i de två följande takterna (på ny sida) har ersatts med anvisningen <i>cresc.</i>
285–287	Cor.	I början av 285 finns nyansen <i>p</i> , övriga dynamiska anvisningar är tillfogade av utg.

286	Tormod	A2 har <i>f</i> .
287	Fag.	Anvisningen <i>mf</i> och crescendopilen tillfogade i analogi med Fl. och Ob.
289–290		Nyanserna ofullständigt angivna. Vl. I, II och Vle har <i>f</i> på andra tonen och diminuendopil från fjärde noten till taktens slut. Blåsarna har också <i>f</i> på andra tonen men ingen pil. Timp., Vc. och Cb. har inga anvisningar alls. A2 och T har en enkelt noterad och musikaliskt övertygande lösning: diminuendopil från taktens början och crescendopil på sista 16-delen till <i>f</i> i 290. Denna lösning har genomförts i utgåvan.
290	Timp.	Har <i>f</i> på första noten och <i>fp</i> på tredje. Utg. har i analogi med Tbn. och Tuba i 291 justerat ner grundnyansen till <i>mf</i> och som en konsekvens av detta ersatt <i>fp</i> med accenttecken.
292	Ob. I	En inskriven båge från fjärde noten till taktens slut har ignorerats.
292	Cl. basso	En anvisning <i>mf</i> på näst sista tonen har ignorerats.
293–294	Timp.	Eftersom nyansen i 290 justerades ner till <i>mf</i> i 290 och följande takter i analogi med Tbn. och Tuba har utg. tillfogat crescendopil på sista tonen i 293 i analogi med stråkarna och <i>f</i> i 294 i analogi med bleckblåsarna.
295	Ob.	Den sista noten är en punkterad halvnot, men efter den står något som skulle kunna tolkas som en fjärdedelspaus. Det vore i och för sig inte orimligt med halvnot följt av fjärdedelspaus, så att inte Ob. I ligger kvar med sitt höga hiss medan melodin går ner till giss. Utg. har dock avstått från ändring.
295	Vl. II	Låga h saknas på första taktslaget. Vl. I och II spelar i allt övrigt unisont här och utg. har därför tillfogat h-t.
297	Alla sångstämmor	Crescendopilen tillfogad i analogi med orkestern och i enlighet med A2.
298–311	Ob., C. ingl., Cl., Cl. basso, Cor. I, III, Vl. I, II, Vle, Vc.	Det lilla motivet <p>som förekommer sammanlagt 14 gånger i detta avsnitt, uppvisar ett flertal artikulationsvarianter. 16-delen är ibland inbunden i följande båge, ibland inte; den avslutande 8-delen har ibland accent men oftast inte; bågen över de två sista åttondelarna i första takten är ibland dragen fram till nästa takt, ibland inte. Inkonsekvenserna är såväl horisontella som vertikala. Utg. har inskränkt sig till att justera några vertikala inkonsekvenser, vilket redovisas i det följande.</p>
298	Vl. II	Det låga e-t är hämtat från S, och det kan finnas även i A1 men är i så fall täckt av en bläckplump. Tonen är dock i högsta grad sannolik i sammanhanget.
299–301	Kör (Hirden)	Notskriften är skissartad, svårläst och delvis felaktig. Text saknas. Utgåvan följer här A2 och T.
302	Ob.	Bågen över de två sista tonerna tillfogad i analogi med Cl.
302	Vle	Bågen över de två 8-delarna tillfogad av utg. i analogi med det allmänna mönstret i stråkstämmorna.
304		Med främmande hand är inskrivet anvisningen <i>rit</i> . Utgåvan använder anvisningen <i>poco ritard.</i> från A2 och T.
305	C. ingl., Cl., Cl. basso, Cor.	Den första bågen börjar först på tredje noten. Har förlängts till att börja på andra noten i analogi med Fag. och med mönstret i föregående och efterföljande takter.
305	Körtenor I	Tonen e på tredje slaget kan tyckas märklig mot diss och fiss i orkesterns ackord, men det är helt entydigt skrivet så i A1, A2, K1 och T.

305	Vl. I, II	Har både <i>fz</i> och accent på första noten. Utg. har valt att i analogi med Fl. och Ob. notera med endast <i>fz</i> .
305–306	Vle, Vc.	Bågarna tillfogade i analogi med tidigare mönster.
306		Beteckningen <i>a tempo</i> , som måste gälla här, saknas i A1 men är hämtad från A2 och T .
306–307	Vc.	Det är inte utsatt någon basklav, och det är svårt att av sammanhanget utläsa var den skall börja gälla. Utg. har i enlighet med S valt att sätta ut basklaven i 307, men det skulle också vara möjligt före andra tonen i 306.
307	Cl.	En accent på noten har ignorerats.
307	Piatti	Har anvisningen <i>med trumpinnar</i> .
307	Kör	Anvisningen ”Vapengny...” är hämtad från A2 .
307–310	Vle, Vc., Cb.	Märkliga nyanser. I 307 har Vle och Cb. en diminuendopil som enda instrument i orkestern, i 308 har Vle <i>f</i> och crescendopil, medan Vc. och Cb. är omarkerade, i 309 har Vle <i>ff</i> och Cb. en diminuendopil, och i 310 har Vle en accent som enda instrument i orkestern. Utg. har valt att ignorera diminuendot i Vle och Cb. i 307, att tillfoga <i>f</i> och crescendopil för Vc. och Cb. i 308, att tillfoga <i>ff</i> i Vc. och Cb. i 309 men ignorera diminuendot i Cb. samt att ignorera accenten i Vle i 310. Utg. har också tillfogat ett <i>ff</i> i Vc. i 307 för tydlighetens skull.
310–311	Cl., Fag. I, II	Den andra bågen i 310 slutar på sista noten i takten, har dragits fram till första noten i 311 i analogi med Ob. och Cl. basso.
318	Arnljot	I A1 är de två sista tonerna jämna 8-delar. Utgåvan följer övriga källor, som har punkterad rytm.
326	Fl.	Den andra bågen saknas, tillfogad i analogi med Ob.
330	Vl. I	Beteckningen <i>mf</i> på sista noten i överstämman tillfogad i analogi med understämman och övriga stråkar.
337	Cl., Fag. I	Nyansbeteckningen <i>p</i> tillfogad i analogi med stråkarna.
338	Olav	A2 har <i>mf</i> .
339–341	Cl. II	Bindbågen mellan 339 och 340 tillfogad i analogi med Fag. I och Vle. Legatobågen mellan 340 och 341 tillfogad i analogi med C. ingl och Cl. I.
339	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .
340–341	Vle	Bindbåge i 340 men ingen fortsättningsbåge i 341 på ny ackolad. Utg. har valt båge.
342–343	Vle	Anvisningarna <i>pizz.</i> och <i>arco</i> tillfogade i analogi med Vl. I, II.
343	Cl.	Nyansen <i>p</i> uppjusterad till <i>mf</i> i analogi med Fl. och stråkar.
344	Olav	A1 , A2 och K1 har <i>cess</i> , T har <i>ass</i> . S hade ursprungligen <i>cess</i> , vilket ändrats till <i>ass</i> . Utg. har valt <i>ass</i> .
344	Vl. I	Legatobågen i överstämman tillfogad i enlighet med A2 och T , saknas emellertid i S .
363–364	Cor. I	Båge över taktstreckets i 363 men ingen fortsättningsbåge i 364 på ny sida. Utg. har valt att bortse från bågen då inga bågar är utsatta för Fag. eller Cor. II, III och då avslutningsnoten är subito forte.
365	Fag., Cor. III, IV	Crescendopilen är endast utsatt under systemet för Cor. I, II. Men troligen gäller den även det undre systemet (Cor. III och IV), och därmed bör den skrivas in även i Fag.

366	Cor. III, IV, Tr.	Med främmande hand är inskrivet <i>sord</i> vid trumpeternas insats, detta även i S, där också Cor. III och IV har sordin i takterna 366–369. Anvisningen har ignorerats i utgåvan.
366–369	Cor., Tr., Timp.	Nyansbeteckningarna förefaller inte helt genomtänkta ur balanssynpunkt. I Cor. III, IV har därför <i>f</i> justerats ner till <i>mf</i> i 366, <i>mf</i> tillfogats i 368 och <i>p</i> tillfogats i 369. I Timp. har <i>f</i> justerats ner till <i>mf</i> i 366 och 368.
369	Finn Arnesson	Ordet ”re’n” återgivet i enlighet med L. I A1 står apostrofen över n-et. A2 har ”ren” och T ”rén”.
372	Fag.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med övriga.
372	Timp.	Ett b som Fag., Vc. och Cb. vore bättre än ett G, men möjligheten till så snabb omstämning saknades förmodligen i Sverige när verket skrev.
373	Vl. I, II, Vle, Vc.	Crescendopilen tillfogad i analogi med blåsare och Timp.
374	Vl. I, II	Bågarna tillfogade i analogi med Fl. samt med takt 64 m.fl. ställen.
377–380	Ob., Cl., Vl. I, II, Vle, Vc., Cb.	Det är allmänt utsatt accenttecken i dessa takter, men några toner är markerade <i>fz</i> . Det gäller Fl. och Ob. i 378 och i Ob. i 380. Utg. gör tolkningen att dessa <i>fz</i> bör innebära en kraftigare betoning än accenttecknen. I analogi med Fl. och Ob. har <i>fz</i> tillfogats i Vl. I, II i 378 och i Cl. i 380. I 380 har accenttecken ersatts med <i>fz</i> i Vl. I, II och Vle. Några felande accenttecken i Vle, Vc. och Cb. har tillfogats i analogi med Fag.
382	Olav	A2 har diminuendopil över de två sista noterna.
384–387	Vle, Vc., Cb.	Utg. har i analogi med utsatta nyanser i Cl., Fag. och Cor. samt med stöd av A2 och T tillfogat nyanser enligt följande: Cor.: 386. Vle, Vc.: alla fyra takterna. Cb.: 386–387. Därtill har nyansen <i>p</i> i understämman i 386 justerats upp till <i>mf</i> .
385	Cor.	Nyansanvisningarna tillfogade i analogi med Cl. och Fag.
388	Vle, Vc.	Med främmande hand är inskrivet <i>pp</i> ovanför violans system. Anvisningen har ignorerats i utgåvan.
389	Arnljot	I A1 är sista noten g. Utg. har valt f i enlighet med övriga källor.
390	Vle, Vc.	I ackordet i andra halvan av takten ingår även en ters (lilla f) i A2 och T. Den saknas dock i A1 och S, och utg. har inte gjort någon ändring.
394–395	Vle, Vc.	I 394 finns en bindbåge till nästa takt i Vle och överstämman i Vc., men i nästa takt (på ny sida) finns varken ton eller paustecken i dessa stämmor. I S är det paus i hela takten. Det troliga är att esset skall bindas över till en fjärdedel i 395, vilket genomförts i utgåvan.
399	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .
407	Olav	Anvisningen (<i>stark artikulation</i>) är hämtad från A2.
408–409	Fag.	Bågarna tillfogade i analogi med Cl. och Cl. basso.
413	Arnljot	A2 har <i>mf</i> .
414	Arnljot	I A1 utgör tonerna på andra slaget en åttondelstriol. Utgåvan följer övriga källor. I båda Arnljots sångstämmor i S är ordet ”sagdt” inskrivet som ersättning för ”lärt”, som är utsatt i alla källor.
415	Arnljot	I A1 är de två sista tonerna jämna 8-delar. Utg. följer övriga källor som samtliga har punkterad rytm.

420–421	Vl. II, Vle	Möjligen är bristen på bågar avsiktlig för att förtydliga rytmen med synkopprörelsen i Vle. Utg. har därför avstått från komplettering.
427	Ob. I	B-förtecknet före första noten saknas, men Cor. har klingande b liksom S, A2 och T.
427	Fag.	Accent är utsatt för C. ingl., Cl. I och Fag. Accenten för C. ingl. och Cl. är förståelig, den ger en extra skärpa åt en viktig meloditon, medan fagotternas accent har ignorerats. Ett alternativ vore en accent för hela orkestern.
431	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .
433–435	C. ingl., Cl. I	Crescendo- och diminuendopilarna tillfogade i analogi med övriga.
437	Arnljot	A2 har diminuendopil.
439	Cor.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med stråkarna.
441	Cl., Vl. I, II	Bågar saknas. Bågen för Cl. tillfogad i analogi med Ob. Violinerna har fått två bågar med utifrån det faktum att Vl. II spelar non divisi och har två halvnoter i understämman.
458	Vle, Vc.	Anvisningen <i>mf</i> i Vle har ändrats till <i>mfz</i> i analogi med Vc.
461–463	Cl.	Cl. I har bindbåge över taktstreckets i 461 men ingen fortsättningsbåge i 462 på ny sida. Det börjar visserligen en ny melodisk fras i 462, men det fullt möjligt att den växer fram ur tonen i 461, vilket talar för bindbåge. Utg. har valt båge i enlighet med S. Bågen i Cl. II i 461 saknas, utsatt i analogi med Cl. I i 462. Bågen i Cl. II i 462–463 tillagd i analogi med Cl. I.
465–466	Cl. II	Andra tonen i 465 är ett noterat hiss (klingande a) överbundet till nästa takt, vilket ger två felaktiga ackord. Kanske misstog sig P.-B. för ett ögonblick och tänkte att klarinettstämmorna var noterade i B i stället för i A. Även S och A2 är fel med klingande a resp. h i båda takterna, medan T har b, vilket måste vara det riktiga. Tonen i Cl. II skall alltså vara noterat ciss.
465–466	Fag.	Bågen över taktstreckets tillfogad av utg. som anpassning till bindbågen i Cl. II och i linje med tonsättarens vana att binda in en kort slutnot i en legatobåge.
468	Olav	Förtecknet före andra tonen saknas i A1, A2 och på det svenskspråkiga systemet i T. Utsatt på det tyskspråkiga systemet i T och i Olavs stämma i S.
469	Vc., Cb.	Anvisningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med Cl., Fag. och Cor.
471	Fag.	En accent på första noten har ignorerats.
471	Fag., Vl. I, II, Vle, Vc.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Ob.
475	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .
479–481	Fag., Cor. I, II, Vl. I, II, Vle	Nyanserna ofullständigt utsatta. Utg. har gjort följande förslag grundat på analogi med redan utsatta anvisningar i andra stämmor: 479: diminuendopil tillfogad i Fag., <i>mf</i> tillfogad i Vl. I, II och Vle. 480: crescendopil tillfogad i Cor. I, II. 481: <i>p</i> ersatt med <i>mf</i> och diminuendopil i Cor. I, II.
485	Arnljot	A2 har diminuendopil över de tre sista noterna.
490–491	Cb.	Har <i>pp</i> i 490. Utg. har flyttat anvisningen till 491 i analogi med övriga stråkar.
492	Stråkar	Nyansen <i>p</i> har tillfogats på första noten i analogi med Ob. Crescendopilen i Cb. har tillfogats i analogi med övriga stråkstämmor.

493–494	Cl., Fag., Cor. III, IV, Vle, Vc., Cb.	Cl.: <i>p</i> i 494 har justerats upp till <i>mf</i> i analogi med C. ingl., Fag., Cor. I, II, Vl., I, II. Fag.: <i>p</i> har tillfogats i början av 493. Cor. III, IV: <i>p</i> i 494 har justerats upp till <i>mf</i> i analogi med Cor. I, II. Vle, Vc., Cb.: <i>mf</i> tillfogat på sista tonen i 493 i analogi med Vl. I, II. A2 och T har en avvikande dynamik som egentligen bättre ur balanssynpunkt: <i>mf</i> på sista noten i 493 och <i>p</i> i 494.
494–497	Vl. I, II	Bågarna i Vl. I i 494–495 och i Vl. II i 497 tillfogade i analogi med Cl. I i 486–487 och Vl. II i 496.
498–499	Fl. I, Ob.	I S tar Fl. I över de tre sista tonerna i båda takterna från Ob. I, och Ob. II dubblerar dessa tre toner en oktav lägre.
498	Olav	Sista noten är diss i A1 men fiss i A2 , T , K1 och S . Utg. har valt fiss.
505	Cl. II	Andra tonen är noterat <i>f</i> , klingande <i>d</i> , i A1 och S , vilket måste vara fel. A2 , T och K1 har noterat <i>e</i> , klingande <i>ciss</i> , vilket har följts i utgåvan.
506	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
508	Olav	A2 har <i>mp</i> .
510	Olav	I A2 , T , K1 och S avslutas meningen med punkt. Utg. har valt frågetecken i enlighet med A1 och L .
513	Vle, Vc.	Nyansbeteckningen är utgivarens förslag.
514, 516	Fag.	Staccatopunkterna i 514 tillfogade i analogi med artikulationen i Cl. basso, så även accenten och punkterna i 516.
515	Cl.	Har <i>ppp</i> , vilket justerats upp till <i>pp</i> i analogi med övriga.
515	Arnljot	A2 har crescendopil över andra hälften av takten.
519	C. ingl.	Bågen över de tre sista noterna tillfogad i enlighet med T och S .
524	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .
535	Arnljot	Noten är en fjärdedel med efterföljande fjärdedelspaus i A1 . Utg. har följt övriga källor.
542	C. ingl., Cl., Cl. basso, Fag., Cor.	Nyansbeteckningen <i>f</i> tillfogad i analogi med stråkarna.
550	Arnljot	A2 har crescendopil över första hälften av takten.
552	Vl. I, II	Bågarna tillfogade i analogi med Cl.
562	Cl., Cl. basso, Vle	Crescendopilen och beteckningen <i>f</i> tillfogade i analogi med övriga.
563	Arnljot	I T är första tonen <i>c</i> . Utg. har valt <i>ciss</i> i enlighet med övriga källor. A2 har <i>p</i> .
586	Tbn. I	Tonhöjden osäker. A1 har <i>g</i> , men i S är tonen ändrad till <i>b</i> , möjligen för att undvika oktavparallellen med Tbn. III och Tuba eller möjligen för att tonen <i>b</i> annars skulle saknas för att ge ett fullständigt förminskat septimackord. I A2 saknas tonen <i>b</i> , men den ingår i ackordet i T , där å andra sidan <i>e-t</i> saknas. Utgåvan följer A1 .
587	Vl. I, II, Vle	Anvisningen <i>pizz.</i> saknas, men den är utsatt i Vc. och Cb., och det står <i>arco</i> i 588. S har <i>pizz.</i> Både Vl. I och II har tonen <i>f1</i> , medan <i>d1</i> , som finns i A2 och T saknas. Utg. har därför ändrat Vl. II till <i>d</i> .
588	Olav	A2 har <i>ff</i> .

593	Cl. II	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med stråkarna.
595	Olav	Insatsen kommer först på sista 8-delen i takten i T , medan A1 , A2 och K1 har en fjärdedels upptakt. I S stod det först fjärdedels upptakt, sedan ändrat till 8-delspaus och 8-delsnot. Utg. har valt 8-dels upptakt. Alla källor har tankstreck efter "Men". Detta har ignorerats i utgåvan.
606	Olav	De tre första noterna är fjärdedel följd av två 8-delar i A1 . Utg. har följt övriga källor.
607		Här finns en del motsägande tempoangivelser. A1 har <i>Tempo 1mo</i> , troligen skrivet med P.-B.:s handstil. A2 har <i>poco rit.</i> på andra fjärdedelen, men T har tvärtom <i>accel.</i> på samma plats. Utg. har valt anvisningen från A1 men i utskrivna form som <i>Tempo primo</i> .
607–608	Cor. III, IV	Bågen över taktstreck tillfogad i analogi med Cor. I och II.
618	Cor.	Nyansbeteckningen <i>mf</i> tillfogad i analogi med övriga.
622	Vl. I, II, Vle, Vc.	Nyansbeteckningen <i>f</i> tillfogad i analogi med <i>fp</i> i träblåsarna.
625	Ob.	Crescendopilen går en bit in i tredje slaget, och <i>f</i> är skrivet strax före fjärde slaget, diminuendopil saknas. Justeringar har gjorts i analogi med Vl. I, II.
625	Vle	Andra noten markerad <i>fz</i> . Utg. har ändrat till <i>f</i> i analogi med övriga.
627	Olav	Scenanvisningen är hämtad från A2 . T har "Springt auf." A1 och L saknar anvisning.
628	Fl., Ob., Cl., Tr. III, Vl. I, II	Andra tonen är klingande dess i A1 men <i>d</i> i A2 och T . I S har Tr. III dess, övriga <i>d</i> . I flera av de berörda stämmorna finns spår av ett bortraderat <i>b</i> -förtecken. Utg. har gjort bedömningen att <i>d</i> är P.-B.:s slutgiltiga lösning. Bågar är i A1 utsatta mellan första och andra tonen i Fl. och Ob. och mellan tredje och fjärde tonen i Ob. Utg. i Cl., Tr. III, Vl. I, II saknas bågar. Utg. har satt ut bågar i samtliga berörda stämmor i analogi med utsatta bågar i A1 samt i enlighet med artikulationen i A2 och T .
628–629	Tr. II, III	Alla tre stämmorna är skrivna på samma notsystem, och det är därför svårt att med säkerhet avgöra vilka toner som skall spelas av Tr. II resp. III. Utg. har följt stämfördelningen i S .
630	Olav	I A2 är sista tonen markerad <i>mf</i> .
641	Olav	A2 har <i>f</i> .
645	Fag. III	Alla tre fagotterna är sammanskrivna på ett notsystem. På fjärde fjärdedelen finns bara två noter (<i>e</i> och <i>e1</i>) med gemensamt uppåtriktat skaft, medan det saknas såväl not som paustecken för Fag. III. Utg. i enlighet med S valt fjärdedel <i>e</i> , samma ton som Fag. II.
647	Tr., Tbn.	Nyansbeteckningen tillfogad av utg.
648	Fl.	Det är fyra toner i det första ackordet, <i>f1 [sic] + h1 + d2 + f1ss2</i> . Utg. har i enlighet med S valt <i>f1ss1 + d2 + f1ss2</i> .
650	Olav	Tonen är en fjärdedel i A1 , utg. har följt övriga källor.
651	Cor.	Alla fyra hornen är sammanskrivna på ett notsystem. På andra och tredje fjärdedelen spelas ett trestämmigt ackord, och det är inte klart angivet vilken stämman som spelar vad. Utg. har gjort en lösning utifrån enklast möjliga stämföring. S har samma lösning.
652		A2 och T har diminuendopil, men i A1 finns ingen sådan pil, och av instrumentationen förefaller det som att fortet skall hållas takten ut och nästa takts pianissimo infalla subito.
653		A1 har <i>meno</i> med främmande hand och <i>Poco tranquillo</i> med annan främmande hand. Utg. har valt beteckningen <i>Poco più tranquillo</i> från A2 och T .

658	C. ingl., Cl. I, II	Crescendopilen tillfogad i analogi med övriga instrument. Den är utsatt i Cl. I i S.
659–660	Arnljot	A2 har crescendopil från sista slaget i 659 t.o.m. andra slaget i 660.
659	Cb.	Ett accenttecken på första noten har ignorerats, eftersom tonen även är markerad <i>fp</i> .
660–661	Cl. basso, Fag.	Nyansanvisningarna i 660 och första hälften av 661 tillfogade i analogi med Vc. och Cb. I Fag. har därtill tillfogats ett <i>p</i> på tredje slaget i 661 i analogi med övriga samt ignorerats ett <i>pp</i> i slutet av samma takt. Detta <i>pp</i> måste anses självklart efter diminuendopilen och är inte heller angivet i C. ingl., Cl., Cl. basso och Vle.
661	Vle	Crescendopilen tillfogad i analogi med Vc. och Cb.
663	Vc., Cb.	Crescendopilen tillfogad i analogi med 661 samt i enlighet med A2 och T.
665	Arnljot	Första noten är c i A1, A2, K1 och båda stämböckerna i S, medan T har ess. Detta senare är troligen ett skrivfel, och utg. har behållit c.
667	C. ingl.	Legatobågen tillfogad i analogi med Cor. I.
671	Cl. basso	Tonen är felaktigt ett noterat g, men bör vara b, klingande G.
676	C. ingl., Cl. basso, Fag., Vle, Vc., Cb.	Artikulationen inkonsekvent. C. ingl. har en båge över hela takten, Cl. basso båge över de tre första tonerna, Fag. två bågar över vardera tre toner, medan Vle, Vc. och Cb. saknar bågar. Utg. har satt ut en båge för hela takten i Cl. basso och Fag. i analogi med C. ingl. och blåsarstämmorna i föregående takter. Vc. och Cb. har fått två bågar i analogi med 670. Vle har fått en båge över första hälften av takten.
676–677	Fag.	Fagotterna, som är sammanskrivna på ett notsystem, är skrivna i två oktaver i 676 och första tonen i 677. Man får förutsätta att Fag. I spelar den övre stämman och Fag. III den undre, och utg. har i sammanhanget sett det naturligast att Fag. II skall spela i den övre oktaven. Så är också stämfördelningen utformad i S.
678–679	Fl., Ob.	Bågen över de två sista 8-delarna i Ob. I i 678 tillfogade i analogi med Fl. Legatobågarna i 679 är utgivarens förslag, baserat på utsatta bågar i 678.
678	Fag.	Bågen i Fag. I tillfogad i analogi med Cor. I, II och IV. Bågarna i Fag. II och III tillfogade i analogi med Cl. basso.
780	Arnljot	A2 har <i>pp</i> .
684		A1 har <i>Più mosso</i> , skrivet med främmande hand. Utg. har valt formuleringen <i>Più moto</i> från A2 och T.
684	Arnljot	I A1 är tonen en fjärdedel utan punkt. Utg. har följt övriga källor.
684	Vl. I, II, Vle	Nyansbeteckning saknas, tillfogad i enlighet med A2 och T samt Vl. I i S.
688–693	Vl. I, II, Vla solo	Legatobågar saknas. Utg. har tillfogat bågar i analogi med mönstret i närmast föregående takter (684–687), då det bör ha varit P.-B.:s avsikt att denna karaktär skulle fortsätta. En närmast identisk komplettering finns i S.
693	Fl.	Nyansbeteckning tillfogad i analogi med stråkarna och i enlighet med S.
695–696	Vle, Vc., Cb.	Bågen i 695 tillfogad i analogi med Vc. och Cb. i 705. Bågen i 696 tillfogad i analogi med 694 och 704.
699–710		A1 och S har inga fasta förtecken, medan A2 och T har fem b-förtecken härifrån t.o.m. 712. Utgåvan följer A1 och S.
708	Vl. II	Bågen tillfogad i analogi med Vle.
711		A1 och S har härifrån två fasta b-förtecken, medan A2 och T har fortsatt fem b-förtecken till och med 712, därefter två b-förtecken även de. Utg. har följt A1 och S.

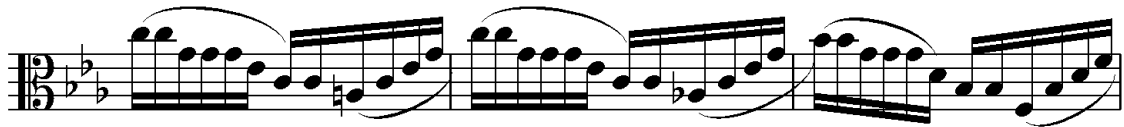
713–714	Vc.	Möjligen skall Vc. spela tremolo redan från 713 som Vle, men det står inte så, inte heller i S.
714	Fag., Cor., Tr., Tbn., Tuba	Diminuendopilen tillfogad i analogi med övriga.
714	Vc., Cb.	Nyansbeteckningen <i>f</i> tillfogad i analogi med Vl. I, II och Vle.
717–722	Fag.	Den enda dynamiska anvisningen som är utsatt i dessa takter är ett <i>mf</i> i 718. Utg. har ignorerat detta och i stället satt ut anvisningar i analogi med övriga träblåsare.
722	Ob.	Nyansbeteckningarna tillfogade i analogi med Vl. I.
731–732	Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Nyansbeteckningarna tillfogade i analogi med övriga orkestern.
734	Vl. I	Det finns även en båge över hela takten. Denna har ignorerats.
735	Cor.	En anvisning <i>mf</i> har ignorerats.
737–743	Vl. I solo	Legatobågar saknas helt. Utg. har tillfogat bågar i enlighet med inskrivna bågar i S.
742	Vl. II	Bågen tillfogad i analogi med Vla solo i föregående takter.
743	Ob. I	Nyansbeteckning saknas. Utg. föreslår <i>mf</i> som lämplig nyans ihop med stråksolisterna.
744	Träblåsare, Vl. I solo, Vl. II solo, Vla solo	Ofullständigt utsatt dynamik och artikulation. Utg. har kompletterat med <i>f</i> i analogi med Cor., Vc. och Cb. Staccatopunkt är endast utsatt för Ob., tillfogad i övriga nämnda instrument i analogi med alla träblåsare i 746.
744–746	Vc., Cb.	Bågarna oklara. Vissa bågar slutar på sista 32-delen och vissa går fram till den avslutande 8-delen. Utg. har på grund av den avslutande accenten valt att inte binda in 8-delen.
745–746	Cor.	Utg. har tillfogat punkter och streck i 745 i analogi med Vc. och Cb. i 747. samt staccopunkt i 746 i analogi med träblåsarna.
746	Vc., Cb.	De två sista 32-delarna är d-e i A1 och S men diss-eiss i A2 och T. Utg. har valt det förra.
748	Vc., Cb.	Punkter och streck tillfogade i analogi med föregående takt.
749	Vl. I, II, Vle	Anvisningen <i>tutti</i> saknas men är tämligen självklar och framgår av S.
750	Vc., Cb.	Bågen i Vc. slutar på sista 32-delen, medan bågen i Cb. går fram till den avslutande 8-delen. Utg. har liksom i 744–746 valt att inte binda in den avslutande 8-delen i bågen.
751	Tr.	Inskrivet <i>sord.</i> med främmande hand. Även inskrivet i S. Anvisningen må vara befogad av balansskäl men har ändå ignorerats i utgåvan.
754–756	Ob., Cl., Cor.	Nyansen <i>mf</i> tillfogad i analogi med övriga.
754	Tr.	Accenten tillfogad i analogi med Cl. och Fag.
754	Stråkar	Vl. I, II har <i>f</i> på andra tonen, Vle, Vc. och Cb. har <i>fz</i> . Utg. har valt det senare för alla.
756	Olav	Sista noten är d i A1, men alla övriga källor har fiss, och utg. har då valt detta. Båda tonerna är möjliga.
757	Ob., Cl., Vl. I, II, Vle	Den första bågen finns endast i Ob. och Vl. I och den andra endast i Vl. I. Övriga bågar tillfogade i analogi med dessa.
757–758	Blåsare, Timp.	Nyansbeteckningen <i>f</i> och diminuendopilen tillfogade i analogi med stråkarna.
758	Vl. II	Helnot i understämman. Har ändrats till punkterad halvnot som Vl. I.

761–762	Cl., Fag., Vl. I, Vc.	Crescendopilen i Fag. i 761 tillfogad i analogi med övriga. I 762 har Cl. en diminuendopil över första halvan av takten, ett <i>p</i> på tredje slaget och sedan en ny diminuendopil till taktens slut. Då mellannyansen måste anses självklar har den ignorerats och de två bågarna har slagits samman till en pil över hela takten. Fag. har <i>p</i> på tredje slaget och därefter en diminuendopil. Har fått en pil över hela takten utan angiven mellannyans. Vl. I och Vc. har diminuendopil endast över andra halvan av takten. Har sträckts ut över hela takten i analogi med Cl. och Vle.
764		L har här en scenanvisning, som utelämnats i utgåvan, då den är utkomponerad i musiken: "Ett ögonblick tom scen, medan stridslurar börja ljuda i fjärran och långsamt komma allt närmare under de fyra följande scenerna".
766	Tbn. III	Bågen tillfogad i analogi med 1071 och 1080.
768	Cl. I	Nyansen <i>f</i> på andra tonen tillfogad i analogi med Fag., Vl. II och Vle.
774–775	Fl., Ob., Cl. basso	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cl. och Fag.
776		L har följande scenanvisning: "Lyssnar till lurarna; bondehärens börja nu även höras i fjärran". Den senare delen av anvisningen har tagits bort i utgåvan, då det endast är kungshärens lurar som ljuder här.
776	Horn bakom scenen	I marginalen benämns dessa instrument "Stridslurar (horn) bakom scenen". Detta är sedan överstruket, och över insatsen står det "2 Horn i E (a 2)".
779	Gunhild	Nyansbeteckningen saknas i A2. A1 har <i>pp</i> .
780	Gunhild	Texten "alltre'n" återgiven i enlighet med L. A1 har "alltren" med apostrof ungefär över n-et. A2 har "alltren" och T "allt ren".
781	Gunhild	A1, A2, T och L har alla ett tankstreck efter "skall". Har ersatts med tre punkter.
784	Cl. II	Har <i>f</i> som enda instrument i orkestern. Troligen är detta ett rent misstag, och nyansen är nedjusterad till <i>p</i> i analogi med övriga.
789	Fag., Cor.	Diminuendopilen och anvisningen <i>p</i> tillfogade i analogi med Cl.
801	Tbn. I	Bågen tillfogad i analogi med 803.
806, 808	Gunhild	A2, T och L har tankstreck efter "knä" i 806 och "hjälm" (stavat "jäl'm" i A2 och T) i 808. A1 har kommatecken på båda ställena, och detta har valts för utgåvan.
811	Cl. II, Cor. IV	Båge tillfogad som anpassning till legatot i övriga blåsarstämmor.
812	Fag.	Bågen tillfogad i analogi med föregående takt.
813	Gunhild	A2 och T har kolon och tankstreck efter "läser" och L två tankstreck efter varandra. Utg. har valt utropstecken i enlighet med A1.
814–815	Horn bakom scenen	Hornen är i dessa två takter överstrukna i A2, men ej i A1 och inte heller i S. Och i T finns de med.
822–823	Fl. I, Cl. I	Det finns även en lång båge över hela takten. Denna båge har ignorerats. Den sista av de kortare bågarna går ut förbi sista noten som om den skulle fortsätta i nästa takt på nästa sida. Där börjar emellertid en ny båge på första noten. Utg. har i enlighet med S valt att låta bågen gå över taktstreckets.
822	Cor. III, IV, Tbn., Tuba	Det är en diminuendopil utsatt på slutet av takten i Cor. III, IV och mellan trombonernas system. Denna anvisning har ignorerats, då nyansen endast är <i>mf</i> och sannolikt bör vara det även i 823.
823	Fl., Ob., Cl.	Nyansen <i>f</i> tillfogad i analogi med Vl. I, II.

825	Ob., Cl., Fag., Stråkar	I Ob. står <i>mf</i> och en diminuendopil. Utg. har tolkat detta såsom gällande för hela orkestern i och med att nästa takt är markerad <i>pp</i> . A2 och T har diminuendopil.
826	Cfag.	Nyansbeteckningen <i>p</i> har justerats ner till <i>pp</i> i analogi med övriga.
826	Horn bakom scenen	Tonhöjden är oklar. Frågan är om den skall vara klingande <i>e</i> , vilket är signalens grundton och den regelrätta sluttonen i hornsignalen (jfr 782, 814, 842, 858, 1080, 1169, 1777) eller om den skall anpassas till den nya tonarten, Ass-dur, som börjar i denna takt. Källorna ger motstridiga uppgifter, som visar att P.-B. tvekat i detta val. A1 har klingande <i>d</i> (noterat <i>b</i>), A2 ett <i>e</i> som ändrats till <i>ess</i> , T har <i>e</i> , partituret för scendirigenten i S har <i>e</i> medan stämman i S har <i>ess</i> (noterat som ett <i>h</i> , vilket kan ha ändrats från <i>c</i>). K1 (som är ett klaverutdrag för sufflören och <i>i</i> och för sig mindre tillförlitlig som källa i detta sammanhang) har tonen (ett <i>e</i>) överstruken. Vem som strukit och när är obekant, men det kan tyda på att problemet åtminstone vid något tillfälle löstes genom ett alexanderhugg. För utgivaren står valet mellan <i>e</i> och <i>ess</i> . <i>E</i> är det mest logiska, och om hornen är uppställda på stort avstånd och gör diminuendo (anvisningen är <i>pp</i> med diminuendopil och ordet <i>förtonande</i>), så kan det fungera som ett slags tonad övergång till nästa avsnitt. <i>Ess</i> fungerar harmoniskt, men man slutar då signalen på "fel" ton och hamnar dessutom utanför naturtonsförrådet. På ett modernt valthorn är det givetvis inget problem, men illusionen av naturinstrument går förlorad. Tonen <i>d</i> (noterat <i>b</i>) i A1 måste vara ett rent misstag från P.-B.:s sida. Ett <i>d</i> skulle vara fel i både den gamla tonarten och den nya. Utgivarens teori är att tonsättaren avsåg ett klingande <i>ess</i> och råkade notera för F-horn i stället för E-horn. Utgåvan har hållit fast vid det ursprungliga <i>e-t</i> . Jfr. 1102, där ett liknande tonartsbyte äger rum, men där alla källor har en anpassad slutton (<i>fiss</i> i stället för <i>f</i>).
832	Arpa	Ackordet i det undre systemet på andra fjärdedelen är svårläst. Troligen innehåller det en fullständig treklang, <i>dess1+f1+ass1</i> , men i S har man tolkat det som endast <i>dess</i> och <i>ass</i> .
847	Tr. I	I S saknas anvisningen <i>con sord</i> .
852	Bård	Sista noten är <i>fiss</i> i T , alla övriga källor har <i>e</i> , vilket har valts för utgåvan. I Bårds stämma i S har <i>e</i> ändrats till <i>fiss</i> , men det kan ha gjorts med T som källa.
856	Cl. II	Det är svårt att se om bågen skall börja på första eller andra tonen. Utg. har valt första, d.v.s. sammankopplat bågen med den föregående.
856–859	Horn bakom scenen	Bindbågen mellan 856 och 857 saknas, tillfogad i analogi med alla andra ställen samt i enlighet med S , A2 och T . Tonen i 858–859 saknas, tillfogad i enlighet med S , A2 och T .
857–860	Cb.	I A1 är notskriften i överstämman genomstruken med två streck men i S med tre, alltså angivande tremolo – en fullt gångbar lösning, kanske till och med bättre mot triolerna i understämman.
858	Timp.	Nyansen <i>p</i> tillfogad i analogi med 848 och 854.
860–861	Cl. basso, Cor., Vle, Vc., Cb.	De dynamiska anvisningarna i Vle, Vc. och Cb. i 860 och i Cor. i 861 är utsatta i A1 , övriga anvisningar är tillfogade av utg.
861	Sigurd	A2 har <i>f</i> .
865	Vl. II	Anvisningen <i>div.</i> står först i 866 men bör gälla härifrån.
868		Nyansbeteckning saknas för samtliga. Utg. föreslår <i>mp</i> , vilket är den nyans som står i A2 och T .
868	Vl. I	Bågen tillfogad i analogi med följande två takter i stråkarna.
869–870	Cl., Fag.	Crescendopilen i Cl. II och <i>mf</i> i Cl. och Fag. tillfogade i analogi med Vle, Vc. och Cb.
869–870	Vle	Bågen mellan takterna tillfogad i analogi med Cl.

871	Cor.	Nyansbeteckningen i Cor. I, II svårläst, möjligen står det <i>mf</i> . Utg. har valt <i>fp</i> i analogi med träblåsarna. Nyansbeteckningen <i>ffz</i> i Cor. III, IV har justerats ner till <i>fz</i> i analogi med stråkarna.
871	Sigurd	A2 har <i>f</i> .
873–874	Arnljot	A2 har diminuendopil från näst sista noten i 873 t.o.m. första noten i 874.
874	Vl. I	Bågen slutar på tredje noten. Har förlängts till fjärde noten i analogi med stråkarna i 869–870 samt i enlighet med S .
877	Sigurd	Tonhöjderna är noterat <i>ess2-g1</i> i A1 men <i>dess2-f1</i> i övriga källor. Det senare förefaller mest sannolikt.
880	Timp.	Nyansen <i>p</i> har justerats ner till <i>pp</i> i analogi med övriga.
892	Fl. I, II, Ob. I, II, Cor. I, II	Nyansen <i>f</i> tillfogad i analogi med Cl., Fag., Timp. och stråkar.
894–895	Sigurd	I A1 , A2 och K1 är sista noten i 894 noterat <i>g1</i> , och tonen i 895 är <i>c2</i> . I T är motsvarande toner noterat <i>c2</i> och <i>e2</i> . Sigurds båda sångstämmor i S hade ursprungligen <i>g1-c2</i> , vilket ändrats till <i>c2-e2</i> . Utg. har följt den senare lösningen.
896		Crescendopilen går bara över första halvan av takten i träblåsarna och Vl. I men över hela takten i Cor. och Cb. I Vl. II, Vle och Vc. upptar den ungefär 3/4 av taktens längd. Utg. har dragit ut den över hela takten i alla stämmorna.
896	Vc.	Bågar saknas, men legato förefaller sannolikt, om man jämför med Fl. och Vl. I. Utg. föreslår två bågar.
897	Vle	Alla tonerna är noterade på samma notsystem med anvisningen (<i>non div.</i>). Då detta inte är möjligt att utföra har utg. gjort ett förslag till divisi in 2.
903–905	Sigurd	A1 saknar artikulationstecken. A2 har tenutostreck på sista noten i 903 och accenter på alla noter i 904–905. S följer detta, men accenten i 905 saknas. T har accent på sista noten i 903 och över alla noter i 904 men inte i 905. Utgåvan följer A2 .
906		På tredje slaget är i notsystemen för Ob., Tr., Tbn. och Vl. I inskrivet ett <i>p</i> rakt över början av diminuendopilen. Detta förefaller vara ett tillägg som gjorts för att inte orkestern skall täcka sångaren. Men de ursprungliga nyanserna är inte bortraderade, och tillägget har ignorerats i denna utgåva.
907–908	Cl.	Bågar saknas, tillfogade i analogi med Fl. Cl. I har fått två bågar per takt på grund av tonuppreppningarna.
907	Fag., Cor., Timp.	Nyansbeteckningen <i>mf</i> för Cor. och Timp. nedjusterad till <i>p</i> i analogi med de flesta övriga stämmor. Beteckningen <i>p</i> tillfogad för Fag.
909	Ob.	Det finns även en båge över hela takten. Denna har ignorerats.
911–912	Vle	Legatobågens längd är oklar, den går förbi sista noten i 911, men inte fram till första noten i 912. Utg. har valt att avsluta bågen på sista noten i 911.
912	Fl. II	Alla tre Fl. är sammanskrivna på ett system, men Fl. II saknas på första taktslaget. Den stämföringsmässigt mest sannolika tonen är <i>dess3</i> .
920	Arnljot	Återställningstecknet saknas i A1 , finns i övriga källor.
922	Arnljot	A2 har crescendopil från första tonen till taktens slut.
923	Sigurd	A2 har <i>mf</i> .
928	Vle	Bågen tillfogad i analogi med Vl. I.

934		A1 har anvisningen <i>Meno</i> med främmande hand. Utg. har valt beteckningen <i>col canto</i> från A2 och T.
936	Sigurd	A2 har <i>f</i> .
938	Vl. I, II	Det finns även en båge över hela takten. Denna har ignorerats.
948–952	Träblåsare, Vle, Vc., Cb.	Nyanser och bågar ofullständigt angivna. Följande har tillfogats: C. ingl.: diminuendopilen i 950. Cl.: nyanserna vid insatserna i 948–949, diminuendopilen i 950–951. Cl. basso: Anvisningarna i 950. Fag.: crescendopilen i 948–949, diminuendopilen i 950–951, bågar i 950–952, nyansen i 952. Vle: bågen i 951. Vc., Cb.: crescendo- och diminuendopilarna i 949–951, nyansen i 952.
953	C. ingl.	Bågen tillfogad i enlighet med S.
953–954	Cl. basso	Bågen går förbi sista noten i 953 men det saknas fortsättningsbåge i 954 på ny ackolad. Utg. har valt att inte låta bågen gå över taktstreckket.
957	Cl. I	Den andra bågen saknas, tillfogad i analogi med C. ingl. i 955.
957–958	Cl. basso	Bågen över taktstreckket tillfogad i analogi med Tbn.
958	Vl. solo	Nyansen <i>p</i> tillfogad i enlighet med S.
962–974	Vl. I (gli altri), Vl. II, Vle, Vc.	Legatobågar saknas i hela detta parti. I S är bågar om vardera två noter tillskrivna i Vl. II i alla takterna, men i Vl. I (gli altri), Vle och Vc. saknas de. Utg. har tillfogat bågar i de stämmor och takter där det förekommer åttondelar, d.v.s. 967, 970 och 971 men har avhållit sig från att göra några ytterligare kompletteringar.
963–967	Vl. solo	Bågarna tillfogade i enlighet med S.
965–967	Fl.	Bågen i 965–966 tillfogad i analogi med 963. Bågen i 967 tillfogad i analogi med Cor.
967–971	Vc.	Hela passagen noterad i basklav, eftersom stämman är sammanskriven med Cb.
972	Arnljot	A1 och båda stämmorna i S har ”binder”, medan T och L har ”länkar”. I A2 och K1 har ”binder” ändrats till ”länkar”. Utg. har därför valt det senare.
972–975	Vl. I solo	I dessa takter är endast den första legatobågen i 974 utsatt, samtidigt som blåsarstämmorna visar på legatoartikulation. Det saknas dessutom bindbågar i 973 och 975. Utg. har tillfogat bågar i enlighet med S, och därtill en båge i 973 i enlighet med samma mönster.
977–978	Cor., Stråkar	Dynamiska anvisningar saknas bortsett från de två accenterna i Vc. och Cb. Det förefaller emellertid orimligt att hornen och stråkarna skall ligga kvar i <i>pp</i> under dessa två takter. Utg. har tillfogat nyanser med ledning av hornstämmorna i S.
980	Cl., Vc., Cb.	Diminuendot är noterat i två steg med ett <i>p</i> mitt i takten. Notationen har förenklats i analogi med Fl., Ob., Cor.
990–991	Vl. I, II, Vle, Vc.	Staccatopunkt utsatt endast under första noten i 990 i Vle och Vc. I A2 och T är punkter dock utsatta under alla noter i dessa takter, och detta har införts i utgåvan.
995	Vc., Cb.	Denna takt är tom, innehåller varken noter eller paustecken. S har en fjärdedel ess, samma som i föregående takt, och det är förmodligen helt korrekt. Även A2 och T har en baston ess här.
996	Sigurd	Duolen är noterad som två 8-delar med duoltvåa. Har ändrats till två punkterade 8-delar i analogi med det allmänna mönstret i detta avsnitt samt i enlighet med övriga källor.
998	Cor.	Nyansbeteckningen saknas, tillfogad i analogi med Vle och Vc.

- 998 Vle, Vc. Bågarna tillfogade i analogi med Vl. I i 996 samt i enlighet med inskrivna bågar i S.
- 1000–1002 Fag. Alla tre stämmorna är sammanskrivna på ett system, och i förening med en märklig båge i 1001 uppstår oklarheter om vem som skall spela vad.
-
- Utgivarens uppfattning är att bågen i 1001–1002 är en bindbåge som avser Fag. II, men i S har man gjort en annan tolkning av stämfördelningen.
- 1000 Cb. Har paus på första slaget. S har en fjärdedel ass, och det förefaller vara mer korrekt, eftersom Fag. och Vc. byter baston här.
- 1007 Sigurd I T är första noten en 8-del följd av två 8-delspauser. Utg. följer övriga källor.
- 1010 Ob. I Det är svårt att se om det står någon båge över de två 16-delarna i A1, tillfogad i enlighet med T. Båge över hela 1009–1010 i A2. Båge över de tre sista noterna i S.
- 1010 Vle Bågens avsedda längd oklar, den slutar i luften efter 6-e noten. Utg. har förlängt bågen till och med nionde noten i analogi med Vc. i 1000 och enlighet med S.
- 1011–1012 Vl. II Bågar saknas. Bindbågen är underförstådd genom den utdragna våglinjen efter tre-tecknet. Legatobågen tillfogad av utg.
- 1012–1013 Ob., Cl. II Bågen i Ob. slutar på sista noten i 1012, och Cl. II har ingen båge alls i denna takt. Men i nästa takt på ny sida finns en fortsättningsbåge för både Ob. och Cl. Utg. har valt att ignorera denna.
- 1013–1019 Fag., Cor. Timp., Arpa De dynamiska anvisningarna är ofullständigt markerade. Följande kompletteringar har gjorts i analogi med de anvisningar som finns:
Fag.: en diminuendopil i 1016 har förlängts till och med 1018.
Cor: alla dynamiska anvisningar tillfogade av utg.
Timp.: alla dynamiska anvisningar tillfogade av utg. i 1013–1017. En utsatt diminuendopil i 1018 har inkluderats i den tillfogade pilen över 1016 och 1017.
Arpa: diminuendopilen i 1014, *mf* och crescendopil i 1015 samt diminuendopil i 1016–1018 har tillfogats.
- 1016–1018 Vle P.-B. har endast skrivit två bågar i varje takt.
-
- Utg. har utarbetat ett förslag till lösning, där P.-B.:s önskan om legato är tillvarataget så mycket som möjligt med hänsyn till tonupprepningarna.
- 1023 Cl. II, Fag. I Nyansbeteckningen *mp* tillfogad i enlighet med Cl. II i S.
- 1024 Arpa Över det övre systemet finns en asterisk med tillhörande fotnot: (*O.b.s. för kopisten: Denna harpstämman är riktig!*).
- 1026 Cor. III Nyansbeteckningen *p* tillfogad av utg.
- 1027–1028 Cb. Bågen tillfogad i analogi med 1029–1030.
- 1028 Fag. I Bågen tillfogad i analogi med Cl. II.
- 1030 Vle Man får förutsätta att non divisi är avsett här. Legatobågen saknas men är implicit på grund av notvärdet i understämman.

1032	Tr. I, Cb.	Fermaten endast utsatt för Cl., Cor., Sigurd och Vc. Problem uppstår för Tr. I och Cb., där det inte klart framgår om fermaten skall gälla åttondelen eller den efterföljande pausen. Utg. har valt att lägga fermaten på pausen, eftersom tonen annars hellre borde varit skriven som en fjärdedel som i Cl.
1032	Sigurd	Den lägre varianten finns som alternativ i A2, T, K1 och båda sångstämmorna i S .
1034	Tr. I	En crescendopil är utsatt över pauserna före noten. Den börjar på åttondelspausen och fortsätter över resten av takten. Nyansen <i>f</i> står först på taktstreck. Utg. har valt att sätta <i>f</i> vid insatsen.
1038	Arpa	Arpeggiotecknet före det andra ackordet i det undre systemet har tillfogats av utg.
1039	Arnljot	I T är notvärdena i andra halvan av takten punkterad 8-del, 16-del, 8-del. Utgåvan följer övriga källor.
1043, 1045	Ob. I, Cor. I	Det är svårt att se om det står punkter eller streck över de två sista tonerna i Cor. I i 1043. Detsamma i Ob. I i 1045. Utg. har valt streck.
1045	Arnljot	I A1 är andra noten är en fjärdedel och tredje en åttondel. I A2, T, K1 och sångstämma 2 i S är notvärdena däremot omkastade. Sångstämma 1 hade ursprungligen den förstnämnda versionen, vilken ändrats till den senare, som också har valts för denna utgåva.
1047	Cor., Vc.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Timp .
1047	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
1056	Cor.	Takten saknar såväl noter som paustecken i båda systemen. Det kan tyda på att P-B. avsett att hornen skulle spela i denna takt men glömt att skriva in noterna. Att hornen skulle ha paus i detta avslutande kraftfulla ackord förefaller mindre sannolikt. Utg. har därför gjort ett enkelt förslag till komplettering. S har paus.
1059	Sigurd	A2 har <i>f</i> .
1063	Arnljot	De tre sista noterna i A1 är 8-del, 16-del, 16-del. Utg. har följt övriga källor. I A2 har fjärde noten ett <i>h</i> som alternativ.
1068–1072	Tbn., Tuba	Sista tonen i Tbn. II saknar b-förtecken, tillfogat i enlighet med A2, T och S . I 1068 fortsätter bågarna förbi sista noten, men i 1069 på ny sida finns ingen fortsättningsbåge. Utg. har valt att inte fortsätta bågen över taktstreck (i analogi med 1077–1078). Bågarna i Tbn. III och Tuba i 1070–1071 tillfogade i analogi med 1079–1080.
1073–1078	Horn bakom scenen	Bågarna över åttondelarna tillfogade i analogi med 836–841 och andra ställen.
1075, 1077	Arnljot	A2 har <i>mf</i> på sista noten i 1075 och <i>p</i> i början av 1077.
1078	Sigurd	A2 och L har kolon efter ”förstår”; T har både kolon och tankstreck, och A1 saknar interpunktion. Utg. har valt kolon.
1079	Arnljot	A2 har <i>f</i> . Anvisningen ”(infallande)” är hämtad från A2 . L har anvisningen ”starkt”.
1080–1081	Tbn. III	Den andra bågen tillfogad i analogi med Tbn. I, II.
1082	Fl. I, II, Cl. I	Crescendopilen i Fl. börjar på tredje slaget och sträcker sig förbi fjärde slaget så att nyansbeteckningen <i>f</i> står nästan framme vid taktstreck. Crescendopil saknas i Cl. I. Utg. har tillfogat pil i Cl. I samt justerat placeringen av pil och nyansbeteckning i Fl. i analogi med övriga stämmor.
1085	Fl. II	Det står både <i>e2</i> och <i>giss2</i> på tredje taktslaget. Utg. har valt <i>e2</i> i enlighet med S .

1087	Fl. II, III	Alla tre flöjterna är noterade på ett system, och det är inte helt klart vilka toner som Fl. II och III skall ha på de två första taktlagen. Utg. har gjort en tolkning utifrån enklast möjliga stämföring, men i S är stämmorna omkastade jämfört med denna.
1087–1088	Cor.	Nyansen <i>p</i> tillfogad i analogi med träblåsarna.
1087–1092	Arpa	Arpeggiotecken saknas på några ackord.
1090	Ob.	Det finns varken toner eller paustecken i denna takt i A1, och det är paus i S, men det förefaller osannolikt att P.-B. verkligen velat ha en paus här. Frasen förefaller avhuggen. Utg. har gjort ett försök att fylla ut de felande tonerna.
1092	Arpa	Ackordet på tredje slaget är oläsligt. Kanske har det korsats över avsiktligt, kanske har P.-B. oavsiktligt kommit när bläcket innan det torkat. Tonhöjderna är införda från S.
1097	Vc., Cb.	Vid insatsen står det <i>con sord.</i> ovanför det gemensamma systemet för Vc. och Cb. Utg. har utgått från att anvisningen endast gäller Vc.
1097–1098	Vl. I	Bågarna över 16-delarna tillfogade i analogi med 1100–1101.
1100	Vc.	Notskaften för Vc. är vända uppåt, eftersom notsystemet delas mellan Vc. och Cb. Det första skaftet når inte ner till d-t, men utg. anser det ändå sannolikt att Vc. skall spela både d och a, precis som i föregående takt.
1102		Överst på sidan står scenanvisningen ”(Olav, Arnljot, Göka-Tore, Åflo-Faste, Gissur, Tormod, Torfinn ö hirden, Kör I, in)”.
1102, 1104	Fag.	Bågarna tillfogade i analogi med 40 m.fl. takter.
1104–1105	Fag.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Timp.
1104–1105	Vc., Cb.	Nyansbeteckningarna är tillfogade av utg.
1106	Olav	A1 har <i>f</i> . Utg. har följt A2 och T.
1107–1108	Olav	A1, A2 och T har utropstecken i 1107 och inledande versal i 1108. Har ändrats till kommatecken i 1107 och liten bokstav i 1108 i analogi med de flesta följande ställen samt i enlighet med skrivsättet i L.
1109	Cor. IV	Ev. avses bindbåge mellan andra och tredje noten.
1111–1112	Alla sångstämmor	A1 har <i>mf</i> på fjärde slaget i 1111 och <i>f</i> på första taktlaget i nästa takt. A2 och T har <i>f</i> resp. <i>ff</i> , vilket har valts för utgåvan. Den fullständiga scenanvisningen i L är för Olav: ”Ut åt höger.” och för övriga ”medan de följa efter konungen.”
1114	Kör II	Nyansen <i>f</i> saknas i T, tillfogad i enlighet med A2 samt i analogi med följande körinsatser.
1114–1119	Kör II, III, IV	L har följande beskrivning av körernas insatser: ”Härropet höres fortsätta allt längre och längre bort; under de följande scenerna ljuder det oupphörligt på nytt, än nära, än fjärran blandande sig med stridslurarnas toner.” A1 har endast följande anvisning i marginalen före 1119: Kör III: ”(på ngt avstånd)”, Kör IV: ”(avlägset)”. T har följande: 1114: Kör II: ”hinter der Bühne”. 1116: Kör III: ”hinter der Bühne, etwas weiter entfernt.” 1119: Kör IV: ”noch ferner.” Utgåvans anvisningar är hämtade från A2.
1115	Fl. I, II	Bågen tillfogad i analogi med Ob.
1118	Vl. I	Bågen tillfogad i enlighet med A2 och T.
1119	Cor. III	Tenutostreck över noterna, har ändrats till båge och punkter som Ob. I, eftersom avsikten måste vara att båda instrumenten skall artikulera på samma sätt.

1120	Timp.	Kanske skall det vara punkterad rytm på andra slaget som Fag. och Cor. Men även S har jämna 8-delar, och utg. har inte gjort någon ändring.
1123		L har följande scenanvisning som utelämnats i utgåvan: "Härropet höres fortsätta allt längre och längre bort; under de följande scenerna ljuder det oupphörligt på nytt, än nära, än fjärran blandande sig med stridslurarnas toner."
1123, 1125	Timp.	Anvisningen <i>p</i> är tydligt utsatt i båda takterna men är likafullt litet förvånande om man jämför med övriga stämmor. Kanske vill tonsättaren hålla tillbaka styrkan därför att <i>f</i> är tersen i ackordet.
1124–1125	Träblåsare, Vl. I, II	Crescendopilen i träblåsarstämmorna i 1124 tillfogad i analogi med Cor. och stråkar. En anvisning <i>f</i> i början av 1125 i Vl. I, II har ignorerats.
1126		<i>Poco meno</i> är inskrivet med främmande hand. Utg. har valt anvisningen <i>Poco meno (con moto)</i> , som står i A2 och T . A2 har dessutom anvisningen fjärdedel = fjärdedel.
1126	Cor. II, III, IV	Staccatopunkten är endast utsatt i Cor. III, IV, tenutostrecket endast i Cor. II.
1130–1131	Cl., Fag.	Nyansbeteckningar är utsatta endast under klarinetternas gemensamma system fram till tredje slaget i 1131, där det även står en crescendopil under fagotternas. I S är klarinetternas nyanser utsatta även för Fag. I, vilket förefaller högst rimligt, medan Fag. II ligger still i <i>pp</i> fram till den utsatta pilen. Utg. har följt detta men låtit pilen i Fag. II börja redan på andra slaget i 1131 för att få det avslutande stora crescendot synkroniserat med övriga stämmor.
1133	Fag.	Markeringen <i>fp</i> justerad till <i>fzp</i> i analogi med Cl.
1133–1136	Gunhild	A2 har en hel rad med dynamiska anvisningar som saknas i T :
1137–1138	Cl. I	Nyansen <i>p</i> står över första tonen i 1138 men bör gälla redan från upptakten i 1137.
1137–1138	Vl. II	Bågen över taktstrecket tillfogad i analogi med Fl.
1139	Cl. I	Tredje tonen ser ut som ett h, klingande giss, i A1 och har tolkats som ett h i S , men en jämförelse med A2 och T visar att tonen måste vara noterat a, klingande fiss.
1145	Fag. II, Vl. I, II, Cb.	Crescendopilen tillfogad i analogi med Fag. I och Cor. II. samt i enlighet med Fag. II, Vl. I, II i S .
1145	Gunhild	Placeringen av crescendopilen följer A2 . I T går den över hela takten.
1148	Gunhild	T har tre jämna triolåttodelar på första slaget. Utg. har följt övriga källor. Andra tonen är i T markerad <i>f</i> , vilket förefaller omotiverat. I övriga källor finns ingen sådan nyansbeteckning, varför anvisningen ignorerats.
1148	Vl. I solo	Nyansanvisning saknas i både A1 och S . Utg. föreslår <i>p</i> och crescendopil.
1158	Basbasuner bakom scenen	A2 har följande placeringsanvisning: "utom scenen, nära", och T har: "hinter der Bühne, ganz nah". Anvisningarna från A1 återges i utgåvan.
1163–1176	Horn bakom scenen	Legatobågarna över 8-delarna tillfogade i analogi med 777–781 m.fl. ställen. Vid insatsen finns följande placeringsanvisning i A2 : "utom scenen, nära", och i T : "hinter der Bühne, ganz nah". A1 saknar anvisning.
1163	Kör	I A1 benämns kören "Bondehären (Kör V)". I A2 står endast "Kör V". I T står det "Tore Hund mit einen Teil des Bauernheeres (Chor V) kommt v. l. [von links]". I L är insatsen betecknad som "Rop i mängden".

- 1165 Vc., Cb. Har *ppp* angivet här och sedan inga nya nyanser förrän *mf* i 1186. Meningen måste vara att dessa stämmor skall hålla sig i bakgrunden, medan intensiteten försiggår på scenen och efterhand allt mer i hornstämmorna. Utgivaren föreslår dock följande försiktiga justeringar för att stämman över huvud taget skall höras: 1171: *poco cresc.*, 1176: *p*, 1183: *crescendopil*, 1184: *mf*.
- 1166 Tore Hund **A2** har *f*.
- 1166 Kungshären **T** har utropstecken (men liten bokstav i följande takt). Har ändrats till kommatecken i analogi med det allmänna interpunktionsmönstret för denna fras. **A1** saknar skiljetecken (och även text i det följande). **A2** har kommatecken.
- 1170–1173 Horn bakom scenen Bindbågen mellan 1170 och 1171 samt mellan 1172 och 1173 tillfogad i analogi med tidigare ställen och i enlighet med **A2**, **T** och **S**.
- 1175 **L** har följande scenanvisning, som inte återges i utgåvan: ”Härropet går vidare, till de delar av hären, som befinna sig utanför scenen. Under tiden följande ordskifte mellan männen i förgrunden.”
- 1181 Kör V **L** har anvisningen ”Många om varandra”.
- 1183 Cl. Crescendopilen saknas, tillfogad i analogi med Cor.
- 1184 Cl. basso Tonen ser ut som ett noterat *f* (klingande D), men bör vara noterat *a* (klingande Fiss som Vc. och Cb.). **S** har också noterat *f*.
- 1184 Vl. I, II, Vle Nyansen *f* på första tonen tillfogad i analogi med blåsarna.
- 1186 Kör V **A2**, **T** och **K1** har endast klingande ettstrukna *e* unisont i tenorer och basar.
- 1189 Anvisningen *poco rit.* är överstruken, oklart av vem. Den finns dock i både **A2** och **T** och har tagits med i utgåvan.
- 1189 Timp. Anvisningen *fz* tillfogad av utg. i analogi med slagverk och stråkar.
- 1190–1193 Sångstämmorna Nyansbeteckningen *ff* i 1190 är hämtad från **A1**, i övriga källor saknas nyansbeteckningar. **A1** saknar scenanvisningar. **A2** har i 1190 anvisningen ”utom scenen, närmande sig.” **T** har för 190 anvisningen ”hinter der Bühne, sich nähernd” och på andra slaget i 1193 (herein)”. Utgåvan tillämpar anvisningarna från **A2**.
- 1191 Kungshären samt soli **T** har utropstecken (men liten bokstav i följande takt). Har ändrats till kommatecken i analogi med det allmänna interpunktionsmönstret för denna fras. Även **A2** har utropstecken men versal i nästa takt. **A1** har bara antydd text: ”Fram fram fram etc.”.
- 1192 Tr. bakom scenen Har noterat *a1*, klingande *ciss2*. **A2**, **T** och **S** har klingande *a1*, d.v.s. unisont med hornen bakom scenen, vilket förefaller mer riktigt.
- 1194 Överst på sidan står *ff sempre*, vilket bör vara en anvisning till alla.
- 1194–1195 Vle Stämman fungerar inte harmoniskt ihop med övriga:
-
- Utgivarens teori är att P.-B. råkat skriva stämman i tenorklav i dessa två takter. Läst på detta sätt, alltså klingande en ters lägre, blir den helt meningsfull tillsammans med Vl. I och II och harmoniskt korrekt i förhållande till övriga.
- 1195, 1197 Cb. Över första noten i 1295 och sista noten i 1297 syns något som skulle tolkas som staccatopunkter. Utg. har dock valt att ignorera dessa tecken, eftersom artikulationen rimligtvis inte bör skilja sig från artikulationen i Fag., Cfag., Tbn. och Tuba. Inget tecken är utsatt över andra noten i 1200. Möjligen har punkterna skrivits in för att markera att dessa toner inte skall spelas tremolo.

- 1202 Vle Nionde noten svårläst. Den saknar hjälplinje, men är skriven ganska högt ovanför systemet. Bör vara ciss.
- 1207 Fl., Picc. Sjunde noten saknar korsförtecken, men måste vara diss. I Fl. I i S är det dock felaktigt inskrivet ett återställningstecken.
- 1208 Kör (Bondehären) T har punkterad halvnot i denna takt. A1 och A2 har båda halvnot + fjärdedelspaus. Utg. har valt det senare.
- 1209–1210 Fl., Picc. Bågen tillfogad i analogi med Ob., Cl., Cor. och Tr.
- 1210 Fag., Cfag. Accent tillfogad i analogi med Tbn. och Tuba.
- 1220 Cb. P.-B. har skrivit första noten som en åttondel noterat lilla diss. Detta måste vara en nödlösning för att inte dåtidens kontrabasar i Sverige kunde nå lägre toner än E utan tidskrävande omstämning. Utgivaren föreslår en fjärdedel med tremolo med noterat Diss (i stora oktaven) för att kunna fortsätta linjen oktaven under Vc. De basar som eventuellt saknar denna ton kan spela originalstämman.
- 1221–1222 Fl., Ob. Nyanser tillfogade i analogi med Cfag. och Cor.
- 1222 T har en ganska avvikande version både melodiskt och harmoniskt:

Denna version tycks aldrig ha genomförts i praktiken, i varje fall inte i orkestersatsen, eftersom den inte finns i någon annan källa. Utg. har följt övriga källor.

- 1223–1228 Detta avsnitt verkar inte helt genomarbetat vad gäller nyansanvisningarna. Nyansbeteckningarna i 1225 är original liksom crescendopilen i Ob. i 1226 och *mf* i Cor. I, II i 1228. Nyansen *f* i Cb. i 1228 har justerats ner till *mf* i analogi med övriga. Övriga dynamiska anvisningar är tillfogade av utg.
- 1225–1228 Följande bågar har tillfogas i analogi med bågar i andra stämmor i avsnittet:
 1225: Vc.
 1226–1227: Ob. III, Vl. I
 1227: Fag. I, Vle, Vc.
 1228: Vl. I
- 1228 L har här en scenanvisning, ”Fienderna tränga åter på.” Denna har ignorerats i utgåvan, då ingen motsvarighet finns i övriga källor och det inte heller i musiken finns några antydningar om att striderna skulle närma sig just här. Snarare har anvisningen sin plats i takterna mellan 1234 och 1246.
- 1228 Cb. Anvisningen *pizz.* saknas, även i S, har tillfogats av utg. Pizzicato måste vara avsett, om man ser till stämmans struktur, och i 1239 är anvisningen *arco* utsatt.
- 1232–1238 Legatobågarna är utsatta endast i några stämmor, och utg. har i analogi med dessa tillfogat bågar i enlighet med följande:
 1232: Cl. I, II, Vl. I, II
 1234: Ob., Cl. I, II.
 1235: Cl. I, Fag. I, Vle, Vc.
 1236: Tbn. I, Vle, Vc.
 1237: Vle
 1238: Vle, Vc.

1234 ff		Här finns i L en lång scenanvisning, som inte riktigt har sin motsvarighet i musiken. ”Stormar med hela den övriga hären ut åt vänster; striden rasar från detta ögonblick utanför scenen under härrop, lurstötar och gny, än närmare, än mera avlägset, medan sårade gång efter annan vackla över scenen åt höger och folk från Stiklestads gård kommer med bårar och hämtar en del av de fallna.” A1 , A2 och T saknar anvisning här.
1236	Tr. I	Det står ett noterat a, klingande d, en ton som inte ingår i ackordet. Troligen är ett noterat c avsett, eftersom trumpeteten spelar föregående och efterföljande takter unisont med Ob. och Vl. I. Fel även i S.
1240	Fl. I, II, Ob. I, II, Cl. III, Fag. I, Cor. II, IV, Vc.	Ofullständigt och inkonsekvent utsatta accenter. Med Vl. I och II som mönster har stående accenter på de två sista tonerna i Fl. I, II ändrats till liggande, och accenter har tillfogats på tredje slaget i Fl. I, II och i andra hälften av takten i Ob. I, II och Cl. II, III. En accent på första noten i Cl. III har ignorerats. I analogi med Tr. III har accenter tillfogats på de tre första tonerna i Fag. I och Vc. samt på tredje tonen i Cor. II och IV. Därtill har en legatobåge tillfogats i Cl. III.
1240–1241		Utöver justeringarna som nämnts i föregående kommentar har ytterligare åtgärder behövt genomföras för att dynamiken skall bli mer komplett och enhetlig. Fl. I, II: En accent på halvnoten i 1241 har ersatts med <i>fz</i> . Cl. I, II: <i>f</i> på andra noten i 1241 har ersatts med <i>fz</i> . Fag., Cfag.: Diminuendopilen i 1240 samt alla anvisningar i 1241 har tillfogats. Cfag.: Begynnelsenyansen i 1240 har höjts från <i>ff</i> till <i>fff</i> . Cor.: Nyansen på andra noten i 1241 har höjts från <i>f</i> till <i>ff</i> . Tr., Tbn., Tuba: Första noten i 1240 har ändrats från <i>ffz</i> till <i>ff</i> , och diminuendopilen i samma takt har tillfogats. Vl. I, II, Vle: Diminuendopilen i 1241 har tillfogats. Vc.: Crescendo- och diminuendopilarna i 1241 har tillfogats. Cb.: Nyansbeteckningen <i>fffz</i> i 1240 har ändrats till <i>fff</i> , och diminuendopilen har tillfogats. Nyansen <i>f</i> i 1241 samt crescendo- och diminuendopilarna i samma takt har tillfogats.
1243–1247	Kungshären, Bondehären	Dessa insatser saknas i L . Både A2 och T har utropstecken för Kungshären i 1244 och versal i 1245. Har ändrats till kommatecken och gemen i analogi med det allmänna mönstret för denna fras. A1 har punkt i 1244 och saknar text för Kungshären i följande takter.
1243–1244	Vl. I, II	Bågarna tillfogade i analogi med Fl. och Cl. samt med takt 1247.
1244	Tr.	Halvnot utan efterföljande följande paus. Utg. har valt helnot i enlighet med S.
1245	Fl., Cl., Vl. I, II	Bågarna tillfogade i analogi med takt 88 m.fl. ställen.
1246	Cfag., Cor., Tr., Tbn., Vle	Alla dessa instrument spelar samma fras, unison med bondehärens kör. Cor. III, IV har accenter på de fyra första noterna, Tr. II, III endast på den femte; Tbn. I, II saknar accenter men har <i>fz</i> på femte noten, medan Vle endast har accenter på de två första tonerna. Utg. föreslår accenter på alla fem tonerna för alla medverkande instrument för att ge emfas åt frasen. Utg. har även lagt till en accent på sista tonen i Cfag., Cor. I, II och Tbn. III i analogi med Tr.
1246	Tbn., Tuba	En anvisning <i>mf</i> på första noten har ignorerats, då det inte har gått att finna någon anledning till att Tbn. och Tuba skall spela svagare i denna takt än tidigare.
1247–1250	Träblåsare, Cor.	Det står <i>p</i> för alla medverkande träblåsare i 1247 samt en två takter lång crescendopil mellan fagotternas och kontrafagottens system. Övriga nyanser för träblåsarna är tillfogade i analogi med stråkarna. Även Cor. har <i>p</i> i 1247 men därefter ingenting förrän <i>f</i> i 1251. Övriga nyanser är förslag från utg.
1247		Scenanvisningen är hämtad från A2 . A1 saknar anvisning, och T har ”Die beiden Heere ab nach links. Arnljot, allein, versucht vergeblich zu folgen. Sinkt um auf einen Stein links.” L har ”Arnljot gör ett försök att följa efter, men förmår ej.”

1248–1250	Vl. I, II	Bågar tillfogade i analogi med 1247 samt Fl. och Cl. i 1247–1250.
1252	Cl.	Crescendopilen tillfogad i analogi med Fl. och Picc.
1252–1253	Fag.	Nyansbeteckningarna tillfogade i analogi med Cor.
1253	Fl., Picc., Stråkar	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Cl. och Cor.
1254	Arnljot	Staccatopunkten saknas i A1 , finns i övriga källor.
1255	Arnljot	De två sista noterna är i A2 , K1 och båda sångstämmorna i S en triol med fjärdedel följd av 8-del. A1 och T har dock jämna åttondelar, och detta har behållits i utgåvan.
1259	Arnljot	L har här scenanvisningen ”Sjunker ner vid en sten.” Har ignorerats i utgåvan, då Arnljot i enlighet med A2 och T sjönk ner vid stenen redan i anvisningen i 1247.
1261	Tr. I	Har noterat <i>ciss1</i> (klingande <i>fiss1</i>), vilket ger en märklig stämma. Den spelar i föregående takt unisont med Ob. I, C. ingl., och Cor. I, II, vilka alla landar på ett klingande <i>h</i> i 1261. 1261 inleder ny sida, vilket kan vara anledning till ett misstag. Utg. har valt noterat <i>fiss</i> (klingande <i>h</i>).
1262	C. ingl.	Bågen tillfogad i enlighet med S .
1262	Vc., Cb.	Utg. har inte företagit någon ändring, men det vore kanske naturligare att Vc. och Cb. i likhet med övriga stråkar fick börja spela tremolo redan från första noten.
1263–1264	Ob., Vl. I	Bågarna tillfogade i enlighet med Vl. I i S och motsvarande stämma i A2 och T .
1265	Cl.	Beteckningen <i>p dolce</i> står under det gemensamma systemet, men anvisningen <i>dolce</i> avser förmodligen endast utförandet av förstaklarinettens solo. Övriga ackompanjerande stämmor (C. ingl. och Cl. basso) har endast <i>p</i> .
1268	Arnljot	Tredje noten är <i>e</i> i A1 , troligen är det ett rent skrivfel. Utg. har följt övriga källor.
1273–1275		De dynamiska anvisningarna är ofullständigt och delvis motsägelsefullt utsatta. Utg. har gjort en rad kompletteringar och justeringar för att få större enhetlighet utifrån det mönster som ändå syns dominera. Fl. I: 1273: <i>f</i> på första tonen justerat till <i>p</i> . 1274: <i>f</i> på första tonen, <i>p</i> och crescendopil på andra tonen tillfogade. Fl. II, III: 1274: crescendopil tillfogad. Ob.: 1274: <i>p</i> och crescendopil på fjärde tonen tillfogade. C. ingl.: 1274: alla anvisningar efter det inledande <i>f</i> tillfogade. 1275: <i>mf</i> och <i>fff</i> tillfogade. Fag.: 1273: <i>fp</i> justerat till <i>ffp</i> . 1274: <i>ffp</i> tillfogat. 1275: alla anvisningarna tillfogade. Cfag: 1274, 1275: Se Fag. Cor. I, II: 1273, 1274: <i>f</i> och <i>fp</i> justerat till <i>ff</i> och <i>ffp</i> . 1275: diminuendopil tillfogad. Cor. III, IV: 1275: se Cor. I, II. Vle: 1273, 1274: alla anvisningar saknas, tillfogade i analogi med Vl. I, II.
1273–1274	Cl. basso	Legatobågen tillfogad i analogi med Fl. I, Ob. och C. ingl.
1273–1274	Cor. I	Legatobågen slutar på sista tonen i 1273. Har dragits ut till första tonen i 1274 i analogi med Fl. I, Ob. och C. ingl.
1273	Tr. I	På sista fjärdedelen i takten står en fjärdedel med noterat <i>c2</i> , klingande <i>e</i> , vilket inte ingår i ackordet. Tonen tycks ha skrivits dit av misstag. I S saknas den. Utg. har valt att ignorera tonen.
1275		Accent på femte slaget är utsatt i C. ingl., Cor., Tr., Tbn., Tuba, Vl. I. Den bör gälla hela orkestern utom Timp. och Piatti, som bara har en ton och där det räcker med <i>ff</i> .
1278–1279	C. ingl.	Det är oklart om bågen skall gå över taktstreck. Legatobågen går ut i marginalen efter 1278 men fortsätter inte i nästa takt på nästa sida. Utg. har i enlighet med S valt att bryta bågen vid taktstreck.

1278–1279	Vl. I, II	Ingen båge i 1278, däremot fortsättningsbåge i 1279 på ny sida. Denna har ignorerats.
1281	Cl. basso	Bågen och de dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Fag.
1282	Gunhild	A2 har <i>mf</i> .
1283	Arnljot	A2 har <i>mp</i> .
1287–1288	Cl. basso, Timp., Vc., Cb.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Cor.
1289	Arnljot	I T är andra tonen a. I A1 , A2 , K1 och den ena sångstämman i S är den e. Den andra sångstämman hade ursprungligen e, vilket dock ändrades till a. Tonen a förefaller därmed ha varit P.-B.:s slutliga val. Det finns dock ett annat möjligt scenario: tonen a kom felaktigt att tryckas i T , och sångarens e kom sedan att rättas till a i tron att det var klaverutdraget som var korrekt. För utgivarens öra låter e mer riktigt, och det har valts för utgåvan.
1290	Vl. II	Första tonen är e i A1 och S men f i A2 och T . Utg. har valt det senare.
1291	Arnljot	A2 , T och L har tankstreck efter ”döendes”. A1 har kommatecken, vilket följts i utgåvan.
1296	Cor. I, II	Fjärdedelspausen saknas, tillfogad i enlighet med S .
1306	Cor., Vc.	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Fl., C. ingl. och Timp.
1313	Arnljot	A2 och T har tankstreck efter ”högsta”. A1 och L har kommatecken, vilket valts i utgåvan.
1314–1317	Cor. III, IV	Bågar tillfogade i analogi med Fl., Cl. och Cor. I, II. Se även nästa kommentar.
1317–1318	Fl., Cl., Cor.	I Cl. slutar bågen tydligt på sista noten i 1317, men i Fl. och Cor. I, II går den nästan fram till taktstreck. Utg. har valt att avsluta bågen på sista noten i takten för alla instrument.
1318	Arnljot	A2 har <i>pp</i> .
1320	Gunhild, Arnljot	Trioltrean över andra halvan av takten saknas i A1 , och då Gunhild och Arnljot delar notsystem är rytmen inte helt klart noterad. Men övriga källor ger tydligt besked.
1321	Stråkar	Nyansen i A2 och T är <i>p</i> (med accent), vilket lättare låter sig förenas med librettots anvisning ”andlöst”. Anvisningen <i>pizz.</i> saknas i Vl. I, tillfogad i analogi med övriga stråkar.
1322–1325	Ob. II	Nyansbeteckningarna står ovanför Ob. I men bör vara tillämpliga även för Ob. II. Det är dock tveksamt om Ob. II skall ha <i>f</i> på första noten i 1324, eftersom den är en avslutningston. Utg. har därför avstått från att sätta ut <i>f</i> på tonen.
1322–1323	Kungshären, Bondehären	A1 har anvisningen ”bakom sc. långt borta” för båda körgrupperna. A2 har ”B S”, förmodligen med främmande hand. T har för Bondehären ”h.d.B., entfernt” och för Kungshären ”h.d.B., etwas näher”. Båda körernas insatser saknas i L .
1324	Ob. I, Cl. I, II	Tredje tonen är klingande f i A1 och S men fiss i A2 och T . Utg. har valt det senare som det mest trovärdiga. Jämför även takt 1530, där samma musik återkommer en ton lägre och där motsvarande ton är e.
1324	C. ingl.	Accenten på första tonen saknas men syns rimlig i analogi med föregående takter.
1324	Kungshären	T har utropstecken (och liten bokstav i följande takt). A1 har utropstecken (och versal). A2 har kommatecken (och liten bokstav). Utg. har i analogi med de tidigare insatserna valt kommatecken och gemen.

1329	Gunhild	A2 har crescendopil från taktens början till <i>f</i> på sista tonen. A2, T och L har tankstreck efter "ut". A1 har tankstreck och punkt eller möjligen två tankstreck (det andra i så fall mycket kortare än det första) efter varandra. Har ersatts med tre punkter i utgåvan.
1331–1332	Gunhild	Interpunktionen varierar. T har "Arnljot; hav misskund." A1 har "Arnljot! Hav misskund." Utg. har följt A2.
1334	Gunhild	Tredje tonen är <i>d</i> i A1 men <i>des</i> i alla övriga källor. Utg. har valt det senare.
1338–1339	Cl. II	En båge mellan takterna har ignorerats, eftersom den saknas i övriga instrument som har <i>fp</i> i 1339.
1339	Cl.	Beteckningen <i>fp</i> står under klarinetternas gemensamma system men avser förmodligen endast Cl. II, eftersom Cl. I har avslutande överbindning.
1340	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
1342	Cl. II	I stämaterialet har utg. valt att avstå från växlingen till 2/2 för denna enda takt för att i stället notera rytmen som i Cl. basso och Fag. i fortsatt 6/4 med punkterad halvnot bunden till fjärdedel.
1343–1344	Fl., Ob. I, C. ingl.	I 1343 slutar bågen i alla dessa instrument på näst sista tonen och detsamma i 1344 i C. ingl. Utg. har förlängt den till sista tonen i analogi med Cl. i båda takterna och Ob. I i 1344 samt med parallellstället i takt 1332. Så är det även i S.
1344	Cl. basso, Fag., Cfag.	Nyansbeteckning saknas, <i>f</i> tillfogad i analogi med övriga.
1344	Vle	Punkterad halvnot utan efterföljande paus. Möjligen avses punkterad helnot, och så är det i S. Utgivaren har dock en annan teori, och det är att Vle skall spela med melodin i andra halvan av takten unisont med C. ingl. Intervallet i Vle mellan <i>g</i> 1 i början av 1344 och <i>h</i> i 1345 passar precis för att fyllas upp med de mellanliggande melodiska tonerna. Utg. har därför genomfört denna lösning.
1345	Cl., Cl. basso, Fag., Cfag.	Fag. har <i>p</i> , övriga saknar nyansbeteckning. Utg. har valt att sätta ut <i>mf</i> i analogi med övriga.
1348	Gunhild	T har "ånger". Utg. har valt "ångern" i enlighet med samtliga övriga källor.
1349–1350	Vl. I, II	Bågen till nästa takt tillfogad i analogi med Vc.
1351	Gunhild	A2, T och möjligen även A1 har tankstreck efter "du". Utg. har valt kolon i enlighet med L.
1352–1353	Vl. I, Vle	Bågarna i Vle i 1352 tillfogade i analogi med Ob. och Vl. I, bågarna i Vl. I och Vle i 1353 tillfogade i analogi med Ob. och C. ingl. samt i enlighet med inskrivna bågar i S.
1354	Vl. I	Bågen över överstämmans två sista noter tillfogad i analogi med Fl. I och Ob. I. Bågen är därtill nödvändig för att understämmans halvnot skall bli obruten, om man skall spela non divisi.
1355–1358	Fl. I, II, Ob., C. ingl., Cl. I, Cl. basso	I dessa takter förekommer ett flertal avvikelser från hur samma melodi är artikulerad i 1346–1349. Utg. har dock avstått från att göra justeringar, då det i varje fall föreligger analogi mellan samtidigt spelade stämmor.
1356–1357	Fag., Cor. I, II, Vl. II, Vle, Vc., Cb.	Crescendopilen i Vl. II, Vle, Vc. och Cb. i 1357 är utsatt i A1, övrig dynamik är tillfogad av utg. i anpassning till utsatt dynamik i träblåsarnas melodi.
1358	Gunhild	T har på andra slaget en punkterad 8-delspaus följt av 16-delsnot. Utg. har följt övriga källor. I A2 är andra tonen markerad <i>f</i> .
1360	Gunhild	A2 och T har tankstreck efter "icke". A1 har utropstecken följt av ny mening i nästa takt. L har punkt följt av ny mening, vilket valts för utgåvan.

1361	Ob. II	Legatobågen är inte utsatt men är rimlig när Ob. I har legato och övriga blåsare långa toner.
1362	Vl. I solo	Bågarna tillfogade i analogi med Vl. I tutti i 1364.
1366	Arnljot	T har fiss, och det är fiss på sista 8-delen även i högerhandens överstämma. Men alla övriga källor har e, både i Arnljots stämma och i orkestersatsen, och detta har behållits i utgåvan.
1368	Arpa	Nyansen <i>mf</i> är svårläst i A1 men är tydligt utskriven i S.
1368	Vl. I	Det går inte att se, om bågen skall sluta på näst sista eller sista tonen. Utg. har valt att dra den till sista tonen i analogi med 1370 och i enlighet med S.
1373–1375	Fl., C. ingl. Stråkar	Staccatopunkterna är mycket sporadiskt utsatta men visar ändå tydligt på en avsikt. Utg. har kompletterat i analogi med de punkter som finns.
1381	Arnljot	Andra noten är en 8-del i A1 men en fjärdedel i övriga källor. Utg. har följt det senare.
1383–1384	Fl. I, Cl., Vle, Vc.	Den andra legatobågen i 1383 i Fl. I går ungefär fram till taktstreckets slut. I Cl. och Vle slutar den på sista noten i takten. Har dragits ut till första noten i 1384 i analogi med Vl. I, II. I Vc. saknas bågen, har tillfogats i analogi med Vl. I, II.
1383	Fl. II, C. ingl., Fag., Cor. I, II, IV	Accenter utsatta på båda noterna i Fl. III och Ob. på andra noten i C. ingl. och på första noten i Fag. Övriga accenter tillfogade av utg.
1383–1385	Cor.	Legatobågarna i Cor. III, IV tillfogade i analogi med Vl. I, II samt Cor. I, II.
1383	Tr.	Både <i>p</i> och (<i>mf</i>) är utsatta här. Utg. har valt <i>p</i> i enlighet med S.
1384–1385	Träblåsare, Cor.	Diminuendopilen är endast utsatt i Fl. I, II. Har tillfogats för övriga träblåsare samt Cor. i analogi med detta och med Vl. I, II, Vle, Vc. Nyansen <i>p</i> tillfogad i Cor. i analogi med träblåsare och stråkar.
1387–1388	Vl. I solo	Legatobågen tillfogad i enlighet med inskriven båge i S samt enligt anvisningen <i>leg. e tranqu.</i> i A2 och T. Bindbågen mellan fjärde och femte tonerna i 1388 tillfogad i enlighet med S, A2 och T.
1389	Gunhild	Första tonen är en fjärdedel följd av åttondelspaus i A1 men punkterad fjärdedel i alla övriga källor. Det senare har följts i utgåvan.
1390	Gunhild	A1, T och L har tankstreck efter ”två”. A2 har två tankstreck. Har ersatts med tre punkter i utgåvan.
1393	Arnljot	I T är andra tonen fiss. Utgåvan följer övriga källor.
1395	Ob. II	Andra tonen ser ut som ett fiss ¹ , som inte ingår i ackordet. Inget annat instrument byter ton här, och förmodligen är ett h1 avsett. Så är det även i S.
1395	Gunhild	T har tre jämna 8-delar. K1 har felaktigt 8-del följd av två 16-delar. Utgåvan följer A1, A2, och S.
1398–1399	Fag. II	Bindbåge mellan takterna saknas, tillfogad i enlighet med S.
1400	Arnljot	I A1, A2, K1 och sångstämma 1 i S är första noten H. I T är den e. Sångstämma 2 i S hade ursprungligen H, vilket ändrades till e. E verkar därför vara tonsättarens slutliga val.
1404	Gunhild	A2, T och L har tankstreck efter ”fader”. A1 har kommatecken, vilket valts för utgåvan.
1404	Vc.	Över den sista noten i överstämman står en liten ring, som om tonen skulle spelas som flageolett, vilket inte är möjligt med det angivna dubbelgreppet. Ringen är inte återgiven i S och den har ignorerats i denna utgåva.

1408	Vl. II	Bindbågen och legatobågen tillfogade i enlighet med S.
1414	Arnljot	A2 har <i>mf</i> .
1415, 1417	Arnljot	A1, A2, T och L har tankstreck efter "jag" i båda takterna. Har ersatts med kommatecken.
1417–1418	Fl. II	Bågarna tillfogade i analogi med Cor. och i enlighet med S.
1420	Arpa	Nyansbeteckningen <i>f</i> har behållits i utgåvan, men är något apart, när horn och stråkar tvärtom är svagare än i föregående takt.
1422	Vl. I	Legatobågen mellan andra och fjärde noterna tillfogad i analogi med Fl. I, II. Dock har den avslutats på sista noten i stället för att gå till nästa takt, detta som anpassning till Vl. II, Vle och Vc.
1426	Cl. I, II	Här finns anvisningen "Clarinetter i B", trots att inget klarinettbyte skall äga rum. Nästa insats är i takt 1452 och då fortfarande för A-klarinetter.
1426	Gunhild	I A1 är de två sista tonerna noterade som gess1-ass1. Utg. har följt A2 och T.
1431		Tempobeteckningen är formulerad (<i>poco meno = col canto</i>). Utg. har bytt ut likhetstecknet mot ett kommatecken.
1432	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
1435–1436		I dessa två takter saknas åtta återställningstecken. Sju av dem avser e. Det åttonde avser h-t i harpan i 1435. Det är som om P.-B. för ett ögonblick glömt bort vilka fasta förtecken som gäller. Det är dock inget tvivel om att e är avsett. C. ingl. och Gunhild har tydliga återställningstecken, A2 är helt korrekt, och i T finns endast ett fel.
1440	Arnljot	T har <i>pp</i> på sista tonen, medan A1 och A2 saknar anvisning. Det är mycket sällan som T har anvisningar som inte är hämtade från A2, och frågan är om den inte är direkt felaktig här. Den följs av en diminuendopil i slutet av 1441 och ett <i>p</i> i 1442 (båda är utsatta även i A2), och därtill har ackompanjemanget i A2 och T kontinuerligt <i>mf</i> fram till utsatt <i>pp</i> i 1442. I A1 har orkestersatsen visserligen lägre nyanser, men utg. har ändå valt att ignorera anvisningen <i>pp</i> i Arnljots stämma.
1443	Arnljot	A2 har <i>pp</i> på sista tonen.
1444	Arnljot	A2, T och L har tankstreck efter "blick". A1 har kommatecken, vilket valts för utgåvan.
1446	Arnljot	A2, T och L har tankstreck efter "stammar". A1 har tankstreck och punkt. Har ersatts med tre punkter.
1447	Gunhild	I K1, Gunhilds stämma i S och L2–L5 inleds ordet "gud" med versal. Utg. har följt A1, A2, T och L1.
1450	Timp.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Cor.
1454	Ob. II	Nyansbeteckningen <i>p</i> vid insatsen tillfogad av utg.
1457	Cb.	Nyansen <i>mf</i> tillfogad i analogi med Vl. II, Vle och Vc.

1460–1466	Kungshären	<p>Här skiljer sig källorna åt beträffande benämning av körgrupper och anvisningar om placering. Utgåvan följer A1. Anvisningen ”(långt borta)” i 1465 är dock hämtad från A2, då A1 saknar denna precisering.</p> <p>A2 har följande i 1460: ”Kungshären (Kör I, II, III, IV.) (i fjärran)”. I 1463 står det för Kör IV: ”Några (Kör IV) ur Kungshären in (störta över scenen), ut”, i 1464 för Kör III: ”(utom scenen)”, i 1465 för Kör I och II: ”(långt borta)”.</p> <p>T har mycket snarlika anvisningar. I 1460 står det ”Das Königsheer in der Ferne (Chor I. II. III. IV.)”, i 1463 ”Einige aus dem Königsheer stürzen waffenlos über die Bühne”, i 1464 ”hinter d. Bühne” och i 1465 ”in der Ferne”.</p> <p>L beskriver det sceniska förloppet mer i stort:</p> <p style="text-align: center;">RÖSTER på avstånd, utanför scenen. Konungen har stupat! Ve oss! Konung Olav är död! KUNGSMÄN störta över scenen från vänster till höger. Ve! Konung Olav är fallen! Ila ut. Man hör ropen fortsätta långt borta.</p>
1460	Kungshären	Nyansbeteckningen saknas i A1 och T , är hämtad från A2 .
1462	Bondehären	A1 har anvisningen ”bakom scen”, A2 ”i fjärran” och T ”in der Ferne”. Insatsen saknas i L . Utg. har valt formuleringen i A1 . Nyansbeteckningen saknas i A1 och T , är hämtad från A2 .
1464, 1467	Horn bakom scenen	Bågarna över åttodelarna tillfogade i enlighet med S och i analogi med tidigare ställen.
1470	Arpa	Under ackordet i det övre systemet står en staccatopunkt. Då varken det undre systemet eller omkringliggande takter är försedda med några punkter har den ignorerats i utgåvan. Saknas i S .
1473–1475	Arnljot	Citationstecknen saknas i A2 men är utsatta i A1 , T och L .
1474	Arpa	Ess2 i det andra ackordet saknas, tillfogat i enlighet med S .
1475	Arnljot	T har på första slaget en fjärdedel och en 8-del i en triol. Utgåvan följer övriga källor, som alla har jämna 8-delar.
1476	Tr., Tbn., Tuba	Över förstatrumpetens notsystem finns en asterisk, och nedtill på sidan finns följande anvisning: ”Trumpeter, basuner o tuba böra här i fem takter, om möjligt, klinga så som om de vore placerade på något avstånd, under scengolvet, eller på annat sätt dämpade (ej sordin.)”.
1476	Arnljot	A2 har <i>mf</i> .
1479	Arnljot	A2 , T och L har tankstreck efter ”namn”. A1 har kommatecken, vilket använts i utgåvan.
1483	Arnljot	A2 , T och L har tankstreck efter ”bästa”. A1 har kommatecken, vilket använts i utgåvan.
1490	Fl. III	Skriven i oboernas notsystem i denna takt, som är den sista på en sida. Det bör dock vara flöjt som avses, om man ser på fortsättningen. I S är det Ob. I som spelar i denna takt, medan Fl. III har sin insats 1491.
1493–1496	Timp.	Dynamiska anvisningar saknas, även i S . Då det förefaller sannolikt att Timp. skall följa med dynamiken i mässingsblåsarnas stämmor har motsvarande nyanser tillfogats.
1497	Tbn. II	Både A1 och S har <i>ess</i> . Men de närmast föregående takterna har gått i C-dur, och det står inget förtydligande b-förtecken före tonen, vilket skapar visst tvivel om tonhöjden. A2 och T är dessvärre inte till någon hjälp i frågan, eftersom P.-B. där avstått från både ters och kvint. Där finns endast tonen c i oktaver, vilket i enlighet med utgivarens åsikt är en smidigare lösning, som inte får den avslutande tonikan att bli vare sig för ljus eller för tragisk. Utg. har dock behållit <i>ess</i> .

1497	Arnljot	A2 har crescendopil över sista tonen.
1507–1508	Fag., Timp., Vc., Cb.	Fag.: <i>mf</i> och diminuendopil i 1508 tillfogade av utg. i analogi med Cor. Timp.: alla anvisningar tillfogade av utg.; bör följa dynamiken i Cor. och Vc. i analogi med mönstret i 1505–1506. Vc., Cb.: de dynamiska anvisningarna i 1508 tillfogade av utg.
1509–1511	Fag., Timp., Cor., Stråkar	Fag.: alla anvisningar tillfogade av utg. Timp.: startnyansen i 1509 nedjusterad från <i>p</i> till <i>pp</i> i analogi med Cor. och stråkar. Cor., Stråkar: crescendopilen tillfogad i analogi med träblåsare och Timp.
1512		Synnerligen blandade nyanser utsatta: <i>p</i> med diminuendopil, <i>f</i> med diminuendopil, <i>ff</i> med diminuendopil, <i>fp</i> med och utan diminuendopil och <i>ffp</i> med diminuendopil. Inkonsekvenserna är inte mindre i S. Det förefaller som om P.-B.:s avsikter är tydligast uttryckta i A2 och T. Där är nyansen <i>ff</i> följt av diminuendopil i början av takten. Mitt i takten, där sångstämman har sin insats, står så ett <i>p</i> följt av ny diminuendopil. Utgåvan följer detta vad gäller träblåsare och stråkar, medan horn och övriga mässingsblåsare fått behålla de för deras del entydiga anvisningarna i A1. I Cor. III har dock tillfogats en ny diminuendopil i andra hälften av takten samt ett avslutande <i>pp</i> i nästa takt.
1517		Med främmande hand är inskrivet <i>rit.</i> Utg. har valt beteckningen <i>poco rit.</i> från A2 och T.
1517–1518	Vl. I solo	Legatobågarna saknas, även i S, tillfogade av utg. Bågen i övriga Vl. I i 1518 och legatoartikulationen i alla melodiska stämmor i det här avsnittet talar för bågar även för soloviolinerna.
1517–1520	Vle	S har bindbågar mellan dessa takter. Utg. har avstått från att tillfoga dem, då Vle mer tycks höra ihop med violinerna än med Vc. och Cb.
1518	Arnljot	A2 har diminuendopil i andra hälften av takten.
1520	Bondehären	A1 har anvisningen ”i fjärran”, A2 ”ytterst avlägset” och T ”sehr entfernt”. Insatsen saknas i L.
1522	Kungshären	L har ”Röster i fjärran” vid denna insats. A1 föreskriver ” <u>Kungshären</u> ” men saknar anvisning om placering. A2 har ” <u>Kungshären</u> (nära)” och T ”Das Königsheer näher”. I detta källäge har utg. avstått från att ange placering.
1523–1524	Arnljot	Tonen i 1523 är satt inom parentes, och över den fjärde tonen i 1524 är det inskrivet ett dess en oktav högre. Båda anteckningarna verkar vara gjorda med främmande hand. I K1 har samma ändring gjorts i efterhand, och Arnljots ena sångstämman i S är det låga desset i 1524 ersatt av det höga. Men A2, T och den andra sångstämman i S överensstämmer med den ursprungliga lydelsen i A1, och utg. har inte beaktat ändringarna.
1525	Fl.	Staccatopunkter under bågen. Det är inga punkter i föregående takter och inte heller i C. ingl., varför de ignorerats i utgåvan.
1526–1527	Vl. I solo, Vl. I	Bågarna tillfogade i enlighet med S.
1527		Crescendopil endast utsatt för C. ingl. och Timp. Bör avse alla och har tillfogats i övriga stämmor. Crescendopilen är utsatt i både A2 och T.
1529–1530	Ob., C. ingl.	Bågar mellan första och andra tonen utsatt endast i Ob. i 1529 och har tillfogats i C. ingl. samt i alla tre stämmorna i 1530.
1530	Cor. I, II	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Ob., C. ingl., Cl. och Tr. II, III.
1531–1533	Cl.	Bågen tillfogad i analogi med C. ingl. och Cl. basso.

1533	Kungshären	Denna insats saknas i L, och följaktligen finns där heller ingen anvisning om körens placering. Utg. har hämtat anvisningen "(i fjärran)" från A1, där det även står "bakom scenen". A2 har "långt borta" och T "in der Ferne". A2 har <i>pp</i> .
1537		A1 har <i>Molto tranquillo</i> inskrivet med främmande hand. A2 har <i>Tranquillo con moto</i> , medan T har <i>Tranquillo molto</i> , vilket möjligen är en felläsning av anvisningen i A2. De båda klaverutdragen har dessutom den något förvirrande anvisningen halvnot = fjärdedel. Utg. har valt tempobeteckningen i A2.
1540	Arnljot	"Känner" inleds med gemen i T, utg. har valt versal i enlighet med A1 och A2. L har kommatecken efter "Gunhild" och inledande gemen i "känner".
1544–1546	VI. II	Artikulationsanvisningar saknas. Utg. har följt mönstret i föregående takter med punkter och bågar i stället för att anpassa till soloviolans legato.
1547	Cl.	Beteckningen <i>dolce</i> står under klarinetternas gemensamma system, men avser förmodligen solot i förstastämman.
1550	Cl. I	Efter den sista tonen finns en båge över taktstreckets, men i nästa takt på ny sida finns vare sig noter eller båge. Är bågen ett sätt att visa, att klarinettens fras omärkligt skall tas över av flöjterna, eller har P.-B. glömt en fortsättning i nästa takt? Bågen har inte beaktats i utgåvan.
1557	Arnljot	I T är första tonen en fjärdedel med efterföljande fjärdedelspaus. Övriga källor har halvnot, så även denna utgåva.
1562	Cl. I, II	Här uppstår en likadan situation som i 1550. Bågen går förbi sista noten, men i nästa takt på ny sida finns vare sig noter eller båge. Detta har troligen sin förklaring av ändringen i nästa takt.
1563		Överst på sidan står följande: <i>Obs! Ändring i ob, E.b. o cl. (o horn)</i> . Detta syftar på att Ob. och C. ingl. ursprungligen spelade med i melodin i 1563–1566, men deras noter blev sedan överstrukna. Någon radering eller ändring i klarinettstämmorna går dock inte att utläsa. Där finns endast fyra taktens paus, men i S finns den äldre versionen kvar i form av en avslutande åttondel med noterat c3 resp. c2 i början av 1563 – därav den överhängande bågen från 1562 – samt två halvnoter med ackordtoner i 1566.
1563–1564	Fl. I	Det finns en båge mellan sista tonen i 1563 och första i 1564 samt en båge över de två åttondelarna i 1564. Dessa bågar har ignorerats till förmån för artikulationen i Cor. I.
1563–1568	Cor. I, II	I 1563 står den motsägelsefulla anvisningen <i>con sord. (stopphorn)</i> . Detta måste ha sin grund i P.-B.:s önskan om att takt 1567 skall spelas öppet. Tiden blir då för kort för att få bort sordinerna mellan 1566 och 1567, och då måste man välja att spela 1563–1566 med stopptoner, vilket ger ett annorlunda klangligt resultat och mindre lämpat för en melodi som denna. Utgivarens förslag till lösning är att spela med sordiner i 1563–1566, pausera i 1567 (där stämmorna ändå är unisona med Cor. III och IV) och sedan spela 1568 utan sordiner.
1564	Arnljot	A2 har <i>p</i> .
1574	Cl., Tbn. I	Diminuendopilen tillfogad i analogi med Fl. I, Ob. och Tr. I.
1575–1579	Kungshären	Denna insats är tunt inskriven av annan hand, först i förstaviolinstämmans notsystem med anteckningen "Kör", sedan överkorsad och inskriven i violans system. Insatsen saknas i A2, men starten är antydd med blyerts. Inskrivningarna tyder på att insatsen har sjungits, och i T är den fullt utskriven. Utg. har därför beslutat att ta med den i utgåvan. Den passar egentligen inte ihop harmoniskt med orkestersatsen, men eftersom den enligt T skall sjungas "in der Ferne", får den ses helt separerad från denna. Insatsen saknas i L. I T är det utropstecken efter det andra "fram" i 1576, och "kristmän" i nästa takt börjar med versal. Har ändrats till kommatecken och gemen efter tidigare mönster.

1579–1580		A1 har <i>animato</i> , skrivet med främmande hand, i 1579, medan T har <i>stringendo</i> i 1580. A2 saknar anvisning. Utg. har valt placeringen i A1 såsom varande den mer sannolika.
1581		Blandade nyansbeteckningar: vissa stämmor är markerade <i>ff</i> , andra <i>fz</i> eller <i>f</i> , och några stämmor är omarkerade. Utg. föreslår <i>ff</i> för alla utom Tr., Tbn., Tuba och Piatti, som får <i>f</i> i linje med P.-B.:s önskan. En staccatopunkt i Tr. I har ignorerats.
1581	Cl. basso, Fag., Cfag.	Tonen är noterad som en fjärdedel. Har ändrats till 8-del med efterföljande 8-delspaus i analogi med övriga blåsare.
1582–1587	Ob., C. ingl.	Här finns noter, som sedan strukits över med en våglinje.
1583	Fl. I	Legatobågen tillfogad i analogi med Cl. basso,
1583–1584	Cor. I, II	Bågen mellan takterna tillfogad i analogi med Cor. III, IV.
1588	Sigurd	Bågarna saknas i A1 och K1 , är utsatta i övriga källor.
1589	Sigurd	Sista noten är noterat <i>ciss1</i> i A1 , men <i>fiss1</i> i A2 och T . K1 och Sigurds två sångstämmor i S har både <i>ciss</i> och <i>fiss</i> , vilket innebär att båda tonerna kan betraktas som möjliga alternativ.
1598–1604	Vle	Trots legatobågarna i motsvarande blåsarstämmor har utg. avstått från att lägga till bågar i Vle. Musiken har en kärvhet här som kan vara orsaken till att inte en enda båge är utsatt. I S är det dock tillfogat legatobågar halvtaktsvis i alla dessa takter.
1599	Sigurd	A2 har <i>f</i> .
1600–1603	Sigurd	A1 , A2 , L , K1 och båda sångstämmorna i S har ”hövdingatanken, stridens strålande märke”. T har däremot ”hövdingaverket, stridens strålande tecken”. Denna text är även inskriven i K1 , sufflörens klaverutdrag, över den ursprungliga. Det förefaller därmed som om P.-B. ändrat sig på ett sent stadium, och utg. har följt denna ändrade version. Även musikaliskt gjorde P.-B. en sen ändring. De två tonerna i 1603 är i alla källor utom T noterat <i>dess2-dess2</i> . Utg. har följt T med <i>ess2-f1</i> .
1601	Ob., C. ingl., Vl. I	En accent på första tonen i Ob. och C. ingl. har ignorerats. Nyansen <i>fp</i> i Ob. har justerats till <i>mfp</i> i analogi med övriga.
1605	Fag. I	Legatobåge tillfogad i Fag. I i analogi med mönstret i Ob. I och C. ingl. i takterna 1599–1603.
1606	Vc.	I S finns en tillagd legatobåge över de två sista åttondelarna i överstämman. Denna har dock ignorerats. Jfr. kommentaren till Vle i 1598–1604.
1607–1610	Kungshären, Bondehären	Noterade på vardera ett system i basklav, men avser både basar och tenorer, vilket bekräftas av A2 och T , där körerna är noterade på två system vardera. Anvisningen ”på avstånd” är hämtad från L , där den är utsatt för Kungshären, medan insatsen för Bondehären saknas i denna källa. A1 saknar anvisning, A2 har ”(i fjärran)” och T ”in der Ferne”. A2 har vid båda körernas insatser nyansen <i>f</i> , men den är överstruken.
1608–1609	Kungshären	A1 , A2 och T har alla utropstecken i 1608 och versal i 1609. Har ändrats till kommatecken och gemen i enlighet med det allmänna mönstret för frasen vid tidigare insatser.
1608–1609	Cb.	Bindbåge mellan takterna saknas i såväl A1 som S . Tillfogad i analogi med Vle och Vc.
1613	Vl. I, II	Nyansbeteckningen tillfogad i analogi med Vle, Vc., Cb.
1615–1616	Fag.	Diminuendopilen och beteckningen <i>p</i> tillfogade i analogi med övriga träblåsare.
1617	Sigurd	A2 har <i>mp</i> .

1619–1621	Sigurd	A1, A2, T, K1 och L har texten ”till det land, den jord”. I sångstämma 1 i S var texten densamma men ändrades sedan till ”till den jord, det land”, förmodligen av vokala skäl. I sångstämma 2 är denna lösning skriven från början. Utg. har hållit fast vid den ursprungliga texten.
1620–1621	Cl. basso, Fag.	Nyanserna i 1620 samt <i>f</i> i 1621 tillfogade i analogi med övriga träblåsare. Bågarna i Cl. basso tillfogade i analogi med Ob. I och Cl. I.
1621	Träblåsare	Diminuendopil tillfogad i analogi med Cor. och stråkar.
1621	Sigurd	Det lägre alternativet är hämtat från T. Även i A2, K1 och båda sångstämmorna i S finns en lägre variant, men bara i form av ett fiss som alternativ till första tonen.
1626–1627	Fag.	Bindbågen mellan takterna tillfogad i analogi med övriga träblåsare.
1627–1628		<i>Largo maestoso</i> står i 1628 i A1, på tredje fjärdedelen i 1627 i A2 och på andra slaget i 1627 i T. Den korrekta placeringen borde vara den som finns i A2.
1628	Cl. basso	Andra tonen är noterat b, d.v.s. klingande g, som ej finns i ackordet. Även i S står det b, men det har korrigerats till c, vilket skulle kunna vara den riktiga tonen. Men mer troligt är ett noterat ass, varigenom hela frasen blir unison med Fag. I.
1628	Cfag., Vc., Cb.	Accenter på andra noten i Vc. och på båda noterna i Cfag. och Cb. har ignorerats, då de saknas hos övriga.
1629	Fl. I	Detta är den enda stämman som har legatobåge över triolen. Utg. har valt att ignorera bågen.
1629	Cor., Tr. II, III	Accenten på sista tonen tillfogad i analogi med Tr. I, Vl. I och II.
1629	Tbn. I	Tonen på fjärde slaget saknas, och det finns inte heller något paustecken. Utg. har kompletterat med en 8-del f1 med accent, vilket verkar mest sannolikt. Även i S finns en 8-del med f1, men den har bindbåge från föregående ton.
1630	Sigurd	A2 har <i>mf</i> .
1631	Fag.	Ursprungligen verkar det ha stått ett paustecken på tredje slaget, men därefter har man skrivit in svårsläsliga toner, sannolikt i samband med ett utfört eller planerat språng från 1632 till 1646. Utg. har valt att ignorera dessa extratoner. S har paus, och även A2 och T har paus i motsvarande stämmor.
1635–1636	C. ingl.	Bågen tillfogad av utg. i analogi med Cor. II.
1637–1638	Sigurd	A2 har diminuendopil på första tonen i 1637 och <i>mf energico</i> i 1638.
1641–1643	C. ingl.	Punkterna saknas, möjligen medvetet för att P.-B. avsåg legatospel på dessa två ställen. Men det verkar mer sannolikt att han glömt sätta ut dem, och utg. har valt att tillfoga dem.
1642–1643		I A1 och S är crescendopil utsatt i 1642 i Cl. basso, Timp., Vc. och Cb. och i 1643 även i C. ingl. (från mitten av takten) och Arpa. Övriga instrument saknar markeringar. Utgivarens bedömning är att crescendot bör gälla generellt från 1642, och så är det även i A2 och T.
1644	Cl. basso	Både A1 och S har noterat h, d.v.s. klingande ass, vilket inte ingår i ackordet. Det måste vara ett noterat b.
1644	Sigurd	A2 har crescendopil över de tre första tonerna.

1646–1648	Fl. III, Ob., Cl., Tr. I, Tbn. I, II, Vl. I, II, Vle	Inkonsekvent artikulation i melodistämman. Ob. och Cl. har båge endast i 1646, Tr. I i alla takterna och Tbn. I, II i 1646–1647. Fl. III, Vl. I, II och Vle har inga bågar alls. Utg. finner det rimligt att alla berörda blåsare skall ha samma artikulation som Tr. I och har satt ut felande bågar i alla tre takterna. När det gäller Vle. I, II och Vle däremot, så tyder de utsatta markeringarna på att P.-B. ville ha en helt annorlunda artikulation än i blåsarstämmorna. Noterna är försedda med stående accenter och därtill är streck utsatta på andra och tredje noten i Vl. II i 1646 och på alla tre noterna i Vl. I i 1647. Dessa streck, som tillsammans med accenterna tydligt visar att ett brett marcato är avsett, har tillfogats i alla tre stämmorna i 1646–1647 och på de första två noterna i 1648
1646–1648	Cor. III, IV	Har staccatopunkter under halvnoterna. Dessa har ignorerats.
1647	Tr. I	En staccatopunkt på sista noten har ignorerats.
1648		På Sigurds notsystem är inskrivet ”Ridå”, troligen med främmande hand. I A2 saknas anvisning om ridå, och i T är den sammankopplad med information om körens placering: ”Das Königsheer in der Ferne, während das der Vorhang sich schließt.”
1648–1653	Kungshären	Noterad på ett notsystem i basklav, men avser både basar och tenorer, vilket framgår av A2 och T .
1649	Tbn. I, II	Det ser ut som om det står <i>fz</i> på denna not. Detta har ignorerats.
1649	Vl. I	En staccatopunkt under halvnoten har ignorerats.
1650–1651	Kungshären	Utropstecken i 1650 och versal i 1651 i både A2 och T har ändrats till kommatecken och gemen enligt det allmänna mönstret för frasen. A1 har bara antydd text och inget skiljetecken.
1654	Vl. II	Anvisningen <i>div.</i> är utsatt nära slutet av takten. Utg. antar att anvisningen kommit dit av misstag och att <i>non div.</i> som i Vle är avsett. Det är lika enkelt för Vl. II att spela dubbelgreppet <i>g+e1</i> som för Vle att spela <i>c+c1</i> . Därtill är det effektivt att spela båda noterna i tremolo i stark nyans som här. Anvisningen har därför ignorerats. Den saknas även i S .
1656–1657	Cl., Cl. basso, Fag., Cfag.	Crescendo- och diminuendopilarna är tillfogade i analogi med Fl. och Cor. De är även inskrivna i efterhand i S .

Bilaga 1

Artikulationsvarianter i akt 1, takt 1061–1161

Bågarna och punkterna ovanför noterna är hämtade från A1, de under noterna är hämtade från S. Streckade bågar är sådana som raderats men som ändå är synliga.

Takt 1061

Denna båge inskriven i efterhand

Takt 1063

2 instrument med var sin båge
2 instrument med var sin båge

Takt 1081

Ett instrument saknar båge
Ett instrument saknar båge

Takt 1083

Det finns också spår av andra bågar som raderats.

Takt 1085

Bågar och punkter utsatta för Ob. I, saknas i Vl. I
Otydliga spår av raderade bågar
Punkter endast i Ob. I

Takt 1135

2 instrument med var sin båge
2 instrument med var sin båge

Takt 1137

Takt 1139

Takt 1159

Det tryckta klaverutdraget (T) har (med en obetydlig avvikelse) följande artikulation varje gång:

Bilaga 2

Jämförelse mellan tempoanvisningarna i partituret i autograf (A1), klaverutdraget i autograf (A2) och det tryckta klaverutdraget (T)

Takt	Partitur i autograf (A1)	Klaverutdrag i autograf (A2)	Tryckt klaverutdrag (T)
Akt 1			
1	<i>Andante</i> ♩ = 72	<i>Andante.</i> ♩ = 72	<i>Andante.</i> ♩ = 72.
16	<i>poco rit</i>	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
18	<i>Risoluto</i> ♩ = 116	<i>Risoluto</i> ♩ = 116 [Den ursprungliga tempobeteckningen <i>Con moto; quasi maestoso</i> är struken.]	<i>Risoluto.</i>
21	<i>accel.</i>	<i>accel.</i>	
22	<i>più animato</i>	<i>più animato</i> ♩ = ♩ [Den ursprungliga tempobeteckningen <i>All^o moderato</i> är struken.]	
28	<i>Più tranquillo (poco maestoso)</i> ♩ = 92	<i>Più tranquillo (maestoso)</i> ♩ = 92	<i>Moderato.</i>
32	<i>(poco animato)</i>	♩ = ♩ <i>poco accel.</i>	
37	<i>Più moto</i> ♩ = 120	<i>Più moto</i> ♩ = 120 [Ursprungligen stod det <i>Più animato</i> , men ordet "animato" är struket och ersatt med "moto".]	
50			<i>accel.</i>
54	♩ = ♩		<i>Animato.</i>
56	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit</i>	<i>poco rit.</i>
57	<i>Più tranq.</i> ♩ = 84	<i>Più tranquillo</i> ♩ = 84 [En anvisning ♩ = ♩ är struken.]	<i>Tranquillo.</i>
60	<i>poco più moto.</i> ♩ = 120	♩ = ♩ <i>Poco più moto</i>	<i>Poco piu moto.</i>
66			<i>presto</i> [utsatt på sista åttondelen]
67	<i>Presto agitato</i> ♩ = 132	<i>Presto agitato</i> ♩ = 132	
72	<i>rit.</i> [i slutet av takten, med främmande hand]		
73	<i>rit. poco</i> [i början av takten], <i>poco rit</i> [i slutet av takten]		
74		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
75	<i>Con moto</i> ♩ = 120	<i>Con moto</i> ♩ = 120 [Den ursprungliga anvisngen <i>tranquillo</i> är struken.]	<i>Con moto.</i>
95	<i>(in tempo)</i>		
143	<i>rit.</i> [med främmande hand på andra taktslaget]		
144	<i>Più moto Piu mosso.</i> [båda anteckningarna införda av främmande hand.]	<i>poco più moto</i>	<i>Poco più moto.</i>
149	<i>Meno</i> [med främmande hand]		
164	<i>Meno</i> [med främmande hand]		
180		<i>(accel.)</i> [på fjärde slaget]	<i>accel.</i> [på fjärde slaget]
181	<i>Più moto (agitato)</i>	<i>(agitato)</i>	
183	<i>(più tranquillo)</i>		
184	<i>rit</i> [med främmande hand]		
189		<i>Poco più moto.</i>	<i>Poco più moto.</i>
202		<i>poco accel.</i>	<i>poco accel.</i>
206		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
210	<i>meno</i> [med främmande hand]		
223	<i>rit</i> [med främmande hand]		
225		<i>Andante.</i>	<i>Andante.</i>
228	<i>accelerando</i> [mitt i takten, med främmande hand]		
229	<i>accelerando</i> [med främmande hand]	<i>poco accel.</i> [i slutet av takten]	<i>poco accel.</i> [i slutet av takten]
231	<i>Animato</i>	<i>Animato.</i>	<i>Animato assai.</i>

232		<i>(presto)</i> [på sista 8-delen]	<i>Presto</i> [på sista fjärdedelen]
233		<i>(presto)</i>	
234		<i>Allegro</i>	<i>Allegro.</i>
242	<i>meno</i> [med främmande hand]		
248	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>
252	<i>rit.</i> [mitt i takten, med främmande hand]		
254		<i>(con moto, ma poco tranquillo)</i>	<i>con moto, ma poco tranquillo</i>
260		<i>Poco meno mosso</i>	
280	<i>Poco più moto ed appassionato</i> [med främmande hand]	<i>(poco più moto ed appassion.)</i>	<i>Poco più moto ed appassion.</i>
283		<i>poco rit.</i>	
284	<i>a tempo</i> [på sista åttondelen, med främmande hand]	<i>a tempo</i> [mitt i takten]	<i>a tempo</i> [på femte åttondelen]
297	<i>Animato</i> [med främmande hand]	<i>Animato.</i>	<i>Animato.</i>
303		♩ = ♩	♩ = ♩
311			<i>Vivo</i>
312	<i>Animato</i> [med främmande hand]	<i>poco più moto</i>	
323	<i>poco più tranquillo</i> [med främmande hand]	<i>Poco più tranqu.</i>	<i>Poco più tranquillo.</i>
327		<i>(anim.)</i> [över andra halvan av takten]	<i>animato</i> [över andra halvan av takten]
329	<i>Allegro moderato</i> [med främmande hand]	<i>All^o mod.</i>	<i>Allegro moderato.</i>
335		<i>Moderato.</i>	
347	<i>Poco più moto</i> [med främmande hand]	<i>poco più moto</i>	<i>Poco più moto</i>
351	<i>Poco animato</i> [med främmande hand]	<i>(poco anim.)</i>	<i>Poco animato</i>
353		<i>Più mosso.</i>	
357	<i>Moderato</i> [med främmande hand]	<i>Moderato.</i>	<i>Moderato.</i>
363	<i>accel.</i> [med främmande hand]	<i>accel.</i>	<i>accel.</i>
371	<i>Maestoso largo</i> ♩ = ♩	♩ = ♩ <i>Maestoso.</i>	<i>Maestoso.</i>
374	<i>accel.</i> [med främmande hand], <i>poco accelerando</i> [med främmande hand]	<i>(agitato, poco accel.)</i>	<i>Agitato, poco accel.</i>
381	<i>string.</i> [mitt i takten, med främmande hand]		
383	<i>Meno</i> [med främmande hand]		
390	<i>Poco più vivo</i> [med främmande hand]	<i>Poco più vivo.</i>	<i>Poco più vivo.</i>
393	<i>Poco meno</i> [utsatt i andra halvan av takten med främmande hand]		
397	<i>Andante sosten.</i>	<i>Tranquillo</i>	<i>Tranquillo</i>
400	<i>poco rit.</i>	<i>ritard.</i>	
401	<i>Vivo alla marcia.</i>	<i>Animato marcato.</i>	♩ = ♩ <i>Vivace alla marcia.</i>
402			♩ = ♩
403	<i>Meno</i> [med främmande hand, skrivet som varning i höger marginal efter föregående takt på föregående sida]		♩ = ♩
405	<i>appassionato</i> [med främmande hand]	<i>Vivo</i>	<i>appassionato</i>
407		<i>(colla parte)</i>	
408	<i>più tranquillo</i> [med främmande hand]		<i>più tranquillo</i>
412	<i>Maestoso.</i> [ned främmande hand]	♩ = ♩ <i>Maestoso.</i>	♩ = ♩ <i>Maestoso.</i>
414		<i>poco accel.</i>	
417			<i>animato</i>
419	<i>Meno</i> [med främmande hand]		
420	<i>ten</i> [mitt i takten, med främmande hand]		
422		♩ = ♩ <i>Maestoso</i>	
434	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto</i>	<i>Andante.</i>
435	<i>sostenuto</i>		
438	<i>ritard.</i> [på sista fjärdedelen]		
440	<i>a tempo</i>	<i>(poco più animato)</i>	
446	<i>accel.</i> [på tredje fjärdedelen, trol. med främmande hand]		
448	<i>a tempo</i> [på tredje fjärdedelen, trol. med främmande hand]		
459	<i>Animato</i>	<i>Animato</i>	<i>Animato.</i>

466	<i>Agitato</i>	<i>Agitato.</i>	<i>Agitato.</i>
481	<i>Andante, Andante (tranquillo)</i>	<i>Andante</i>	<i>Andante.</i>
532		<i>poco string.</i>	<i>poco string.</i>
535		<i>Poco più moto</i>	<i>poco più moto</i>
542		<i>rit.</i> [på tredje slaget]	<i>rit.</i> [på tredje slaget]
543		<i>Tempo I.</i>	<i>Tempo I.</i>
565	<i>Maestoso, poco pesante</i>	<i>Con moto, poco maestoso.</i>	<i>Con moto, poco maestoso.</i>
585	<i>(Tempo come sopra)</i>	<i>Tempo I.</i>	<i>Tempo I.</i>
612	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i> [på andra taktslaget]	<i>poco rit.</i> [på andra taktslaget]
613	<i>a t^e</i>	<i>poco lento</i>	<i>poco lento</i>
616			<i>a tempo</i>
619		<i>Risoluto, non lento.</i>	<i>Risoluto, non lento</i>
623		<i>Tempo I.</i>	<i>Tempo I.</i>
626		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
627		<i>a tempo</i>	
634	<i>rit</i> [med främmande hand]		
643	<i>Agitato assai</i>	<i>Agitato assai</i>	<i>Agitato assai.</i>
672	<i>Poco Agitato</i> [med främmande hand?]		
705	<i>rit</i> [mitt i takten, med främmande hand] <i>riten.</i> [på fjärde slaget, med främmande hand]	<i>rit</i> [mitt i takten], <i>col canto</i> [också mitt i takten]	<i>rit.</i> [mitt i takten], <i>Col canto</i> [något längre till höger]
728		<i>(poco più tranquillo)</i>	
735	<i>(colla parte)</i>		<i>col canto</i>
754	<i>Con moto</i>		
765	<i>Moderato</i> [med främmande hand]		<i>Moderato.</i>
774	<i>Meno</i> [på sista åttondelen, med främmande hand]		
779		<i>cresc. e poco stringendo</i>	<i>cresc. a</i> [sic] <i>poco string.</i>
780	<i>accelerando</i> [sic] [i slutet av takten, med främmande hand]		
798	$\text{♩} = \text{♩}$ <i>Animato.</i>	<i>Risoluto (come sopra)</i>	<i>Risoluto (come sopra).</i>
801		<i>Animato</i>	<i>Animato.</i>
805		<i>ritardando poco</i>	<i>ritardando poco</i>
807		<i>a tempo</i>	
808	<i>ritard.</i>	<i>poco rit.</i> [på andra taktslaget]	<i>poco rit.</i> [på andra taktslaget]
809	<i>Con larghezza</i>	<i>Molto largo</i>	<i>Molto largo.</i>
813	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>
818	<i>Maestoso</i>	<i>Maestoso.</i>	<i>Maestoso.</i>
819	<i>poco acceler.</i> [med främmande hand]	<i>poco accel.</i>	<i>poco accel.</i>
822	<i>Andante con moto (alla marcia)</i> [med främmande hand]	<i>Andante con moto (alla marcia)</i>	<i>Andante con moto (alla marcia).</i>
855	<i>Alla marcia (poco pomposo)</i>	<i>Alla marcia, poco tranquillo</i>	<i>Alla marcia, poco tranquillo</i>
916	<i>poco rit</i> [i andra halvan av takten]		
917	<i>a tempo</i>		
943	<i>Maestoso</i>	<i>Maestoso</i>	<i>Maestoso.</i>
953	<i>(Poco largo)</i>		
961	<i>poco più moto</i> [med främmande hand]	<i>poco più moto</i>	<i>poco più moto</i>
963	<i>Alla marcia</i>	<i>Alla marcia.</i>	<i>Alla marcia.</i>
971		<i>Con moto.</i>	<i>Con moto</i>
977		$\text{♩} = \text{♩}$	
983	<i>stringendo</i>	<i>Animato</i>	<i>Animato.</i>
985	<i>poco tranquillo</i>		
996	<i>Più agitato</i>	<i>Più agitato.</i>	
1002	<i>Più largo</i> [med främmande hand]	<i>Più largo</i> [med främmande hand]	
1039		<i>(rit)</i> [på tredje slaget]	<i>rit.</i> [på tredje slaget]
1053	<i>Poco largo (ma con moto)</i>	<i>Tranquillo e fiero</i> [på fjärde slaget]	<i>Tranquillo e fiero.</i> [i början av takten]
1059	$\text{♩} = \text{♩}$ (<i>con moto</i>)		
1070	<i>Maestoso.</i>	<i>Poco maestoso.</i>	<i>Poco maestoso.</i>
1079	<i>Più vivo</i>	<i>con moto</i>	<i>Con moto.</i>
1090	<i>Poco più moto</i> [med främmande hand]	<i>poco più moto.</i>	<i>Poco più moto.</i>
1094	<i>Maestoso (non lento)</i>	<i>Tranquillo</i>	<i>Tranquillo.</i>
1104	<i>poco accel.</i>		
1108	<i>(Con moto)</i>		
1135	$\text{♩} = \text{♩}$	$\text{♩} = \text{♩}$	$\text{♩} = \text{♩}$

1143	♩ = ♩	♩ = ♩	
1152	<i>poco stringendo</i>	♩ = ♩	♩ = ♩
1154		<i>poco accel.</i>	<i>Poco accel.</i>
1155	<i>a tempo</i>		
1159		<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
1161	<i>Risoluto; poco pesante</i>	<i>Moderato risoluto.</i>	<i>Moderato risoluto.</i>
1166	<i>(Alla marcia)</i>	<i>L'istesso tempo</i>	
1191	♩ = ♩	<i>Poco tranquillo.</i>	<i>Poco tranquillo.</i>
1196		<i>poco accel. [på fjärde 4-delen]</i>	<i>poco accel. [på tredje 4-delen]</i>
1197	<i>accel. poco [med främmande hand ?]</i>		
1199	<i>agitato [med främmande hand]</i>	<i>agitato.</i>	<i>agitato</i>
1202		<i>Con moto, giocoso</i>	
1218	<i>schnell [anvisningen skriven i anslutning till Arnljots insats: Arnljot, schnell]</i>		
1219	<i>agitato</i>		
1224	<i>poco ritardando</i>		
1227		<i>poco rit. [i andra halvan av takten]</i>	<i>poco rit. [i andra halvan av takten]</i>
1230	<i>Con moto [P.-B.], Moderato [med främmande hand]</i>	<i>Moderato.</i>	<i>Moderato.</i>
1233		<i>L'istesso tempo.</i>	<i>L'istesso tempo.</i>
1254		<i>Agitato</i>	<i>Agitato.</i>
1259		♩ = ♩ <i>L'istesso tempo</i>	<i>L'istesso tempo</i> ♩ = ♩
1262	<i>stringendo assai [struket och ersatt med rall [med främmande hand]</i>	<i>accel. [mitt i takten]</i>	<i>accel. [mitt i takten]</i>
1264	<i>Agitato.</i>		
1282	<i>Agitato feroce</i>	<i>Agitato feroce</i>	<i>Agitato feroce.</i>
1284	<i>(meno agitato) [i andra hälften av takten]</i>	<i>meno agitato [P.-B., på andra 8-delen] molto meno [i början av takten, med främmande hand]</i>	<i>Meno agitato [i andra hälften av takten]</i>
1288	<i>(poco rit)</i>	<i>(poco rit)</i>	<i>poco rit. [denna anvisning struken av P.-B. i hans eget ex och tycks ha tagits bort i senare tryckningar]</i>
1289	<i>più vivo</i>	<i>più vivo</i>	<i>più vivo</i>
1293	<i>meno, poco ritard [eller riten eller rit] [båda anteckningarna med främmande hand]</i>	<i>poco meno</i>	<i>Poco meno.</i>
1300	<i>Con moto</i>	<i>Moderato</i>	
1305		<i>stringendo molto</i>	<i>stringendo molto</i>
1306	<i>agitato</i>	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>
1308		<i>rit. [på fjärde taktslaget]</i>	<i>rit. [på fjärde taktslaget]</i>
1309	<i>Poco andante</i>	<i>Poco andante.</i>	<i>Poco Andante.</i>
1319	<i>poco stringendo [utsatt i slutet av takten]</i>	<i>poco string.</i>	<i>poco string.</i>
1322		<i>poco rit. [i mitten av takten]</i>	<i>poco rit. [i mitten av takten]</i>
1323	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>	
1327		<i>ritardando [i mitten av takten]</i>	<i>ritardando [i mitten av takten]</i>
1328	<i>(accel) [mitt i takten]</i>		
1329	<i>Agitato molto</i>	<i>Agitato molto.</i>	<i>Agitato molto.</i>
1335		<i>Obs. I tempo!</i>	
1341	<i>Poco vivo</i>	<i>Allegro mod.</i>	<i>Allegro moderato.</i>
1345	<i>slentando</i>		
1349		<i>poco ritard.</i>	
1350		<i>rall. [med främmande hand]</i>	<i>rall.</i>
1351	<i>(poco più animato)</i>	<i>a tempo</i>	
1355	<i>slentando</i>		
1357	<i>Andante con moto.</i>	<i>Poco meno mosso.</i>	<i>Poco meno mosso.</i>
1359	<i>poco cresc. ed accel</i>		
1360		<i>poco string. [i mitten av takten]</i>	<i>poco string. [i mitten av takten]</i>
1362	<i>string., stringendo</i>	<i>poco accel. [i mitten av takten]</i>	<i>accel. [över sista noten]</i>
1364	<i>Agitato (non troppo moto)</i>	<i>Agitato.</i>	<i>Agitato.</i>
1366		<i>(cantando, ma con moto)</i>	<i>(cantando, ma con moto)</i>
1385	<i>poco animato</i>		
1401	<i>(poco rit.)</i>		
1403	<i>(a tempo), (a t^o)</i>		

1418	<i>poco ritardando</i>		
1423	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
1440	<i>più moto</i> [i mitten av takten]		
1441	<i>string. molto</i> [med främmande hand]		
1443	<i>a tempo</i> [trol av P.-B.], <i>tranquillo</i> [med främmande hand]		
1452	<i>rit.</i> [mitt i takten, svårläsligt, med främmande hand]	<i>sost</i> [en bit in i takten]	<i>poco sost.</i>
1455	<i>appassionato</i> [på andra taktslaget]		
1457	<i>più tranquillo</i> [i slutet av takten]		
1469	<i>poco rit</i> [över tredje slaget]	<i>poco rit.</i> [i slutet av takten]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]
1470	(<i>colla parte</i>) [mitt i takten]		
1471		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
1472	<i>Animato</i> [i slutet av takten]		
1473		<i>anim.</i>	<i>Animato</i>
1475		<i>poco ritard.</i> [mitt i takten]	<i>poco ritard.</i> [mitt i takten]
1485	<i>poco rit.</i> [över andra slaget]	<i>poco rit.</i> [över andra slaget]	<i>poco rit.</i> [över andra slaget]
1486	<i>a t^o</i> [i början av takten] <i>accel.</i> [på andra 4-delen]	<i>a t.</i> [i början av takten] <i>accel.</i> [på andra slaget]	<i>a tempo</i> [i början av takten] <i>accel.</i> [på andra slaget]
1498	<i>animato</i> [på tredje taktslaget]		
1499	<i>tranquillo</i> [på tredje taktslaget]		
1503	<i>All^o moderato</i>		<i>Con moto</i> [inskrivet i efterhand av P.-B. i hans eget ex., därefter tillagt i senare tryckningar]
1509		<i>a tempo</i> [struket och ändrat till] <i>animato</i>	
1518	<i>ritard.</i>		
1519		<i>rit.</i>	<i>rit.</i>
1520	<i>Funebre (poco lento)</i>	(<i>Lento</i>) <i>Funebre</i>	<i>Lento funebre.</i>
1524	<i>Poco più moto</i> [med främmande hand]	<i>poco più moto.</i>	<i>Poco più moto.</i>
1532	<i>poco più moto. (feroce)</i>	<i>Agitato, non troppo moto.</i>	<i>Agitato, non troppo moto.</i>
1542	<i>Alla marcia, lugubre (poco lento)</i>		
1553	(<i>L'istesso tempo</i>)	<i>Poco più vivo</i>	<i>Poco più vivo.</i>
1557	<i>Pesante (non troppo lento)</i>	<i>Maestoso, non lento</i>	<i>Maestoso, non lento.</i>
1594	(<i>poco più vivo</i>)		
1603	<i>Agitato (non troppo vivo)</i>	<i>Agitato molto.</i>	<i>Agitato molto.</i>
1615		<i>poco agitato</i> [struket] <i>tenuto</i> [med främmande hand]	
1616		<i>agitato</i> [med främmande hand]	
1618			<i>rit.</i> [strax före fjärde slaget]
1619	<i>poco più tranquillo</i> [P.-B.], <i>meno</i> [med främmande hand]	<i>Più largo</i>	<i>Più largo.</i>
1626	<i>a tempo</i>	<i>poco largo</i>	<i>Poco largo.</i>
1628		<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>
1629	<i>string. assai</i>	<i>più vivo</i>	<i>più vivo</i>
1630	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
1631	<i>string, stringendo</i>	<i>più vivo</i>	<i>più vivo</i>
1632	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
Akt 2			
1	<i>Andante, non troppo lento.</i> ♩ = 88	<i>Andante, non troppo lento.</i> ♩ = 88	<i>Andante non troppo lento.</i> ♩ = 88
8		<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i>
10		<i>a t.</i>	<i>a tempo</i>
17	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]
18	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
30	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]		
31	<i>a tempo (con larghezza)</i>		
36	(<i>L'istesso tempo</i>)		
64	<i>Vivace</i> ♩ = 132	<i>Vivace (non troppo)</i> ♩ = 132	<i>Vivace.</i> ♩ = 132
68	♩ = 144	♩ = 144 (<i>più moto</i>)	♩ = 144 (<i>più moto</i>)
77	En våglinje som indikerar ett ritardando [troligen med främmande hand]		
102	<i>Poco più moto</i> [med främmande hand]	<i>poco più moto</i>	<i>Poco più moto</i>
115		<i>Più vivo</i> [på sista fjärdedelen]	<i>Più vivo.</i> [på sista fjärdedelen]

116	<i>Più vivo</i> [med främmande hand]		
127	<i>Poco più moto</i> [med främmande hand], <i>alla marcia poco pesante "rustico"</i> [med annan främmande hand]	<i>Poco più moderato.</i>	<i>Poco più moderato.</i>
134	<i>tpo</i> [på fjärde 4-delen, troligen med främmande hand]		
136	<i>rit.</i> [med främmande hand]	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
137	<i>Con moto</i> [med främmande hand]	<i>Con moto (talets tempo) (Das Tempo der Rede)</i>	<i>Con moto.</i>
212	<i>Animato</i> [med främmande hand]	<i>animato.</i>	<i>Animato.</i>
224	<i>ritard.</i> [med främmande hand]	<i>ritard. al - - -</i>	<i>ritard. al - - -</i>
225	<i>a tempo</i> [över sista åttondelen, med främmande hand]	<i>tempo I</i> [över sista åttondelen]	<i>Tempo I.</i> [över sista åttondelen]
234		<i>poco rit.</i> [på sista 8-delen]	<i>poco</i> [endast detta ord, på sista 8- delen]
235		<i>a t.</i> [på sista 8-delen]	
299		<i>(rit. colla parte)</i>	<i>rit. colla parte</i>
303		<i>Agitato molto.</i>	<i>Agitato molto.</i>
305	<i>Agitato molto</i>		
308	<i>poco a poco tranquillo</i> [skrivet två gångar, en gång mitt i takten och en i slutet av takten]	<i>rallentando</i>	<i>rallentando</i>
309	<i>poco a poco tranquillo</i> [utsatt mitt i takten]		
314	<i>Moderato</i>	<i>Allegro moderato.</i>	<i>Allegro moderato.</i>
315	<i>accel.</i> [utsatt mitt i takten och i slutet av takten]		
316	<i>presto</i> [utsatt mitt i takten]		
317	<i>Moderato poco pesante</i>		<i>Più largo pesante.</i>
319	<i>poco rit.</i> [med främmande hand]	<i>poco rit. pesante</i>	<i>poco rit.</i>
320	<i>poco rit.</i> [utsatt mitt i takten]		
321	<i>tranquillo</i>	<i>Andante (tranqu.)</i>	<i>Andante. tranquillo</i>
324	<i>Animato</i>	<i>Animato</i>	<i>Animato.</i>
325		<i>rallent</i>	
326	<i>Andante</i>	<i>Andante</i>	<i>Andante.</i>
331	<i>Risoluto animato</i>	<i>Risoluto animato.</i>	<i>Risoluto animato.</i>
335	<i>rit.</i> [utsatt mitt i takten]	<i>rit.</i> [utsatt mitt i takten]	<i>rit.</i> [utsatt mitt i takten]
336	<i>Poco animato</i>	<i>poco animato</i>	<i>Poco animato.</i>
340	<i>acceler.</i>	<i>accel.</i> [utsatt mitt i takten]	<i>accel.</i>
341	<i>poco rit.</i>	$\bullet = \bullet$ <i>poco rit.</i> [på andra 4-delen]	$\bullet = \bullet$ <i>poco rit.</i> [i början av takten]
342		<i>con larghezza</i>	<i>con larghezza</i>
345	<i>animato</i> [med främmande hand, flyttat till nästa takt]		
346		<i>animato</i>	<i>Animato.</i>
348	<i>Agitato molto</i>	<i>molto agitato</i>	<i>Molto agitato.</i>
350	<i>più tranquillo</i> [med främmande hand]	<i>più tranquillo</i>	<i>più tranquillo</i>
353		<i>agitato</i>	<i>agitato</i>
356	<i>Andante con moto</i>	<i>tranquillo</i>	<i>tranquillo</i>
360	<i>Un poco agitato</i>		<i>Agitato.</i>
363	<i>più largo</i>	<i>poco rit. pesante</i>	<i>poco rit. pesante</i>
364	<i>agitato</i> [trol. P.-B.], <i>string</i> [med främmande hand]	<i>agitato</i>	
365	<i>tranquillo</i>	<i>tranquillo</i>	<i>tranquillo</i>
366		<i>poco più largo</i> [i slutet av takten]	
367	<i>poco animandosi</i>		<i>poco più largo</i>
368	<i>sost.</i>	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
369	<i>agitato</i>	<i>Agitato quasi presto</i>	<i>Agitato quasi presto.</i>
370		<i>rallentando</i>	<i>rallentando</i>
371	<i>Andante</i>	<i>tranquillo</i>	<i>tranquillo</i>
375	<i>Moderato</i>	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
379	<i>poco rit</i>	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
380	<i>Andante, poco sostenuto, Andante poco sost.</i>	<i>Andante appassionato e con moto.</i>	<i>Andante appassionato e con moto.</i>
384	<i>(Andante appassionato e con moto)</i> [möjligen avses denna anvisning gälla		

	redan från 380, men där råder platsbrist i partituret]		
386		<i>accel. poco rit.</i>	<i>accel. poco rit.</i>
387		<i>pochissimo più moto</i>	<i>pochissimo più moto</i>
391		<i>poco più vivo.</i>	<i>poco più vivo</i>
392		<i>poco meno.</i>	<i>poco meno</i>
394		<i>tranquillo a tempo</i>	<i>tranquillo a tempo</i>
396	<i>poco stringendo</i> [med främmande hand]	<i>poco stringendo</i>	<i>poco stringendo</i>
400	<i>Andante con moto</i>	<i>a tempo, con gran espressione.</i>	<i>a tempo con gran espressione</i>
406		<i>poco accel.</i> [i början av takten], <i>rit.</i> [i slutet av takten]	<i>poco accel.</i> [i början av takten], <i>rit.</i> [i slutet av takten]
408	<i>vivo</i> [med främmande hand]	<i>vivo</i>	<i>vivo</i>
409		<i>poco più tranquillo</i> [mitt i takten]	<i>poco più tranquillo</i> [mitt i takten]
419		♩ = ♩ <i>molto tranquillo</i>	♩ = ♩ <i>Molto tranquillo.</i>
429		<i>poco accel.</i>	<i>poco accel.</i>
430		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
457	<i>Meno</i> [med främmande hand, skrivet i marginalen efter 456 på föregående ackolad]	♩ = ♩.	
461		<i>molto</i> [i slutet av takten]	<i>molto rit.</i> [mitt i takten]
462	<i>rit, ritard.</i> [båda anvisningarna ungefär på andra slaget]	<i>poco rit.</i> [i början av takten], <i>poco rit.</i> [på fjärde slaget]	<i>poco rit.</i> [på fjärde slaget]
463	<i>a tempo, a tempo</i>		
480		<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	
483	<i>(poco rit)</i>	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	
484	<i>Pesante, un poco largo.</i>	<i>Pesante, poco largo.</i>	<i>Pesante poco largo.</i>
486	<i>Moderato</i> [med främmande hand]	♩ = ♩	♩ = ♩ <i>Moderato.</i>
489	<i>Moto tranquillo e comodo (non lento)</i>	<i>(colla parte)</i> [i början av takten], <i>(a tempo)</i> [på tredje slaget]	
518	<i>Meno.</i> [med främmande hand]		<i>colla parte</i>
521	<i>(colla parte)</i> [överst], <i>a tempo</i> [över Arnljots stämma]	<i>(a tempo)</i>	
522	<i>Con moto</i>	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>
526	<i>più vivo alla marcia</i> [med främmande hand]	<i>più vivo (alla marcia)</i>	<i>(più vivo alla marcia)</i>
528		<i>agitato</i>	<i>Agitato</i>
530		<i>poco meno</i>	<i>poco meno</i>
545	<i>(colla parte)</i> [över fjärde slaget]		
549	♩ = ♩ <i>(con moto; tranquillo)</i>	<i>Tranquillo, con moto.</i>	<i>Tranquillo con moto.</i>
570	<i>Moderato con moto</i> [med främmande hand]	<i>Moderato, con moto.</i>	<i>Moderato con moto.</i>
583		<i>poco accel.</i> [över andra taktslaget]	<i>poco accel.</i> [över andra taktslaget]
587	<i>pochissimo più pesante</i> [med främmande hand]	<i>pochissimo più pesante</i>	<i>pochissimo più pesante</i>
601	<i>poco rit</i> [med främmande hand]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i>
602	<i>a tempo</i> [med främmande hand]	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
607	<i>poco rall</i> [med främmande hand]		
608	<i>Allegro</i> ♩ = ♩ [med främmande hand] ♩ = 76 [med främmande hand]	♩ = ♩ <i>Allegro (doppio movimento)</i>	♩ = ♩ <i>Allegro (doppio movimento).</i>
610		<i>poco rallent.</i> [mitt i takten]	
611			<i>rallent.</i>
612		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
613	<i>poco string.</i> [på andra slaget, med främmande hand]	<i>poco string.</i> [på andra slaget]	<i>poco string.</i>
614		<i>rallentando poco a poco</i> [börjar mitt i takten, anvisningen sträcker sig ända till och med 616]	<i>rallentando poco a poco</i> [på sista fjärdedelen, anvisningen sträcker sig till och med 616]
615	<i>rallentando</i> [med främmande hand]		
617	<i>Alla marcia</i> [med främmande hand]	<i>alla marcia</i>	<i>Alla Marcia.</i>
623	<i>Più mosso</i> [med främmande hand]		
626	<i>con moto</i> [med främmande hand]	<i>(con moto)</i>	<i>con moto</i>
628		♩ = ♩	
632	<i>ritard</i> [på femte slaget]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]
633	<i>Lento (non troppo)</i>	<i>Lento non troppo (come sopra)</i>	<i>Lento non troppo (come sopra).</i>

636	<i>poco rit</i>	<i>rit.</i> [mitt i takten]	<i>rit.</i> [mitt i takten]
637	<i>Con moto</i>	<i>a tempo, Con moto</i> [tillskrivet]	<i>a tempo</i>
675		<i>poco rit.</i> [på andra 4-delen]	<i>poco rit.</i>
689	♩ = quasi ♩ [med främmande hand]	♩ = quasi ♩ <i>Con moto, non troppo. poco rit.</i>	♩ = quasi ♩ <i>Con moto, non troppo.</i>
691		<i>a tempo.</i>	<i>a tempo</i>
711		<i>tranquillo.</i>	<i>Tranquillo.</i>
714	<i>All^e agitato (poco moderato)</i>	<i>Allegro agitato (poco moderato)</i>	<i>Allegro agitato (poco moderato).</i>
722		<i>poco rallentando</i>	<i>poco rallentando</i>
723	<i>poco pesante</i> [med främmande hand]	<i>meno mosso (colla parte)</i>	<i>Meno mosso (colla parte).</i>
725		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
731		(<i>presto agitato</i>)	<i>Presto agitato.</i>
732		(<i>tranquillo</i>)	<i>Tranquillo.</i>
733		(<i>agitato</i>)	<i>Agitato.</i>
734		(<i>tranquillo</i>)	<i>Tranquillo.</i>
735		(<i>agitato</i>)	<i>Agitato.</i>
736		(<i>poco più tranquillo</i>)	<i>Poco più tranquillo.</i>
743	(<i>molto vivace - - -</i>	(<i>molto vivace</i>)	<i>Molto vivace.</i>
744	<i>rit.</i> [på tredje slaget]	(<i>rit.</i>) [på tredje slaget]	
745	<i>a t.</i>)	(<i>tranquillo a tempo</i>)	<i>tranquillo a tempo</i>
747		(<i>animato</i>)	<i>Animato.</i>
750		<i>poco più mosso</i>	<i>poco più mosso</i>
752		<i>energico.</i>	<i>energico</i>
767	♩ = ♩ [detta är sedan struket] (<i>poco agitato</i>)	♩ = ♩ <i>Con moto; appassionato.</i>	♩ = ♩ <i>Con moto, appassionato.</i>
774		<i>poco rit.</i>	
775	<i>tranquillo dolce</i>	<i>a tempo (poco più tranquillo)</i>	
781		<i>poco sost.</i>	<i>poco sost.</i>
782	<i>appassionato, poco string.</i>	<i>poco accel.</i>	
783	<i>string</i> [i slutet av takten, med främmande hand]	<i>a tempo (animato)</i>	<i>a tempo (animato)</i>
786	<i>rit. al Tempo</i> [P.-B.] <i>rit</i> [med främmande hand]	<i>rit.</i> [mitt i takten]	<i>rit.</i> [mitt i takten]
787		<i>Andante cantabile.</i>	<i>Andante cantabile.</i>
794	<i>rit</i> [mitt i takten, med främmande hand]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]
795		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
809	<i>poco rit.</i>		
810	<i>a tempo, con passione</i>		
814	♩ = ♩	♩ = ♩	♩ = ♩
816	♩ = ♩	♩ = ♩ <i>string.</i>	
817		<i>rit.</i> [mitt i takten]	<i>rit.</i> [mitt i takten]
818		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
822		<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
828		<i>rit.</i> [mitt i takten]	<i>rit.</i> [mitt i takten]
829		<i>poco meno mosso</i>	<i>Poco meno mosso.</i>
832		<i>poco accel.</i>	<i>poco accel</i>
833		<i>poco ritard.</i>	<i>poco ritard.</i>
834		<i>colla parte</i> [mitt i takten]	<i>colla parte</i> [mitt i takten]
836		<i>poco rit. colla parte</i>	<i>poco rit. colla parte</i>
837		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
838		<i>Moderato.</i>	<i>Moderato.</i>
839		<i>rit.</i> [på sista taktslaget]	<i>rit.</i> [på sista taktslaget]
840		<i>poco più lento.</i>	<i>poco più lento</i>
841		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
844	<i>Vivace</i>	<i>Vivace.</i>	<i>Vivace.</i>
853	<i>All^e molto</i>	<i>Allegro molto.</i>	<i>Allegro molto.</i>
857	♩ = ♩ [troligen skrivet av P.-B.] <i>Listesso tempo</i> [med främmande hand]	♩ = ♩ <i>Agitato (molto vivace.)</i>	♩ = ♩ <i>Agitato (molto vivace).</i>
873		<i>Vivace colla parte</i>	<i>Vivace colla parte.</i>
874		<i>con moto risoluto.</i>	<i>con moto risoluto</i>
878	<i>string.</i> [mitt i takten, med främmande hand]		
879		<i>molto agitato.</i>	<i>Molto agitato.</i>

881		<i>stringendo.</i>	<i>stringendo</i> [mitt i takten]
883		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
895		<i>poco rallent.</i>	<i>poco rallent.</i>
896	<i>rallent.</i>		
897	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
901	<i>ritard.</i>	<i>ritard.</i>	<i>ritard.</i>
902	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
907		<i>poco rit. colla parte</i>	<i>poco rit. colla parte</i>
909	<i>Con moto dolce e grazioso</i> [P.-B.], <i>Meno</i> [med främmande hand]	<i>Allegretto, non troppo moto; ma dolce e grazioso.</i>	<i>Allegretto, non troppo moto, dolce e grazioso.</i>
912	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]		
913	<i>poco rit</i>	<i>rit. pochiss.</i>	<i>poco rit.</i>
914	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
943		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
944		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
945		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
946		<i>a t.</i>	
949		<i>poco ritard.</i>	<i>poco ritard.</i>
950	<i>poco rit.</i> [eller <i>poco rall.</i> , svårläsligt]		
951	<i>a tempo</i>	<i>Moderato</i>	<i>Moderato.</i>
955		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
956		♩ = ♩ <i>a tempo</i>	♩ = ♩ <i>a tempo</i>
957	<i>più mosso</i> [med främmande hand]		
960	<i>tid.</i> [på fjärde slaget]	<i>poco rall.</i> [mitt i takten]	<i>poco rall.</i> [mitt i takten]
961		<i>L'istesso tempo (poco più largo che pag. 119)</i> [Jämförelsen avser takt 380, som finns på sid. 119]	<i>L'istesso tempo.</i>
979	<i>colla parte</i> [med främmande hand]		<i>colla parte</i>
985		<i>poco accel.</i>	<i>poco accel.</i>
987	<i>rit</i> [med främmande hand]	<i>rit. - al tempo</i>	<i>rit. al tempo</i>
990		<i>colla parte</i> [mitt i takten]	<i>colla parte</i> [på tredje taktslaget]
995		<i>poco sosten.</i>	<i>poco sosten.</i>
996		<i>a tempo</i> [på tredje taktslaget]	<i>a tempo</i> [på tredje taktslaget]
1002	<i>poco accel.</i> [överstruket]	<i>poco accel.</i>	<i>poco accel.</i>
1003		<i>rit.</i> [på tredje taktslaget]	<i>rit.</i> [på tredje taktslaget]
1004	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
1017		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
1019	<i>Moderato con moto</i>	<i>Moderato con moto.</i>	<i>Moderato con moto.</i>
1037	<i>(Andante con moto)</i>		
1080		<i>poco rit.</i> [strax före andra slaget]	<i>poco rit.</i> [på andra taktslaget]
1081		♩ = ♩ <i>a tempo.</i>	<i>a tempo</i>
1123			<i>rit.</i> [mitt i takten]
1124	<i>Poco sosten.</i> [med främmande hand]	<i>poco sost.</i>	<i>Poco sostenuto.</i>
1126	<i>ritard.</i>	<i>ritard.</i>	<i>ritard.</i>
1127	<i>Con moto</i> [med främmande hand]	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
1131	<i>poco sosten.</i> [med främmande hand]	<i>Poco sostenuto.</i>	<i>Poco sostenuto.</i>
1135	<i>Con moto</i> [med främmande hand]	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
1139		<i>Poco sostenuto.</i>	<i>Poco sostenuto.</i>
1146	<i>accel.</i> [mitt i takten]		
1147	<i>Allegro molto</i>	<i>Allegro molto.</i>	<i>Allegro molto.</i>
1150	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto. (animato assai)</i>	<i>Con moto. (animato assai)</i>
1158	<i>poco rit</i>	<i>ritard.</i> [mitt i takten]	<i>ritard.</i> [mitt i takten]
1159		<i>tranquillo</i>	
1190	<i>poco sosten.</i>	<i>poco sost.</i>	<i>poco sost.</i>
1191		<i>a tempo</i> [mitt i takten]	<i>a tempo</i> [mitt i takten]
1192	<i>stringendo</i>		
1193	<i>Agitato</i>	<i>Agitato</i>	<i>Agitato.</i>
1211	<i>Con moto (poco grave)</i> [med främmande hand]	<i>Con moto, poco grave.</i>	<i>Con moto, poco grave.</i>
1214	<i>avanti</i>		
1217	<i>Largo (non troppo)</i>	♩ = ♩ <i>Largo (non troppo)</i>	<i>Largo. (non troppo)</i>
1221	<i>Con moto</i> [med främmande hand]	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
1277	<i>(rit colla parte)</i>	<i>(rit. colla parte.)</i>	<i>rit. colla parte.</i>
1278		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
1284			<i>rit.</i> [över sista noten]

1288	<i>Meno</i> [med främmande hand]		
1290	<i>rit.</i> [med främmande hand]	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
1291	<i>a tempo</i> [med främmande hand]	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
1293	<i>Meno</i> [med främmande hand]		
1325	♩ = ♪ (<i>Moderato con moto</i>)	♩ = ♪ <i>Moderato, con moto.</i>	♩ = ♪ <i>Moderato con moto.</i>
1334	(<i>poco più lento</i>)	(<i>poco più lento</i>) [mitt i takten]	
1338	<i>tid</i> [med främmande hand]		
1345	<i>tpo</i> [med främmande hand]		
1350	<i>Agitato</i> [med främmande hand]		
1377	<i>poco più largo</i> [med främmande hand]	<i>poco più largo</i>	<i>Poco più largo.</i>
1379	<i>Vivo</i> [med främmande hand]	<i>Vivo.</i>	<i>Vivo.</i>
1385	<i>poco meno mosso</i> [med främmande hand]	<i>poco meno mosso.</i>	<i>poco meno mosso</i>
1403			<i>rit.</i>
1405		♩ = ♪	♩ = ♪
1412	<i>Molto vivace</i>	<i>Molto vivace.</i>	<i>Molto vivace.</i>
1418	<i>Con moto</i>	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>
1426		(<i>poco string.</i>) [på andra taktslaget]	(<i>poco string.</i>) [på andra taktslaget]
1427		(<i>a t.</i>)	<i>a tempo</i>
1443	<i>Meno</i> [med främmande hand]		
1457	<i>più largo</i> [med främmande hand]	<i>largo</i> [med främmande hand]	<i>Più largo.</i>
1460	<i>poco rit.</i> [mitt i takten, med främmande hand]	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]
1461	<i>a tempo</i> [med främmande hand]	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
1462	<i>risoluto</i> [med främmande hand]	<i>risoluto</i>	<i>risoluto</i>
1463	<i>poco più largo</i> [mitt i takten, med främmande hand]	<i>poco più largo</i> [på sista fjärdedelen]	
1464			<i>poco più largo</i>
1470	<i>poco rit</i> [på andra taktslaget, med främmande hand]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]
1471	<i>Agitato doloroso.</i>	<i>Agitato doloroso (non troppo)</i> ♩ = 138	<i>Andante doloroso (ma non troppo).</i> ♩ = 138
1497		<i>poco rit.</i> [på andra fjärdedelen]	<i>poco rit.</i>
1498	<i>Poco meno</i> [med främmande hand]	<i>poco meno</i> ♩ = 108	<i>Poco meno.</i> ♩ = 108
1501		♩ = ♪ <i>Con moto</i>	♩ = ♪ <i>Con moto.</i>
1502	<i>stringendo</i> [med främmande hand]	<i>stringendo.</i>	<i>stringendo</i>
1504		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i> [i början av takten], <i>accel.</i> [i mitten av takten]
1505	<i>Agitato</i> [med främmande hand]		<i>Agitato (ma moto moderato).</i>
1522		<i>poco ritard.</i> [mitt i takten]	<i>poco ritard.</i>
1524		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
1528		♩ = ♪ <i>Moderato</i> ♩ = 108	♩ = ♪
1532	<i>ritard</i> [mitt i takten]	<i>ritard.</i>	<i>ritard.</i> [mitt i takten]
1534	<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i> [i början av takten], <i>accel.</i> [på tredje fjärdedelen]	<i>a tempo</i>
1536	<i>Vivo assai</i> ♩ = 96 [med främmande hand]	<i>Vivo</i> ♩ = 96	<i>Vivo assai.</i> ♩ = 96
1542		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
1544	<i>tempo</i> [med främmande hand]	<i>a tempo (poco più animato)</i>	<i>a tempo</i>
1545			<i>poco più animato</i>
1562	<i>poco rit</i> [med främmande hand]	<i>poco rit.</i> [på andra fjärdedelen]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]
1563	<i>Moderato</i>	<i>Moderato</i>	<i>Moderato.</i>
1565	<i>poco acceler.</i> [med främmande hand]	<i>poco accel.</i>	<i>poco accel.</i>
1566	<i>poco rit.</i> [på fjärde taktslaget, med främmande hand]	<i>poco ritard.</i> [på fjärde taktslaget]	<i>poco ritard.</i> [på fjärde taktslaget]
1568	<i>tranquillo</i> [med främmande hand]	<i>Tranquillo</i>	<i>Tranquillo.</i>
1585		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
1586		<i>più animato</i>	
1592		(<i>poco sost.</i>)	
1594	<i>con moto</i> [med främmande hand]	(<i>con moto</i>)	<i>con moto</i>
1607	<i>poco rit.</i> [med främmande hand]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i>
1608	<i>Andante tranquillo</i> [med främmande hand]	<i>Andante tranquillo.</i>	<i>Andante tranquillo.</i>
1615		<i>ritard.</i> [på fjärde taktslaget]	<i>ritard.</i> [på fjärde taktslaget]
1617		<i>rallent.</i> [på fjärde taktslaget]	<i>rall.</i> [på fjärde taktslaget]

Akt 3			
1	<i>Con moto</i> [P.-B.], ♩ = 120 [med främmande hand]	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i> ♩ = 120.
38	<i>ritard.</i> [på näst sista tonen]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i> [på näst sista tonen]
40	<i>Risoluto, alla marcia</i> ♩ = 138 <i>Animato</i> [allt med främmande hand, olika handstilar]	<i>a tempo (risoluto)</i>	<i>Risoluto.</i> ♩ = 138.
43	<i>poco rit.</i> [i andra halvan av takten]		<i>poco rit.</i> [på andra taktslaget]
44	<i>a tempo</i>		<i>Alla marcia.</i>
99	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]		
100	<i>a t.</i>		
130	<i>animato</i> [med främmande hand]		<i>animato</i> [på andra taktslaget]
164		<i>(Poco più moto).</i>	<i>Poco più mosso.</i>
206		♩ = ♩	
211	<i>rit.</i> [med främmande hand]	<i>poco rit.</i> [på andra 8-delen]	<i>poco rit.</i> [på andra 8-delen]
212	♩ = ♩ (<i>poco più animato</i>)	♩ = ♩ <i>a tempo.</i>	♩ = ♩ <i>con moto</i>
236		♩ = ♩ <i>Risoluto</i>	♩ = ♩ <i>Risoluto.</i>
243	<i>Animato (alla marcia)</i> [med främmande hand]	<i>L'istesso tempo.</i>	<i>L'istesso tempo.</i>
246	<i>poco rit.</i> [på andra taktslaget]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i> [över de tre sista åttondelarna]
247	<i>Maestoso, non lento</i> [P.-B.] <i>con moto</i> [med främmande hand]	<i>Maestoso, non lento.</i>	<i>Maestoso, non lento.</i>
254	<i>(poco rit)</i> [på tredje fjärdedelen]		
255	<i>(poco animato)</i>		
257	<i>(a tempo)</i>		
263	[Med främmande hand är ritat en våglinje, betecknande ett ritardando, över taktens senare del.]		<i>rit. colla parte</i> [på fjärde taktslaget]
264	<i>(poco rit.)</i> [på tredje fjärdedelen]		
265	<i>(poco animato)</i>		
267	<i>(a tempo)</i>		
289	<i>rit.</i>	<i>poco ritard.</i>	<i>poco rit.</i>
290	<i>a tempo (poco largo)</i>	<i>a tempo (poco largo)</i>	<i>a tempo (poco largo)</i>
293			<i>rit.</i> [på femte taktslaget]
294	<i>grandioso</i> [med främmande hand]		<i>a tempo</i>
298	<i>Poco più vivo</i>	<i>Poco più moto.</i>	<i>Poco più moto.</i>
304	<i>rit</i> [med främmande hand]	<i>poco ritard.</i>	<i>poco ritard.</i>
306		<i>a tempo</i>	<i>a tempo</i>
310		<i>(a tempo)</i>	
312		<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i>
314	<i>(Tranquillo, non lento)</i>	♩ = ♩ <i>Tranquillo.</i>	♩ = ♩ <i>Tranquillo.</i>
342	<i>Poco vivo</i>	♩ = ♩ <i>Vivace.</i>	
364	<i>(con moto)</i>		
366	♩ = ♩	<i>Risoluto, con moto.</i>	<i>Risoluto, con moto.</i> ♩ = 138.
373		<i>accel</i> [med främmande hand]	<i>accel.</i>
374		<i>accel</i> [mitt i takten, med främmande hand]	
376	<i>animato</i> [med främmande hand]		
380		<i>rit.</i>	<i>rit.</i>
381	<i>tranquillo</i> [med främmande hand]		
384			♩ = 138.
501		<i>poco più mosso.</i>	<i>poco più mosso</i>
508		<i>poco rit</i>	<i>poco rit.</i>
509		<i>a tempo</i>	
515		<i>accel.</i>	
588			<i>agitato</i>
591	<i>tranquillo</i> [med främmande hand]	<i>tranquillo</i> [eller tranq.]	<i>tranquillo</i>
594	<i>Poco meno</i> ♩ = 104 [med främmande hand]		<i>Poco meno.</i> ♩ = 104.
601	<i>Più mosso</i> [P.-B.?]]	<i>poco più mosso</i>	

607	<i>Tempo 1mo</i> [P.-B.?)	<i>poco rit.</i> [på andra taktslaget]	<i>accel.</i> [på andra taktslaget]
608		<i>Tempo I.</i>	<i>Tempo I.</i>
611			<i>poco sosten.</i> [mitt i takten]
632	<i>rit.</i> [mitt i takten, med främmande hand]		
653	<i>meno</i> [med främmande hand], <i>Poco tranquillo</i> [med annan främmande hand]	<i>poco più tranquillo.</i>	<i>Poco più tranquillo.</i>
665	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>	$\text{♩} = \text{♩}.$ <i>Con moto.</i>
684	<i>Più mosso</i> [med främmande hand?]	<i>Più moto. (All^e mod.)</i>	<i>Più moto.</i> $\text{♩} = 120.$
709		$\text{♩} = \text{♩}.$ <i>a tempo</i>	$\text{♩} = \text{♩}.$ <i>a tempo</i>
711		$\text{♩} = \text{♩}.$	$\text{♩} = \text{♩}.$
723		$\text{♩} = \text{♩}.$	$\text{♩} = \text{♩}.$
731		$\text{♩} = \text{♩}.$	$\text{♩} = \text{♩}.$
737		$\text{♩} = \text{♩}.$	$\text{♩} = \text{♩}.$
744		$\text{♩} = \text{♩}.$	$\text{♩} = \text{♩}.$
751	<i>(poco animato)</i>		
768	<i>agitato</i> [med främmande hand]		<i>Agitato (non troppo presto).</i>
776	<i>Con moto</i>		
789	<i>Poco meno.</i> [med främmande hand]		
791	<i>rit</i> [mitt i takten, med främmande hand]		
819	<i>appassionato vivace</i> [med främmande hand]		
826	<i>più tranquillo</i> [med främmande hand]		
837	<i>accel.</i> [på sista fjärdedelen]		
839	<i>animato</i>		
840	<i>rit.</i>	<i>(poco più largo)</i>	<i>poco più largo</i>
848	<i>Poco meno</i> [med främmande hand]	$(\text{♩} = \text{♩}.)$ <i>Poco meno</i>	<i>Poco meno.</i>
861		<i>colla parte</i>	<i>colla parte</i>
864	<i>Poco più moto.</i>	<i>poco più moto</i>	<i>poco più moto</i>
870	<i>(poco rit.)</i>		
874	<i>(poco più m.)</i>	<i>poco animato</i>	
876	<i>(tranquillo)</i> [i slutet av takten]		
880		$\text{♩} = \text{♩}.$	$\text{♩} = \text{♩}.$
887		$\text{♩} = \text{♩}.$ <i>Andante con moto</i>	
913	<i>Doppio movimento</i> $\text{♩} = 80$ [med främmande hand]	$\text{♩} = \text{♩}.$ <i>(doppio mov.) Con moto.</i>	<i>Doppio movimento.</i> $\text{♩} = 80.$
934	<i>Meno</i> [med främmande hand]	<i>col canto.</i>	<i>col canto</i>
944		<i>Poco più tranquillo.</i>	<i>Poco più tranquillo.</i>
1038	<i>accel</i> [mitt i takten]		
1039	<i>All^e molto agitato</i>	<i>All^e molto agitato.</i>	<i>Allegro molto agitato.</i>
1043	<i>poco più tranquillo</i>	<i>poco più tranquillo</i>	<i>poco più tranquillo</i>
1047		<i>rallent.</i>	<i>rallentando</i>
1048		<i>moderato.</i>	<i>moderato</i>
1055	<i>Maestoso risoluto</i>	<i>Maestoso risoluto.</i>	<i>Maestoso risoluto.</i>
1056	<i>Con moto</i>	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
1083		<i>Poco largo e pesante.</i>	<i>Poco largo e pesante.</i>
1093		<i>Moderato.</i>	
1102		<i>Poco più mosso.</i>	<i>Poco più mosso.</i>
1126	<i>Poco meno</i> [med främmande hand]	$\text{♩} = \text{♩}.$ <i>Poco meno (con moto)</i>	<i>Poco meno (con moto)</i>
1134		<i>ritard.</i> [mitt i takten, troligen med främmande hand]	
1136		<i>sosten.</i> [troligen med främmande hand]	
1141		<i>(poco rit)</i>	<i>poco rit.</i>
1142		<i>(a tempo)</i>	
1150	<i>accel.</i> [på tredje taktslaget]		
1151	<i>più moto</i>		
1152	<i>accelerando molto</i>	<i>accel. appass.</i>	
1158	<i>Con moto</i> [med främmande hand]	<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i>
1189	<i>poco rit</i> [mitt i takten, sedan överstruket]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]
1194		$\text{♩} = \text{♩}.$	

1210	<i>Vivace</i> [P.-B.], ♩ = 72 [med främmande hand]	<i>Vivace.</i>	<i>Vivace.</i>
1223		<i>ritard</i> [med främmande hand]	
1225		(<i>L'istesso tempo</i>)	
1226		(<i>colla parte</i>)	<i>colla parte</i>
1227		(<i>a tempo</i>)	<i>a tempo</i>
1240	<i>quasi rit</i>	<i>poco ritard.</i>	<i>poco ritard.</i>
1241	(<i>a t.</i>)	(<i>a tempo</i>) [mitt i takten, överstruket]	<i>a tempo</i> [på andra slaget]
1242		<i>Poco meno</i> [mellan tredje och fjärde 4-delen, överstruket] (<i>come sopra</i>)	
1263	<i>poco stringendo</i>	<i>accelerando</i> [mitt i takten]	<i>accelerando</i> [mitt i takten]
1265	<i>a tempo</i>	♩ = ♩. <i>a tempo</i>	♩ = ♩.
1273		<i>Con moto.</i>	<i>Con moto.</i> ♩ = 66
1275			<i>string.</i> [början av takten], <i>rit.</i> [i slutet av takten]
1278	♩ = 88	<i>Poco più.</i>	<i>Poco più.</i> ♩ = 88
1285		♩ = ♩ (<i>non troppo lento</i>)	♩ = ♩ (<i>non troppo lento</i>)
1322	<i>poco agitato</i>	(<i>agitato</i>)	<i>Agitato.</i>
1340			♩ = 69
1346	♩. = ♩ [med främmande hand]	♩. = ♩	♩. = ♩
1353	<i>string. appassionato</i>	<i>stringendo</i>	<i>string.</i>
1354	<i>rit.</i> [på andra taktslaget]	<i>rit.</i>	<i>rit.</i>
1360	<i>poco rit</i> [mitt i takten]		
1361	<i>a t.</i>	♩ = ♩ <i>Dolce tranquillo.</i>	♩ = ♩
1366	<i>poco rit.</i> [mitt i takten]		
1367	<i>a t.</i>		
1373	<i>Animato assai</i> [P.-B.], <i>Più moto.</i> [med främmande hand]	<i>animato assai</i>	<i>animato assai</i>
1375	<i>poco rit.</i> [P.-B., över andra noten] <i>rit</i> [med främmande hand, över andra noten]	<i>ritard.</i> [över andra noten]	<i>rit.</i> [över andra noten]
1376	<i>a tempo.</i> [P.-B.] <i>Tempo I</i> [med främmande hand]	<i>a tempo</i> (<i>poco tranquillo</i>)	<i>a tempo</i> (<i>poco tranquillo</i>)
1382	<i>poco rit.</i>	<i>poco rit.</i> [över tredje 8-delen]	<i>poco rit.</i> [över andra noten i sångstämman]
1383	<i>a t.</i>	<i>a t</i>	<i>Più moto.</i> ♩ = 69.
1387			<i>leg. e tranqu.</i>
1392			<i>poco sosten.</i>
1394			<i>a tempo</i> [över sista noten]
1399	<i>poco ritard</i>		
1400	<i>a. t.²</i>		
1427	♩ = ♩ <i>Listesso tempo</i>	<i>Con moto.</i>	♩ = ♩ <i>Con moto.</i> ♩ = 66.
1431	(<i>poco meno = col canto</i>)	<i>poco meno</i> (<i>colla parte</i>)	<i>Poco meno.</i> ♩ = 56.
1440		♩ = ♩	♩ = ♩
1443		(<i>colla parte</i>) [på sista 8-delen]	
1444			<i>colla parte</i>
1456		(<i>rit</i>) [i slutet av takten]	<i>rit.</i> [i slutet av takten]
1457		<i>Poco più Largo.</i>	<i>Poco più largo.</i> ♩ = 76.
1482			<i>Animato.</i> ♩ = 116.
1492	<i>rit</i> [mitt i takten, med främmande hand]		
1513	♩ = ♩.		
1517	<i>rit</i> [med främmande hand]	(<i>poco rit.</i>) [mitt i takten]	<i>poco rit.</i>
1522	<i>Con moto</i> [med främmande hand]		<i>Con moto.</i>
1528	(<i>più vivo</i>) <i>con passione</i>	<i>appassionato</i>	<i>appassionato</i>
1530		<i>rallent.</i> [mitt i takten]	
1531	<i>ritard.</i>		
1532		<i>rit</i> [mitt i takten, med främmande hand]	
1533	<i>a tempo.</i>		
1537	<i>Molto tranquillo</i> [med främmande hand]	♩ = ♩ <i>Tranquillo con moto</i>	♩ = ♩ <i>Tranquillo molto.</i>

	hand]		
1553	<i>rit</i> [på tredje 4-delen, med främmande hand]		
1554	<i>poco rit.</i> [P.-B.]	<i>rit.</i> [på tredje 4-delen]	<i>rit.</i> [på tredje 4-delen]
1555	<i>A tempo</i>	<i>a tempo</i>	
1563		<i>Lento</i> [med främmande hand]	
1569	<i>Largo Maestoso</i>	<i>Maestoso (non troppo)</i>	<i>Maestoso (non troppo).</i> ♩ = 96.
1579	<i>animato</i> [med främmande hand]		
1580			<i>stringendo</i>
1581			<i>a tempo</i> [mitt i takten]
1582	<i>tranquillo</i> [med främmande hand]	<i>(poco animato.)</i> [på sista taktslaget]	<i>Poco animato</i> [på sista taktslaget]
1592		<i>poco animato</i>	<i>poco animato</i>
1596	<i>rit. col canto</i>	<i>colla parte</i>	
1597	<i>accel</i> [mellan tredje och fjärde taktslaget]		
1598	<i>acceler.</i> [med främmande hand]	<i>(accelerando)</i>	<i>accelerando</i>
1599		<i>Più moto con passione</i>	<i>Più moto.</i> ♩ = 132.
1607		<i>Vivo (l'istesso tempo)</i>	
1611	<i>poco meno</i> [med främmande hand]		<i>poco meno</i>
1614			♩ = 112.
1626			<i>rit.</i> [över andra taktslaget]
1627		<i>Largo maestoso.</i> [på tredje fjärdedelen]	<i>Largo maestoso.</i> ♩ = 88 [på andra fjärdedelen]
1628	<i>Largo maestoso.</i>		
1630	<i>Poco più moto.</i>	<i>Con moto (non troppo)</i>	♩ = ♩
1646	<i>Maestoso (poco pesante)</i>	<i>Maestoso.</i>	<i>Maestoso.</i>

Bilaga 3

Sångtext och scenanvisningar

Sångtext och scenanvisningar i scen 1 och början av scen 2 enligt partitur i autograf (A1), klaverutdrag i autograf (A2), tryckt klaverutdrag (T), och tryckt libretto enligt den första utgåvan 1906 (L1). Listan ger en god bild av skillnaderna när det gäller ordval, stavning, interpunktion och även omfattningen av scenanvisningarna i de olika källorna. A2 och T innehåller även tysk sångtext, vilken utelämnats i denna lista.

Rollnamnen är i denna lista skrivna med versaler, och scenanvisningarna är skrivna med kursiv stil för läslighetens skull.

Partitur, autograf (A1)	Klaverutdrag, autograf (A2)	Tryckt klaverutdrag (T)	Libretto 1906 (L1)
[Med främmande hand i takt 6:] <u>Ridå</u> .	[Över slutet av takt 15:] <i>Förhänget öppnas.</i> [anvisningen är överstruken]	[Med början över takt 5:] <i>Der Vorhang öffnet sich. Die Dingstätte auf Frösön in Jämtland: Freier Platz mit Fernsicht über den Stor-See; im Hintergrund der Tempel (der „Hof“) Fröjs.–</i>	<i>På Frösön i Jämtland, midten af Juni 1025. Tingvallen*).</i> [Fotnot: Vid det nuvarande Vestby.] <i>I bakgrunden till höger Fröjs gudahof, till venster utsikt öfver Storsjön och Oviksfjällen. I förgrunden på båda sidor aspar.</i>
<u>Scen 1.</u> (Unn med kvinnor)	1. Scenen 1. Szene	1. Scene.	1.
<i>(Unn in m. kvinnor)</i>	<i>Unn in.</i> <i>Unn tritt auf.</i>	<i>Unn tritt aus dem Fröjshof heraus.</i>	
UNN	UNN (<i>tal</i>)	UNN	UNN <i>träder ut ur hofvet, vänder sig på trappan, ropar tillbaka in.</i>
Kommen kvinnor! Vår lott är lemnad till blotgillet i kväll. Nu må vi skynda till vår tingbod. Min son och hans folk månde snart vara här. Oss höves att sörja för välkomst.	Kommen kvinnor! Vår lott är lemnad till blotgillet i kväll. Nu må vi skynda till vår tingbod. Min son och hans folk månde snart vara här. Oss höves att sörja för välkomst.	Kommen kvinnor! Vår lott är lemnad till blotgillet i kväll. Nu må vi skynda till vår tingbod. Min son och hans folk månde snart vara här. Oss höves att sörja för välkomst.	Kommen, kvinnor! Vår lott är lemnad till blotgillet i kväll. Nu må vi skynda till vår tingbod. Min son och hans folk månde snart vara här; oss höfves att sörja för välkomst.
	<i>Unns kvinnor in.</i> <i>Unns Frauen treten auf,</i>	<i>Unns Frauen treten heraus.</i>	
UNNS KVINNOR	UNNS KVINNOR UNNS FRAUEN (<i>sång</i>) [överstruket] (<i>Gesang</i>) [överstruket]	UNNS FRAUEN	KVINNORNA <i>komma ut på trappan, se sig tillbaka.</i>
Hög står hallen med blodröda bjälkar, nygrönt löv och bonaders glimmande guldsöm. Lätt är att se, var Gällösläkten skall bänkas.	Hög står hallen med blodröda bjälkar, nygrönt löv och bonaders glimmande guldsöm. Lätt är att se, var Gällösläkten skall bänkas.	Hög står hallen med blodröda bjälkar, nygrönt löv och bonaders glimmande guldsöm. Lätt är att se, var Gällösläkten skall bänkas!	Hög står hallen med blodröda bjälkar, nygrönt löf och bonaders glimmande guldsöm. Lätt är att se, hvar Gällösläkten skall bänkas!
UNN Lätt är att se, var högsätet står, där Arnljot skall sitta i afton. Är han sig lik, jag tänker förvisst all hallens glans skall tyckas blek vid hans åsyn! Men kommen!	UNN (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>) Lätt är att se, var högsätet står, där Arnljot skall sitta i afton. Är han sig lik, jag tänker förvisst: (<i>sång</i>) (<i>Gesang</i>) all hallens glans skall tyckas blek vid hans åsyn. (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>) Men kommen!	UNN Lätt är att se, var högsätet står, där Arnljot skall sitta i afton. Är han sig lik, jag tänker förvisst: all hallens glans skall tyckas blek vid hans åsyn [skiljetecken saknas] Men kommen!	UNN Lätt är att se, hvar högsätet står, där Arnljot skall sitta i afton. Är han sig lik, jag tänker förvisst, all hallens glans skall tyckas blek vid hans åsyn! – Men kommen! <i>Vänder sig för att gå.</i>
EN KVINNA	EN KVINNA (<i>tal</i>) EINE FRAU (<i>Rede</i>)	EINE DER FRAUEN	EN KVINNA
Okärt möte timas dig,	Okärt möte timas dig,	Okärt möte timas dig,	Okärt möte timas dig,

husfru! Där kommer Gunhild Östmundsdotter [skiljetecken saknas]	husfru: där kommer Gunhild Östmundsdotter.	husfru: där kommer Gunhild Östmundsdotter.	husfru. Där kommer Gunhild Östmundsdotter.
UNN Mindre kärt tör hon finna mötet än jag.	UNN (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>) Mindre kärt tör hon finna mötet än jag.	UNN Mindre kärt tör hon finna mötet än jag.	UNN Mindre kärt tör hon finna mötet än jag. <i>Stiger nedför trappan, följd av kvinnorna.</i>
<u>Scen 2.</u>	2. scenen (2. Szene.)	2. Scene.	2.
	<i>Gunhild, följd av sina kvinnor, in. Gunhild, gefolgt von ibren Frauen, tritt auf.</i>	<i>Gunhild, von ibren Frauen begleitet, tritt auf.</i>	<i>Gunhild kommer med sina kvinnor från venster, förgrunden, och går förbi Unn utan att helsa.</i>
	<i>U. och G. gå förbi varann. + Unn stannar. U. und G. gehen einander vorbei. Unn bleibt stehen.</i>		
UNN	UNN (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>)	UNN	UNN <i>stannar just som hon kommit förbi Gunhild.</i>
Huld ö hövisk helsning gåve säkert Gunhild, om hon vore mera klok än stolt.	Huld och hövisk helsning gåve säkert Gunhild, om hon vore mera klok än stolt.	Huld och hövisk helsning gåve säkert Gunhild, om hon vore mera klok än stolt.	Huld och hövisk helsning gåfve säkert Gunhild, om hon vore mera klok än stolt.
GUNHILD	GUNHILD (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>)	GUNHILD	GUNHILD <i>som vändt sig om vid Unns första ord.</i>
Ju dunklare tal, dess billigare hot.	Ju dunklare tal, dess billigare hot.	Ju dunklare tal, dess billigare hot.	Ju dunklare tal, dess billigare hot.
UNN	UNN (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>)	UNN	UNN <i>som likaledes vändt sig, när hon hör Gunhild svara, medan de båda kvinnoflockarna gå förbi hvarandra och ställa upp sig bakom sina motsvarande hufvudpersoner.</i>
Så vet att i dag kan du möta den man som du svek – Arnljot, min son!	Så vet att i dag kan du möta den man som du svek, Arnljot, min son.	Så vet att i dag kan du möta den man, som du svek, Arnljot, min son!	Så vet, att i dag kan du möta den man, som du svek – Arnljot, min son!
GUNHILD	GUNHILD (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>)	GUNHILD <i>Gunhild fährt zusammen, hält aber an sich.</i>	GUNHILD <i>rycker till, men kufvar sig.</i>
Icke svek jag Arnljot mer än han mig. I tre år bad han mig bida, medan han for i viking. Nu har han varit borta i fem och intet bud har jag fått.	Icke svek jag Arnljot mer än han mig. I tre år bad han mig bida, medan han for i viking. Nu har han varit borta i fem och intet bud har jag fått.	Icke svek jag Arnljot mer än han mig. I tre år bad han mig bida, medan han for i viking. Nu har han varit borta i fem, och intet bud har jag fått.	Icke svek jag Arnljot mer än han mig. I tre år bad han mig bida, medan han for i viking. Nu har han varit borta i fem, och intet bud har jag fått.
UNN <u>Ett</u> braktes [sic] dig dock – men ett osannt!	UNN (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>) Ett braktes [sic] dig dock, men ett osannt.	UNN Ett braktes [sic] dig dock, men ett osannt.	UNN <i>Ett braktes [sic] dig dock – men ett osannt.</i>
GUNHILD Vilket?	GUNHILD (<i>tal</i>) (<i>Rede</i>) Vilket?	GUNHILD Vilket?	GUNHILD Hvilket?

Bilaga 4

Akt 1, takt 623–626 enligt autografpartituret (A1)

Sidbrytning

Fl. *ff* *f*

Ob. I, II *ff* *f*

C. ingl. *ff* *f*

Cl. I, II (B) *ff* *f*

Cl. basso (B) *ff* *f*

Fag. I, II *ff* *f*

Cfag. *ff* *f*

Cor. (F) *ff* *f*

Tr. I (F) *ff* *f* *mp* *f*

Tbn. e Tuba *ff* *f* *mp* *f*

Vl. I *ff* *f*

Vl. II *ff* *f*

Vle *ff* *f*

Vc. *ff* *f*

Cb. *ff* *f*

Källa A2 och T som jämförelse

ff *mf* *f*

(*mf* saknas i T)

Bilaga 5

Akt 3, takt 232–235 enligt autograffartituret (A1)

The musical score is arranged in a system with the following parts from top to bottom:

- Fl. (Flute)
- Ob. (Oboe)
- Cl. (B) (Clarinet in B)
- Fag. (Bassoon)
- Cor. (F) (Coronet in F)
- Tr. (F) (Trumpet in F)
- Tbn. e Tuba (Trombone and Tuba)
- Timp. (Timpani)
- Arpa (Harp)
- Kör I (Chorus I) with lyrics: ef - ter så - ren läk - dom, ef - ter sve - dan lust!
- VI. I (Violin I)
- VI. II (Violin II)
- Vle (Viola) with *arco* marking
- Vc. (Violoncello) with *arco* marking
- Cb. (Cello)

The score consists of 16 staves. The vocal part (Kör I) has lyrics in Swedish. The string parts (VI. I, VI. II, Vle, Vc., Cb.) include *arco* markings. The woodwind and brass parts (Fl., Ob., Cl. (B), Fag., Cor. (F), Tr. (F), Tbn. e Tuba) feature various melodic and harmonic lines. The harp (Arpa) provides accompaniment. The timpani (Timp.) part has specific dynamic markings.